

Saulius Lileikis

ЖҮРІНІҰ

КРИАУКЕЛІҰ

ЖЕНОМЕНОЛОГИЈА

Studentų psichologiniai etiudai

Saulius Lileikis

JŪRINIŲ
KRIAUKLIŲ
FENOMENOLOGIJA

Studentų psichologiniai etiudai

LIETUVOS AUKŠTOJI JŪREIVYSTĖS MOKYKLA

Klaipėda, 2020

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Leidybai rekomenduota Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos Leidybos komisijos posėdyje 2020 m. vasario 11 d.

Apsvarstyta Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos Uosto ekonomikos ir vadybos katedros posėdyje 2015 m. gruodžio 11 d. Protokolas Nr. 18 P-14

Recenzentai:

prof. habil. dr. Ona Tijūnėlienė

dr. Aida Norvilienė

© Saulius Lileikis, 2020

© Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, 2020

ISBN 978-609-481-064-0

TURINYS

PRATARMĖ / 7

GYVENIMO LABIRINTAI / 9

Žmogaus ir gyvenimo kūryba / 9

Kriauklė ir išlikimas / 12

Gyvenimo takai ir sąlygos / 14

Egzistencijos problema / 16

Gyvenimas pagal kriauklę / 19

Gyvenimo kelio pėdsakai / 22

Gyvenimo dualizmas / 25

Gyvenimo cikliškumas / 28

Reikšmė gyvenime / 31

Gyvenimo plėtra / 35

Savirealizacija gyvenime / 37

Gyvenimo terpės įamžinimas / 40

IDĖJŲ KRAITIS / 44

Mokslas, graikų mitai, pažanga / 44

Jūros matematika / 48

Magija ir burtai / 51

Unikumai / 54

Pasmė iš rykščių ir svajonių / 58

Trumpalaikiai žmonės / 61

Iš beprasmybės į dabartį / 64

Dvi medalio pusės / 68

Gėris ir blogis kaip „būti ir nebūti“ / 72

Kriauklių pakrantės miestas / 75
ESTETIKOS PILNATIS / 82
Tikslai ir gyvenimo spalvos / 82
Gamtos dėšnių raiška / 85
Tarp formų ir spalvų / 88
Balta, juoda, darna / 92
Muzikos pajauta / 96
Muzika ir laikas / 98
Šilta ir šalta / 101
Plėšrus grožis / 104
Kraujas ir dangus / 108
Paprastas tobulumas / 111
Paprastumo oazė / 114
Kūrybos pašaukimas / 116
IŠGYVENIMŲ GELMĖS / 120
Vidinio džiaugsmo konchiliologija / 120
Egzistenciniai išgyvenimai / 124
Būties paslaptys / 127
Tarp atvirumo ir uždarumo / 131
Kriauklė – dalelė manęs / 133
Netekti ir branginti / 135
Nuo atsargumo iki laisvės / 138
Praradimai ir saviieška / 141
Charakteris ir tikrasis „Aš“ / 146
Vidinio gyvenimo įvairovė / 149
Kriauklės negalima nepastebėti / 152
Jausmų atspindys / 155

Kriauklė nesuteikia neigiamų jausmų / 158

Išsikapstymas iš problemų virtinės / 162

Sunkumai ir pasitikėjimas savimi / 165

ASMENYBĖS LINKMĖS / 169

Žmogus – jūrų kriauklytė / 169

Gyvenimas, mirtis, asmenybė / 173

Asmenybės dalis uostamiestyje / 177

Ryžtas keisti ir keistis / 179

Vaikystės dvelksmas / 184

Rinktis pažangą / 187

Tėvai, vaikai ir sprendimai / 191

Tinkamumas pasauliui / 194

Aš – kriauklė pasaulio jūroje / 198

Asmenybė lyg gėlės žiedas / 202

Gyvenimo raida ir sąmonė / 204

Gamta, žmogus ir patirtis / 207

Asmenybė – verta pasaulio dalis / 210

Vilties perlas / 214

IŠMINTIES ŠALTINIS / 217

Autoriteto įkvėpimas / 217

Lūžis ir vilties išmintis / 220

Išorė ir vidus / 223

Pusiausvyros linkmė / 225

Kelias ir namai / 229

Namai ir didvyriai / 231

Močiutės kriauklė / 234

Dialogas ir išmintis / 237

Santykis su gamta / 241

Gamtos natūralus unikalumas / 244

Vertybių kriauklė / 248

Jūros knyga / 251

Vidaus apsauga ir ateitis / 254

PRATARMĖ

Jūrinė kultūra – įvairialypė ir daugiaplanė. Turbūt nerastume srities, kuri nebūtų susijusi su jūra, jos gyvybinėmis galiomis, laivybos ir civilizacijų istorija. Jūrinės kultūros laukas pasižymi vaizduojamuoju gyvybės ištakų įprasminimu, žmogaus technologine kūryba jūriniams interesams ir prigimtiniam asmenybės veržlumui realizuoti.

Tai iššūkis sausumos gyventojui, kurio gyvenimas jūrine dvasia apipavidalinamas materialiomis formomis. Ištisa civilizuoto žmogaus kultūrinė sankloda atspindi dermę, siejančią jūreivystės ekonominį pragmatizmą su dvasinio pakylėjimo patirtimis marinistikoje, jūrų poezijoje, dailėje, muzikoje.

Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos (LAJM) Uosto ekonomikos ir vadybos katedros kuruojamų studentų akademinė raida natūraliai grįsta jaunystės polėkiu. Jauni žmonės ieško savo individualiosios bei profesinės tapatybės ir pamažu atranda save ne vien mokslo, studijų ir praktikos, bet ir didžiosios jūrinės kultūros baruose. Tai kilnioji asmenybės fenomenologija, pasižyminti individualia raiška, įžvalgomis, savo būties intencijomis.

Knygoje atskleidžiami aktualesni akademinio jaunimo egzistencinių išgyvenimų momentai. Studentai buvo paskatinti objektu pasirinkti jūrinių kriauklių estetiką ir savo išgyvenimus subjektyvaus patyrimo lygmeniu išreikšti rašant *esė*.

Jūrinių kriauklių estetinis patrauklumas, jų struktūros bei formų įvairovė natūraliai ir netikėtai padeda atspindėti individualiai ir savitai kriaukles suvokiančią asmenybę, jos būsenas,

praeities, raidos bei ateities projekcijų raiškas. Laisva kūryba kaip savęs pažinimas, pasitelkiant jūrinės kultūros atributus, brandina studijuojančio jaunuolio asmenybę, praturtina subjektyviai vertinga jūrine dvasia.

Psichoterapinės vertės etiudų knygą – rašto darbų rinkinį – sudaro atrinkti geriausi studentų tekstai apie kriaukles, kaip jūros gelmių paslapties aidą, prasmingai įkvepiantį pasiryžti, išsiskirti, psichologiškai ir morališkai įsivertinti, kūrybiškai atsiuodant autentiškai saviraiškai.

Dr. Saulius Lileikis,

LAJM Uosto ekonomikos ir vadybos katedros docentas

GYVENIMO LABIRINTAI

Žmogaus ir gyvenimo kūryba

Per savo devyniolika gyvenimo metų esu mačiusi daug žmonių. Pažinusi juos ar tiesiog pamačiusi iš šono, supratau, kiek daug skirtingų asmenybių egzistuoja viename dideliame pasaulyje. Vieni žmonės išsireiškia taip, lyg gyvenimas būtų kaltas dėl jų nepadarytų klaidų, tačiau tik pats žmogus yra kaltas dėl savo padarytų klaidų. Klysti yra žmogiška ir visada galima pasitaisyti. Jeigu nedarytume klaidų, nebūtų iš ko pasimokyti. Niekas nesame tobuli, kiekvienas turi savo minusų ir plusų. Yra vienas didžiausias ir dažniausiai kylantis klausimas – kokia yra gyvenimo prasmė? Koks yra gyvenimo kelias? Ar gyvenimas kuria žmogų? Ar pats žmogus kuria save?

Siekdama aprašyti gyvenimo ir žmogaus susikūrimo klausimą, pasirinkau dvyliktos jūrinės kriauklės fotografiją. Pamačiusi šią kriauklę supratau, kad tai ji man padės įsigilinti į žmogaus sąmonę, jo gyvenimo trukdžius ir pakilimus.

Žiūrėdama į fotografiją visu pirma pamatau jos vidurį, kuris man simbolizuoja gimimą. Žmogus gimsta tik vieną kartą ir tai yra vadinama stebuklu, nes dar viena savita gyvybė įžengė į

pasaulį. Kiekviena nauja būtybė panaši į tas kometas, kurios tik kartą per amžius perkerta Žemės orbitą ir tik trumpam nubrėžia ties ja savo šviesų kelią (M. Anderseną Neksė).

Nauja gyvybė, ji nemoka kalbėti, ji nemoka vaikščioti, bet kai pirmą kartą praveria akutes ir pamato gyvenimo šviesą, supranta, kad tai jos egzistencijos pradžia. Šis mažas žmogutis dar nesuteptas gyvenimo purvu, kaip ir jūrinės kriauklės viduriukas – jis baltas, šviesus.

Bėgant laikui asmenybė keičiasi ne tik išvaizda, bet ir vidumi. Ji pradeda rinktis, kuria gyvenimo kryptimi jai eiti, kam ji pašaukta. Neretai žmogus pasirenka klaidingą kelią, tačiau daugelis sugeba grįžti atgal ir rinktis iš naujo. Šioje fotografijoje matomas dažnas smailėjimų pasikartojimas asmenybės gyvenimo pradžioje, nes ji daug „šakojasi“, ginčijasi su tėvais, įrodinėja savo tiesas, nors nėra jomis įsitikinusi. Taip vyksta todėl, kad ji dar nėra subrendusi, nežino, ką darys gyvenime, kuriuo keliu pasuks, todėl bando būti protinga.

Gyvenimui tęsiantis, žmogus pradeda atsirinkti tai, kas jam reikalinga, ir smailių viršukalnių mažėja. Gyvenimo spalvos tampa nebe tokios ryškios, jos tamsėja, nes susiduriama su gyvenimo sukurtais iššūkiais ir sunkumais. Žmonės skirstomi į kastas, skirtingų religijų tikėjimas dažnai smerkiamas. Pasaulyje vyksta karai, „plaunami“ ir padirbinėjami pinigai...

Negana to, mūsų pasaulis yra pilnas blogų, šlykščių būtybių, kurių žmonėmis vadinti negalima. Tai tokie, kuriems neskauda širdies atimant gyvybę iš jauno žmogaus tik tam, kad pasilinksmintų. Mokyklose mus moko būti pavyzdiniais, protingais, bet ne visada pasako, kad mes turime būti humaniškais,

kad būtų gražu, praėjus pro benamį, nueiti į parduotuvę ir nupirkti jam duonos kepalą.

Mūsų pasaulyje daugėja gėjų, na taip, gal jie ir netrukdytų, tegul myli jie, tačiau kai tokie žmonės pradeda reikalauti didesnių teisių, teisių į vaikus, santuoką... Kur tai nuves žmoniją? Taigi vaikai bus mokomi karta iš kartos, kad homoseksualumas yra gerai. Jų net nereikės mokyti, jie patys matys tokį gyvenimą ir gal savąjį padarys tokiu pat.

Be to, fotografijoje matomos linijos, kurios man simbolizuoja gyvenimo kelius, kuriuos jau minėjau prieš tai. Kaip ir jūrinės kriauklės pabaiga, taip ir žmogus, nugyvenęs ne vieną dešimtį metų, tampa didesniu, protingesniu, gali patarti jaunesniems, kurie tik pradėjo žengti gyvenimo keliu. Gali patarti, kad reikia pradėti kurti savo asmenybę nuo pirmos dienos, nes gyvenimas tau jos nepateiks ant lėkštutės.

Gyvenimas – kaip daina: žodžius kuria pats žmogus, melodiją – laikas (R. Budrys). Gyvenimo kelias tai lyg gyvenimo scenarijus, kuriuo mes vadovaujamės. Tai scenarijus, kurį mes patys turime pasirašyti. Faktas tas, kad gyvenimo keliu reikia eiti, visai nesvarbu – jūs to norite ar ne.

Šerkšnas

Kriauklė ir išlikimas

Pasirinkau pirmą kriauklę. Ji iškart atkreipė mano dėmesį ir sukėlė daug minčių. Ši kriauklė – tarsi mūza mano kūrybai, išlietoms mintims. Tik žiūrėdama į ją galiu trumpai aprašyti savo gyvenimą, atskleisti mintis ir pažiūrėti į viską gražiomis spalvomis. Kriauklė – tai moliusko kūną apgaubiantis kietas apvalkalas. Augant moliuskui auga ir jo kriauklė bei storėja vidinis sluoksnius, tačiau paviršinis nekinta. Kriauklė saugo jūrinius pilvakojus nuo priešų ir bangų mūšos. Kaip kriauklė saugo mažus vandens gyventojus, taip ir mes, žmonės, bėgant metams auginamės vis „storesnę odą“ ir į viską gyvenime žiūrime tarsi kitomis akimis. Ilgainiui daromės atsparesni žmonių kritikai, įvykiams. Mano pasirinkta kriauklė yra šviesių spalvų ir atspalvių.

Tačiau žiūrint į jos vidų – iš kremenės spalvos pasidaro oranžinė. Taip viduje spalvos keičiasi ir tamsėja. Iš išorės žiūrint, ji – šviesių spalvų, bet turi daugybę mažų rudų taškelių bei nėra lygi, daili. Ši kriauklė turi daugybę mažų kyšulėlių, „dygliukų“, kurie parodo, jog viskas gamtoje nėra taip gražu ir paprasta. Čia taip pat vyksta konkurencija ir kova dėl išlikimo gyvenime. Tuo ji labai panaši į žmogų, mane. Taigi kriauklė – tai

ne tik gamtoje saugantis moliuskus, bet ir daug asociacijų su gyvenimu keliantis daiktas.

Nuo pat vaikystės buvau užsispyrusi, ambicinga ir mėgstanti parodyti savo principus mergaitė. Visi stengdavosi mane pamatyti su šypsena, pralinksinti, nustebinti. Dabar aš kasdien savęs klausiu, kodėl buvau tokia. Po daugelio dienų mąstymo nusprendžiau, kad tai buvo mano išlepinimo požymis. Aš visada galėjau rinktis ko noriu, todėl ko nors negavusi pasidarydavau pikta maža „kenkėja“.

Tačiau augant supratau, kad visas gyvenimas sukasi ne tik apie mane. Pradėjau valdyti savo norus, principus. Taip gyventi pasidarė lengviau ne tik kitiems, bet ir man pačiai. Kasdien veidrodyje matyti save besišypsančią – daug smagiai.

Būdama 17-kos metų patekau į avariją. Tuo laikotarpiu man teko kovoti dėl išlikimo gyvenime. Likusi gyva – pasikeičiau. Likau ta pati mergina, bet visam laikui sužalotu veidu. Tai visam gyvenimui pakeitė mane. Užtruko nemažai laiko, kol įstengiau vėl pažvelgti į save veidrodyje, kaip į gražią, jauną merginą. Tačiau sugebėjau „perlipti save“ ir šiuo momentu toliau džiaugiuosi gyvenimu. Tai padaryti man padėjo šeima, artimieji, draugai bei buvimas gamtoje, kur yra nuostabūs vaizdai, jauki aplinka. Per savo gyvenimą patyriau daug dalykų ir nusprendžiau, kad buvimas ambicinga mergaite – tai ne išeitis.

Taigi žiūrėjimas į kriauklę padėjo man atskleisti savo mintis, išreikšti požiūrį į gyvenimą. Rašydama šį darbą galėjau pasidomėti kriauklėmis, gamta bei prisiminti savo vaikystę.

Telšė

Gyvenimo takai ir sąlygos

Tikriausiai jaunam žmogui egzistencinių klausimų iškyla dažniau nei kitu jo gyvenimo etapu. Mes bandome ieškoti atsakymų į juos. Ką aš turiu veikti gyvenime? Kokia mano buvimo šiame pasaulyje prasmė? Koku žmogumi aš turiu būti? Visas žmogaus vidinis pasaulis yra nepastovus dalykas, nuolat iššaukiantis įvairias problemas ir komplikuojantis žmogaus gyvenimą. Tik atsigręžę į gamtą galime matyti šiek tiek pastovumo, kurio taip trūksta.

Pažiūriu į jūrą – ji kartais rami, kartais įnirtingai daužo krantą bangomis. Paimu kriauklę į delną: ji tik maža dalelė jūroje, kaip ir žmogus pasaulyje. Tačiau kiekvienam duotas savas gyvenimas ir kiekvienas turi nueiti jam skirtą kelią: kaip jūros kriauklė, taip ir žmogus. Kiekvienos kriauklės skirtinga forma, skulptūra, raštas, spalvos, dydis.

Dėmesį atkreipiu į tą, kurios forma įmantriausia. Ji nelygi, daug ataugų, jos – netaisyklingos. Susimąstau apie tai, kiek mums gyvenimas duoda įvairiausių progų, išbandymų. Priėmusi vieną ar kitą išbandymą, galbūt tapsiu kitokia, galbūt mano gyvenime atsiras dar vienas „takas“, išaugs dar viena „atauga“.

Dabar aš tiesiog gyvenu dabartimi, mokausi šiuo metu, o tai – pagrindinis mano kelias, esu įsikibusi į šią „ataugą“ ir laukiu, ką man gyvenimas dar pasiūlys. Gal pabaigoje mano nueitas kelias turės tiek pat ataugų, kiek ir ši kriauklė? Jos paviršius nelygus, banguotas. Mes nė vienas nesame apsaugoti nuo bangų. Tai nepriklauso nei nuo kitų, nei nuo manęs. Gal be reikalo stengiuosi išvengti bangų ir nelygumų gyvenime, gal kyla per didelis noras viską kontroliuoti ir laikyti viską savo rankose.

Tikriausiai nelygumai suteiks grožio ir subtilumo šiame kelyje. Juk ši jūros kriauklė nebūtų atkreipusi mano dėmesio, jei ne jos savita, netaisyklinga forma. Jos kiautas išmargintas keliomis spalvomis ir jų tonais. Susimąstau, kokiomis sąlygomis ji nusidažė būtent tokiais raštais. Kokiomis sąlygomis ji turėjo prabūti jūros gelmėse? Labiausiai nerimą kelia nežinomybė – juk iš tikrųjų bandau gyvenimą susiplanuoti keliems metams į priekį, esu beveik užtikrinta, ką veiksiu po metų ar dviejų.

Bet būtų naivu tikėti, kad nuo paties žmogaus viskas priklausau. Atrodo, įstojau ten, kur noriu, jau įsivaizduoju savo būsimą darbą, savo šeimyninį gyvenimą, namą, kuriame gyvensiu, kiek vaikų turėsiu, kokie bus jų vardai, ką veiksiu senatvėje. Atrodo, taip paprasta svajoti ir tikėtis viso to sulaukti, palengva keliauti gyvenime į priekį, kad ir po žingsnelį, nors ne didelį, bet į priekį.

Nors realybė tokia, kad aš neišvengsiu nelygumų šiame pasaulyje, ir jau dabar mano nueitas kelias įgauna savotiškas spalvas, ir tikrai niekas negali žinoti, kokios jos bus kelio pabaigoje. Tikiuosi tik vieno, – kad jame netrūks įvairiausių spal-

vų ir atspalvių, kaip ir šiai kriauklei. Taip pat tikiuosi lygiai taip šakotis, skleistis į visas puses šiame pasaulyje, kaip kriauklė savo ataugomis.

Tikriausiai kiekvienas galime atrasti panašumų su paprasta jūros kriaukle. Juk kiek kriauklių jūrose, vandenynuose, tiek ir žmonių pasaulyje. Ir kiekvienas esame savitas, unikalus, kaip ir jūros kriauklė pasižymi formų, spalvų ir raštų įvairove. Vis dėlto gyvenimo vingiai palieka savo pėdsaką: ir žmoguje, ir paprastoje jūros kriauklėje. Nei vieno iš mūsų gyvenimas negalėtų tęstis tik viena siaura linija, be jokių iškilimų ar rėžių, paliktų praeities prisiminimų.

Dž.

Egzistencijos problema

Šiame technologijų amžiuje, kai kompiuterinės technologijos keičia žmogaus rankų darbą, sunku išlikti individualiam. Pažvelgus į šiuolaikinio pasaulio žmones, nusakyti jų asmenybės bruožus darosi vis sudėtingiau. Žmonės vis labiau ir labiau įsilieja į pilką minią, ima vienodai rengtis, kalbėti, domėtis tais

pačiais dalykais. Tačiau, ar iš tiesų senosios vertybės nebereikalingos? Ar žmogaus egzistencijos ir individualumo klausimai nebetenka reikšmės?

Nėra pasaulyje nei vieno vienodo dalyko. Kiekvienas gėlės žiedas, žolės stiebas, saulės spindulys – vis kitoks. Taip ir tarp žmonių nėra tokių pačių asmenybių. Kokie mes esame – nėra paprasta atsakyti. Individualumas neleidžia mums tapti tokiais, kaip visi, nors lengviau būtų įsilieti į pilką žmonių masę, kuri gyvena pagal visuomenės nustatytas normas. Norėdama įrodyti, jog žmogaus individualybė vis dar svarbi, pabandyčiau palyginti save su mano pasirinkta kriaukle, kuri sąrašė yra pirma.

Žvelgdama į ją matau svajingą individualybę. Ji spalvinga ir atvira. Niekur nerastume tokios pat. Kriauklė puikiai atitinka mano asmenybę, atskleisdama tokias savybes, kaip noras bendrauti, atvirumas, draugiškumas. Manau, kad kiekvieno žmogaus charakterio savybės nurodo, kokiomis dorybėmis bei vertybėmis turime remtis. Net ir žinomas Prūsijos filosofas, vokiečių filosofijos pradininkas, Imanuelis Kantas yra pasakęs: „Dora turi slypėti charakteryje“.

Sunku būtų paneigti teiginį, jog kriauklės yra tarsi jūros gelmių paslapties aidas, prasmingai įkvepiantis kūrybinei saviškai (S. Lileikis). Iš tiesų, kriauklė leidžia „prisidengiant“ ja kalbėti apie egzistencinius klausimus, įsigilinti į savo bei kitų asmenų būtį. Juk visi esame ir egzistuojame tam, kad įprasminume savo būtį šioje Žemėje.

Didelę dalį mano gyvenime užima meilė. Ji tarsi atsakymas į visus žmogui rūpimus egzistencijos klausimus. Žmonių tarpusavio meilė nėra tiesiog intuityvi, ji remiasi tarpusavio

supratimu, noru bendrauti, bendradarbiauti, o prisirišimas leidžia jausti ne tik savo, bet ir tau rūpinčio žmogaus išgyvenimus. Meilė leidžia pažvelgti į pasaulį kitokiomis spalvomis, įžvelgti kiekvieno žmogaus individualumo bruožus. Ji stiprina norą ne tik egzistuoti pasaulyje, bet ir stengtis, kad šis pasaulis taptų gražesnis. Žinoma, meilė yra skirtingų tipų: šeimai, augtiniui, draugams, bet, manau, kad vyro ir moters meilė yra svarbiausia. Kiekvienas esame sukurtas, kad atrastume savo antrąją pusę, kaip ir kiekviena kriauklė turi savo „gyventoją“, ir lygiai taip pat, kaip kinų filosofijoje minimi In ir Jang, kurie, nors būdami priešingybės, negali egzistuoti vienas be kito.

Kiekviena kriauklė yra savita. Individualumas jai leidžia išsiskirti iš kitų, parodyti, kokia ji vienintelė ir nepakartojama. Kaip ir mano pasirinktoji kriauklė, aš stengiuosi išsiskirti vyraujančioje aplinkoje, parodyti save, savo gebėjimus, kurie kartais kitiems gali atrodyti keisti ar net erzinti, bet tik taip aš galiu išreikšti save ir pralenkti kitus. Žinoma, norint pasirodyti, reikia nebijoti sunkumų. Žmonės šiais laikais labiau linkę vertinti kritiškai, įžvelgti visur vien bloga.

Manau, visi žmonės yra individai, kurie nori parodyti save, tačiau ne visada turi galimybę ar paprasčiausiai – neišdrįsta. Mes visi – kaip kriauklės, vieni slepiasi jūros dugne, susiradę saugų prieglobstį, kiti nori parodyti save, iškilti į paviršių ir nugulti ant jūros kranto. Taigi kiekvienas galime rinktis, kokia kriaukle norime būti. Aš pasirinkau. Noriu būti tokia, kurią pastebi visi.

Nanis

Gyvenimas pagal kriauklę

Žmogaus gyvenimas yra labai įvairus. Visų pirma, asmuo turi kelis gyvenimo laikotarpius, tai yra – vaikystę, paauglystę, brandos laikotarpį bei senatvę. Kiekvienu laikotarpiu žmogaus viduje atsiranda naujų žinių bei savybių. Blogi, aplinkinius erzinantys įpročiai pamažu apimsta, atsiranda naujų – geresnių ar blogesnių savybių, tačiau viduje žmogus išlieka toks pats, skleidžiantis savo vidinę šilumą. Taigi žmogus tarsi kriauklė – kampuota, aštri, tačiau ausis džiugina malonus jūros ošimas.

Kriauklė – tai tarsi žmogaus charakteris. Žmonių charakterių būna įvairių, pavyzdžiui, sangvinikai (gyvybingi, o dažniausiai netgi artistiški asmenys), cholericai (taip pat gyvybingi, o kartais pernelyg emocionalūs), melancholikai (jautrumo kupini žmonės) ir t. t.

Ši apvali kriauklė iš pradžių atrodo miela, paprasta. Tačiau geriau išsižiūrėjus galima pastebėti, jog tai nėra paprasta kriauklė. Ji – dygliuota. Kaip ir žmogus, kuris atrodo ramus, geras, ištikimas, bet po kurio laiko, o gal ir iškart, jis parodo savo „spyglius“. Žmogiškieji spygliai dažniausiai apibūdinami kaip skausmas, neapykanta ar kerštas. Niekas nenori būti paliestas

šių spyglių, kadangi jų poveikis ilgalaikis, asmuo nepamiršta spyglių sukkelto skausmo.

Kriauklėje spygliai išsidėstę išorėje aplink ją. Jie atlieka gynybinę funkciją, tai yra bando apsaugoti nuo pavojų. Žmogus taip pat dažnai bando apsisaugoti nuo aplinkos pasinaudodamas „spygliais“ kaip ir šios kriauklės: dažnai su nepažįstamais žmonėmis asmuo bendrauja šaltai, nėra linkęs atvirauti. Taipogi su nemėgstamomis personomis žmogus taip pat neatvirauija, leidžia „prisiglausti prie spyglių“.

Deja, tačiau kartais atsitinka taip, jog asmuo pats prisiliečia prie kito žmogaus „spyglių“ visai netyčia. Pavyzdžiui, žmonės, kartais net nepagalvodami, įskaudina kitus. Padariniai gali būti baisūs: kaip kriauklei gali nulūžti spygliai, taip ir žmogus gali likti įskaudintas.

Kriauklė labai panaši į žmogų savo išlinkimais. Šie išlinkimai – tarsi žmogaus gyvenimas. Kriauklė nėra tiesi, ji turi daug griovelių. Lygiai toks pat yra asmens gyvenimas. Jis nėra tolygus, tai yra vien tik laimingas ar atvirkščiai – nelaimingas. Žmogaus gyvenime pilna įvairiausių įspūdžių ar nuotaikų, pavyzdžiui, yra daug ar mažai meilės, daug ar mažai laimės ir skausmo, daug ar mažai gėrio bei blogio.

Ši kriauklė lygiai tokia pati: ji vingiuota, nėra lygumų. Būtent tai suteikia kriauklei gražumo bei įdomumo. Žmogaus gyvenimas taip pat nebūtų įdomus be visų gerų ir blogų emocijų. Žmogus turi patirti viską ir eiti tiesiu keliu bei vingiuotu, kaip kriauklės paviršius.

Palyginus kriauklę su asmens gyvenimu atrodo, kad žmogus turėjo spalvingą ir tikrai ypatingą gyvenimą. Jame būta

visko, tačiau per visą gyvenimą žmogus nesuklupo. Vingiai eina tarsi gražiu zigzagu, nėra įskilimų. Vadinasi, žmogus – ypač stiprus, jis nebijo nieko ir eina per gyvenimą gražiai, nepaisydamas, ar saulė šviečia, ar lietus lyja.

Kriauklė – nevienodų spalvų. Yra ir oranžinės, ir rudos, truputėlį geltonos. Jeigu ši kriauklė būtų visa žmonija, tai galėtume teigti, jog žmonės taip pat nėra vienodi. Visi asmenys – skirtingi, pavyzdžiui, savo odos ar akių spalva, pilietybe, požiūriu į gyvenimą ir t. t. Visos spalvos kriauklėje yra gražios ir čia tinka. Lygiai taip pat, kaip ir žmonės: visi yra gražūs nepaisant vartojamos kalbos, plaukų spalvos ar būdo. Visi asmenys yra savaip įdomūs, savaip „rėžiantys akį“.

Taigi kriauklė labai panaši į žmogų. Ji panaši į vidinį asmens gyvenimą, į žmogaus charakterį, kuris gali būti su „spygliais“ ir atlikti kovotojo funkciją, taip pat primena patirtus išgyvenimus bei patirtį apskritai. Remdamiesi šia kriaukle galėtume pasakyti, kad žmogus turėjo daug išgyvenimų, sukaupe didelę patirtį, tačiau liko stiprus, kadangi kriauklė – nepažeista, visi jos kraštai sveiki, nėra nuskilusių galų.

Be abejo, kriauklė nėra vienos spalvos, lygiai taip pat, kaip nėra vienodų žmonių. Niekur pasaulyje neįmanoma atrasti dviejų vienodų žmonių, kadangi kiekvienas asmuo yra individualus, skiriasi ne tik savo kalba, bet ir išvaizda, pomėgiais bei hobiais. Taigi ši kriauklė yra tarsi žmogaus kopija, kuri atspindi bent dalį iš mūsų.

Alvita Navickytė

Gyvenimo kelio pėdsakai

Kriauklė – tai tarsi gyvenimo kelias, kurį nueina kiekvienas žmogus. Kiekvienas turi savo kriauklytę, kuri jam atspindi jo nueitą kelią, sunkumus, patirtus gyvenime, bei džiaugsmingas akimirkas. Nėra nei vienos vienodos kriauklės, kaip ir nėra žmonių su identiškomis gyvenimo istorijomis. Kiekviena istorija turi savo džiugių bei liūdnu akimirku. Taigi aš pasirinkau 20 kriauklę, kadangi man ji atspindi mano gyvenimą iki dabar, pažvelgiant truputį toliau į ateitį.

Pradėsiu nuo kriauklės plačiosios dalies, kuri man siejasi su vaikyste, kuomet visas pasaulis, visi aplinkui supantys daiktai atrodo tokie dideli ir neaprėpiami. Mažam vaikui kėdė yra aukščiausias kalnas, į kurį jis stiebiasi, kurį turi pasiekti panaudodamas visas savo pastangas, visas savo jėgas.

Dauguma pažįsta jausmą, kuomet užlipus į aukštą kalną, galima išdidžiai į visus pažvelgti džiaugsmo akimis. Toks jausmas apima ir vaiką, pagaliau „užkopusį“ ant kėdės. Kita dalis, atspindinti vaikystę, yra balta spalva, simbolizuojanti gėrį, nekaltybę, vaikišką nuolankumą. Vaikai yra tarsi baltas popieriaus lapas, kuris nėra suteptas pasaulio nuodėmių, ant jo nėra nė lašo purvo, nė vieno įplyšimo ar suglamžyto kampo.

Tačiau viskas pasikeičia, kai pradedame eiti į vaikų darželį. Gyvenime atsiranda tamsi linija, skirianti lengvą gyvenimą, kuomet nereikia niekuo rūpintis, ir kasdienybę, nuolat suteikiančią iššūkių. Darželyje didžiausias vaiko išbandymas – pietų miegas. Ne vienas atsimena, kaip sunku buvo prisiversti užmigti, kuomet norisi tik žaisti ir žaisti. Tuomet atsiranda pirmosios tamsios linijos, bylojančios apie vaiko kaprizus, atsiliekančią prieš tėvus, pirmąjį melą norint išvengti bausmės.

Tačiau tamsios gijos dar nėra didelės, jos nėra stipriai paženklusios baltos žmogaus sielos, dar gerai matomas nekalumas bei vaikiškas gėris. Bėgant laikui darželį pakeičia mokykla. Moksleivio gyvenimas pradeda virti: nauji draugai, nauja aplinka, užsiėmimai, apie kuriuos geriau nepasakoti mamai, būreliai.

Tuomet rudų gijų lynas įsupa didžiąją dalį žmogaus. Mokinukas pradeda vis dažniau meluoti, mokslas pasirodo yra „labai neįdomus“, todėl pagal 13-os metų vaiko mąstymą – nieko nenuotiks, jei jis nenueis į kelias pamokas, o geriau pažais su draugais kieme. Taip iš balto, nekalto žmogučio virstama tartum į zebra, kur kiekviena tamsesnė gija turi savo istoriją...

Bėgant metams žmogus auga: baigia mokyklą, įstoja į aukštąją mokyklą, susiranda darbą ir dirba, dirba, dirba. Tačiau žmogus nesikeičia, jis lieka toks pat nuodėmingas. Tamsios gijos vis dar užima didelę dalį nueito kelio. Tačiau bėgant metams, žmogui senstant, pamiršamos akimirkos, kurios, gal ir smagios, tačiau paliko tamsią liniją gyvenime.

Senas žmogus nebeatsimena kaip smagu būdavo vaikystėje laipti po medžius, mėtyti į praeivius vandens balionėlius ar

kaišioti draugams kojas, kad šie parvirstų. Kiekviena akimirka tampa lyg sapnas, kurį susapnavus atrodo, kad tai – seniai pamiršta ir nebereikalinga. Todėl tos gijos blėsta seno žmogaus gyvenime. Praėjęs gyvenimas, patirtos akimirkos, tampa tik išblėsusiu prisiminimu. Taip pat gijų sumažėja, nes žmogus tampa nebepajėgus linksmintis, gyvenimas tampa liūdnas, gyvenama senais prisiminimais nekuriant naujų. Galiausiai žmogus miršta. Tai parodo juoda linija, kuomet gedi šeima, draugai. Tai juodas tarpsnis kitiems. Pažvelgę į kriauklę, galime pastebėti, kad po juodos linijos matoma tamsuma, tarsi dūmas. Tai gedulas, tačiau jis blėsta. Žmonės gedėdami prisimena visus gerus darbus, visas gerąsias mirusiojo savybes.

Kriauklės formą taip pat galima lyginti su žmogaus gyvenimu. Viskas prasideda nuo vaikystės, kuomet tavimi rūpinasi, nešioja, prižiūri, vėliau tampame savarankiški, tačiau vis tiek yra tėvai, kuriems tu visada išliksi mažu vaiku, kuriuo reikės pasirūpinti. Senatvėje žmogus vėl tampa lyg vaikas, jis nėra pajėgus pats savimi pasirūpinti, reikalinga pagalba vaikstant, valgant.

Taigi iš dalies galima teigti, kad visą gyvenimą mes esame vaikai, tačiau skirtingais amžiaus tarpsniais mūsų poreikiai skiriasi. Mirtimi žmogaus gyvenimas baigiasi, tačiau apie jo gyvenimą vis dar kalbama, prisimenama kiekviena žmogaus amžiaus stadija. Kriauklės pabaigos nesimato, nes kalbos apie mirusį žmogų seka metai iš metų, kol nebelieka, kas galėtų apie jį kažką pasakyti.

Julija Kiseliova

Gyvenimo dualizmas

Pasirinkau aprašyti šią kriauklę, nes ji man pasirodė įdomiausia iš visų. Kadangi kriauklės yra neįprastų formų, man jos – tarsi meno kūriniai. Žiūrėdama į ją, išvelgiu tyrus jausmus, gyvenimiškus pojūčius. Kriauklė man simbolizuoja meilę, energiją, įvairius išgyvenimus, kurie suteikia laimės, tačiau kartais ir skaudžius prisiminimus. Kriauklės gimė plačiuosiuose vandenynuose, todėl jos labai susijusios su vandeniu.

Vienam žmogui kriauklė gali reikšti labai daug, o kitam ji gali pasirodyti tarsi paprastas daiktas, kuris gyvenime nieko nereiškia. Kiekvieną dieną jūra į krantą išmeta tūkstančius įvairiausių kriauklių.

Vienos būna nublizgintos, kitos atrupėjusios, o trečios visai sutrupėjusios. Taip pat kaip ir žmonių gyvenimas: vienu būna gražus, priverčiantis džiaugtis kiekviena diena, kitų – šiek tiek prastesnis, teikiantis ir skaudžių išgyvenimų, o trečių – visiškai nuviliantis.

Kaip ir kriauklės, žmonės taip pat atkeliauja į gyvenimą. Jie susipažįsta su įvairių tipų žmonėmis su įvairiais išgyvenimais. Kriauklės, kurią pasirinkau, išsišakojimai – lyg gyvenimi-

miškas kelias, kuris veda ne tik į gerus pojūčius, bet ir blogus, kuriuos kiekvienas žmogus išgyvena.

Tie pojūčiai gali būti ir labai džiaugsmingi, suteikiantys prasmę, bet gali būti ir skaudūs, kurie žmones verčia nusivilti gyvenimu. Gyvenimas – negailestingas, jis duoda žmonėms visokių išbandymų.

Kriauklės spalva išduoda gyvenimo kelią, kuris būna šviesus ir tamsus. Mes, žmonės, žiūrėdami į tamsias spalvas prisiminame blogas dienas, kurias išgyvenome, patyrėme. Dažniausiai susidūrę su sunkumais žmonės nuleidžia rankas, tačiau pamatę šviesias spalvas, prisiminame geras dienas, kurios buvo kupinos laimės, energijos, todėl mūsų veiduose atsiranda šypsena.

Mano manymu, asmenybė, susidūrusi su sunkumais, turėtų kabintis į gyvenimą ir nepasiduoti, kad ir kiek kartų žmogus klups ant žemės ir jam viskas slys iš rankų. Vis dėlto tai mums suteikia dar daugiau jėgos, nes tik blogi dalykai mus moko nepasiduoti ir žvelgti į gyvenimą kitomis akimis. Nėra tokio žmogaus, kuris teigtų, kad jo gyvenimas yra gražus, laimingas ir nėra susidūręs su sunkiais momentais. Kiekvienas žmogus yra klupęs ir vėl atsistojęs, išliejęs daug ašarų ir nuoskaudų, tačiau yra ir iš laimės šokinėjęs, ir vertinęs viską, ką turi brangiausia.

Kriauklės banguota forma išduoda jausmus, kurie yra įvairiapusiai. Vienu metu jausmai yra aukščiausioje viršūnėje, o kitu atveju atrodo, tarsi prarandi viską, kas brangiausia. Tačiau nereikia pasiduoti, nes kaip ir didžiulė liūtis praeina, taip ir po sunkių išgyvenimų pasirodo mažytė viltis, kuri gali pakeisti

žmogaus gyvenimą ir nušviesti jį kitomis, šviesiomis spalvomis.

Svarbiausia gyvenime – tai, kad žmogus suvoktų, jog visada reikia žiūrėti į priekį ir niekada neatsigręžti atgal. Šios kriauklės vingiai man asocijuojasi su grožiu – tai kalbos ir veiksmy grožis, kuriuos mes demonstruojame pasauliui.

Pasak induistų, sraigės formos kriauklė žadina ištikimųjų širdis ir kviečia tuos, kurie gyvena meilės pripildytomis širdimis. Kriauklės išsišakojimai man asocijuojasi su išgyvenimais. Tie išsišakojimai nėra lygūs, taip pat, kaip ir žmonių kelias, per kurį mes turime eiti, nėra lengvas. Kelio vingiai – tarsi iššūkliai, su kuriais mes turime susidoroti. Visgi kiekviena kriauklė turi kažkokią simboliką, reikšmę, ir kiekvienas žmogus ją gali įsivaizduoti savaip.

Taigi kiekvienai asmenybei mažytė ar didelė kriauklė turi savo reikšmę, kurioje galima įžvelgti žmogaus gyvenimą, žmogaus emocijas ir jausmus. Kalbant apie save, kriauklė man nėra tarsi kažkoks paprastas akmenukas, į kurį pasižiūriu ir tiesiog numetu į šalį. Pažiūrėjusi į kiekvieną kriauklę, joje matau dalį savo išgyvenimų.

Įvairios formos, spalvos turi kažką ypatingo, į kurias pažvelgęs, gali suprasti daug daugiau nei pats gali įsivaizduoti. Žiūrint į šią kriauklę, man sukyla įvairūs prisiminimai, kurie primena labai gražių akimirku, tačiau ir tokių, kurių nenorėčiau daugiau atsiminti...

Alisia

Gyvenimo cikliškumas

Kiekvieno iš mūsų gyvenimas, žmonijos istorija, planetos flora ir fauna – viskas turi savo pradžią ir pabaigą. Nuo išminties iki kvailystės – vienas žingsnis. Nuo meilės iki neapykantos – vienas žodis. Nuo gyvenimo iki mirties – vos sekundė... Taip mus mokė, taip išmokome mes patys.

O kas, jeigu pradinis taškas neegzistuoja, ir nėra jokios ribos tarp šių kraštutinumų? Kur tuo metu bus pabaiga, kai pradžios nesimato? Vokiečių filosofas G. Hėgelis teigė, jog istorija vystosi spirale aukštyn – patobulinus kiekvieną praeities žingsnį, civilizacija kuria savo ateitį.

Bet mano pasaulėžiūra, nors ir turi pradžią Hėgelio teorijoje, – iš esmės skiriasi. Žmogus nesimoko iš praeities, negali pasisemti iš jos viso geriausio. Viskas kartojasi – karas, mirtis, skausmas, baimė, aušra, žvilgsnis. Laimės akimirka ar nesibaiigianti tragedija nežlunga atminties labirinte. Tai – uždaras ciklas, ratas, spiralė.

Kaip ir kriauklė. Bet kas tai yra? Kriauklė – moliuskų kūną apgaubiantis kietas apvalkalas. Bet argi tai tik sausi enciklopediniai žodžiai? Nemanau. Kriauklė atspindi jūros sielą, kuri, būdama pakankamai jautri, kartais būna maištinga ir žlugdan-

ti... Tuomet kriauklė, atstovaujanti jūrai, atstovauja ir žmogui, jo vidiniam pasauliui.

Tik įsivaizduokite: gražus šiltas vasaros vidurdienis, saulės spinduliai bando aplėkti bangas... o jūros dugne, po šimtų tonų užteršto vandens, ten, kur saulė negali atnešti nei šviesos, nei šilumos, kur net sunku įsivaizduoti garsus, guli kadaise gyvenusio moliusko kriauklė. Ten ji liks iki tol, kol tiesiog nesuirs. Visai kaip žmogus, ar ne?

Kriauklė – tai spirale einantis gyvenimas. Nevienodi apsisukimo intervalai, lygus arba šiurkštus paviršius – visa tai sukuria estetišką grožį arba atstumia žiūrovą. Kodėl mums taip patinka grožėtis ant lentynos padėta kriaukle? Gal todėl, kad kiekvienas turi savo požiūrį į bet kurį dalyką, daiktą, žodį?

Taip ir čia – vienas kriauklėje mato kadaise aplankytos šalies prisiminimą, kitam gal ji siejasi su visai neromantiniais apmąstymais... O aš, matydama kriauklę, galvoju apie gyvenimą, ir jeigu ne apie jo prasmę, tai bent apie trukmę ir cikliškumą. Juk ateis laikas, ir mano gyvenimo spiralė prieis savo pabaigos tašką. Kiek tuo metu būsiu sulaukusi – 60 ar 87? O gal ji nutrūks staiga, pavyzdžiui, poryt? Bijoti to kvaila, bet visiškai negalvoti neįmanoma.

Anksčiau buvau minėjusi, jog viskas kartojasi. Tai tiesa. Pažinau tai. Nepasakyčiau, kad tai buvo tik malonūs pojūčiai. Mes, žmonės, keisti padarai – ką mūsų atmintis leis prisiminti, priklauso nuo nuotaikos. Pavyzdžiui, būdamas geros nuotaikos, žmogus prisimins gaivinantį vasaros vėją ir vaivorykštę, o nuskriaustas ar nusiminęs tą pačią akimirką traktuos kitaip –

praeities veidrodyje pamatys lietu, šlapias kojas ir aptaškusį jį automobilį.

Vis dėlto nedidelis malonumas staiga suprasti, jog tai jau su tavimi buvo nutikę ir tu gerai atsimeni, kuo viskas baigsis. Kaip blogas filmas, kur iš pradžių žinai, kad patikęs tau herojus taps niekšu. Tuomet tu įsižiūri į save, bandai įtikėti, jog pasaulis pasikeitė kartu su tavimi, nori tikėti, kad šį kartą po ilgalai- kės laimės jausmo neateis neišvengiamas nusivylimas.

Tu nori, kad būtent taip ir būtų, nori tikėti geriausia ateiti- mi ir, galiausiai... Manote, aš pasakysiu – „įtikini save“? Ne. Nepavyksta. Tik bandai. Nuo ryto iki vakaro, kasdien. Nori bū- ti optimistu, bet atmintis ir net neilgo gyvenimo patirtis nelei- džia. Kaskart priartėjant prie ribos, jos, kaip žadintuvas, ištrau- kia tave iš svajonės.

O patiems ar nebūtų baugu, jeigu kadaise buvęs toks arti- mas ir pažįstamas žmogus taptų beveik svetimas... ir praėjus laikui į Jūsų gyvenimą įžengtų kitas, nuo vardo iki kažkokių tik- mums pažįstamų smulkmenų, panašus į tą, kurio netekote ka- daise? Tik tikras, visiškas optimistas galėtų neatkreipti į tai dėmesio.

Tuomet žmogus pradeda nuolat analizuoti ir sutapatinti, lyginti kiekvieną tų dviejų žmonių išstartą žodį, kiekvieną veiksmą, poelgį ir bandyti suprasti, kas tai – naujas gyvenimo etapas ar žingsnis atgal? Kadaise buvusių jausmų vietą užėmė abejingumas, bet faktas, kad tie jausmai trukdo mąstyti kritiš- kai, o tik kritiškai mąstantis žmogus gali ką nors pasiekti. Ga- liausiai sugadini ir sau, ir kitam, gal ir visai neblogam žmogui, gyvenimą.

Žmogus – keistas socialinis gyvūnas, jo veiksmai dažniausiai neturi jokios logikos ar prieštarauja elementarioms išgyvenimo taisyklėms. Vieni nepaiso visuomeninių normų tol, kol žmonija jiems tampa visai svetima. Kiti taip nevertina savęs, kad įskaudina artimuosius. Kaip visa tai siejasi su kriaukle? Galbūt niekuo... Bet kriauklės „spiralė“ ir dygliai primena man gyvenimo cikliškumą, laikinumą ir savotišką pastovumą.

Stefany

Reikšmė gyvenime

Pagal apibrėžimą kriauklė – moliuskų kūną gaubiantis kietas apvalkalas. Tačiau iki šiol tikima, kad kriauklės trimito garsas geba nuraminti ir išvaikyti piktas dvasias, saugo nuo blogio. Be to, jos spalvas, formą, joje esantį perlą galime palyginti su kiekvieno žmogaus gyvenimu, rasti bendrą ryšį tarp kriauklės ir žmogaus.

Nuo pat mažens man ji yra kaip vienas mistiškiausių gamtos kūrinų, kuris padeda surasti tikrąjį „aš“. Juk kriauklės viduje mes nieko neįžvelgiame, nei tam tikrų prietaisų, kurie

gebėtų perteikti jūros garsus, nei kitokių lengvai suvokiamų mechanizmų, kurie paaiškintų šį reiškinį. Būdama maža turėjau nedidelę kriauklytę, kuri nuolat būdavo mano dėmesio centre ir nelikdavo nepastebėta aplinkinių žmonių.

Nenusakoma trauka versdavo kiekvieną dieną pasiklausyti joje jūros ošimo. Tai buvo pati geriausia proga pabūti su savimi, apžvelgti visos dienos nutikimus ir pasidaryti tam tikrą jos analizę, kuri padėtų pakeisti kitos dienos eigą. Kiekvienas turi savo „Achilo kulną“ ir mes, deja, nesame tobulos asmenybės, o tiesiog turime kasdien siekti tobulumo ir tobulėti ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai.

Būtent ne materialines vertybes man padėjo išsiugdyti kriauklės raminamosios savybės. Dėl šios priežasties savęs pažinimas ir buvimas su savimi iki šių dienų man yra neatsiejama gyvenimo dalis, padedanti, viską gerai apmąščius, priimti tinkamus sprendimus.

Filosofas Nerijus Čepulis teigia: „Laimingo gyvenimo prasmė nėra sėkmė, bet veikiau tai, kad net kai sunku, jeigu nesiseka, aš vis tiek sakau: šitą gyvenimą verta gyventi“. Taigi net maži dalykai padeda suprasti tikrąją egzistencijos reikšmę, nepaisant gyvenimo sunkumų ir išbandymų. Svarbiausia – stengtis save realizuoti ir analizuoti. Tai padeda siekti geriausio ir mokytis iš savo klaidų.

Negalime pamiršti ir to, jog kriauklių pastelinės ir šiltos spalvos ne tik ramina, bet ir padeda tobulinti savo estetinį požiūrį. Visi puikiai žinome apie gydymo būdą, naudojant spalvų terapiją. Ji ne tik padeda išlaikyti dvasinę pusiausvyrą, bet ir pasveikti susirgus įvairiomis psichinėmis ligomis.

Žmogaus akis geba skirti net 7 mln. spalvų atspalvių, bet tik dalis jų ramina akis.

Ant mano išsirinktos kriauklės kiauto yra persimainę oranžinės ir baltos spalvos tonai, ir jų poveikis žmogui yra skirtingas. Oranžinė spalva stiprina imuninę sistemą, padeda gydyti virškinimo sutrikimus, krūtinės ląstos ir inkstų ligas. Be to, ši spalva gelbsti nuo šoko, jos dėka organizme didėja deguonies kiekis. Žmonės, besirenkantys daug oranžinės spalvos, mėgsta būti apsupti žmonių, linksmintis. Net nežinodama šios spalvos savybių, pasirinkau savo asmenybei tinkamą toną ir jis padėdavo išlaikyti mano emocinį stabilumą.

Nepaisant to, aš iš tikrųjų mėgstu būti draugų rate ir susipažinti su įvairiomis asmenybėmis, kurios padeda geriau pažinti save ir nuolat tobulėti. Kita vertus, balta spalva padeda atsikratyti vidinės įtampos, ji tarsi išlaisvina asmenybę. Galime teigti, kad šios spalvos yra tarpusavyje suderinamos ir geba daryti poveikį žmogaus psichikai.

Be abejo, kriauklė yra kaip stiprybės ir gyvenimo tikslų siekimo simbolis. Visi gerai žinome, kad kriauklė saugo jūrinius pilvakojus nuo priešų ir bangų mūšos, todėl pakrantėse gyvenančių moliuskų kriauklė labai stora. Tai simbolizuoja stiprybę ir gebėjimą apsaugoti kitą. Teigiama, kad sraigių kiautuose slypi didžiulės saugančios energijos atsargos. Daugelio pakrančių kultūrų atstovai kriaukles naudojo, norėdami apsaugoti namus nuo nelaimių.

Aš taip pat tikiu jos magiškomis savybėmis ir manau, kad tai puikus stiprybės ir gebėjimo apsaugoti silpnesnį pavyzdys. Pasirinktos kriauklės forma skiriasi nuo kitų kriauklių savo

karpytais pakraščiais ir grublėtu paviršiumi. Tai man simbolizuoja visus gyvenimo išbandymus, nes kriauklė visą savo gyvenimą yra blaškoma bangų, kol būna išmetama į krantą.

Iki tol ji susiduria su nesuvaldoma jūros galybe, kuriai negali pasipriešinti, ir ant savo kiauto turi tam tikrų žymių, rodančių gyvenimo sunkumus. Kaip ir žmogus, kuris susiduria su išbandymais, pavojais ir gauna tam tikrų gyvenimo randų, kurie padeda ugdyti asmenybę ir mokytis iš savo klaidų bei pasiekti norimą tikslą. Pagal romėnų istoriką Salustijų: „Kiekvienas žmogus yra savo laimės architektas“. Taip ir kriauklė, kuri galiausiai pasiekia savo tikslą – krantą.

Negalime pamiršti ir to, kad Budizme yra septyni „brangakmeniai“, tarp jų – perlai, kurie yra ne tik grožio, bet ir sveikatos šaltinis. Tikima, kad perlo spindesys priklauso nuo jo savininko sveikatos. Senovės Kinijoje du tūkstantmečius kinų imperatoriai, dvariškiai naudojo perlus kaip pagrindinę priemonę savo jaunystei ir grožiui išsaugoti. Buvo tikima, kad ant kaklo nešiojamas vėrinys saugo nuo gerklės ligų, normalizuoja kraujo spaudimą.

Dabar išsiaiškinta, kad perlų sudėtyje yra 14 aminorūgščių, kurios normalizuoja medžiagų apykaitą, ir didelis kiekis mineralų. Susmulkinti perlai suteikia odai švytėjimo ir blizgesio. Viena iš pirmųjų moterų, kuri pastebėjo, jog perlai, atspindėdami šviesą, patobulina veido spalvą, yra *Coco Chanel*. Tai kosmetikai suteikė naujų krypčių.

Taigi kriauklė yra ne tik patrauklios išvaizdos, bet ir saugo tam tikrą „lobį“. Kaip žmogus, būdamas vien gražus išoriškai,

bet neturėdamas kuo rūpintis ir toleruojantis egoizmą, tampa ne tokia pilnavertė asmenybe, kokia turėtų būti.

Antoine de Saint-Exupery savo knygoje „Mažasis princas“ rašė: „*Tamp*i amžinai atsakingas už tą, su kuo susibičiuliuoji“. Tuo reikėtų vadovautis kiekvienam iš mūsų, nes tapdamas atsakingas už kitą, parodai savo brandą ir mokėjimą įvertinti kitą asmenybę.

Galime teigti, kad kriauklės bruožus, gydomąsias savybes, spalvų įvairovę, jūros ošimą, kiauto stiprumą galime susieti su žmogaus gyvenimu ir rasti nemažai panašumų tarp jų.

Greta Dambrauskaitė

Gyvenimo plėtra

Kiekvienas žmogus yra unikalus ir savitas, turintis tik sau būdingų savybių, pomėgių, vertybių. Dažnas atvejais, kad žmonės nuo mažens keičiasi, jų gyvenimas nėra vienodas ir pastovus, jis turi skirtingus etapus su skirtingais gyvenimo ir elgsenos būdais. Bręstant dažniausiai kinta mūsų pomėgiai, norai, gyvenimo tikslai, mąstysena bei požiūris į patį gyvenimą.

Žmogaus charakteris galėtų būti lyginamas su kriauklės išvaizda, nes jie abu turi tam tikrų formų, nuožulnumų, pokrypių ar spygliukų. Laikui bėgant, kiekvienas pradeda labiau pažinti save, gilintis į savo asmenybę, siekiant žinoti, kas ir koks iš tiesų esi. Šis laiko tarpsnis užplūsta vėlyvuuoju paauglystės metu, maždaug septyniolikos, aštuoniolikos metų jaunuoliams. Tada svarbu atsižvelgti į savo praeitį, koks buvai, kaip elgeisi, kas patiko, kas ne ir palyginti su dabartimi, kad galėtum žengti svarbų gyvenimo žingsnį, renkantis tolimesnį gyvenimo kelią ir užsibrėžti tikslą.

Jaunas žmogus lyg besiformuojanti kriauklė, lyg kriauklės iškilimas į viršų, įdubų formavimasis. Tai glaudžiai siejasi su charakterio savybių išryškėjimu. Toks gyvenimo etapas buvo užklupęs ir mane. Pažindamas save gilinausi į savo vaikystę. Supratau, kad buvau panašus į daugelį kitų vaikų, gyvenimo būdas tik formavosi, kaip kriauklės lygi, švelni, maža viršūnė. Tada buvo įdomu kas bus, kai būsiu vyresnis, kas manęs laukia.

Kriauklės spygliukai simbolizuoja jau kito gyvenimo etapo – paauglystės išskirtinumą, kai pats žmogus ne visada supranta, kas su juo darosi, kodėl jis keistai pradėjo elgtis ir mąstyti. Iškyla daugybė gyvenimiškų klausimų. Spygliukai atspindi paauglio neklausymą ir norą būti pačiam atsakingu už save, kad niekas neaiškintų kaip ir ką daryti.

Be to, šis gyvenimo etapas sunkus ne tik mums, bet ir mūsų tėvams, kurie augino vieną vaiką, o dabar pamato, jog jis pasikeitė, tampa kitoks, po truputį įeina į suaugusiųjų pasaulį. Prasideda pirmieji vakarėliai, pirmi alkoholio lašai, pirmia me-

lė. Tėvams su berniukais lengviau, juos labiau nori išleisti į vakarėlius, į įvairias keliones, nei mergaites, kurios gauna daugiau kontrolės šiuo atveju. Taip yra dėl jų seksualinio išnaudojimo ar šiaip linksnumo.

Dabartinis mano gyvenimo etapas siejasi su kriauklės plėtimu. Mano gyvenimas tik dabar pradeda įgauti tikrąją prasmę, aš plečiu savo akiratį toliau tęsdamas mokslus, keliaudamas, bendraudamas. Platėja mano pažiūros, gyvenimo ir vertybių suvokimas.

Laurynas Erleckis

Savirealizacija gyvenime

Pasirinkimas iš kriauklių ir pritaikymas sau pasirodė įdomi užduotis. Juk kiekvienas esame labai individualus, todėl ir rasti kriauklę, panašią į save, nėra lengva. Juk visais laikais buvo ir tokių žmonių, kurie niekaip negalėjo suprasti savęs, ko jie nori iš gyvenimo. Žinoma, savęs pažinimas yra ilgas procesas. Kiekvienais metais vis kažką sužinau apie save, ko nežinojau, kažką išmokstu, o kartais atrandu minusų, kuriuos bandau pa-

keisti. Bet džiaugiuosi, jog suprantu, kas esu, ko noriu iš gyvenimo ir stengiuosi tai įgyvendinti.

Mano kriauklė yra labai paprasta, tyra, kukli, lygiai tokia pati, kaip ir aš. Visada bendraudavau kukliai, kartais gal netgi per kukliai. Bet vėlgi, argi blogai, jeigu esi paprastas žmogus, kuris nemėgsta išsišokti? Niekada nemėgau išsišokėlių, kurie mano, kad yra geresni už kitus. Vienas iš ypatingų mano bruožų – laiką ir proto energiją aš dažnai aukoju svajonėms.

Mėgstu svajoti apie ateitį, apie tai, ką veiksiu po dešimties metų, o kartais prisimenu savo vaikystę ir vaikiškas svajones, kurios, tada atrodžiusios labai svarbios, dabar atrodo juokingos. Kadangi gyvenimas dažniausiai klostosi ne taip, kaip norėtusi, kadangi įsivaizduojame, kad viskas galėtų būti visai kitaip, mes stengiamės pakeisti savo gyvenimus. Mano gyvenimą prasmingą ir laimingą iš esmės daro tie patys paprasčiausi dalykai – pirmiausia tai aktyvi, kūrybiška veikla ir apčiuopiami jos rezultatai.

Be galo mėgstu šokti, lankiau įvairius būrelius, todėl savo brendimo laikotarpiu sugebėjau save realizuoti. Dažnai prasmės aš ieškau išorės pasaulyje, o laimę išgyvenu savyje. Gyvenimo prasmę rodo žmogaus, jo elgesio ir darbų reikšmė bei reikalingumas kitiems žmonėms. Kiekvienas žmogus yra individuali asmenybė, todėl ir prielaidos prasmingam gyvenimui yra skirtingos. Prasmingas gyvenimas yra jausmai, poelgiai, lemiantys mano gyvenimą. Taigi prasmingas kiekvieno žmogaus gyvenimas priklauso nuo asmeninių jo norų, siekių.

Gyvenimas tai šventė, į kurią visi mes esame pakviesti. Aš mėgaujuosi gyvenimu, suprantu, kad tai, kas atsitiko šiandien

ar vakar, jau niekada nesugrįš, todėl vertinu kiekvieną savo gyvenimo akimirką. Labai dažnai stebiuosi aplinkinių nejautrumu, grubumu bei pastabumo ir noro džiaugtis gyvenimu stoka. Niekuomet neatsisakau geros knygos ar skanaus kąsnelio, o ypač – šokolado.

Aš niekinu, mano manymu, lengvabūdiškus džiaugsmus, kurie trukdo susikaupti rimtiems dalykams. Man patinka „tikri pasiekimai“, kurių sulaukusi praturtinu save ir įrodau sau, kad žmogus gali pasiekti visko, jei tik turi tikslą. Mano gyvenime dažnai daug kas prasideda iš naujo. Iškyla sunkumų, kurių nė nesapnavau, kartais apninka abejonės ir baimė, bet aš per daug dėl to nepergyvenu, nes tikiu, kad bus nuostabių akimirkų. Posūkis kelyje – ir pasaulis atsidurs prie tavo kojų, kitas – ir teks brautis per miškais apaugusį tarpekį.

Tikiu, kad mano kelyje pasitaikys tai, ko nesu nei regėjusi, nei ragavusi, nei uoščiusi, nei lietusi. Tai bus mano pačios pasirinktas kelias. Mano laimė, mano gyvenimas. Gyvensiu varge ir džiaugsmu, liūdesyje ir baimėje, gerume ir piktybėje, tiesoje ir skriaudoje, silpnume ir stiprybėje. Ši kriauklė estetiškai galbūt atrodo labai paprastai, viduje jos struktūra taip pat yra paprasta. Lygiai kaip ir aš: viduje esu labai paprastas žmogus, lengvai žiūriu į pasaulį.

Esu skaičiusi labai gerą knygą – Mitch Albom „Antradieniai su Moriu“. Gyvenimo prasmė – tai pagrindinė knygos tema. Tikrai ne kiekvienas žmogus moka susitaikyti su jį ištikusiais sunkumais. Knygos pagrindinis herojus aiškina, kaip reikia džiaugtis gyvenimu, užsiimti mėgstama veikla, skirti dėmesio ir laiko savo artimiausiems žmonėms. Knygoje nepamoks-

laujama. Mintys eina labai laisvai, o jas taip pat lengvai priima ir skaitytojas.

XXI amžiuje labai daug žmonių ne gyvena, o tik egzistuoja. Jiems terūpi pinigai ir darbas. O juk tikroji gyvenimo prasmė nėra realiai apčiuopiamas materialinis daiktas... Tai sugebėjimas džiaugtis mažiausiais dalykais, stengimasis neigiamus dalykus paversti teigiamais ir, svarbiausia, – savo brangų laiką paskirti mėgstamai veiklai.

Apibendrinant norėčiau pakartoti, jog atrasti, pažinti save – sunkus ir ilgas procesas, tačiau kiekvienas turime stengtis ieškoti savęs, bandyti realizuoti savo svajones, džiaugtis savo plusais, o minusus paversti teigiamais dalykais.

Kriauklė

Gyvenimo tarpės įamžinimas

Mano pasirinkta kriauklė yra pirmoji. Mano manymu, žmogaus gyvenimas yra lyg kriauklė. Ji turi įvairių istorinių juostų, spyglių bei savo atgarsį. Žinoma, ne kiekvieno žmogaus atgarsiai gali prilygti kriauklės ošimui.

Tačiau žmogus taip pat, priklausomai nuo savo asmenybės dydžio, turi atgarsio garsumą. Kiekvienas žmogus savo gyvenime turi šviesių ar tamsesnių spalvų, laikus ar dienas. Jos gali būti šviesios, tamsios, priklausomai nuo sėkmingo ar kiek nesėkmingo gyvenimo momento. Tai būtų galima išreikšti juostomis ir spalvomis.

Žiūrėjimas į kriauklę – tai tarsi žiūrėjimas į savo gyvenimą. Kiekvienai juostelei supant kriauklę, ji kaskart didėja, kaip ir žmogaus gyvenimas. Kiekvieni metai – tam tikras ūgis, einama tam tikro tikslo link. Tačiau niekas nežino to tikslo. Naujos žinios, naujos pareigos, naujų problemų atsiradimas. Gyvenimas auga kartu su mumis lyg kriauklės išsiraizgymas, einantis kūgio forma. Taip ir žmogaus brendimas nuo mažo taškelio. Kiekvieni metai tampa vis didesniu tašku. Kiekviena nuoskau da ar labai gražus prisiminimas – tai tarsi kriauklės spyglys. Gerumo ar blogumo dydis priklauso nuo patirtos nesėkmės ar apstulbimo dydžio, spyglio spalva parodo, ar geras jis, ar blogas.

Ir kriauklės spalvų išsiraizgymas rodo kiekvienos laiko terpės būseną. Ji buvo žmogui gera, šviesi, maloni ar tai buvo sunkus išgyvenimo momentas, kai žmogus buvo apsuptas problemų, jį persekiojo nesėkmės. Kriauklės ošimas yra tarsi žmogaus atgarsis. Ką žmonės kalba apie mus? Mes geri ar blogi? Tai yra tas kriauklės ošimas, kuris sudaro mūsų vizualiąją išvaizdą.

Mėginant nupiešti tam tikrą kriauklę, mano manymu, šiaandien geriausias pavyzdys būtų jaunos mergaitės žudikas. Jo kriauklė prasidėjo nuo mažo taškelio, baltų juostų – jį supančių

žmonių gerų atgarsių apie jį. Jis nebuvo stambus, tačiau per paskutines savaites jo kriauklės forma yra smarkiai pastambėjusi bei pajuodusi. Juoda jo gyvenimo juosta, jos ošimas priilygsta ašaroms. Visi apie jį ošia. Tačiau tai gedulingas ošimas bei pasipiktinimas juo. Tačiau jo kriauklė dar plečiasi, bet po kelerių metų ji nustos plėstis, pradės siaurėti, žmogus sugrįš į savąjį gyvenimo taktą, priims gyvenimą tokį, koks jis yra, ir tęs savo egzistenciją, kokia ji bebūtų.

Tačiau jo ošime liks tie tamsūs atgarsiai, jo gyvenimo kriauklė turės daug tamsių, niūrių spyglių. Tačiau koks gyvenimas bebūtų, jis prašviesės, nors jei jo spalva ir neturėtų keistis, gyvenimas bus priimtas toks, koks yra, ir mūsų pašamonė jį priims tokį, koks jis yra. Tačiau mūsų ošimas, tamsios spalvos niūrūs spygliai bei kriauklės forma parodys mūsų tikrąjį gyvenimą.

Rašydama šį darbą įsigilinau į kriauklės išvaizdą ir tai mane verčia galvoti – gal kažkur jūros gelmėse auga ir mano gyvenimo kriauklė? Įdomu, kaip ji skambėtų? Kokio dydžio ji yra? Tikriausiai aš jos niekada nerasiu, o kai ji bus išplauta į krantą, mano egzistencija bus pasibaigusi. Ir mano kriauklė bus parduota bei ras savo vietą puošiant kažkieno interjerą, o jos savininkas niekada nesusimąstys, puikuodamasis ja, kad jis žiūri į užslėptą žmogaus gyvenimo terpę.

Tačiau įdomu paliesti bei apžiūrėti kriauklę, kuri parodo garsaus žmogaus egzistenciją. Michael Jackson buvo vienas garsiausių pasaulio žmonių, jo gyvenimas buvo persipynęs įvairiomis spalvomis. Jį žino beveik kiekvienas žmogus Žemėje. Įdomu, koks jo kriauklės ošimas. Jis tikriausiai garsus? Ir

kriauklės dydis turėtų būti įspūdingas, kaip ir žmogaus asmenybė.

Tačiau pasileidus į gilią fantaziją ir analizuojant kriauklės formas bei jos dydį ir atgarsį, norėtusi pamėginti sukurti ir savosios kriauklės išvaizdą, tačiau tai yra neįmanoma. Kriauklės ošimo niekada negalima išgirsti, kaip ir kriauklės spyglių ar kitų kriauklėje esančių žymių, kurios vaizduoja žmogaus asmenybę, jo praeitį, susietą su kitų žmonių mąstymu.

Sprendžiant apie kitus kriauklės asmeninius aspektus, mančiau, kad mano kriauklė turėtų turėti daug įvairių spalvų, jos spygliai turėtų būti panašūs į šalis, kuriose aš jau esu pabuvojęsi bei nuoskaudas ar palaimas, patirtas tose šalyse. Mano gyvenimas lyg zebra. Jis juodai baltas, kaip ir kiekvieno žmogaus. Todėl mano kriauklė turėtų būti raina, jos dydis turėtų būti vidutinis, kadangi aš nesu garsus žmogus.

Visa ši esė verčia mane susimąstyti, ar aš einu teisingu keliu, ar tikrai būtent tokią kriauklę noriu palikti po savęs? Gal man reikia kažką keisti? Kriauklė didėja, įgauna savąją formą, o aš einu pasroviui nesistengdama nieko pakeisti? O kodėl man nesukurti savo asmenybės tokios, į kurios dydį ir formą ateitų pasižiūrėti žmonės iš viso pasaulio, kodėl mano kriauklė negalėtų būti viena didžiausių, gražiausių bei brangiausių pasaulyje? Žmonės į ją žiūrėtų nesuprasdami to, bet kiekvienas ja puikuotųsi. Gal ateityje žmonija supras tokį faktą, kaip kriauklė įamžina žmogaus viso gyvenimo terpę.

Svajoklė

IDĖJŲ KRAITIS

Mokslas, graikų mitai, pažanga

Jeigu manęs paklaustų, su kuo man asocijuojasi jūrinė kriauklė, atsakyčiau, kad su namais. Taip, nes esu iš jūrininkų šeimos ir gyvenu uostamiestyje. Kriaukles primena pati keisčiausia ir viena galingiausia dangaus forma – juodoji skylė. Tiksliau, pusė jos.

Kriauklė, kaip ir juodoji skylė, neturi apibrėžtos pradžios ir pabaigos, tik tam tikrą tašką. Tai primena Mėbijaus juostos efektą. Mėbijaus juostoje (žiede) nėra nei pusių, nei atstumo nuo taško „A“ iki taško „B“. Manau, gyvenimo „konstrukcija“ yra tokia pat.

Gyvenime dažniausiai būna sunku mokytis nedarant klaidų. Pradėti vertinti nepraradus. Išmokti nepanorėjus. Pasiiekti nepraliejus prakaito. Bet aš pastebėjau, kad neretai viskas būna ne taip vienpusiškai.

Padarius klaidą, kartais būna sunku objektyviai mąstyti ir suprasti, kaip ir kodėl klaida įvyko. Rečiau, bet nutinka ir taip, kad žinai ką vertinti, ir svarbu ne tai, kas daro tavo gyvenimą turtingesnį ir daug įdomesnį, o kas bando įvaryti depresiją.

Kartais sustoji ir pagalvoji, kiek daug dalykų išmoksti ir supratai, net to nepanorėjęs, o vien dėl to, kad atsidūrei tam tikru laiku tam tikroje vietoje. Nutinka ir taip, kad įdėjus net ir be galo daug pastangų ir visą savo išmonę, ir žinias, viso sunkaus darbo rezultatas yra menkas, bevertis.

Po viso šito visada seka nusivylimas arba dar didesnis užsispyrimas ir maksimalizmas. Dažnai būna sunku suprasti, kaip ir koks laimingas, piktas, sumanus, protingas ar vėpla galėjai būti, bet juk tai ir yra gyvenimo grožis, augti arba kristi, prisiminti ir pamiršti, įkvėpti pirmą oro gurkšnį ir iškvėpti paskutinį.

Pamatęs kriauklę ne visada iš karto pagalvosi, kad štai – tai dar viena gyvybės forma. Kartais tiesiog tai panašu į kažką transcendentiško, kas turi kažkokią mistinę tobulėjimo ir genialumo galią.

Būna, kad pripažinti inžinieriai nenori prisiimti sau visos garbės dėl vienokios ar kitokios savo inžinerinės idėjos, kadangi ji būna kilusi iš gamtos stebėjimų, ir tai iš dalies – „Motinos gamtos“ mintis.

Kartais keista suprasti, kad mes, žmonės, irgi esame viena genialiausių, o gal prasčiausių gamtos idėjų. Ir netgi dabar, kai rašau, nejauku pagalvoju, kad tas tekstas, kurį rašau, yra labai sudėtingas organizmo, šiuo atveju – mano atsiminimų ir įvairių funkcijų, logaritmas. Šis žinojimas man netrukdo. Atvirkščiai, viskas tampa tik įdomiau.

Kaip bebūtų, kriauklė yra vienas iš keleto jūros gyvenimo simbolių. Tai lyg mažytis jūros verpetas tavo rankose. Gali girdėti jos ošimą, įžvelgti išmonę ir baugią didybę. Sėdėdamas

prie jūros gali pajauti laimę, gali pabandyti įsimylėti arba tiesiog ką nors suprasti. Esu girdėjęs labai gražią ir priverčiančią susimąstyti mintį, kad jūros mylėti negalima, mylėti reikia moteris, o jūrą reikia gerbti ir stebėti.

Tai pagarba iš baimės? Nežinau. Manau, kad tai protinga mintis, neverta kovoti su tuo, iš ko esi sukurtas. Kartais jūra atlieka psichologo ar geriausio draugo funkciją. Leidžia pasijusti laimingu ir išklaustytu. Dažnai pagalvoju, kad laimė yra komiška sąvoka, net esu girdėjęs, kad norint žmogų padaryti laimingą, reikia iš jo atimti viską ir po to gražinti pusę. Keista, koks išradingas gali būti žmogaus suvokimas apie laimę.

Poetai sako, prie jūros lengva įsimylėti, kai saulės spinduliai atsimuša į jūros bangas, po to į jos akis ir galiausiai tas akių žėrėjimas ištirpdo bet kokius ledus ar abejones apie jausmus vieno kitam.

Pažįstu žmonių, kurie ypač vasarą daug laiko praleidžia prie jūros dirbdami intelektualinį darbą, besimokydami ar bestudijuodami. Nors man tai nesvetima, kadangi turiu pripažinti, jūros horizonto vaizdas sukelia daug įdomių minčių, svajonių ir jausmų.

Jūrininkams jūra ir visa gyvastis joje dažnai asocijuojasi su religija. „Jūros žmonėms“ jūra yra magiška. Ir visus jos reiškinius jie traktuoja kaip jūros deivių ar dievų dialogą su žmogumi.

Man pati gražiausia religija yra graikų mitologija. Dievas Poseidonas yra visiems girdėtas. Man jis mėgstamiausias dievas. Kai buvau Graikijoje, mane sužavėjo jo didingos

skulptūros ir istorijos apie jo galią ir sugebėjimus. Manau, religija nėra labai tikslingas dalykas, bet tokios tikėjimą keliančios priemonės kartais net pačiam kelia dvasią.

Graikai turi posakį, kad jūra yra ta moteris, dėl kurios reikia tobulėti. Ir iš karto galima įsivaizduoti Jūratę su sklidinomis kriauklėmis jūros savo rankose, kuriose keletas žvejų laivu priešinasi jai. Iki pat mūsų laikų ir mūsų laikais dar žūva vyrų jūrose.

Tačiau, nepaisant to, per daugiau nei keturis tūkstančius metų jūrininkai ir laivų statytojai padarė didžiulį progresą. Pradėjome nuo rąstų, irklų ir burių, o šiandien jau turime sraigtus, variklius ir pažangias kompiuterines sistemas, kurios rodo kelią.

Man tai kelia didžiulį susižavėjimą. Nepaisant vieno labai įdomaus fakto, kad šiais laikais norint vadintis tikru jūrininku, užtenka per dešimt metų pabaigti jūreivystės mokyklą ir įgyti truputį praktikos, kai viduramžiais, jau nekalbant apie laikotarpį prieš Kristų, turėjai jūrai atiduoti visą savo gyvenimą, kai ir tavo tėvas taip pat buvo jūrininkas. Aš šventai tikiu, kad taip yra dėl minėto milžiniško progreso.

Mokslas, santykis su jūra, gamta ir saviugda – vienas iš kelių į geresnį rytojį.

Herr Müller

Jūros matematika

Kiekvienas žmogus mąsto savaip. Skirtingos mintys gali atsirasti bet kuriuo metu ir bet kurioje situacijoje. Tačiau mūsų laikais žmonės dažniausiai į daugumą dalykų nekreipia dėmesio ir retai būna gamtoje, nes visą laiką skuba gyventi. O juk gamtoje galima pastebėti daug įdomių dalykų. Pavyzdžiui, einant paplūdimiu ir pamąčius tokį paprastą daiktą, kaip kriauklę, gali kilti įvairių filosofinių minčių apie pasaulio sukūrimą, gyvenimą, vidinius jausmus ir daug kitų kiekvienam žmogui ypatingų dalykų.

Jeigu aš tokioje situacijoje rasčiau kriauklę, tikrai atsisėčiau prie jūros ir pamąstyčiau apie tokius dalykus kaip gamtos tobulumas, mokslas, tai, ką kriauklė gali man priminti, arba su kuo ji asocijuojasi, kokia jos reikšmė mitologijoje ir ką ji gali simbolizuoti. Taigi įsivaizduokime, kad aš radau ypatingą kriauklę ir atsisėdau prie jūros pamąstyti apie gyvenimą ir ne tik.

Kriauklė, kurią aš radau, yra apvali ir, man asmeniškai, labai estetiška. Jos sklandžios linijos parodo gamtos tobulumą, kūrybiškumą. Įdomu, kad iš tikrųjų kiekviena kriauklė nepanaši į kitas, todėl niekada nerasite dar vienos identiškos.

Be to, nesunku buvo pastebėti kriauklės perlamutrinį atspalvį, kuris visada traukia akį ir tarsi hipnotizuoja. Žiūrint į tokią spalvą, savaime kyla klausimas, kaip gamtai pavyksta sukurti nepakartojamą, persiliejančią saulėje spalvą, kuri kartais keičiasi nuo šviesiai sidabrinės iki violetinės. Tamsiai rudos, beveik juodos ir baltos linijos man primena du visiškai skirtingus dalykus.

Pirma – nuo nieko nepriklausanti, laisvą tigrą, neskubiai vaikščiojantį Sibire.

Antra – gyvenimo laikotarpius, kurie nuolat keičiasi – nuo blogesnio etapo iki geresnio ir atvirkščiai. Kriauklė – labai maža ir, nepaisant to, tikriausiai prieš patekdama į paplūdimį praėjo didelį kelią, tačiau egzistuoja tam tikroje vietoje.

Tai primena, kad nesvarbu koks žmogus bebūtų, jis visada suras savo vietą gyvenime. Be to, manau, kad visi žmonės yra skirtingi, kaip ir kriauklės, – niekada nerasime vienodų. Taigi matau tą kriauklę būtent taip, patiriu būtent tokias asociacijas kriauklės išvaizdos atžvilgiu.

Kitas dalykas, apie kurį pradėdau mąstyti, žvelgdama į savo kriauklę, susijęs su mokslu. Kadangi man labai patinka tikslesni mokslai, iškart prisimenu Fibonačio skaičių seka, kuri dar vadinama „aukso pjūviu“ arba „dieviškąja proporcija“. Tai skaičių seka, kurioje kiekvienas skaičius yra prieš tai einančių dviejų skaičių suma. Fibonačio sekai būdinga ir gretimų skaičių santykis – antrąjį skaičių padalinus iš pirmojo gaunamas rezultatas, kuris apytiksliai lygus 1,618. Tai riba, kurios link krypta bet kurių dviejų Fibonačio sekos elementų proporcija. Gamtoje šį skaičių galima atrasti įvairiais pavidalais. Jis aki-

vaizdžiai matosi tiek ramunės žiedlapiuose, tiek augaluose, bangose, gyvūnuose ir netgi galaktikos judėjime.

Mano kriauklė turi aiškiai matomą „aukso pjūvį“. Jeigu kriauklę padalintume pusiau, tai pastebėtume, kad jos sektorių (nuo pradžios iki galo) vis daugėja, siekiama „dieviškosios proporcijos“. Iš tikrųjų apie „aukso pjūvį“ galima labai ilgai samprotauti ir aptikti jį visai netikėtose vietose. Taigi mano rasta kriauklė gali paaiškinti ir mokslinius dalykus, kuriuos žmonės jau pastebėjo XII amžiuje.

Kita mintis būtų tai, ką galėtų simbolizuoti ši kriauklė. Pradėsiu nuo to, kad kiekviena kriauklė pasižymi ypatingu savo patrauklumu, todėl visada sudomindavo žmones. Šiandien ne visi žino, kad kriauklė simbolizuoja atgimimą, grožį, pagaliau jūrą. Nuo seniausių laikų žmonės tikėjo, kad ji atneša laimę, o kai kuriose šalyse kriauklės naudotos kaip pinigai.

Yra daug mitų ir legendų apie kriaukles. Egzistuoja netgi tokia legenda, kuri teigia, kad pasaulis buvo sukurtas iš kriauklės. Be to, pasidomėjus mitologija, galima sužinoti, kad kriauklė buvo Veneros, gimusios iš jūros putos, atributas.

Deivė dažnai vaizduojama plaukiojanti kriauklėje prie kranto arba laikanti ją rankoje. Garsiausias italų Renesanso dailininkas Sandro Botičeli šią legendą pavaizdavo paveiksle „Veneros gimimas“. Pasidaro įdomu, kodėl būtent kriauklė pritraukia žmonių žvilgsnį. Tikriausiai savo grožiu ir tuo, kad tai – neatsiejama jūros dalis. Kadangi jūra visais laikais buvo gerbiama, kriauklę žmonės priimdavo kaip jūros dovaną, kuri turi suteikti laimę, viltį, tikėjimą geresne ateitimi.

Taigi žiūrėdama į kriauklę prie jūros, prisiminiau daug dalykų, apie kuriuos seniai nebegalvojau. Pastebėjau, kad kriauklė iš tikrųjų įdomesnis daiktas, negu maniau prieš tai, – ji turi Fibonačio seką, gali tapti laimę teikiančiu talismanu, į ją galima žiūrėti ilgai.

Tikriausiai paskiras žmogus kiekvieną pasaulyje esančią kriauklę apibūdintų savaip, kaip ir bet kurią dangaus žvaigždę, ir aprašymo variantų būtų labai daug. Manau, kartais verta sustoti, pažvelgti aplink save, pagalvoti apie įvairius dalykus, nes-kubėti gyventi...

Anna Retak

Magija ir burtai

Neįprastų formų kriauklės – tikri meno kūriniai. Įmantrus moliuskų kiautų raštas visais laikais atrodė labai magiškas ir paslaptingas. Kai nebuvo kitokių magijai skirtų reikmenų, ritualams ypatingų galių turintys žmonės naudojo priemones, raštas gamtoje.

Natūralūs gamtoje rasti objektai prisotinami dvasinių energijų, kurios reikalingos įvairiems burtams bei kerams atlikti. Ypač ilgą istoriją magijoje turi jūros kriauklės, kurios, tikima, yra įgijusios vandenų dievų ir deivių galių.

Kriauklės gimė plačiuosiuose vandenynuose, todėl jos yra stipriai susijusios su vandens elementu. Paplūdimyje surinktos kriauklės iš jūros dugno turi būti specialiai paruošiamos tolimesniai naudojimui.

Kriauklės – tai meilė. Italų Renesanso dailininko Sandro Botičelio paveiksle „Veneros gimimas“ vaizduojama romėnų meilės deivė Venera (arba graikų – Afroditė) išnyra iš didžiulės jūrų kriauklės.

Kai pasaulyje dar nebuvo pinigų, žmonės vietoj jų atsiskaitydavo kriauklėmis. Kaurų kiautai būdavo naudojami kaip valiuta Afrikoje ir Šiaurės Amerikoje. Indėnai kaip pinigus naudojo karolius, suvertus iš moliuskų kiautų. Todėl kriauklės dažnai naudojamos burtuose pinigams. Į mažą, žalią arba auksinį maišelį reikia įdėti jūros kriauklių, sidabrinę monetą ir mėtotos lapelį. Sakoma, kad tai pinigus pritraukianti žolelė. Į piniginę ar rankinę reikia įdėti nedidelę jūros kriauklę, kad niekada nepritrūktų pinigų.

Apsaugoti – tai pradinis kriauklės tikslas. Kai kada ji apsaugojo gležną moliusko kūną, todėl dabar ji gali apsaugoti savo šeiminką. Teigiama, kad sraigčių kiautuose slypi didžiulės saugančios energijos atsargos. Daugelio pakrančių kultūrų atstovai kriaukles naudojo, norėdami apsaugoti namus nuo nelaimių.

Kriauklių vėrinius gali nešioti vaikai ant kaklo. Tikima, kad tokie vėriniai padės nenuklysti nuo namų, išlikti saugiams ir sveikiems. Taip pat nedidelę kriauklę galima užkabinti ant šuns antkaklio. Toks augintinis niekada nenuklys nuo namų ir bus ištikimas savo šeimininkams.

Dabar dėl vandenynų rūgštingumo daugelis moliuskų negali užsiauginti tvirto kiauto. Mokslininkai pastebėjo, kad kai kurių jūrų sraigių ir moliuskų kiautai (kriauklės) pradėjo plonėti. Dalis jų nebepajėgia užsiauginti pakankamai tvirtų šarvų, kad apsisaugotų nuo plėšrūnų arba kiautai būna tokie silpni, kad skyla nuo menkiausio atsitrenkimo į uolas.

Prognozuojama, kad 2050 m. visuose pasaulio vandenynuose bus didžiulis aragonito (viena kalcio karbonato formų) stygius, nuo kurio priklausos nemažos dalies organizmų su kiautais ir kriauklėmis gyvybė.

Visos jūrinės kriauklės pasižymi savo raštų įmantrumu. Žmogui kriauklės linijos ir jos rašto įmantrumai suteikia kažką malonaus, sukelia kažkokius prisiminimus.

Žinoma, ne kiekvienas žmogus gali kažką pastebėti kriauklėje ir jos raštuose. Dažniausiai kažką įžvelgia tie, kurie yra labiau jausmingi, mėgstantis vidinius apmąstymus.

Žemaitis II

Unikumai

Mokomės Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje. Toje pačioje grupėje. Įstojome į Uosto ir laivybos įmonių finansų specialybę. Visi gavome tą pačią užduotį. Visiems viskas vienoda, mes visi vienodi, bet tuo pačiu ir skirtingi. Gali kilti klausimas, tai kuo gi mes skirtingi, jei visi esame „priversti“ daryti tą patį. Mes skirtingi savo vidiniu pasauliu, savo mintimis, savo išgyvenimais, savo praeitimi.

Mes visi esame vieniai, sudarantys daugį, o viduje galime džiaugtis, nes kiekvienas vienis atskirai yra unikumas. Mes visi esame unikumai, nors ir darome tą patį, kaip ir kiti. Mes unikumai, nes visa tai atliekame skirtingai – skirtingu požiūriu į save, į pasaulį, į kitus vienus.

Eidami gatve, žmonių minioje, mes esame tarsi nepastebimi. Kai einu, dažniausiai matau kitus žmones: kitoje gatvės pusėje eina žmogus, kurio šypsena veide tikriausiai plačiausia, kokią tik esu mačiusi pasaulyje. Galbūt jis laimingas, nes įsigijo naują butą ir eidamas mano, kad visi džiaugiasi kartu su juo, kad jis išsiskiria iš minios, nors iš tiesų jo niekas nepastebi. Tiesiog praeina.

Vasarą žmonės mėgsta su šeimomis pasivaikščioti paplūdimiu. Tėvai dažniausiai eina ramiai pasišnečiuodami, o vaikai laksto aplink, bando įbristi į jūrą, bet išsigąsta – vanduo per šaltas, renka ir apžiūri įvairiausių akmenėlius, kriaukles. Vaikams kriauklė tai daug daugiau nei suaugusiesiems. Jie įsivaizduoja, kad paėmus kriauklę, ir nesvarbu kokia ji bebūtų, pridėjus prie ausies pasigirs jūros ošimas. Gaivinantis ir raminantis.

Bet iš tikrųjų svarbu, kokia ta kriauklė. Svarbu, kaip ji atrodo, koks jos dydis, spalva. Pavyzdžiui, 17 kriauklė kriauklių sąrašė būtų niekam neįdomi. Ypač vaikui. Jis paimtų ją į ranką, apžiūrėtų ir tikrai neklaustų mamos, ar gali ją parsinešti namo. Jis su ja išbandytų savo galią, bandydamas numesti kuo toliau į jūrą.

Kodėl? Nes ji įprasta. Per daug įprasta. Jos spalvos nėra ryškios, kad patrauktų akį, forma – niekuo neypatinga. Ji tokia pati, kaip ir mes visi, einantys gatvėje, žmonių minioje. Tiesiog praeinama, per daug nesusimąsčius ir neatkreipus dėmesio. O gal vis dėl to reikėjo susidomėti ja ir geriau apžiūrėti? O gal ji slepia kažką ypatingo ir įdomaus savyje? Taip, kaip mes kažką slepiame, niekam neatsiskleisdami.

Geriau pagalvojus, o kodėl turėtume iki galo atsiskleisti? Juk turime kažką pasilikti ir sau. Kas mes būsimė, jei visą save parodysime, atskleisime? Ką mes beturėsime patys sau? Žmonių poreikių nesudaro noras sužinoti ir suprasti kitus. Juos domina tik pirminė išvaizda. Tik viršelis. Taip pat, kaip vaikui kriauklės spalva, dydis ar forma. Jis pats pasirinko, kurias kriaukles jis nori susidėti į kišenę ir parsinešti namo. Žmonėms taip pat nereikia žinoti visko apie kitus.

Labai nedaug reikia, kad tarp žmonių atrastum žmogų. Žmogų, kuris bus šalia tavęs, kai reikės, ir net kai nereikės. Jis tiesiog bus, padės, supras. O tai ir yra svarbiausia. Tokių žmonių per gyvenimą mes randame visai nedaug. Gal net ant vienos rankos galėčiau suskaičiuoti, kiek dabar tokių žmonių pažįstu. Tuos žmones reikia mylėti, kol galime. Tačiau nepamirškime ir tų, kurie netapo mūsų sielos broliais ir sesėmis. Gal jie mums ir nepriimtini, bet mes neturime jų niekinti ir atsikratyti.

Mes juos taip pat turime gerbti, suprasti, nors jie ir ne visai tokie, kokių norėtume. O juk visi mes esame skirtingi, gal kitam būtent tas žmogus bus tas vienis, kuris atstos visą pasaulį. Gal būtent jis jam bus, kai reikės ir kai nereikės, padės ir supras. Įmantrių kriauklių paplūdimyje taip pat nėra daug. Jame pilna tokių, kaip minėtoji 17-ta, tokių, kokių niekas nenori, niekam nereikia. Vaikams jos neįdomios.

O gal jie per daug išlepę ir ieško geresnio, nors rankoje jau laiko tą stebuklą, kurį pridėjus prie ausies ir turi girdėtis visų trokštamas jūros ošimas. Mes su žmonėmis elgiamės lygiai taip pat, kaip vaikai su kriauklėmis. Laisvai juos prisileidžiame prie savęs, pažiūrime, nusprendžiame, patiko tas žmogus ar ne, o jei nepatiko, tai nedrebančia širdimi išmetame jį iš savo gyvenimo.

Eskimų išmintis byloja „Taip yra, nes taip pasakyta“, bet ar tai pateisina tokį žmonių atrinkinėjimą? Kol mūsų niekas neišmeta iš savo gyvenimo, mes net nesusimąstome, o gal tam žmogui skauda? Skauda viduje, skauda ten, kur niekas nemato. Skauda ne viršelį, ne pirminę išvaizdą. Skauda ten, kur niekas ir pagydyti negali. Per laiką skausmas gal ir atslūgsta, bet prisiminus vis tiek peršti.

O tas žmogus, kuris išmetė tave iš savo gyvenimo kaip šiukšlę, tavęs net neprisimins. Ir jam visai neskaudės ir net trumpam nesuperštės. G. Kanovičius teigė, kad gyvenimas yra laidotuvės. Mes po truputį taip ir palaidojame visus. Ne kūnus, o sielas. Jos lieka nesuprastos, įskaudintos, nevisavertės. Jos tarsi kriauklės, mažomis vaiko rankomis išmestos atgal į jūrą, nes jos niekam nereikalingos. Nugrimzta į dugną, tikriausiai niekada ir nebeiškyla. Niekas jų ir nepasiilgsta, nes niekas jų nepamena, jos niekam nepadare įspūdžio savo spalva, dydžiu ar forma. Niekas jų neįsidėmėjo. Niekas nenorėjo jų įsidėti į kišenę ir parsinešti namo.

17 kriauklė, žmogus, einantis gatvėje, – tokie nėra per prasti, nėra neypatingi. Mes jiems netinkame, mūsų požiūris kitoks. Vieniems patinka spalvoti, išsiskiriantys minioje dalykai, dideli ir įmantrios formos, kurią sunku rasti.

Bet visi likusieji taip pat egzistuoja ir yra. Jie ne šiukšlės. Mes jų negalime laidyti į dugną vien dėl to, kad mums jie nepatiko. Mes kažkam irgi nepatinkame. Ir tokių „kažkas“, manau, yra ne vienas. Nepatiksime visiems, galime net nesistengti. Atraskime žmones, kuriems tikrai rūpime ir kurie mums rūpi, daugiau juk nieko ir nereikia, kad jaustumės ir būtume unikumai kažkam, o ne visiems. Pasaulis būtų per daug nuobodus, jei būtume visi vienodi. Visi darome tą pačią užduotį, studijuojame tą pačią specialybę, mokomės toje pačioje jūreivystės mokykloje. Bet mes pasirinkome skirtingas kriaukles, todėl tyliai sau į ausį galime pašnabždėti, kad jau esame unikumai.

Prasmė iš rykščių ir svajonių

Kas yra gyvenimas? Kokia jo prasmė? Kodėl mes egzistuojame? Šie klausimai neduoda ramybės jau daugelį šimtmečių mokslininkams, filosofams ar eiliniams žmonėms, kurie siekia atrasti atsakymus į tai, kas galbūt net nėra apsakoma žodžiais. Dažnai susimąstome, kodėl pasaulyje vyksta karas, kodėl dažnas Afrikos vaikas yra ištroškęs vandens, kodėl dangus mėlynas, o žolė žalia... Žemė tik sukasi aplink savo ašį, neskaičiuoja, kiek žmonių kojų vaikšto ja, kiek žmonių ją naikina ar globoja. Visi šie pamąstymai bei teiginiai kelia vieną beatodairišką klausimą – ar mes egzistuojame?

Egzistuoti – tai reiškia žinoti, jog visos gyvenime pasiektos pergalės yra įvertintos. 18 kriauklė – tai tarsi gyvenimo veidrodis. Ji pilna įvairiausių atsišakojimų, ataugų, kurios parodo, jog mūsų kelias nėra vien „rožėmis klotas“. Siekiant geriausių rezultatų, turime ne kartą pajauti aštrius rožių spyglius. Nors spygliai ir aštrūs, tačiau, užuodus šios gėlės kvapą, supranti, kodėl išvis bandei ją paliesti. Būtent šios kriauklės forma parodo, jog patirdami didžiausius sunkumus vis tiek įžvelgsime kažką gražaus bei gero pasaulyje. Juk ne veltui sakoma, jog nėra to blogo, kas neišeitų į gera.

Nors daug kartų girdime frazę „viskas bus gerai“, neretai suabejojame, ar verta tęsti tokį beprasmi, niekingą gyvenimą. Ši kriauklė turi keistą, tačiau prasmingą ataugą priekyje. Ji tarsi asocijuojasi su gyvenimo iššūkiais, gyvenimo „durklais“.

Mokykloje turėjau draugę, kuri visuomet siekė „vietos po saule“. Išlaikiusi brandos egzaminus, ji net nedvejodama siekė savo svajonės – studijuoti, dirbti ir gyventi Švedijoje. Ši mergina buvo gabi bei stropi mokinė, tad be problemų įstojo į garsų Švedijos universitetą, kuriame susipažino su įdomiais žmonėmis. Jai didelį įspūdį paliko mergina iš Bangladešo.

Jauna moteris, vos pradėjusi studijuoti, ėmėsi įvairiausių darbų – šiltnamio priežiūros, laikraščių išnešiojimo naktimis. Kol galiausiai jai kilo idėja pradėti savo verslą – džiovintų ekologiškų vaisių importą iš Pakistano. Kaip teigia pati mergina, atrasti klientų svetur yra labai sunku, ypač, kai esi išskirtinės išvaizdos – tamsios odos. Daugelis užsakymų vyksta telefonu, tad sudominti verslo partnerius nėra sunku, tačiau susitikus jie neslėpdami parodo, jog su „juodaode“ nenori turėti jokių ryšių.

Turbūt ne vienam iš mūsų kyla klausimas, kodėl ji „nemeta“ šio verslo, jeigu jis nėra pelningas, tačiau Bangladešo pilietė turi galbūt ir kvailai skambančių, tačiau realių svajonių. Ji ne kartą sakė, jog nori uždirbti pinigų, kad padėtų Kambo-džos vaikams, neturintiems maisto, vandens, rūbų. „Nors daugybę kartų mane gyvenimas plakė savo rykštėmis, aš toliau sieksiu savo svajonių“ – šiuos žodžius mano draugė atsimena taip aiškiai, lyg ji būtų juos ištarusi prieš keletą sekundžių.

Drąsios merginos pavyzdys gali mus pamokyti, kad gyvenimas mums suteiks daugybę kliūčių, siekiant to, ko norime, tačiau tai nereiškia, jog šios kliūtys yra neįveikiamos.

Aštuonioliktos kriauklės spalvos yra neutralios, švelnios. Jos visas paviršius nusėtas smėlinėmis dėmelėmis. Toks pat yra ir mūsų gyvenimas – jis nėra nudažytas viena spalva. Tai tarsi parodo, jog spalvų paletė pajvairina mūsų kasdienybę, suteikia jai įvairiausių atspalvių – nuotykių.

Žmogus juk gyvena ne tam, kad sėdėtų vietoje, o tam, jog tyrinėtų realybę, siektų savišvietos, praturtintų save vertybėmis, morale, dorove. Mes dažnai susimąstome, kokia mūsų dalis šiame gyvenime. Dauguma norėtume per savo gyvenimą atlikti kilnų žygdarbį, kad prieš mirtį nebijotume užmerkti akių ir negalvotume apie beprasmiškai praleistą laiką.

Prieš keletą metų mokslininkai atliko tyrimą apie gyvenimo prasmės supratimą. Tyrimo rezultatai parodė, jog žmogui patinka dabartis, tačiau jis nesugeba natūraliu būdu sustabdyti minčių ir išgyventi akimirkos, kuomet yra mąstoma apie egzistenciją. Žmogaus gyvenimas, kaip ir šios kriauklės spalvos, yra neutralus, beprasmis, tačiau visuomet stengiamės jį kuo labiau išmarginti, pajvairinti, jog būtų ne tik smagiau gyventi patiems, bet ir galėtume džiuginti aplinkinius, draugus, artimuosius.

Kriauklė ir žmogaus egzistencija yra tarsi du atskiri, tačiau labai artimai tarpusavyje susiję objektai. Žmogaus gyvenimas, kaip ir kriauklė, – labai trapus. Menkiausias dūžis gali sugriauti egzistenciją, ją sunaikinti nepataisomai. Žmogus gimsta, pradeda eiti savo keliu ir pradeda „rašyti savo gyvenimo knygą“.

Mūsų gyvenimas suplanuotas, mes nežinome, ar ryte atsibusime, ar laimėsime Nobelio premiją. Nežinome nieko. Ir tuo pačiu – žinome viską. Tik dažnai nerandame laiko susimąstyti apie gyvenimą, kuris teka ir be mūsų žinios. Jis mus neša vis tolyn, net nesistengdamas bent trumpam sustoti.

Tad turėtume pagalvoti ne tik apie tai, kiek mums reikia sutaupyti pinigų, kad nusipirktume prabangią mašiną ar garsaus dizainerio suknelę, bet ir pagalvoti apie savo egzistencijos trapumą, jos brangią kainą. Vertėtų prisiminti, jog nieko šiame pasaulyje nėra amžina.

Gabrielė Bliūdžiūtė

Trumpalaikiai žmonės

Žmonės tarsi mažos kriauklės – visi skirtingi ir išskirtiniai, kaip ir žmogaus jausmai, išgyvenimai, gyvenimas. Kriauklės guli jūroje ir nežino, kada pradės šturmuoti, į kokį krantą gali jas išmesti. Visas jų gyvenimas priklauso nuo gyvenimo aplinkybių.

Mūsų pasaulis ir gyvenimas, tarsi didelė jūra, kuri kartais audringa, o kartais gali būti nepaprastai rami. Bet niekada nežinai, kada kils audra.

Būna žmonių, kurie bijo jūros, didelių bangų, bet, tiesą sakant, jos ne tokios baisios, kaip atrodo. Galų gale, jeigu mes visiškai atsipalaiduosime ir atiduosime save bangai, mes plauksime kartu su ja. Reikia mokėti plaukti, jausti save įsitikinusį jūroje. Taip pat, reikia mokytis gyventi. Reikia žinoti gyvenimo įstatymus ir kaip gyventi taisyklingai.

Svarbu – maudymosi, plaukimo technika, kaip kvėpuoti, kaip nerti ir, svarbiausia, – kaip neskęsti. Jūroje geriausia atsigulti ant nugaros ir atsipalaiduoti. Tai toks pasitikėjimo aktas. Taip yra ir gyvenime: jeigu pavargai – atsigulk ant nugaros, tai yra visiškai pasitikėk gyvenimu ir pailsėk. Nereikia daryti šimtus bruzdų judesių, reikia tiesiog pasitikėti.

Kiekvienas savo gyvenime yra daug ko patyręs, nepriklausomai nuo to, kiek jam metų. Amžius yra tik skaičius, jis nenustato žmogaus proto ir požiūrio į gyvenimą. Viskas priklauso ne nuo nugyventų metų, o nuo patirtų gyvenimo aplinkybių. Nepaisant to, kad man dar tik 18 metų, savo gyvenime turėjau daug patirties. Įveikiau daugelį sunkumų, iškentėjau daug skausmo, pažinau išdavystę, niekšiškumą, menkinimą. Nepasakyčiau, kad esu blogas žmogus, bet kažkodėl visada mano didelis noras teikti žmonėms gėrį man tampa dideliu skausmu.

Gyvenime sutikau žmonių, dėl kurių mano širdis buvo tarsi „nudeginta“. Pažinau siaubingą skausmą, kai artimi žmonės išduoda, nususuka ir galiausiai palieka tave be jokio aiškinimo. Tai buvo pats sunkiausias laikas mano gyvenime, kuris tęsiasi

iki šiol. Vis dar mano galvoje sukasi žodžiai: „už ką?“, „kodėl?“. Po šio įvykio, kai geriausi ir artimiausi mano draugai nusisuko nuo manęs, aš tapau tarsi spygliuota.

Mano didžiausia klaida, kad aš per daug pasitikiu žmonėmis, nesvarbu kiek laiko juos pažįstu. Iš pradžių visi jie atrodo geri, kad galima jais pasitikėti. Bet ateina laikas, kai pradedama matyti žmones ne tokius, kokius norima juos matyti, o kokie jie iš tikrųjų yra. Būtų daug lengviau, jei žmonės atrodytų taip, kaip atrodo jų siela. Tada aš tikrai nedaryčiau daugelio klaidų. Mano gyvenime žmonės yra trumpalaikiai – jie ateina ir išeina.

Dabar supratau, kad nereikia prie jų prisirišti, nes jie vis tiek išeis ir paliks tave, o gyventi reikia dėl tų, kuriems esi reikalingas nuolat, o ne laikinai. Iš pradžių mano gyvenimas ėjo sklandžiai, bet patyrusi sunkumų, pajutusi daug skausmo, aš parodžiau savo spyglius. Bijau pasitikėti kuo nors, bijau, kad mane vėl išduos. Bijau žmonių, kurie tapo žiaurūs, neįautrūs.

Bet iš tikrųjų, gal aš per daug galvoju apie tai. Gal aš nebijau aplinkinių žmonių, o tiesiog bijau vėl būti atstumta. Gal aš nebijau visko bandyti dar kartą, o tiesiog bijau, kad man skaudės dėl tos pačios priežasties. Kiekviena gyvenimo akimirka moko mus būti stipriais, nedaryti tų pačių klaidų. Jeigu kažkas atsitiko gyvenime, reiškia taip ir turi būti, vadinasi, kažkas nori, kad tai padarytų tave stipriu.

Likimas siunčia mums patirties pakartojimą vieninteliu tikslu – išmokyti mus to, ko mes nenorėjome išmokti iš karto. Reikia visada mąstyti pozityviai, nes didžiausia pergalė – tai pergalė prieš savo neigiamą mąstymą. Taigi visur reikia rasti

teigiamų pusių. Jeigu aš tapau spygliuota, vadinasi, tai man padės geriau žiūrėti į žmones.

Iš tikrųjų visi žmonės atneša laimę, tik vieni – buvimu tavo gyvenime, o kiti – nebuvimu. Reikia mokėti visada pasakyti „ačiū“ tam, kas liko už nugaros, nes tai tikrai išmokė mus ko nors svarbaus. Pavyzdžiui, man viskas, kas liko, padėjo jaustis stipresne, niekada nepasiduoti ir nieko nebijoti. Tikiuosi, dabar aš geriau žvelgsiu į žmones, nepasitikėsiu kiekvienu ir nedarysiu tų pačių klaidų. „Nuo šiol mano gyvenime viskas bus geriau“ – toks mano požiūris po visų skaudžių įvykių, žvelgiant į kriauklę.

Spyglys

Iš beprasmybės į dabartį

Gyvenimas – tai tarsi labirintas, turintis daug pasirinkimų, kuriame yra tamsių ir šviesių linijų. Šios mums reiškia laimingas dienas, o priešingos – pilnos nerimo, nuogaštavimų ir susirūpinimo. Todėl mes nuolat liekame neapsisprendę, nežinome,

ką pasirinkti, kuo tapti, kad eitume vien tik šviesiaja gyvenimo puse.

Man ši tema ypač asocijuojasi su vieno žymiausių lietuvių rašytojų, rašiusių egzistenciniais gyvenimo klausimais. Tai Antanas Škëma, kuris savo knygoje „Balta drobulė“ pateikė pagrindinio veikėjo Antano Garšvos apmąstymus. Antanas, kaip ir pats rašytojas, karo metais išvyko į JAV, įsidarbino viename miesto viešbučių, tačiau teko dirbti beprasmį liftininko darbą, kuris lyginamas su Sizifo darbu. Antanas turėjo vienintelį savojo gyvenimo tikslą – sukurti eilėrašį. Tačiau jam nesišė, nuolat persekiojo nelaimės, kančios, bet jis nepasidavė. Prieš mirtį pavyko parašyti ilgai kurtą eilėrašį, kuris jam buvo pats geriausias.

Taigi kyla ir mums klausimas, kas mūsų laukia ateityje, bijome, kad ir mums taip neatsitiktų, kaip susiklostė rašytojo gyvenimas. Jis juk turėjo talentą kurti, galėjo rašyti ir leisti knygas Lietuvoje. Turėjo teisę tapti įžymesniu prozininku ar net gal svarbiu to meto atstovu Lietuvai, bet... Taigi kartais išsigąstu ir aš dėl šio gyvenimo pasekmių, kurias patiria kiti žmonės. Bijau, kad man ko nenuiktų: nedirbčiau niekam tikusį, savęs nepraturtinantį darbą.

Tai juk yra kiekvieno jauno žmogaus, pradedančio gyventi savarankišką gyvenimą, mintys ir nuolatiniai svarstymai. Niekas negali žinoti, kaip susiklostys gyvenimas. Tačiau norint kuo dažniau išvengti šių problemų, turime stengtis įsiklausyti į savo vidinį balsą, užduoti sau klausimus: ko labiausiai trokštame, kuo norime tapti, kad mūsų kasdienybė būtų padengta vien šviesiais, kaip kriauklės, atspalviais.

Pagrindiniai egzistenciniai išgyvenimai yra susiję su gyvenimu, jo prasme. Nuolat žiūrėdama į jūrinę kriauklę, matau, kokia ji tvirtai susiraičiusi, todėl pamatyti galime tik jos pradžia, o pabaigos – ne.

Tai man simbolizuoja kiekvieno buvimą šioje Žemėje, kurios pabaigos niekas negali išvysti ar atspėti. Tačiau kiekviena kriauklė turi ir silpnumo bruožų – ji tokia trapi, taip lengvai pažeidžiama, ir mes taip paprastai galėtume ją sunaikinti, kaip ir patį gyvenimą.

Mums pasukus ne tuo keliu ar padarius gyvenimo klaidą, visos svajonės ima griūti. Dėl to kartais nebetenkame prasmės toliau gyventi, nes troškimų šukių nebesulipdysi. Imame dėl to save „graužti iš vidaus“, kol susikaupęs nerimas visiškai subrandina norą užbaigti gyvenimą.

Nežinai, kaip toliau seksis, į kokią situaciją vėl pakliūsi, todėl sielos glūdumoje vėl imi jausti nerimą. Taigi galima teigti, jog spiralės formos kriauklė tai tarsi mūsų pačių gyvenimo forma.

Pastebėjau, jog mano pasirinkta jūrinė kriauklė turi itin daug neįprastų spyglių, kurie asocijuojasi su gyvenime nutinkančiomis nelaimėmis. Jos įrodo, jog išgyventi turėsime ir pavojų kupiną pasaulį. Žengdami žingsnį turime apsvarstyti jo pasekmes, taip mažiau nukentėsime.

Tačiau nepaisant šių svarstymų, privalome pasikliauti pačiais savimi, savo jėgomis ir norais, galvoti tik apie gerus, prasmingus darbus ir tikėti vien šviesia ateitimi. Galbūt mes dar nežinome, ko norime iš gyvenimo, nes mūsų svajonės vis dar yra užslopintos. Taigi ėmiausi domėtis literatūra.

Perskaičiusi Paul Harringtono knygą „Jaunimo galios paslaptis“, mano gyvenimas išties pasikeitė. Joje rašoma apie tai, jog mes patys galime kontroliuoti savo gyvenimą mintimis, reikia turėti stiprios valios ir noro. Tai, anot P. Harringtono, vadinasi minčių galia. Šios knygos dėka gyvenimas pakito, nebemąstau apie ateitį, nebegalvoju, kas bus rytoj ir panašiai, taip savęs neužkraudama papildomais nuogąstavimais.

Ši knyga tikrai įkvepia optimizmo. Supratau, jog savo gyvenimą galiu kurti pati, todėl kiekvieną rytą atsikėlusį įsitikinu, jog manęs laukia džiaugsmo akimirklų kupina diena. Taip po truputį išvengiu tamsiųjų gyvenimo akimirklų. Taigi reikia tik tikėjimo, norint visą gerį pritraukti savo mintimis.

Kadangi pradžioje rašiau apie gyvenimo kelio pasirinkimo klausimą, norėčiau pridurti, jog neverta gąsdinti savęs ir nuteikinėti, kad gyventi bus itin sunku. Vienas žymiausių lotynų kalba rašiusių poetų – Horacijus – yra pasakęs: „*Carpe diem*“ (gyvenk šia diena). Citata įrodo, jog reikia gyventi dabartyje, jausti tai, kas yra aplinkui, didžiuotis ir dėkoti už tai, ką turime.

Dėkingumas išties yra labai svarbus dalykas, nesvarbu, ko dar negavome ar nepasiekėme savų troškimų, tačiau privalome dėkoti už šalia esančius ir mus palaikančius artimuosius, draugus. Sakyti AČIŪ už tai, ką matome aplink save. Visa tai suteiks mūsų sielai ramybės.

Taigi nustokime žvelgti į ateitį ir nuogąstauti dėl to, kas dar neįvyko. Gyvenkime šia akimirka!

Panelė L.

Dvi medalio pusės

Rašyti apie išgyvenimus, jausmus, savo vietos nustatymą šiame gyvenime vienpusiškai – paprasta, bet dažniausiai pavojinga. Psichologiniu požiūriu ši tema galėtų būti pradėta naudojantis A. Maslow piramidės rėmais, bet menininkai, poetai nubrauktų tokias eilutes, išskeldami asmeninius jausmus, išgyvenimus bei jų raišką aukščiau saugumo bei fiziologinių poreikių tenkinimo.

Gyvenimas – tai mus supanti kiekvienos dienos realybė, kartais ji būna stulbinančiai sėkminga ir saldi, tačiau kartais slegianti, apniukusi ir netgi skaudi. Realybė negali būti vien tik žiauri arba vien tik džiuginanti: gyvename etapiškai, patys rašydami savo gyvenimo scenarijų. Juk labai dažnai girdime sakant, jog tam, kad pajustumėte tikrąjį grožį, teks išsimaudyti purve. Be klaidų ir nesėkmių, turbūt, negalėtume tinkamai vertingi džiaugsmo ir laimės laiko.

Lietuvių liaudies išmintis patarlėse puikiai apibendrina žmogaus gyvenimo dvilypumą: „Tos pačios akys rauda, tos pačios juokias“, „Yra pradžia, bus ir pabaiga“, „Skausmo neragavęs, laimės nepažinsi“ ir t. t. Medalis turi dvi puses, kaip ir mano pasirinktas dvigeldis moliuskas – jūrinė šukutė. Jai bū-

dinga dvišalė simetrija, kūną sauganti ir gaubianti kriauklė, sudaryta iš dviejų geldelių, kriaukles suglaudžiantys ir praveriantys stiprūs raumenys, sandariai užsiveriančios geldelės, kad moliuskas galėtų apsisaugoti nuo grobuonių ir priešų.

Panašios ir žmogaus kūno funkcijos: jis – tik gynybinė, esatinė forma. Tai kas svarbiausia – glūdi viduje. Žmogaus vidinis pasaulis, kuris atveriamas ne kiekvienam sutiktajam, kaip ir dvigeldžių moliuskų, pvz., jūrinių perluočių, iš smiltelės užaugintas perlas slypi tvirtai užvertoje kriauklėje po storu kalkiniu uždangalu. Grožis, esantis viduje ir suteiktas kiekvienam iš prigimties, niekur nedingsta, kaip ir energija, iš niekur neatsirandanti bei neišnykstanti.

Prigimtinis grožis išreiškiamas viena ar kita forma. Ir nuo žmogaus požiūrio bei suvokimo priklauso, koks pozityvumo ir geros energijos kiekis pasieks aplinką, „pramušdamas“ išorinį pavidalą, geldelę, – kūną.

Gyvenimas, kaip ir jūros gelmių platybės, yra nuostabus jau vien tuo, kad jis yra. Jis žmones mēto į visas puses: kartais suteikdamas žinių, patirties, sėkmingos karjeros ir asmeninės laimės, kartais atima viską, parodydamas tiesą ir leisdamas įvertinti tai, kas jau yra suteikta.

Senovės romėnų filosofas, valstybės veikėjas, gamtos tyrinėtojas ir poetas Seneka yra pasakęs: „Kaip ilgai gyvensiu, nuo manęs nepriklauso, bet nuo manęs priklauso, ar tikrai gyvensiu, kol gyvenu“. Žmogaus buvimo pasaulyje matmenys – psichologų labai aiškiai suformuluoti ir skiriami į keturis būvius: fizinį, socialinį, psichologinį, dvasinį. Šių kriterijų negalima vertinti atskirai arba išskelti vieno aukščiau kito.

Vieninga jų darną ir harmoningą žmogaus būvio užpildymas šių poreikių patenkinimu, manau, būtų kelias į sėkmingą gyvenimą. Sukūrusi gražius santykius su aplinka, žmonėmis ir patenkinusi fiziologinius poreikius, žinodama savo santykį su aplinka bei savo dvasiniu pasauliu, asmenybė ir toliau gali puoselėti, kurti, tyrinėti, auginti savo universalių gyvenimo duotybų bagažą, taip pat, puikiai jausti gyvenimo tėkmę, pulsą.

Daugelis mūsų siekiame gyventi lyg vadovaudamiesi žymaus vokiečių „gyvenimo filosofo“ Frydricho Nyčės mintimis – siurbti iš gyvenimo viską, kas tik patenka į žvilgsnio horizontą, trokštant valdyti savo gyvenimo situacijas ir kreipti padėtis sau parankiu kampu; išlieka tik stipriausi...

Tai, mano manymu, tvirčiausias gamtos dėsnis, galiojantis visiems. Savitą gyvenimo scenarijų rašome dar besiformuodami vaikystėje ir paauglystėje, jaunystėje, kuomet stipriausiai formuojasi asmenybės charakteris.

Mąstantys, planuojantys ir užsiauginę stiprų „kiautą“ bei estetiškai patrauklią „mantiją“ žmonės yra mano siekiamybė. Kova, rizika, darbas – tai pagrindiniai faktoriai, vedantys asmenybę pirmyn. Šiame pasaulyje plaukti pasroviui arba tiesiog stovėti vietoje nėra paranku. Patys turime nuspręsti, kas yra daugiau ar mažiau reikšminga mums.

Užsibrėžtų gyvenimo tikslų sudėtinga būtų pasiekti be tokių savybių kaip saikingumas, santūrumas, drąsa, išmintis, teisingumas. Šie faktoriai, manau, lemia žmogaus dvasinio pasaulio pilnatvės lygį.

Anot graikų filosofo Aristotelio, žmogaus dorybės skirstomos į proto ir būdo. Proto dorybių aukštumų žmogus galėtų

pasiekti mokydamasis, tam skirdamas, ko gero, visą savo gyvenimą, kur mokymasis nebūtinai būtų siejamas su viena ar kita mokslo įstaiga, o būdo arba asmenybės dorybės įgyjamos, puoselėjamos tiesiog gyvenant, analizuojant savo bei kitų elgseną.

Savęs suvokimo kontekste pabrėžčiau mokslo, mokymosi visą gyvenimą, svarbą bei asmeninių įgimtų, įskiepytų dorybių būtinybę, jų tobulinimą. Dažnai šių dienų gyvenimo ritmas, sparta užgožia etikos, moraliai teisingo elgesio ir atsakomybės svarbą ir poreikį gyvenime.

Žmogaus būseną ir savęs suvokimas gyvenime tiesiogiai priklauso nuo mąstymo, kultūrinio su(si)formuoto pagrindo bei tikslų. Kokybiškam gyvenimui užtikrinti reikalinga dėmė tarp abiejų medalio pusių: išorinio pasaulio ir vidinio pasaulio. Ne mažiau svarbūs ir santykiai su aplinka, paties su savimi, kurie sudaro tam tikrą santykių visumą, kuri dažniausiai veikia pagal paprastą taisyklę: jei nori, kad kiti gerai elgtųsi su tavimi, atitinkamai elkis pats.

Poelgių laisvė bei atsakomybė prieš kitus ir save patį – dvi medalio pusės, derančios viena prie kitos – tai mano gyvenimo siekis, nes šiandiniame pasaulyje kokybiškai gyventi gali tie, kurie ima iš gyvenimo viską, elgdamiesi etiškai savo ir kitų atžvilgiu, atranda ir kuria savo gyvenimo kryptį, suvokdami save pasaulyje ir pasaulį savyje.

Šarūnas Monstavičius

Gėris ir blogis kaip „būti ir nebūti“

Kiekvienas žmogus dažnai pamąsto, koks yra jo gyvenimas, kaip atrasti savo kelią bei kokia paties gyvenimo prasmė. Šie keli klausimai žmogaus mintyse užima daug vietos, nes jis visą savo gyvenimą mąsto. Žmogų nuolat kamuoja iš pirmo žvilgsnio paprasti klausimai, tačiau ne kiekvienas randa atsakymus, nes jie nėra lengvi. Pavyzdžiui, Hamleto pasakyti žodžiai „būti ar nebūti“ vis dažniau įgauna prasmę ir šiuolaikinio žmogaus gyvenime.

Tai parodo jo jausmų pakilimai bei nuopuoliai, išgyvenimai bei po to atslenkanti laimė, atradimai bei praradimai. Dažniausiai, jei kažkas nesiseka, manome, kad mums Dievas pašykštėjo mažos dalelės laimės, tačiau paskui prisimename, kad po kiekvieno išbandymo ateina šviesi, kupina laimės akimirka, kad ir kaip sunku tuo metu atrodytų, tačiau taip jau gyvenime sudėliota.

Nuo seniausių laikų žmonės kriauklėse išgirdavo jūros ošimą, atrasdavo ramybę, atsipalaiduodavo, todėl žmogaus gyvenimą galima lyginti su jūros kriauklėmis. Jų briaunos, spalvos, struktūra atspindi laimę, blogį, gėrį, meilę, nuopuolius ir pakilimus. Pavyzdžiui, jei kriauklės briaunos aštrios, turi daug

spyglių, – žmogaus gyvenimas nėra „rožėmis klotas“, dažniausiai tai atspindi žmogaus blogį.

Taip pat kaip švelnios lygių briaunų kriauklės atspindi žmogaus gėrį. Gėris ir blogis nuolat kovoja žmogaus dvasinėje būsenoje, tai yra dvi priešingybės, kurios neigia viena kitą. Tai vyksta kiekvieno žmogaus širdyje kiekvieną sekundę. Kiekvieno iš mūsų siekiai ir vertybės yra kitokie, dėl to mes visi skirtingai suprantame šias dvi sąvokas.

Vienam gėris – tai, kai padedama kitam, patariama, išklausoma, o kitam tiesiog užtenka padaryti gerą darbą, pavyzdžiui, paaukoti pinigų sunkiai besiverčiantiems žmonėms. Visi esame skirtingi, taigi visi vis kitaip suvokiame kiekvieną gyvenimo detalę.

Tačiau blogis, nors to ir nenorime, dažniausiai slypi giliai viduje ir kartais išlenda į viešumą. Tai pasireiškia kaip blogo darymas kitiems, kartais netgi sau pačiam. Todėl dėl šių priežasčių žmonių viduje nuolat vyksta dvikova tarp gėrio ir blogio, tik neaišku kas nugalės – kada gėris, kada blogis.

Sakoma, jog be savo klaidų ir nesėkmių, mes – žmonės nesugebėtume suvokti, kas yra laimė, džiaugsmas, pasisekimas. Panašios mintys tinka ir grožio sampratai. Kiekvienas individualiai įsivaizduojame, kas yra tikrasis gyvenimo grožis, tačiau aišku viena, kad nematydami ir nepajusdami likimo žiaurumo savo kailiu, negalėtume blaiviai įvertinti paties gyvenimo grožio.

Mes neturėtume ką lyginti, juk esant dykumoje sunku įsivaizduoti, kokio aukščio yra tam tikras kalnas ar papėdė, kai šalia nėra žmogui artimo ir suprantamo daikto, pavyzdžiui,

medžio. Trumpalaikės nesėkmės ar nuopuoliai negali užgožti gyvenimo grožio, nes vien šie nuopuoliai ir pakilimai jau yra gyvenimas, jo grožis ir subtilumas. Ateityje suprasime, jog tie nuopuoliai įvyko ne be reikalo ir visas gyvenimas yra persipynęs. Tai, sakoma, likimo ironija.

Meilė – tai tikimybė rasti gyvenime vidinę ramybę ir sielos palaimą. Visi mes trokštame meilės, norime jausti ją savo siela ir įkvėpti ją kitiems. Meilė yra neapskaičiuojama, nes ji nei maža, nei didelė – meilė arba yra, arba jos nėra. Meilė pagrįsta jausmais. Kriauklės – tai meilė. Jų atspalviai, dydžiai atspindi žmogaus jausmus kitam.

Jeigu jie šilti, vadinasi, santykiuose viskas gerai, jaučiama gyvenimo pilnatvė, neapsakoma meilė bei pasitenkinimas. Tačiau jeigu atspalviai šalti, tada dažniausiai tai reiškia žmogaus vienatvę, išsiskyrimą, jo gyvenimo nepilnavertiškumą.

Taip pat ir dydis – jei kriauklė maža, vadinasi, meilė nėra tokia begalinė, kaip atrodo, dažnai ji gali tęstis labai neilgai, bet to pasekmės gali būti skaudžios vienam arba kitam mylėjusiam žmogui.

Bet jei kriauklė didelė, tai meilė gali būti didžiulė, kaip vandenynas, bei tęstis visą gyvenimą. Tokios meilės niekada nepamirštame, ji gyvenime būna vienintelė ir nepakartojama, nes pagaliau atrandame save kitame žmoguje.

Todėl manoma, kad tikra meilė būna vieną kartą gyvenime. Dėl to santykiams nutrūkus, patirtų jausmų neina pamiršti visą likusį gyvenimą. Žmogaus gyvenime visada atsiranda kitas jį papildantis žmogus, su kuriuo smagu būti, dalintis įspūdžiais,

todėl kiekvienas trokštame būti mylimi ir mylėti kitą, juo rūpintis.

Gyvenimo prasmė bene geriausiai atsiskleidžia ieškant atsakymų į mums kylančius klausimus – kam gyvename? Koks mūsų tikslas šioje žemėje? Gyvenimas – turbūt vienintelė dovana, kurią gauna be išimties visi, tačiau kiekvienam ji turi skirtingą vertę, o jau pats vertinimas, žemesnis ar aukštesnis, tik įrodo, kad tai yra turtas. Kai pagaliau atrasime savo gyvenimo tikslą, meilę bei laimę, tuomet ir bus atsakyta į klausimą – būti ar nebūti?

Amila

Kriauklių pakrantės miestas

Kiek prisimenu, mūsų namuose visada buvo pilna įvairiausių kriauklių. Jos skoningai puošė buto interjerą. Nuo mažyčių iki didelių, nuo rudos spalvos iki švelniai rožinio atspalvio. Būdamas mažas, labai mėgau klausytis „jūros ošimo“ kriauklių viduje.

Gal tai nulėmė, kad vėliau tapau radijo mėgėju? Kad jūros ar pasaulinio eterio ošimas man yra tarsi pati maloniausia muzika? Juokinga, bet iki šiol mėgstu rinkti kriauklytes, nuvykęs į mūsų pajūrio paplūdimius. Namie yra lentyna, kurioje stovi dėžutė su Baltijos jūros kriauklytėmis.

Kai buvome prie Viduržemio jūros, prie Lamanšo sąsiaurio, ten taip pat radome daug įdomių formų, gražių kriauklyčių, kokių nebūna mūsų jūroje. Jos irgi prisijungė prie baltiškųjų sesių kolekcijos. Dabar jos visos turi savo karalienę, kuri kilusi iš šiltų atogrąžų jūrų. Didelė rožinio atspalvio kriauklė puošia palangę šalia radijo imtuvo, iš kurio kiekvieną dieną girdisi jūrinių orų prognozės iš Danijos Kalundborgo miesto. Gražuolė kriauklė paveldėta iš mano senelių, kaip ženklas, atspindintis mūsų giminės jūrinę dinastiją.

Tai viena iš mano jūrinių brangenybių, kartu su amžina atilsį tėčio uniformine kapitono kepure. Nesvarbu, iš kur būtų kilusios tos kriauklytės, tai mūsų miesto jūrinės kultūros dalelė, klaipėdiečių sielų aidas. Prisimenu, kai kuris nors giminaitis turėdavo išplaukti į ilgą reisą, į klausimą – „ką tau parvežti?“, dažnas atsakymas buvo – „kriauklių“...

Kai „diedukas“ pagaliau sugrįždavo iš „jūrų žygio“, visi laukėme momento, kada pamatysime atogrąžų jūrų gelmių grožybes. Senelis atnešdavo kartoninę dėžę, traukė iš jos koralus, jūrų žvaigždes, japonišką fugu – jūrų ežį, išsipūtusį kaip kamuoliukas ir aibę kriauklių, kriauklyčių.

Po to prasidėdavo dalybos tarp giminaičių, kartais jūrinių dovanų gaudavome ir mes, mažieji. Visi apdovanojimo kriauklėmis ritualai vykdavo sename vokiškame name, Klaipėdos se-

namiestyje, prie pat Jono kalnelio. Senelių namai savo jaunumu, senosios Klaipėdos dvasia traukė visą mūsų giminę, ypač mus, mažus. Per Žvejo dieną, Jūros šventę, pasilikdavome nakvoti tarp paslaptinių įvairiausių kriauklių, afrikietišku kaukių, ispaniškų herbų. Nakties tyloje visi užmigdavo iki ryto, tiktai senas storas nenuorama žadintuvas nenuilsdamas kartojo tiksėdamas vienintelę frazę – „Šitai laikas, šitai laikas, šitai laikas“...

Pabusdavome prašvitus kriauklių karalystėje. Močiutė triūsė virtuvėje, kambaryje skambėjo radijo stoties „Majak“ šaukiniai, o transliaciją kartais permušinėjo melodingos Morzės abėcėlės trelės iš gretimo jūrinio 500 kHz diapazono. Už lango šurmuliavo „jomarkas“, sklido muzikos garsai – „Baccara“, „ABBA“, „Boney’M“. Vakare mūsų laukė linksmas karnavalas, kuriame dažnai dalyvaudavo artistės, vaidindamos „gyvas kriaukles“.

Po švenčių taip nesinorėdavo grįžti iš jaukaus Senamiesčio namo į pilkus miegamuosius rajonus. Tik kriauklės primindavo apie jūros artumą, sakydavo, kad kažkada ateis metas naujoms šventėms. Kriauklės, kurias paveldėjome iš bočių, dažnai sukelia nostalgiją senelių namams, mažam kiemeliui. Kai dabar tenka lankytis Senamiestyje, negaliu ramiai praeiti pro šalį, pro šiuos namus, kiemą. Spaudžia širdį įvairūs prisiminimai, o naktimis dažnai sapnuoju tuos namus, tarsi aš dabar ten gyvenu...

Užaugau, radau savo kelią gyvenime, bet dėl kriauklių grožio magiškos traukos tampa vėl mažu berniuku, kuris, būdamas prie jūros, renka kriauklytes, kišdamas jas šlapias tiesiai į striukės kišenėlę.

Prisimenu kaip Bretanėje prie surinktų kriauklyčių maišelyje atsidūrė mažas krabiukas. Jo buvo labai gaila, nes paleisti atgal į jūrą nebuvo galimybių – iki Sen-Malo miesto pėsčiomis nenuėisi. Galvojau, ar neužsirūstins jūrų dievai, ar nekeršys? Juk mums dar reikėjo plaukti į Angliją. Po mano atgailos, laimei, tolimesnės jūrų kelionės vyko sklandžiai.

Mano pirmos vasaros atostogos baigiant pirmąją klasę... 1979-ųjų vasara šiltais orais nelepino. Sesė, jos draugė ir aš keliamės keltu per Kuršių marias. Mūsų laukia staigmena. Važiuojame į Jūrų muziejų-akvariumą, kuris ką tik buvo atvėręs duris lankytojams.

Tai buvo tikroji Jūros šventė mūsų sieloms. Tiek įvairios egzotikos – Antarkties pingvinų, jūrų liūtų, ruonių, gyvų tropinių žuvyčių, koralų ir, žinoma, kriauklių... Tai, ką prieš tai galėjome matyti tik žurnaluose „Aplink pasaulį“ arba gerbiamo Jurijaus Senkevičiaus programoje „Kino keliautojų klubas“. 1981 metais baiminomės, kad dėl „Globe Assimi“ žūties ilgai nebepamatysime mūsų švaraus, gražaus pajūrio.

Bet jau kitą vasarą galėjome džiaugtis išvalyta pakrante ir pasirodžiusiomis krante kriauklytėmis. Pajūrio smėlio juosta, kopos, palvė, pušų pamiškė – visas ruožas nuo Kuršių Nerijos iki Rygos turi magišką trauką, kuriai negaliu atsisipirti. Kiek kartų kilo noras apkeliauti visą smėlėtą pakrantę pėsčiomis, dviračiu, pakeliui sustojant poilsiui, dirbti iš šių vietų visuose radijo mėgėjų diapazonuose.

Iš dalies pavyko. Vienu mėgstamiausių maršrutų tapo „Kuršių takas“, kuris tęsiasi nuo Karklės, Plazės ežero iki Palangos. Šios vietos gražios visais metų laikais. Mintyse visuo-

met skamba dainininkės Jurgos dainos apie pajūrį, kopas, pušynus. Atrodo, kad tuoj pat iš miško į dviračių taką įžengs rūstus kuršis arba karingas žiemgalius. Kuršiai ir žiemgaliai taip pat rinko kriaukles, gamino papuošalus iš kriauklių ir gintaro.

Manau, kad polinkį rinkti kriaukles paveldėjau iš protėvių... Kai važiauvau studijuoti į Vilnių, savo kuprinėje turėjau „talismaną“ – mažytę kriauklytę aštriais krašteliais, kad vėl galėčiau sugrįžti į Klaipėdą, namo prie jūros, o ne likti sostinėje... Ir aš grįžau, nors buvo daug įkalbinėjančiųjų apie „perspektyvas“ sostinėje.

Vilniuje nėra jūros, kopų, pušynų ir kriauklyčių, nėra laivų, nėra uosto – nebūtų ir mėgstamo darbo, kuris patinka. Tik pilko gyvenimo konvejeris, toli nuo žuvėdrų klyksmo, laivų gaudimo, šiaurės vakarų vėjo, nuo romantikos. Mūsų miestas tarsi graži jūros kriauklė, puošianti krantą, namai, be kurių negaliu gyventi, kur visada malonu sugrįžti po visų keilionių. Miestas-kriauklė, kuri graži ir dieną, ir naktį, per štilius ir audras.

Kai teko vykti į jūrinius bandymus su „pomorais“ – Murmanskio žvejais, – visada žavėjo naktinis uostas, išorinis reidas ir Klaipėdos panorama iš tolo. Laivai – kaip žaisliniai, krantas išmargintas ugnelėmis, jūros vartų gairės, mirksinčios žalios ir raudonos... Prisimenu laivo „Scandinavian Star“ pagalbos šauksmą. Mes stovėjome MŽTR vairinėje, o iš radijo imtuvo „Volna-K“ radijo patalpoje pasigirdo ti-ti-ti ta-ta-ta ti-ti-ti – signalas SOS.

Senuosiuose namuose ant mano darbo stalo prie radijo aparatūros stovėjo keletas kriauklių, kabėjo didelė daniško bur-

laivio nuotrauka iš laikraščio „Jyllands posten“. Prie jų lenty-
noje – vidutinio tralerio modeliukas, veikiantis švyturys, švytu-
rininko namelis ant smėlėto kranto tarp baltų kriauklyčių. Taip
smagu buvo jausti kelionės eteryje žavesį, tapatinti jį su jūrų
kelionėmis aplink pasaulį. Koks kartais naivus romantikas bu-
vau, bet ir dabar ne viską praradau.

Tik kai jau subrendau rimtam žingsniui – rinktis jūrų radi-
jo operatorius profesiją, staiga visos mano kriauklės viduje
pravirko. „Jūs jau nebereikalingi“... „Kaip nereikalingi?“ –
šaukiau aš. Baisus žodis GMDSS, pasislėpęs povandeninis ri-
fas, į kurį sudužo ir nuskendo jaunystės svajonių „traleriukas“.
Pamenu tą dieną, kai mūsų kranto Radiocentras LYL dirbo
paskutinę dieną ir atsisveikino eteryje su kitais laivais. Buvo
2000-tieji metai.

Lieka daug įvairių, daugiausia malonių, prisiminimų, kaip
svajonės tapdavo tikrove. Koks džiaugsmas buvo gauti savo
pirmąjį radijo mėgėjo stebėtojo šaukinį, o po šešerių metų – jau
operatoriaus šaukinį, lankytis Klaipėdos laivų remonto kolek-
tyvinėje radijo mėgėjų stotyje su tokiais pat entuziastais. Man
tai jau graži praeitis, beveik kaip Pajūrio krašto legendos. Vi-
duje buvau ir likau amžinu „radistu“. Tiek jūriniu, tiek ir mėgė-
ju.

Graži rožinės spalvos kriauklė ant palangės šalia radijo im-
tuvo. Radijas ilgomis bangomis siunčia jūrinę prognozę iš Ka-
lundborgo, kita aparatūra skenuoja trumpas ir ultratrumpas
bangas, jauti ryšį su pasauliu, tarsi gali pamatyti daug toliau už
horizonto. Kriauklė įkvepia savo grožiu, taip norisi vėl nuvykti
prie jūros, gal rasti įdomių kriauklyčių. Norisi pasigrožėti jūros

begalybe, girdėti iš mažo imtuvėlio, kaip atviroje jūroje eteryje „kalbasi“ laivai, justai gimtosios stichijos artumą.

Gera prisiminti 2006-ųjų metų sapną, kuriame tėtis sako: „Dabar tu esi kapitonas...“ Po to sapno kuri laiką buvau apstulbęs. Gal tai buvo ženklas įstoti į LAJM? Vaikščioti tais pačiais koridoriais, kaip jis vaikščiojo 1959-aisiais? Tada buvo surinkta vienintelė lietuvių laivavedžių grupė. Iki Nepriklausomybės atkūrimo daugiau tokių nebuvo.

Gyvenimas gražus kaip kriauklė, nors jame būna ir audrų, o mūsų miestas – taip pat, kaip žavi kriauklė, namai daugeliui mūsų – „jūrų gyventojų“. Malonu, kai gyvenimo audros baigiasi, galima vėl atsikvėpti per štilius, ramiai sustoti, susimąstyti. Vertinti brangius sielai dalykus, kurie kelia dvasią.

Kokie svarbūs aplinkui esantys žmonės – namiškiai, kolegos, radijo mėgėjų brolija. O paslaptinga kriauklė padėjo kažkada jaunystėje suprasti, kad esi „dryžuota siela“, suvokti džiaugsmo pilnatvės jausmą, kad gyveni nuostabiausiam mieste – Klaipėdoje...

Jurijus Kriukas

ESTETIKOS PILNATIS

Tikslai ir gyvenimo spalvos

Bėgant metams, vis dažniau ir dažniau pradedama galvoti ir viešai kalbėti apie egzistencinius klausimus, apie būtį, gyvenimo prasmę bei kitus dalykus, kurie susieti su mūsų gyvenimu. Kiekvienas žmogus yra skirtingas ir kiekvienas renkasi skirtingą kelią, siekia gyvenimo tikslų ir nori išpildyti užsibrėžtas svajones. Tačiau kiekviename gyvenimo žingsnyje, kada būna sunku ar būna lengva, tenka vis tiek susidurti su pagrindiniu klausimu, kuris mums iškyla – ar mes gyvename, ar tik egzistuojame?

Kad kiekvienas žmogus skiriasi ir yra skirtingas, galime pamatyti ir pateikus „nežemyninį“ pavyzdį. Štai, pažvelgę į visas jūrines kriaukles, galime pamatyti, kad jos visos skiriasi, nėra vienodų ir turi daugybę skirtumų. Kaip žmonės, taip ir kriauklės yra visos skirtingos. Vienos paprastesnės, panašesnės, kitos išsiskiriančios ir vienetinės.

Mano pasirinkta 14 kriauklė taip pat yra išskirtinė. Ši kriauklė yra nepaprasta, turinti daugybę ilgų ir plačių išsišakojimų, ataugų, kurios parodo, kad kartais žmogaus gyvenime

gausu įvykių, atsitikimų, kurie priverčia jį kristi, nusivilti ir kentėti, bet kartu tie įvykiai ir atsitikimai priverčia žmogų kovoti dėl savęs, savo tikslų, savo ateities. Kiekviena atauga parodo, kad žmogaus gyvenimas gausus įvykių, kurie visada išliks jo prisiminimuose ir bus reikšmingi.

Dažnai žmogus pradeda mąstyti ir galvoti apie gyvenimo prasmę, apie ateitį, kas laukia po daugelio metų. Kriauklės priekyje esantis atsikišimas, pagrindinė atauga, vaizduoja gyvenimo tikslo, prasmės siekimą ir radimą. Labai dažnai žmonės pradeda rinktis, galvoti apie savo ateitį, kokią profesiją pasirinktų ir koku toliau gyvenimo keliu eis. Tad žmogus užsibrėžia tikslą, stengiasi ir nori jį pasiekti. Geriausias pavyzdys, tai vaikų darželyje, mokykloje užduodami klausimai: „Kuo būsi užaugęs? Kokį darbą dirbsi, kai būsi didelis?“ ir pan. Jau nuo mažens vaikai mokomi užsibrėžti, susikurti tikslą / svajonę ir ją įgyvendinti.

Tad bėgant laikui žmogus formuoja savo norus, galimybes, siekia ir mąsto apie save, apie savo galimybę pasiekti prasmingą ir gražų gyvenimą, apie kurį svajojo. Žinoma, nereikia pamiršti, kad siekiant savo tikslų iškyla bėdų, vargų, kurie „kiša kojas“, priverčia suklypti ir vėl kurti, pradėti nuo naujo laiptelio.

Bet atsiradusios bėdos yra išsprendžiamos ir žmogus gali džiaugtis pasiektu tikslu, rezultatais, kurie atsirado dėl pasiryžimo, noro turėti ir naudoti kažką gera. Taigi pagrindinė kriauklės atauga simbolizuoja ir mums parodo, kad kiekvienas žmogus turi ir siekia užsibrėžtų tikslų, kurie padaro gyvenimą vertingesnį bei gražesnį.

Dar vienas aspektas, pagal kurį mes galime palyginti jūrinę kriauklę ir žmogaus gyvenimo prasmės ieškojimą, yra kriauklės spalva. Ji tamsiai ruda, bet kartu ir labai šviesi. Kriauklės paviršiaus spalvos – blankios ir kupinos nežinomybės, viename kriauklės kampe spalva labai ryški, tamsi, o kitame – šviesios, neutralios spalvos. Lygiai taip ir žmogaus gyvenime gausu įvairiausių spalvų, kurios visada nudažo mūsų gyvenimą ir suteikia galimybę negyventi monotoniška kasdienybe, tačiau priiverčia atrasti galimybę pažinti ir susipažinti su gyvenimo įvairove.

Kartais net nesusimąstome, kad laisvalaikio praleidimas, kultūrinė pažintinė kelionė ar bilietas į spektaklį, gali suteikti mums atokvėpį nuo vis greičiau ir greičiau bėgančio gyvenimo, kad galimybė „kitaip“ praleisti savo laiką suteikia jėgų ir vidinės ramybės tolesniuose gyvenimo žingsniuose. Taigi, kaip ir kriauklės paviršius, taip ir mūsų gyvenimas, yra blankios, neutralios spalvos. Jį mes stengiamės pajvairinti, kad atrastume jėgų ir ryžto toliau gyventi ir kurti.

Žmogaus gyvenimas ir jūrinė kriauklė yra tarsi atskiri, bet kartu ir labai susiję dalykai. Žmogaus gyvenimas, kaip ir kriauklės gyvavimas, yra trumpas, trapus ir kupinas nežinomybės. Nes bet kurią minutę ar net sekundę tiek žmogaus, tiek kriauklės egzistavimas ir gyvenimas gali nutrūkti, pasibaigti, nes niekas nežino, kiek lemta ir skirta mums vaikščioti šioje žemėje. Taip ir pati kriauklė nežino, kada ateis tas momentas, kai ji suskils, sudūlės ir pasibaigs jos egzistavimo laikas.

Taigi kiekvienas turime galvoti ir susimąstyti apie save, gyvenimo prasmę. Kiekvienas turi prisiminti ir „įsikalti“ į gal-

vą, kad gyvenimas nėra amžinas, jis tęsiasi ir bet kuriuo metu gali nutrūkti, gal net tą minutę, kada mažiausiai tikėsimės, bet ateis pabaiga ir nieko negalėsime pakeisti, o galėsime tik prisiminti, kad neišnaudojome turimo laiko ir galimybių...

Viktorija Navickaitė

Gamtos dėsnių raiška

Šiandieninėje visuomenėje jaunimas yra savotiškas – retas sugeba atskleisti savuosius jausmus lape, retas sugeba susikaupti ir numalšinti savąją agresiją, kurios šių dienų pasaulyje yra per daug. Tačiau kiekvienam verta susimąstyti, ar gyvenimas toks turėtų būti, ar nereikėtų atsisėdus ramiai apsvarstyti savo elgesį, savo praeitį bei ateitį. Taip pat reikėtų paminėti, jog savo gyvenimą jaunas žmogus gali sieti su bet kuo. Tai gali būti ne tik gamta, visas pasaulis, bet ir tokie nedideli, atrodantys visai nereikšmingi gamtos kūriniai – kriauklės.

Kiekviena kriauklė atsiranda panašiai kaip žmogus. Ji auga tada, kai auga jos viduje esantis moliuskas, ir tai galima sieti su žmogaus augimu. Kiekviena kriauklė didėdama įgauna savitą

formą, kaip ir žmogus, bręsdamas, susikuria savitą charakterį, savitą išorę, o tai dar kartą įrodo, kad kiekvienas gamtos kūrinys turi savitą panašumą, kuriuos galima suprasti tik tada, kai žmogus susikaupia, stengiasi įsigilinti ir „kapstosi“ giliau nei tas, kuris į viską žiūri paviršutiniškai.

Savo gyvenimą ir išgyvenimus, kuriuos esu patyrusi, priskirčiau kriauklei, kuri turi atsikišimus, labai panašius į spygliukus. Manau, kad nei vienas žmogus negalėtų teigti, jog jo gyvenimas yra tobulas, be iššūkių ir išbandymų.

Taip pat ir mano gyvenime buvo akimirkų – tiek skaudžių, tiek kupinų laimės, kurios giliai įsirėžė mano atmintyje. Tačiau ir kriauklės gali papasakoti savo paslaptis jose slypinčiu jūros ošimu. Puikiai atsimenu senelio parvežtas kriaukles, jų viduje tūnantis ošimas kaskart ramindavo lyg jų gyvenimo istorija ošdavo. Kiekviena besivystanti asmenybė galėtų pasakoti apie savo gyvenimą daug: apie erzinančią kasdieninę rutiną, apie nesutarimus su aplinkiniais, apie kasdienybę mokykloje, kuri tikrai netraukia nei vieno jaunuolio, tačiau būna išimčių.

Niekada nesiskundžiau savo gyvenimu. Žinoma, buvo atvejų, kai tiesiog reikėdavo kam nors pasipasakoti apie slegiančius įvykius, tačiau stengiausi visko nedramatizuoti. Be galo mėgau lankyti mokyklą, nė karto nesu atėjusi nepadariusi namų darbų, kasdien jaučiau ne tik būtinybę juos daryti, bet tuo pačiu ir vidinį pasitenkinimą. Juk tik besimokydamas žmogus gali tobulėti visapusiškai, plėsti savo mąstymo ribas ir visai nesvarbu, kiek jam metų, juk mokytis niekada nėra vėlu.

Henrikas Fordas (XIX a. antros pusės – XX a. pirmos pusės pramoninkas, automobilių gamyklos savininkas) yra sakęs:

„Kiekvienas, kuris nustoja mokytis, pasensta. Nesvarbu, ar jam dvidešimt, ar aštuoniasdešimt. Kiekvienas, kuris mokosi, išlieka jaunas“. O juk tik protingas ir viduje jaunas žmogus gali savyje vystyti gėrį ir jį pastebėti aplinkoje, – taip minėjo Blezas Paskalis (XVII a. prancūzų filosofas, matematikas, fizikas): „Kuo žmogus protingesnis ir geresnis, tuo daugiau pastebi gėrio žmonėse“. Aš visiškai pritariu šioms gerai žinomoms asmenybėms, juk žmogui nėra ribų tobulėti, taip pat nėra ribų tobulėti jų gėriui ir pagarbai aplinkiniams bei gamtai.

Taip pat manau, svarbiausia, ką verta paminėti, yra tai, jog kiekvienas žmogus nėra atsiejamas nuo gamtos. Juk daugelis iš mūsų semiasi jėgų iš gamtos, kuri yra nepaprastas jėgų šaltinis, kuris gali ne tik padėti žmogui padėti išspręsti savas problemas, bet taip pat pripildyti naujų idėjų. Kriauklės – puikus gamtos kūrinys, kuris suteikia žmogui ramybės ir pilnumo jausmą. Nieko nėra nuostabiau, kaip grįžus po sunkios ir varginančios dienos atsisėsti ir pasiklausyti jaukaus jūros ošimo, pasimėgauti švelniomis kriauklės spalvomis, o gal net išvelgti kriauklėje savo gyvenimą.

Juk kiekvienas kriauklės griovelis gali būti interpretuojamas kaip išgyvenimas, o gal net kaip žmogaus delno linijos, kurios gali išpranašauti ateitį. O ką jau kalbėti apie kriauklės paviršiaus šiurkštumą arba kaip tik švelnumą – juk tai taip pat galima lyginti su žmogaus gyvenimu, o gal charakteriu...

Kiekvienas gali kriauklės išvaizdą, paviršių, spalvą interpretuoti savaip. Kiekvienas žmogus skirtingas, skiriasi ne tik jo išvaizda, mąstymas, išgyvenimai, charakteris, bet ir gyvenimo būdas. Tačiau akivaizdu, jog visoje gamtoje mes galime rasti

panašumu, sieti juos su savo gyvenimais, ir visai nesvarbu, kokia asmenybė esi ir ko tikiesi pasiekti savame gyvenime.

Visi turi rasti laiko atsigręžti į gamtą, suprasti tai, jog mokslas būtinas, kad galėtum visapusiškai atsipalaiduoti ir suprasti gamtoje vykstančius dėsnius, suprasti gamtos svarbą mūsų gyvenime. Kiekvienas turėtų išmokti rasti laiko sau, pasimėgauti mažais dalykais, pasiklausyti jūros ošimo, rasti laimę žvelgiant į tokį mažą gamtos sutvėrimą kaip kriauklė. Tik sąsajos su gamta žmogui gali padėti rasti vidinę ramybę, pajusti laimę ir norą gyventi bei džiaugtis gyvenimu.

Gamtos ir mokslo mylėtoja

Tarp formų ir spalvų

Kriauklė iš pirmo žvilgsnio atrodo su žmogaus gyvenimu mažai susijęs dalykas, labiau simbolizuojantis jūrą, jos išgyvenimus, istoriją ir visa, kas jai nutikę. Tačiau pradėdamas gilintis į tai, kokią įtaką kriauklės gali turėti žmogaus gyvenimui, suvokiau, kad kriauklė gali atspindėti žmogaus gyvenimo būdą, jo emocijas ir visko, kas šalia, suvokimą.

Pirmiausia, manau, visi atkreipiame dėmesį į spalvą. Mano pasirinktoje kriauklėje vyrauja rusvos ir sodriai raudonos spalvos kontrastas, kuris tarsi simbolizuoja kraują, tekantį žmogaus oda. Šis spalvų kontrastas, kai rusva kriauklė yra sustyguota sodriai raudonais dryžiais, sukelia pasipriešinimo įvaizdį.

Tai žmogui išreiškia pyktį, kuris gali bet kada išsiveržti, ir tą rausvumą, kuris gyvenimą palaiko ramumo būsenoje, gali užpildyti raudona spalva, kurią sudaro pyktis ir įniršis.

Kriauklė atskleidžia žmogų, kuris yra užsidaręs savyje su savo pykčiu ir tarsi nuo pykčio išsiveržimo į pasaulį jį skiria tik vienas menkas žingsnis. Kriauklė atspindi žmogaus uždarumą, kuris nėra geras dalykas, nes užsidaręs žmogus susikoncentruoja tik į savo bėdas ir nebepestebi aplink vykstančių dalykų bei sumenkina savo pasaulėžiūrą. Žmogus pats turi pasirinkti, kuri spalva jam artimesnė – sodriai raudona ar rusva.

Nuo pasirinkimo priklauso žmogaus tipas. Sodriai raudonos spalvos pasirinkimas rodo, kad žmogus linkęs į agresiją, pyktį, uždarumą, todėl jis renkasi ryškias ir sodrias spalvas, nes užsiskleidęs savyje ir niekuo nepasitikėdamas, renkasi tik tai, kas atrodo užtvirtinta iš pirmo žvilgsnio.

Rusvos spalvos pasirinkimas parodo, kad žmogus labiau linkęs į atvirumą, meilę, aplinkinių žmonių pasitikėjimą. Toks žmogus labiau renkasi blankią spalvą, nes jis pasitiki savimi ir mėgsta rizikuoti, todėl gali rinktis labiau blankų variantą, kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo neužtikrintai, tačiau pasitikėjimas žmogui leidžia rinktis neužtikrintus dalykus, o pasitikint savi mi – paversti juos sau palankiais.

Kriauklės pasižymi ne vien tik spalvomis, bet ir savo forma. Jos būna įvairių formų – nuo labai smailių ir spygliuotų iki bukų ir taisyklingos formos.

Mano pasirinkta kriauklė yra, mano nuomone, taisyklingos formos, nes pirmas vaizdas, susidarantis išgirdus žodį „kriauklė“, yra būtent toks. Manau, kad kriauklės susiejimas su žmogaus pasauliu priklauso ne vien tik nuo spalvos, bet ir nuo formos.

Kiekvienas randa sau palankią formą, kurią gali taikyti sau. Žmonės, gyvenantys įtemptą gyvenimą, kupiną saviraiškos, renkasi smailias kriaukles, spygliuotas. Tai atspindi jų charakterį, gyvenimo būdą.

Ramesni, kurie geriau renkasi pastovumą, užtikrintumą, renkasi kriaukles, kurios yra lygesnės, apvalesnės formos. Žmogus, rinkdamasis kriauklę, pirmiausiai atkreipia dėmesį į formą, vėliau į spalvų kontrastą, nes, kaip ir apie žmones, apie kriaukles sprendžiame iš išvaizdos.

Kriauklė – ne vien išvaizda, spalvingumas, kontūrai, bet ir sugebėjimai. Kriauklės specializacija yra jos ošimas. Daugelis mano, kad kriauklės ošimas yra jos atsiminimai iš jūros, tačiau tai yra tik aplinkinių garsų susikaupimas. Tokią pačią funkciją gali atlikti ir puodelis, tačiau jis niekada nesukurs tokio įvaizdžio, kaip kriauklė, nes ji turi tobulą ryšį.

Kriauklių ryšys su jūra yra labai tvirtas, todėl, kaip ir jūra, ji žmogui padeda atsipalaiduoti. Buvimas prie jūros, jos stebėjimas, klausymasis žmogų ramina, jūros bangavimo pasikeitimai gali pakeisti ir žmogaus susikaupimą prie jos, mąstymą.

Taip pat ir kriauklės, kadangi jos glaudžiai susijusios su jūra, tai jų funkcija panaši.

Žiūrėjimas į kriauklės ar jų ošimo klausymasis žmogų ramina, suteikia pozityvumo, energijos. Kuriant namų interjerą ir norint rasti namie ramų kampelį, manau, reikia jame panaudoti kriauklės, ypač baltos spalvos.

Taigi kriauklės pasirinkimas priklauso nuo paties žmogaus, jo gyvenimo būdo, požiūrio į pasaulį. Todėl kiekvienas žmogus, pasirinkdamas kriauklę, supras ją savaip ir dėl spalvų bei formų išvelgs vis kitą vaizdą.

Tačiau sunku rinktis daiktą, kuris yra matomas tik iš išorės, ir jo tikroji vertė nežinoma. Kad kriauklė taptų mano gyvenimo dalimi, ji turėtų simbolizuoti ką nors, kas atspindėtų mano gyvenimą ar gyvenimo būdą. Todėl žiūrėjimas į kriauklę mane ramina, teikia nuoseklumo, norą kurti kažką naujo, tačiau trūksta menko kabliuko, kuris man suteiktų didelį įspūdį, kad kriauklė taptų ne paprastu daiktu, o puikiu mano gyvenimo simboliu.

Dada

Balta, juoda, darna

Aš – jauna, galbūt, kiek per anksti suaugusi asmenybė. Dažnai paskendus mintyse, užsidariusi savo mažame, pilname tylos, pasaulyje. Nors ir esu labai matoma ir pilna klegesio panelė, tikroji aš – visai kitokia. Mėgstu mąstyti. Daug ir ilgai. Apie šeimą, draugus, aplinką, gamtą, gyvenimą... Viską, kas jį sudaro, jo prasmę. Gal pasirodys keista, bet visą sudėtingą ir keistą pasaulį galima sutalpinti į vieną mažą, jūros išmestą, kriauklę.

Mano mintys nebus nuoseklios. To ir nenorėčiau. Mano tekstas lyg mintys – chaotiškas, tačiau vientisas. Lyg sūkurys, apvalus, bet vis persipinantis, kaip ta kriauklė. Ji taip lengvai sutapatinama su bet kokia situacija. Jos vidurys – mažas apvalus taškelis, iš esmės baltas.

Kuo toliau sukasi ir vingiuoja kriauklės forma, tuo labiau ji tamsėja. Galima matyti visus atspalvius nuo baltos iki tamsios smėlio spalvos.

Ji lyg mūsų gyvenimo ciklas – visi pradėdame lyg maži taškeliai, nesutepti ir nekalti. Kuo ilgiau gyvename, tuo mūsų spalva, gyvenimas, mūsų vadinamoji aura tamsėja. Ilgainiui mes daromės vis piktesni, nervingesni, apskresni (blogąja šio

žodžio prasme). Tampame sugadinti. Suteršti. Prarandame at-
radimo džiaugsmą, laimės jausmą, daromės sustabarėję. Tie-
siog pasidaro nebeįdomu.

Kartais manau, jog žinios mus sugadina. Žinojimas visų tų
keistų moksliskų dalykų, racionalūs paaiškinimai, tyrimai, ties-
sos ieškojimai.

Nebesuprantame, kas yra gerai, nebegalime įžvelgti pap-
rastų gyvenimo malonumų. Visi aštrūs kriauklės kampai yra
kaip mūsų bėdos, gyvenimo nelaimės. Atrodo, visa gyvenimo
tėkmė – tolygi ir švelni, ir lyg iš niekur – viskas sugriūva. Lie-
ka didelė gili duobė.

Atsipeikėję pamatome, kad tai – ne duobė, o gyvenimo
Everestas, kurį turime įveikti, įkopti į jį bet kokia kaina. Ir kai
pagaliau laimime, pasiekiamo viršūnę, nė nepajuntame, kaip
vėl lėtai pradeda ristis žemyn ir krentam dar skaudžiau.

Per visus šiuos teisybės ir laimės ieškojimus, žmonės pra-
deda tamsėti lyg ta kriauklė, pradeda pūti iš vidaus. Mumyse
didėja nepasitenkinimas, vidinė tuštuma, kuri galiausiai užpildo
visumą.

Tampame tuo, ko nekenčiame. Bejausmiai sistemos paka-
likais. Nemažtančiais ir tikrai nejaučiančiais. Esame pareigos,
pripratimo žmonės, sukamės tame pasaulio, gyvenimo cikle,
rangomės, tesame mažos kriauklės. Tik plečiamės ir plečiamės,
skleidžiame savo tamsą, užnuodijame visus jaunos, galbūt, nai-
vius, tačiau nekaltus jaunuolius. Ir gauname tą patį, vis tą patį.
Ko galbūt slapta dar nekenčiame, ko jauni būdami neslėpėme ir
bandėme kovoti.

Ką tik sugadinau visą vargšės kriauklės vaizdą, džiaugsmą, kurį ji teikia, tą susitapatinimą su vandeniu, tékme, gelme. Iš tikrųjų žiūrint į kriauklę kyla daug prieštaringų jausmų. Man ji kelia džiaugsmą lygiai taip, kai buvau vaikas ir paplūdimyje radusi mažytę kriauklytę, klykdavau iš džiaugsmo lyg radusi lobį.

Vis dar jaučiu šilumą, kai kriauklę laikau delne. Prisimenu tą nekaltumą, kurį spinduliuoja vaikai, tą laimę, kad galiu laks-tyti laisva, tą ramybę, kurią teikdavo jūros vanduo. Bangų mū-ša liūliuodavo taip švelniai, kol užsnūsdavau. Dabar viskas ne daug tepasikeitė.

Kaskart, jausdama, kad užklumpa bėdos, jog negaliu kvė-puti, nuvažiuoju prie jūros. Nueinu beprotiškai daug kilomet- rų pakrante ir žvalgausi... kriauklių.

Tų pačių mažų džiaugsmų. To mažo pirštų receptorių ste- buklingo dirgiklio. Prisireнку kriauklių pilnas saujas, atsisėdu ant smėlio ir grožiūosi. Rikiuoju jas pagal dydį, formas, spal-vas. Tokias užburiančias ir stulbinančias.

Lyg gyvenimas. Kiekviena spalva atrodo lyg nauja ir ne- matyta. Tokia švelni, bet kartu ir ryški, nustelbianti viską, ką iki šiol matei.

Kaip gyvenimas, atrodo, matytas, bet kiekvienas išbandy- mas yra naujas ir negirdėtas. Nustelbiantis tai, kas jau yra buvę anksčiau. Kiekvienas – vis sunkesnis ir tamsesnis. Purvinantis visas sielos spalvas, aitrinantis žaizdas.

Skaldantis širdį, lyg tą kriauklę, tokią mažą ir trapią, bet kada galinčią sulūžti. Tačiau, nors ir skylėta, ji vis tiek išlieka,

nekeičia formos, nekeičia spalvos, yra tokia, kokia yra. Tik su lūžiu ar skilimu tiesiai per patį vidurį.

Bet kriauklės spiralė lieka nepažeista, ji vis sukasi ir sukasi. Kaip gyvenimo ciklas. Atrodo, jog viskas keičiasi, tačiau tai – tik iliuzija. Aplinka, galbūt, kitokia, tačiau viskas kartojasi, anksčiau ar vėliau grįžta.

Kitaip, kitokiais žmonėmis, kitokiais daiktais, kitokiomis ideologijomis, bet grįžta. Žmonija jau pasiekė tą laiką, kai nieko naujo nebegali sukurti, – tik plagijuoti ir pakartoti, kiek pakeisti tai, kas jau egzistuoja.

Net kriauklės, būdamos visos skirtingos, yra tiesiog viena kitos kopijos. Jos turi kažką bendro ir kažką individualaus. Kaip ir žmonės. Esame tokie patys sutvėrimai, tačiau visi tokie skirtingi, kitokie ir keisti. Esame individualybės, su savo charakteriais, išvaizda, kalbėsena, elgesiu, išraiška, skirtinga savi-realizacija.

Ir esame netolerantiški. Nuo pat mažens, nuo tos baltos nekaltybės, esame mokomi nekęsti kitų ir kitokių, matyti viską tik juodai ir menkinti tai, ko nesuprantame.

Kaip minėjau, žinojimas mus gadina, tačiau nežinia taip pat yra mūsų priešas. Visada ir visur reikia ieškoti to nuostabaus viduriuko, visa ko centro, balanso. Pasiduoti įvykių spiralei, būti įsuktam į patį velniavos centrą, – nėra išeitis. Tai tik – paklusnumas, patogaus gyvenimo troškimas. Ar esame tikri, jog jis egzistuoja?

Juodoji Skylė

Muzikos pajauta

Žvelgiu į pirmu numeriu pažymėtą kriauklę. Kiekvienas šią kriauklę galėtų apibūdinti vis kitaip, tačiau man ji asocijuojasi su meno kūrinium. Meno kūriniai, kaip ir kriauklė, turi formą, charakterį, spalvą. Mano atžvilgiu šios kriauklės forma tiksliai išreiškia Edvardo Grygo kūrinį „Kalnų karaliaus oloje“. Tapatindama kriauklę su XIX a. muzikos kūrinium noriu įrodyti, kad nereikia nusigręžti nuo praeities, stačia galva neriant į ateitį, ateities technologijas.

Apmaudu, kad šiais laikais jauni žmonės domisi tik pačiais naujaisiais dalykais nė neatsigręždami į praeitį, į tai, iš ko viskas kilo. Muzika taip pat turi praeitį. Ji prasidėjo nuo išleisto garso. Laikui bėgant žmonės prigalvojo įvairių instrumentų, kad išgautų kuo įvairesnių garsų, iš kurių kombinavo muziką. Visa tai vystėsi, tobulėjo, kol atėjo iki šių dienų, kai muzikoje vis dažniau taikoma kompiuterizuota technika, nei gyvas smuiko, kokio kito instrumento ar instrumentų grupės išleistas garsas.

Klausant instrumentinės muzikos, beveik visuomet per kūną nueina šiurpuliukas, ko niekada nepatirsi klausydamas šiuolaikinės, kompiuteriu suprogramuotos, muzikos. Taip yra, nes

kompiuteris neišreiškia emocijos. Jis tiesiog vykdo programą, o muzikantas muziką sugeba išjausti, suteikdamas klausytojui džiaugsmo, liūdesio, ilgesio ir pan. Klausant E. Grygo siuitos kyla mintis, jog šis kūrinys buvo sukurtas stebint būtent šią, mano pasirinktą, kriauklę.

Kompozitorius gimė ir gyveno Norvegijoje, šalyje, kurios krantus skalauja Barenso, Norvegų bei Šiaurės jūra, taip pat Atlanto vandenynas. Taigi jūra, kriauklės, kurių šiame krašte daugybė, neabejotinai turėjo įtakos kompozitoriaus kūrybai. Manau, kad kriauklė ir šis kūrinys turi šį tą bendro.

Kūrinio charakteris, keliamos emocijos idealiai atitinka bendrą kriauklės išvaizdą: kriauklės forma tarsi iliustruoja išraiškingą kūrinio dinamiką. Nuo mažyčio taško prasidedanti kriauklė, kaip tylus *piano* kūrinio pradžioje. Palaiapsniui augant dinamikai, tarsi spiralė vystosi ir kriauklė.

Galiausiai viską užbaigia griausmingasis *forte*. Aštrus smuiko *pizzicato* – tarsi spygliukai, nusėję visą kriauklę. Jos spalvų įvairovė puikiai dera tarpusavyje, lygiai taip pat, kaip styginiai, pučiamieji ir mušamieji instrumentai kūrinyje.

Mintis, kad menininkas muzikinį kūrinį kūrė žiūrėdamas į šią kriauklę, taip ir lieka mano išgalvota mintimi, nes nėra duomenų, kokiomis aplinkybėmis kūrinys buvo sukurtas. Jeigu kas tuo metu būtų labiau pasidomėjęs kompozitoriaus veikla, gyvenimu ir visa tai įamžinęs ateities kartoms, šiuo metu apie kūrinio gimimo istoriją mes žinotume tikslius faktus. Gyvenime šia diena ir, žvelgdami į ateitį, nepamirškime praeities.

Ebey

Muzika ir laikas

Esu pirmo kurso studentė Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje. Dabar žinau, kad viskas mano gyvenime pasikeitė. Mano draugės išvažiavo į kitus miestus ir likau viena. Žinau tik tiek, kad manęs laukia nežinoma ateitis, daug nepažįstamųjų. Kaip bebūtų, mokantis Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje man labiausiai patinka apžiūrinėti nuostabius iš jūros kilusius daiktelius – kriaukles.

Be to, namie turiu jų įvairiausių formų, atspalvių ir žinau, kad iš įvairių kraštų. Kiekviena kriauklė turi savo formą – vienos yra lygios, o kitos turi išsikišusius spygliukus. Jos visos žavingos. Žiūrint į kriaukles man sukyla įvairios mintys.

Senovėje kriauklės būdavo svarbūs įrankiai, kai reikėdavo ką nors pranešti. Bet tos naujienos būdavo teigiamos – grįžta karalius, prasidėdavo iškilmės. Kriauklė kariams suteikdavo pasitikėjimo, nes kriauklės garsais galėdavo būti išgąsdinami būsiami priešai. Taip pat buvo sakoma, kad kriauklė pranešdavo apie ką tik gimusį žmogų. Kai pagalvoji – gražu. Apskritai, gimusi būtybė yra stebuklas. Tai reiškia kieno nors pradžių ir tikima, kad viskas ateityje bus gražu ir gera.

Kaip bebūtų, laikui bėgant (tiksliau – augant žmogui) pastebime kito žmogaus trūkumus, jie pradeda mus erzinti ir blogiausia – pradeda bambėti. Prie viso to prisideda kasdienė rutina, asmeninio charakterio nevaldymas ir pan. Nustojame tikėti šviesia ateitimi ir jaučiame kaip gyvenimas sunkėja.

Žmogus pradeda visur skubėti, nes jam reikia atlikti vis daugiau tų pačių kasdinių darbų. Tada tiesiog nebeturime laiko skirti dėmesio artimiesiems. Taip laikas eina ir eina... Galiausiai nepajuntame, kaip pasenstame. Vienintelis dalykas, kas mums lieka, tai – prisiminimai. Tik mane domina viena – kokie bus tie prisiminimai? Ir kas bus, jei per visą gyvenimą nesi nieko padaręs, kokie tada bus prisiminimai? Ar dėl to bus pradėta gailėtis nugyvento gyvenimo?

Vis tiek jau nieko nebūtų galima pakeisti. Ir senatvėje paskutinis dalykas, ko laukia pagyvenęs žmogus, yra mirtis. Ir tiesiog nepastebėsime, kaip kriauklė „praneš“ apie mus palikusį, išėjusį žmogų. Ne veltui jūros kriauklės talismanas reiškia kelionę. Kelionę per begalinį pasaulį, kelionę, kuri trunka visą gyvenimą...

Kai įsivaizduoju kriauklę, pirma mintis – spiralė. Pasirodo, spiralė gali būti visatos evoliucijos schemos simbolis. Taip pat gali reikšti išmintį, amžinybę, jėgą. Kai pagalvoji, gal kai kurios kriauklės yra iš tiesų ypatingos, turinčios kažkokių galių. Gal dėl to patikdavo laikyti kriaukles rankose, nes tikriausiai man suteikdavo ramybės. Ramybė – vienas iš svarbiausių dalykų, kurie turėtų būti žmogaus gyvenime. Turiu omenyje vidiinę ramybę.

Be jos jaustumėmės nekaip, vis bandytume kažką padaryti, o po to greitai nustoti, taip ir nieko neatlikus. Dažnai jaučiamasi taip, lyg būtų kažkas užmiršta padaryti. Blogiausia – jauti nerimą. Todėl labai svarbu bent kartais nusiraminti.

Nuo mažumės girdime įvairius garsus. Gamta – visų garsų pradininkė. Mus visą gyvenimą lydi paukščių čiulbėjimas, medžių šlamesys, jūros ošimas. Dažnai būna, kad neseniai rastą kriauklę galima pridėti prie ausies, klausytis jūros ošimo. Tai tarsi muzika, kuri gali nuraminti kiekvieną ar bent padėti trumpam užmiršti problemas. Apskritai muzika paveikia žmogų. Ji gali nuraminti, pralinksinti ar dar labiau sugadinti nuotaiką.

Dabar muzika turi svarbesnį vaidmenį nei kada nors anksčiau. Muzika – raiškos forma. Dabar galima pastebėti, kad nemažai žmonių, einančių gatve, turi su savimi ausinukus. Tai patogiu, nes asmeniui patinkanti muzika bus visada šalia. Nesu išimtis. Klausydama muzikos galiu trumpam pamiršti bėdas, leidžiu „įsijungti“ fantazijai – kas būtų, jei viską būčiau pasirinkusi kitaip. Tiesiog laikiu pavasario, kai galėsiu nuvažiuoti prie jūros, klausytis malonaus ošimo ir jausti, kaip gera.

Taigi supratau, kad žmogus yra panašus į kriauklę. Niekada nerasime identiškos kriauklės (kaip ir identiško žmogaus). Kitaip pasakius, visi esame skirtingi – įvairių formų, spalvų. Vieni atrodo įvairiaspalviai, kiti – neryškūs, niekuo neišsiskiriantys. Ir kriauklės jūroje – kaip mūsų pasaulis. Kriauklės, kaip ir žmonės, yra tik maža dalelė visame pasaulyje, bet būtent be jų viskas neturėtų prasmės.

Luna

Šilta ir šalta

Pasirinkau šią kriauklę esė aprašymui dėl to, kad jos linijos labiausiai atspindi mano gyvenimą, mano būdą ir mano asmenybę. Mano gyvenime buvo gausu pakilimų, nuopuolių bei visokiausių nelygumų. Gali būti neaišku, kas tie nelygumai. Nelygumai – tai, kai vieną dieną žmogaus gyvenime vyksta tik geri dalykai, o kitą – viskas apsiverčia, ir skiriasi šios dvi dienos, kaip diena ir naktis.

Kaip pavyzdį galiu pateikti tokią situaciją. Esu studentas, daug ko mokausi, vieną dieną man labai pasiseka, nes galvoju, kad labai gerai parašiau matematikos įskaitinį darbą. Po kelių dienų, visas apimtas euforijos, džiaugsmingai žygiuoju tą darbą pasiimti, o pasirodo, kad gavau – du... Tada man nebūna visą dieną nuotaikos, būnu nervingas ir taip toliau. Štai kas tie nelygumai.

Pirmiausia norėčiau kalbėti apie tai, kad šioje kriauklėje aš išvelgiu savo būdą ir asmenybę. Šios kriauklės forma, jos nelygumai, kurie gali įdurti, geriausiai apibūdina mano būdą, asmenybę ir charakterį. Būna įvairių formų kriauklių: suktų, plokščių, didelių, plokščių. O būtent ši kriauklė labiausiai apibūdina mane. Ji yra tiesi, nesukta ir spygliuota.

Tiesumą savyje galiu apsaityti taip, kad aš niekada neme-
luoju, sakau viską tiesiai šviesiai. Spygliuotumas – niekada ne-
būdavo toks žmogus, kuris negali prieštarauti, jei jam kas nors
netinka, ir nepasako savo nuomonės. Kartais būdavo taip, kad
mano nuomonė žmonėms atrodydavo „aštri“. Rašau „aštri“,
nes nežinau kaip kitaip ją įvardinti, šis žodis taikliausiai apibū-
dina mano nuomonę.

Žmonėms turbūt atrodydavo, kad aš išsireiškiau per kan-
džiai. Bet, kaip sakiau, esu toks žmogus, ir jei man kas nors
netinka, aš iš karto pasakau. Nežinau, tai gerai ar ne, galbūt,
kartais reikėtų patylėti, išklaustyti ir sutikti su kitais, bet tada aš
nebūčiau savimi. Be to, ši kriauklė nėra vienos spalvos. Šią
spalvų gamą, ar kaip čia ją galima pavadinti, – taip pat susieju
su savo būdu.

Šviesi spalva yra gerumo spalva. Taip visada būdavo, yra
ir bus. Nežinau kodėl, bet visus gerus žmones aš įsivaizduoju
apsirengusius šviesiais rūbais. Gal kad rojuje yra viskas švie-
su... Rojus – gėris, gėris – šviesa. Bet kalbu ne apie tai. Šviesų
atspalvį susiedamas su savo būdu, galiu pasakyti, kad tai many-
je parodo, jog aš esu šiek tiek geras žmogus. Kodėl sakau „šiek
tiek“?

Sakydamas „šiek tiek“ noriu pasakyti, kad geras aš būnu
su tais žmonėmis, kurie būna geri su manimi. Pasaulis toks yra,
visiems geras nebūsi. O kam būti geram tokiam žmogui, kuris
tau linki blogo? Tamsesnės kriauklės spalvas aš taip pat galiu
susieti su savo būdu. Kuo spalvų gama tamsesnė, tuo labiau
atrodo, kad kažką turiu bloga.

Nesu nei vagis, nei šykštus, nei blogas žmogus. Tiesiog tamsios spalvos parodo, kad būna tokių dienų, kai įskaudinu kitus žmones, pats apie tai per daug negalvodamas. Ne visada aš būtent skaudinu žmones. Dažniau aš, šypsodamasis, žiūrėdamas žmogui į akis, sarkastiškai kalbu, elgiuosi, ir tokiu būdu jį pašiepiu. Suprantu, kad taip – negražu, bet toks aš esu.

Be to, šios kriauklės vidus yra lygus, gražus ir šviesus. Meluočiau, jei sakyčiau, kad esu blogas ir kietasirdis žmogus, kuriam nerūpi absoliučiai niekas. Kaip kriauklės vidus, taip ir aš viduje esu toks. Šviesi jos vidaus spalva puikiai apibūdina vidinį mane. Aš esu geras, švelnus ir mylintis žmogus. Gyvenime nesu padaręs nieko bloga. Neturiu jokių nuobaudų, nors tai – labai dažnas atvejis tarp mano amžiaus jaunuolių. Be viso to, aš esu švelnus žmogus, negalėčiau nieko nuskriausti fiziškai, taip man neleidžia mano vidus.

Negana to, šios kriauklės formose aš įžvelgiu savo gyvenimą, jo grožį, pakilimus ir nuopusius, skaudžius išgyvenimus. Žiūrėdamas į šią kriauklę, jos formose įžvelgiau savo gyvenimo grožį. Dabar iškils klausimas, kur aš jį matau. O matau, kad kaip ant kriauklės, taip ir mano gyvenime yra „spyglių“.

Spygliai mano gyvenime yra, pavyzdžiui, skaudūs išgyvenimai, barniai, pykčiai ir taip toliau. Užduokite sau klausimą: ar gyvenimas bus gražus be išdaigų? Išdaigomis aš vadinu tuos gyvenimo „spyglius“. Kriauklės visą grožį sudaro jos spygliai, taip pat ir gyvenimas su barniais ir pykčiais yra gražus. Žmogus nesigina tol, kol nepajaučia, kas yra kito žmogaus pyktis.

Visada po šalčio ateina šiluma, po žiemos – vasara, po blogio – gėris. Taip ir čia: po pykčių ateina susitaikymas. Mano

gyvenimas, kaip ir ši kriauklė, yra gražus, kai jame yra visko: pakilimų ir nuopolių, spyglių ir lygių vietų. Aš džiaugiuosi šia suteikta galimybe, kad galiu gyventi ir justį šiltą bei šaltą.

Apibendrinamas noriu pasakyti, kad žiūrėdamas į šią kriauklę aš iš tiesų pastebėjau, kad jos formos labai tiksliai apibūdina mano gyvenimą, būdą ir asmenybę. Nežinau, ar yra dar daugiau panašių kriauklių, kurios galėtų taip tiksliai visa tai apibūdinti. Taigi drąsiai galima teigti, kad kaip ir kriauklės, taip ir žmogaus gyvenimo grožį sudaro forma, į kurią gerai įsižiūrėjus galima įžvelgti save.

Bambukas

Plėšrus grožis

Dauguma žmonių mėgsta ilsėtis ir pažinti naujoves. Tai daryti galima įvairiose vietose: prie jūros, dykumoje, olose ir net mieste.

Vieną kartą aš su šeima ilsėjausi prie jūros. Buvo nuostabus oras. Pūtė šiltas jūros vėjas, ryškiai švietė saulė, o aplinkui skraidė paukščiai ir drugeliai. Aš nusprendžiau išsimaudyti jū-

roje. Smėlis paplūdimyje buvo deginantis. Ir štai aš panėriau ir atvėriau akis po vandeniu: koks grožis! Štai žuvelė, o štai – sužvilgo kriauklės. Man jos labai patiko ir aš pagriebiau vieną jų. Atsinešiau kriauklę į viešbučio numerį ir apžiūrėjau ją. Ji buvo šiek tiek purvina, todėl nuploviau ją po vandens srove. Kokia gi ji nuostabi! Nelygumai jos paviršiuje, kaip gyvenimo linija ant žmogaus rankos, – daug gali papasakoti: kur ji gimė, kaip augo ir kaip pasibaigė jos gyvenimas.

Kriauklė – išorinis moliuskų skeletas, jų tvirtovė, kurią jie kuria per visą gyvenimą. Auga moliuskas, auga ir jo išorinė apsauga – kriauklė. Sluoksnis po sluoksnio jūros gyventojai augina ir lanksto savo mantiją, kuri tvirtėja dėl patenkančių mineralinių medžiagų iš jūros vandens. Žiemą moliuskai auga lėčiau negu vasarą, todėl ant kriauklės atsiranda savotiškos siūlės ir skrituliai. Jų dėka galime apskaičiuoti moliusko amžių, kaip galime apskaičiuoti ir medžio senumą, pažiūrėję į kelmą. Kriauklės spalva priklauso nuo medžiagos, kurią išskiria moliusko liaukos. Ji gali būti dėmėta, vienspalvė arba nuspalvinta linijomis. Yra labai mažyčių kriauklių, kurias įmanoma išvysti tik per didinamąjį stiklą, o didysis jūros moliuskas gali būti iki metro ilgio.

Kriauklė, kurią radau, vadinama *Rapana*. Mėgstamiausias poilsiautojų suvenyras, ji didelė ir graži. Ši sraigė gyvena Juodojoje jūroje ant įvairių substratų – tiek ant smėlio, tiek ant akmenų. Ji tapo Juodosios jūros simboliu. *Rapana* – pati didžiausia kriauklė ir vienas rimtesnių Juodosios jūros plėšrūnų. Ji priklauso pilvakojų moliuskų klasei. Jų kriauklės taip pat susisukusios į spiralę. Šios klasės moliuskai turi galvą, akis, bur-

ną ir juda padedant kojai. *Rapanos* labai aštrus liežuvis, kuriuo ji „gręžia“ kiaurymes dvigeldžiuose moliuskuose ir ėda jų turinį. Suaugę individai gali savo raumeninga koja atverti dvigeldį moliuską, įpurkšti nuodų ir tuomet suėsti turinį.

Dauguma dvigeldžių moliuskų gyvena dugne, užsikasę smėlyje. Į išorę jie ištraukia sifonus, per kuriuos įtraukia ir išleidžia jūros vandenį. Iš vandens jie ima deguonį ir maisto medžiagas. Šie moliuskai taip pat moka daryti perlus: kai tarp mantijos ir kriauklės atsiranda kažkoks svetimkūnis, moliuskas jį apgaubia perlamutro sluoksniu, taip ir atsiranda perlas.

O sraigė *Rapana* netyčia iš Ramiojo vandenyno pateko į Juodąją jūrą ir pakeitė nusistovėjusią ekosistemą. Dėl šių sraigių kitų moliuskų kiekis sumažėjo dvigubai. Vandenyne moliuskams priešinasi jūros žvaigždės, tačiau jūroje jiems konkurentų nėra.

Pats moliuskas-žudikas gražus, jis dauginasi maitindamasis dvigeldžiais moliuskais, jau baigia suvalgyti austres ir pereina prie midijų: tik per pastaruosius 10 metų ši sraigė beveik sunaikino austres, sumažino midijų populiacijos skaičių, o kitų rūšių moliuskų skaičius sumažėjo dukart.

Rapaną galime palyginti su žmogaus psichologija. Žmogus – sudėtinga būtybė, Žemės gyventojas. Žmonių skaičius pasaulyje šiuo metu viršija 6 milijardus, egzistuoja 200 valstybių, kuriose gyvena įvairių tautybių žmonės. Šiuolaikinė gyvenimo samprata kelia daug reikalavimų kiekvienam iš mūsų: gerai atrodyti, įgyti aukštąjį išsilavinimą, sukurti pasiturinčią šeimą. Ypač svarbų vaidmenį atlieka mūsų išorė, išvaizda –

pagal ją mus vertina. Ir tai neteisinga. Ar visada mūsų išorė atitinka vidinį pasaulį? Dažnai išorinis įvaizdis būna klaidingas.

Prieš save tu matai patrauklų žmogų ir galvoji, jog jis geranoriškas, bet taip nėra. Taip ir *Rapana* kriauklės atveju: iš pirmo žvilgsnio graži ir nepiktybiška, bet pasirodo, jog ji vienas pavojingiausių plėšrūnų, pakeitusių nusistovėjusią tvarką jūroje. Ir su žmogumi gali būti panaši istorija: gražus išorėje, bet supuvęs viduje. Visiškai nereikia, jog kiekvienas gražus žmogus yra pavojingas, tačiau tokių atvejų apstu.

Vis dėlto negalima vertinti žmogaus, nepažįstant jo vidinio pasaulio. Pavyzdžiui, filme „Gražuolė ir pabaisa“ pagrindinė veikėja Bela pamilo siaubūną ne dėl išvaizdos. Filmo eigoje Bela supranta, kad po pabaisos įvaizdžiu slepiasi jautri siela. Veikėja pamilo jį dėl jo švelnumo, gerumo ir dėmesio. Tai tik įrodo, jog negalima vertinti žmogaus, remiantis pirmuoju išpūdžiu, juk pirmojo susitikimo metu Bela jo išsigando.

Kitas šio filmo personažas – Gastonas. Visos merginos pripažįsta jį grožio etalonu, tačiau iš tiesų jis labai šlykštus ir tai pastebi tik Bela. Pati veikėja nuostabi tiek savo vidumi, tiek išore. Iš esmės pirmasis išpūdis būna klaidingas ir nereikia juo pasitikėti.

Nežiūrint į žmogaus išorę, vertėtų pažinti jį iš vidaus ir padaryti asmenines išvadas. O toliau jau mums patiems spręsti – tęsti ar nutraukti bendravimą su šiuo žmogumi. Taip ir kriauklės – niekas neįtaria, kokios jos iš tiesų yra ir kokiais būdais išgyvena.

Konstantin Pal

Kraujas ir dangus

Kriauklė ir žmogus – tai neatskiriama dviejų skirtingų pasaulių sąjunga, kurios ryšį liudija jų motina gamta. Kriauklės mums nuolat kelia susižavėjimą – jų įvairovė, grožis ir balsas, kuris toks švelnus ir paslaptingas, slepiantis gilią išmintį savo jūros ošimo kalboje.

Išgirdus tą tylų šnabždesį, norisi nusišypsoti ir priglausti kriauklę prie savęs, prie savo plakančios širdies, nes žinai, kad tu esi ne vienas šiame pilname išbandymų pasaulyje.

Nuo pat mažens mano gyvenimas buvo nuspėjamas, aš jį įsivaizdavau kaip vieną iš Egipto piramidžių, į kurios viršūnę pažvelgus norisi užmerkti karštą saulės spindulių deginamas akis – tokia aukšta, su tūkstančiais laiptelių, vedančių į viršūnę, kuri atrodė tokia tolima ir nepasiekiamą.

Man nuolat buvo ir iki šiol yra primenami mano įsipareigojimai, kurie atspindi mano artimųjų viltis ir lūkesčius. Aš nuolat turėjau abejonių dėl savęs, ir nakties šešėlių tyloje meldžiausi, rankas iškėlęs į dangų, prašydamas paguodos ir stiprybės, kad kitą dieną sugebėčiau priartėti dar vienu laipteliu aukščiau – savo piramidės viršūnės link.

Bet ar ji tikrai mano? Ši idėja mane slegia ir žinau, kad ji

manęs niekada nepaliks.

Viena mintis. Ji gyva. Aš jaučiu ją savo pašamonėje tyliai dūžgiančią tarsi bitės ankstyvą pavasario rytą. Kriauklė. Drakoninė. Skausmas. Šie žodžiai tarsi jūros bangos viena po kitos atsiremia į mano pašamonės trapias sienas. Aš prisimenu ją, giliai įrėžtą į mano delnus.

Vieną popietę sėdėdamas ant nepatogios kėdės savo senelių namuose, klausiausi savo artimųjų balsų, kurie atspindėjo jų džiaugsmą ir pasididžiavimą – jų sūnus yra vienas geriausių mokinių klasėje, kuriam yra nutiestas raudonu, tarsi kraujo spalvos, kilimu kelias į pačias geriausias mokslo institucijas. Jų auklėjimo ir skatinimo dėka...

Mano šaltos rankos palietė peilį, gulintį ant stalo šalia tvarkingai sudėliotų servetėlių ir lempų šviesoje žibančių vyno taurių. Noras pakelti jį ir perrėžti savo pirštų odą buvo toks stiprus, kad aš jį tarsi ugnimi nudegintas numečiau ant stalo ir atsistočiau.

Vienas šaltas žvilgsnis. Aš jį pajutau, kaip peilį, įsmeigtą į mano nugarą. Bet neatsisukau. Išėjau.

Net nepastebėjau, kaip atsidūriau savo senelių miegamajame. Stovėdamas tarpduryje pastebėjau keletą kriauklių, gulinčių ant spintelės, kurių medyje išraižyti pavadinimai buvo mano senelio rankdarbis ir mano senelės pasididžiavimas.

Viena kriauklė mane ypač sudomino. Drakoninė. Jos forma mane nustebino – tvirta, stipri, nenugalima, tarsi sargas, stovintis viduryje tarp savo kitų lengviau pažeidžiamų seserų kriauklių. Manęs priešingybė.

Aš ją paėmiau į savo rankas. Jos svoris ir aštrus paviršius įsirėžė į mano delnus. Pakėlęs ją arčiau prie savo ausies išgirdau jos balsą. Jūros ošimą. Laisvės balsą.

Aš pajutau jį savo delnuose ir savo širdyje. Kiekvienas kraujo lašelis, krentantis iš mano delnų, tapo mano stiprybės priesaikos šiai kriauklei liudininku.

Staiga aš pajutau gimstantį laimės jausmą, tokį nepažįstamą ir trapų, gulintį mano delne. Nesuvaldoma ir nuoširdi šypsena nušvito mano veide. Su kriaukle rankoje išėjau į kiemą ir iškėliau ją į dangų, link savo nepasiekiamos piramidės, kurios viršūnės negailestingas karštis daugiau nebedegino mano akių ir jos svoris daugiau nebeapsunkino mano pečių.

Aš laikiau jūrą, stiprybę ir išmintį savo rankose. Aš esu gyvas! Nuskambėjo tylumoje mano džiaugsmo pilnas balsas. Mano delne gulinti kraujo lašais nudažyta kriauklė sužibo saulės spindulių šilumoje šalia mano gyvenimu plakančios širdies.

Šnekorius

Paprastas tobulumas

Jeį ne keista užduotis, privertusi imtis rařiklio, niekada nebūčiau sugalvojęs rařyti apie save, savo jausmus, gyvenimo būdą, sėkmes ir nesėkmes. O čia dar visa tai perteikti kaip informaciją iš kriauklės.

Turiu kriauklės stereotipinį vaizdą mintyse. Užduotyje buvusios kriauklių nuotraukos nustebino. Peržiūrėjęs visų kriauklių nuotraukas, net neabejodamas išsirinkau pačią paskutinę. Patiko viskas: neįmantri forma, aštrių kampų ir spyglių nebuvimas, aptakumas, subtilus, lengvai pasibangavęs kriauklės ertmės krařtelis. Ir koloristika tokia maloni akiai kaip pienas su kalėdiniais meduoliais.

Pakankamai ryřkus ir kontrastingas ornamentas primena mažomis bangelėmis suplaktą smėlį jūros dugne. Malonus jausmas nubėga per padus, prisiminus vasaros pasivaikščiojimus ir maudynes... Visas kriauklės vaizdas harmoningas, skoningas, subtiliai derantis bet kokioje aplinkoje: tiek jūros dugne, tiek nematyto kranto smėlyje, tiek kolekcionieriaus lentynoje. Tai subtili gamtos forma, nerėžianti akies, nekelianti sąmyřio aplink save.

Galėčiau kriauklę pasidėti sau ant stalo ir kiekvieną kartą pažiūrėjęs pamatyčiau kažką naujo. Smagu ir paprasta būtų taip susidėlioti gyvenimą, kad ir išoriškai, ir vidiniai vyrautų harmonija, darna, būtų smagu pačiam ir kitiems, esantiems šalia. Gal ir nebloga idealaus gyvenimo išraiškos forma – kriauklė.

Pažiūrėjus į save filosofiškai, būtų galima sutapatinti požiūrį į aplinką, supančius žmones, ir į save patį. Mane žavi paprastas tobulumas, santūrumas, stilius, kokybė, ilgaamžiškumas. Visa tai ir galima rasti mažoje kriauklės formoje. Sakoma, kad tobulybei ribų nėra, bet kiekvienas turime savo siekiamybes, išraiškos būdus ir priemones pasiekti tikslą. Jei neišeina paties savęs „sukurti“ kaip tobulos asmenybės, tai galima siekti gyventi nepriekaištingoje aplinkoje, kurią sudaro ne tik komfortiško gyvenimo elementai, bet ir šalia esantys žmonės, kasdieniai pokalbiai apie nieką ar gilūs samprotavimai apie prasmę, gyvenimo tiesas, būtį ar nebūtį.

Supratau, kad šiai dienai labai svarbu turėti su kuo nuoširdžiai, paprastai ir be suvaidintos pozos pasikalbėti. Dar prieš kelis metus „draugų“ buvo daug, o ilgainiui jų vis mažėja. Dažnai prieš sakydamas žodį pagalvoji, ar gali kalbėti, ar neatsisuks kaip bumerangas prieš tave...

Gilūs apmąstymai ir prasmingos mintys tarsi apkrauna smegenis ir palieka slogulį kažkur viduje. Pradedi suvokti, kad esi nugyvenęs gal jau kokį ketvirtį gyvenimo, o savęs dar niekaip neįprasminai, neišsakei svarbiausių minčių, neįgyvendinai svajonių, dažnai net neturi planų ateičiai arba nesupranti, nuo ko pradėti savo savarankišką buvimą.

Visai neseniai kalbėjome apie laisvę. Šiai dienai, kol gyveni su tėvais, atrodo, kad vienintelė rimta kliūtis pasiekti išsvajotą, laisvą, nepriklausomą, audringą, spalvingą gyvenimą – tėvų kontrolė! Pasvarsčius ir „pakapsčius“ giliau supranti, kad tai tik viena, ko gero, mažiausių kliūčių gyvenime. Iš tėvų gali sulaukti atspirties startui, ką įvertini praėjus laikui, įgavus naujos gyvenimiškos patirties. Jau dabar esi priklausomas nuo griežtų ir linksmų dėstytojų, nuo atsiskaitymų ir egzaminų grafiko, nuo susitikimų su draugais... Vėliau – nuo šeimos, darbdavio, lėktuvo skrydžių, ne laiku į plentą išbėgusios stirmos, savo asmeninių laisvių ir suvaržymų.

O ta kriauklė (kuri turėtų gulėti ant mano stalo) – tai savito, tobulo, paslaptingo, kažkada nepriklausomo gyvenimo atgarsis. Gėrėdamasis jos nepaprastai paprasta forma, ornamentika, sukuriu, primenančiu jūros bangą, galiu svajoti, užsimiršti, pakeliauti ir vėl sugrįžti.

Šiuo metu, matydamas šią kriauklę, galėjau pasamprotauti pakankamai lengvabūdiškai. Pačiam įdomu pasidarė, ką parašyčiau praėjus dešimčiai metų. Tikrai žinau, kad patiktų kritinėse situacijose išlikti tvirtam, mokėti kontroliuoti situacijas. Visur įžvelgti pozityvą ir kiekvieną gyvenimo išbandymą priimti kaip pamoką, kuri priklauso tik mano asmeninei patirčiai.

Neapibrėžiamas žmogaus vidus turi galimybę kiekvieną skausmą, džiaugsmą, liūdesį, vieatvę ir draugystę paversti vertingu asmenybės išskirtinumu. Tai, kas mane sužavėjo šitoje kriauklėje, kitus sužavėjo kitoje. Galima susidraugauti arba nebendrauti su „spygliuotais“, „ryškiais“, „išsišokančiais“ žmonėmis, esančiais šalia. Galima surasti bendraminčių. Gimė min-

tis – gal nešiotis kriauklių nuotraukas ir leisti savo pažįstamiems išsirinkti labiausiai patinkančią...

Ertmės Kraštelis

Paprastumo oazė

Dalykai, į kuriuos dažniausiai atkreipiame dėmesį, būna sudėtingi arba nepaaiškinami: atradimų ieškojimas, ekstrastensorika... Tačiau, kaip visi žinome, žmonės – tai individualumo siekiančios būtybės, todėl visą laiką atsigręžiama į paprastumą. Paprastume slypi ir grožis, ir išmintis, ir laisvė, ir ramybė. Man paprastumas asocijuojasi su jūra ir jos gėrybėmis, dažniausiai – kriauklėmis, todėl pamėginsiu išvelgti panašumų.

Kai buvome maži vaikai, džiaugdavomės žinia, kad važiuosime prie jūros. Juk ten galėdavai palakstyti, susipažinti su kitais vaikais, su jais statyti smėlio pilį. Kad ir kokia kreiva gaudavosi pilis, visada papuošdavome rastomis šakomis, dumbliais ir svarbiausia – kriauklėmis, kurios suteikdavo piliai pasakišką įvaizdį, o tai sukeldavo dar didesnę džiaugsmą. Šis džiaugsmo pojūtis nepranyksta ir dabar. Prisiminimai sukelia

šypsena veide, o nuvažiavus prie jūros vis dar ieškome akims mielių kriauklių.

Išsirinkau šią kriauklę, nes ji primena mane. Primena, jog žmogus nėra tobulas, nėra visada teisingas ir galingas. Prime-
na, jog mes nesame dievai. Kodėl? Nes pažiūrėję į ją, matome paprastumą, o toks yra ir žmogus. Jis negali pakeisti nei praeities, nei nulemtos ateities ir yra blaškomas dabartyje tarp įvairių kryžkelių.

Šioje nuotraukoje galima pastebėti, jog fonas – mėlynos spalvos. Ji primena man jūrą. Ramią, tyliai ošiančią, tyliai gyvuojančią... Primena, kad ji gali būti paguoda, ramybė ir atrama, kai tave ištinka bėda. Ne kiekvienas gali pasipasakoti, ir ne kiekvienas gali išklaudyti. Žmogus ir vėl atsigręžia į gamtą, kad galėtų nusiraminti ir suvokti save. Savęs suvokimas yra labai svarbus dalykas kiekvieno iš mūsų gyvenime. Kas gi, jei ne mes patys, gali suprasti mus?

Paulo Coelho yra pasakęs: „Esama dviejų skirtingų pasaulių: realus ir mūsų įsivaizduojamas“. Kiekvienas susiduriame su šiais dviem pasauliais. Jei mums neįtinka realybė, keliaujame į įsivaizduojamą pasaulį, t. y. savo mintis. Ten galime nebemūvėti kaukių, kurias vis kitokią dėvime realybėje. Kaip ir kriauklė, mintyse mes esame tai, kas esame.

Kiekvienas žmogus gyvenime turi savo tikslą, kurį trokšta pasiekti. Keliame rankas aukštyn, panašiai kaip kūdikiai, norėdami pasiekti artimą žmogų, ir nenurimstame, kol neįvykdome sau paskirtos užduoties. Dažnai užsispyrimas ir ryžtas veda į priekį, todėl kartais peržengiame ribas ir liekame su randais, kurie pamoko, jog negalime per daug skraidyti ar nežmoniškai

elgtis su kitais, nes galime prarasti tai, ko niekada nenorėjome prarasti.

Niekas negali nenuketėti nuo gyvenimo aplinkybių. Galbūt kriauklė ir nėra gyva būtybė, kaip žmogus, bet ji irgi turi savo linijas, griovelius, t. y. savo istoriją, kurią bando pasakoti žmonėms, tačiau mes – tik paprastos būtybės ir nemokame atidžiai klausytis. Mes tik įsivaizduojame, kad suprantame girdimą ošimą, kad nesijaustume tokie vieniši ar apgailėtini.

Taigi galime išvelgti panašumų, o taip pat ir ryšį tarp žmogaus ir kriauklės. Vis dėlto esame sukurti gamtos.

Paprastas žmogus

Kūrybos pašaukimas

Žiūriu į kriauklę. Tada nueinu prie veidrodžio ir pažiūriu į save. Mintyse kyla tik vienas klausimas: kuo mes panašios? Ilgai dar galvojau apie tai.

Dar kartą pažiūriu į lapą. Kriauklė lape atrodo tokia maža... Bet čia pat atskrieja mintis – palyginimas: juk ji maža tik todėl, nes mes, žmonės, taip norime matyti. Juk būtent taip mes

matome saulę danguje. O... dabar suprantu, kodėl man ši kriauklė atrodo nedidelė prieš patį dangų, jau nekalbant apie Visatos begalybę. Juk būtent taip matau savo Kūrybą.

Bet kurdama visada save laikiau Dangumi, nes pati sau esu paslaptinga, bekraštė ir išvaizda priklausanti nuo nuotaikų (ar orų). Kad ir kokia begaline save laikau, savo Kūrybą matau tik mažo aukso spalvos taškelių forma. Tik dabar suprantu, koks didelis mano kuklumas, dėl kurio savo kūrybos galybę paverčiau tik menku taškeliu visame kame. Dievaži... kaip gera suvokti tai dabar ir čia.

Taip įdomu tyrinėti šią kriauklę, tuo pačiu ir save. Ak... juk visos šios linijos kriauklėje, kiekvienas šviesulys, o iškart po jo ir tamsulys – tai mano prisiminimai, kurių dėka patyriau įvairiausių jausmų... Juk čia, auksinėje kriauklytėje, užrašytos patirtos akimirkos, kai Kūryba gesdavo, o paskui ir vėl šviesdavo.

Tačiau Kūryba nesustoja švytėti, nes kaskart patyrusi kančią, skausmą, nelaimes, priimdavau tai kaip būtinybės esmę gyvenime. Mama man dažnai kartojo, dar ir dabar retsykais pasako, jog gyvenime nieko nėra be reikalo, nieko nėra šiaip sau. Dar ji sakydavo, kad viskas yra taip, kaip turi būti. Ir iš tikrųjų, juk tas įvardintas viskas ir niekas esu aš, taip pat, kaip ir kiekvienas žmogus.

Aš gimiau čia, kad suprasčiau ir vis prisiminčiau dabarties esmę, minties galią, gyvenimo prasmę. O mano gyvenimo prasmė yra gyventi. Mano esmė – šviesti, tikėti gyvenimu, mylėti save kaip unikalią būtybę, jausti Energiją begalybėje, įvykdyti savo misiją. Tačiau kokia mano misija, dar tiksliai negaliu

apibrėžti. Jaučiu, kad tai susiję su meile žmonėms, su Visatos gelmių ieškojimu, su Tikėjimu Esatimi...

Nepasibaigus vienai minčiai, užplūdo mintis-prisiminimas... Literatūros pamokai reikėjo parašyti trijų dienų dienoraštį. Prisimenu, 2011-tų metų balandžio 18-tą dieną. Tą dieną pasakojau: „Kaip ir kiekvienas pirmadienis, šis prasidėjo su žadintuvo garsu. Ir per kelias sekundes spėjau pagalvoti apie tai, kaip nekenčiu pirmadienių! Kadangi noriu, jog diena prasi-dėtų be niurzgimo ir blogos nuotaikos, tai tyliai suurzgiau ir mintyse lyg pasakiau sau: „Ei, juk šiandien išaušo dar viena nuostabi diena! Džiaukis ja lyg ji būtų paskutinioji!“

Ir taip kiekvieną pirmadienį, lyg pagal tradiciją, išgėriau puodelį kavos su pienu, sukramsnojau riešutų saujelę ir važia-vau į mokyklą. Pamokos vyko lėtai... Šiek tiek nuobodžiauvau, tačiau juokai su klasės draugais visada išbudina.

Apie pusę keturių grįžau namo, ir, vos tik pradariau duris, mane pasitiko švelni mamos šypsena bei tyras mažosios sesutės juokas. Tą minutę galvoje sušukau: „Kaip gera namie!“ ir giliai įkvėpiau jaukaus ir pilno gyvybingumo namų oro, kuris lyg skaisti aura leidžia man jaustis saugiai.

Galiausiai atėjo naktis, kurią dauguma supranta kaip miego metą, tačiau aš mėgaujuosi naktimi, rašydama įvairiausius žo-džius, kuriais džiaugiuosi, stebėdama žvaigždes danguje arba tiesiog prisimindama viską, kas įvyko manajame gyvenime. Labanakt!“

Ir vis dėlto kiek daug toje kriauklėje užrašyta... Tos auksi-nės spalvos atspalviai primena mamos šilumą ir meilę, kai dar buvau tik gimdoje. Kokia išties esu dėkinga tėvams, kurie leido

man gyventi, bet tuo pačiu apglėbė šviesa ir šiluma... Žiūrėdama į šią kriauklę, jaučiu, kaip mane užlieja šiluma, kaip apgobta tikėjimas Paslaptimi, o nuėjusi dar kartą prie veidrodžio, matau, kaip ašaros ir Meilė spindi akyse...

Po kurio laiko aš vėl čia, vėl žiūriu į kriauklę. Tačiau dabar matau ne kriauklę, o dviejų susikibusių rankomis žmonių siluetus, didžiulį kalną, saulę... Dar matau angelus, jaučiu juos čia, šalia manęs... Ir iš tiesų, šita kriauklė man nebeatrodo tokia maža. Dabar ji begalinė, dabar ji – švytintis dangaus kūnas. Ji – Kūryba. Ji – manyje.

Dangus

IŠGYVENIMŲ GELMĖS

Vidinio džiaugsmo konchiliologija

Kriauklės ir jose gyvenantys moliuskai – tokios pat nemarios, kaip ir žmogus. Slinko milijonai metų, keitėsi Žemės paviršius, o moliuskai joje gyveno ir tebegyvena – jie veisėsi, augo, šliaužiojo paviršiuje ir plaukiojo vandenyse.

Lietuvą garsina Baltijos jūros kriauklės. Henrikas Danila – klaipėdietis konchiliologas (kriauklių tyrėjas), bene žymiausias kriauklių kolekcininkas Rytų Europoje, kuris atrado išskirtines kriaukles, pavyzdžiui, V. Adamkaus marginelę *Marginella adamkusi*, V. Landsbergio afrikinukę *Afer landsbergisi*.

Šios kriauklės yra nedidelės, randamos egzotinėse pusiaujo jūrose. Kriauklės – tai neįprastų formų, atspalvių jūros stebuklai. Visos kriauklės yra išskirtinės ir kartu panašios į mus. Taigi kuo žmonės panašūs į kriaukles?

Kiekvienas žmogus yra pasiruošęs apsiginti, kaip ir kriauklės. Pavyzdžiui, paveikslėlyje matoma kriauklė yra su spygliukais, tad ji bet kada gali apsisaugoti, tačiau taip pat gali nukentėti – būti sutrypta.

Žmogus tam tikrais atvejais taip pat yra pasiruošęs gintis, tačiau dažniausiai gynybai naudoja melą, apsimetinėjimą.

Labai įdomi istorija buvo pateikta Alberto Kamiu romane „Svetimas“. Pagrindinis veikėjas Merso, būdamas kalėjime, tarp čiužinio ir lovos randa laikraščio skiautelę. Tai buvo žinutė su nuplėšta pradžia apie atsitikimą, tikriausiai įvykusį Čekoslovakijoje. Vienas žmogus išvyko iš vieno čekų miestelio, tikėdamas prasigyventi.

Po dvidešimt penkerių metų grįžo praturtėjęs su žmona ir vaiku. Jo motina su seseria gimtajame miestelyje laikė viešbutį. Norėdamas jas nustebinti, jis paliko žmoną su vaiku kitame viešbutyje ir nuėjo pas motiną, kuri jo nepažino.

Norėdamas pajuokauti, jis sumanė išsinuomoti kambarį. Parodė savo pinigų. Naktį motina su seseria jį užmušė plaktuku, apvogė, o lavoną įmetė į upę. Rytą atėjo žmona ir, nieko nežinodama, pasakė keleivio vardą. Motina pasikorė, sesuo nusiskandino.

Šią istoriją aš skaitydavau šimtus kartų. Ji buvo neįtikėtina. Kita vertus, visiškai paprasta. Kad ir kaip ten būtų, man atrodo, kad keleivis gal ir nusipelnė tokios bausmės: kam apsimetinėti?

Taigi ši istorija parodo, kad net juokais panaudotas melas, apgaulė, gali pražudyti žmogų. Manau, kad bet kokioms aplinkybėms esant, reikia stengtis išlikti savimi, gyventi be melo.

Stebėdami kriauklę, mes galime pajusti vienatvę, ilgesį ir beprasmybę šiam gyvenimui. Tokiai minčiai pritaria ir Jonas Mekas eilėraštyje „Viskas man yra be prasmės“:

aš gyvenu tik iš inercijos,

*iš įsibėgėjimo,
prisiversdamas ir
įsikalbėdamas,
kad viskas yra
gražu, ir kad šitas gyvenimas
yra vertas gyvenimo...*

Juk iš tiesų mes gyvename rutinoje, kurioje pilna įžaidžiančių žodžių, skausmo, vienatvės, tačiau vis stengiamės nepasiduoti, kabinamės į gyvenimą, kaip kriauklė su savo spygliais į krantą. Įžvelgiame šiame gyvenime gražius dalykus, nustumdami į šalį visus nemalonumus.

Dažnai jaučiamės vieniši, kaip kriauklė, tokioje begalinėje jūroje, kuri vis siunčia į krantą bangas. Mes jaučiamės nesuprasti, nepriimti, neįvertinti, kaip ta kriauklė, gulinti krante, išmesta jūros bangų. Pažeminti, kaip sutrypta kriauklė, nepastebėta lakstančių pakrante vaikų.

Kriauklėje vyrauja ruda bei gelsva spalvos. Ruda spalva simbolizuoja nusizėminimą, o geltona – viduramžiais simbolizavo išdavystę, veidmainystę, melą, godumą. Net kriauklėje vyraujančios spalvos daro įtaką mus užplūstantiems jausmams. Taigi galėtume teigti, kad kriauklė, kaip ir žmogus, dažnai patiria nusivylimą, pažėminimą ir fizinį bei dvasinį skausmą.

Kita vertus, pamatę kriauklę, galime pajauti ramybę bei vidinę pusiausvyrą. Dabartiniame laike žmogus patiria daug streso, rūpesčių bei skuba gyventi.

Tačiau kriauklė mums gali priminti nuostabų laiką, kai vaikščiojome paplūdimiu, klausėmės jūros ošimo ir žiūrėjome kaip vaikai stato smėlio pilis. Galime bent trumpam atitrūkti

nuo realybės, kasdienių nemalonumų, ir pasinerti į malonius prisiminimus.

Sakoma, kad prispaudę kriauklę prie ausies galime girdėti jūros ošimą, kuris itin ramina. Šis garsas taip pat nuneša į atsiminimus. Vaikystėje vasaras leisdavome prie jūros ir nors bangos mus gąsdino, tėvai niekaip negalėdavo mūsų atitraukti nuo vandens. Rinkdavome kriauklytes bei akmenukus, o po to žiūrėdavome, kas kokius rado, kieno gražiausi. Tad kriauklės mums gali padėti atsipalaiduoti ir prisiminti džiugias akimirkas.

Taigi kriauklės labai panašios į žmones. Jos yra tokios pat išskirtinės, nesuprastos, o kartais dar neatrastos, neįvertintos kitų, kaip ir mes. Taip pat galinčios apsiginti pačios, kaip ir žmonės, tačiau ne visada taip stipriai nukenčiančios.

Nepaisant kriauklių patirtų panašių sunkumų kaip mūsų, jos primena mums, kad bet kokiomis sąlygomis reikia stengtis išlikti savimi. Kartu suteikia puikią galimybę mums pasinerti į prisiminimus bei patirti vidinį džiaugsmą.

S. Švarlytė

Egzistenciniai išgyvenimai

Pasirinktoji kriauklė labiau primena kriauklišką gyvį, o ne kriauklišką kiautą. Kažin, ar toji kriauklė žino, jog apie ją kuriama esė, o jos daryta fotografija (kriauklės nuosavybė) yra išsiuntinėta kiekvienam LAJM studentui į elektroninius paštus (taip asmeninę nuosavybę paverčiant visuomenine). Gal tai iš viso kriauklės „asmens“ pažeidimas.

Tuo labiau, jog kriauklė nesupras, kas rašoma apie ją, nes mes rašysime lietuviškai, o ne kriaukliškai. Nebent būtų nusamdytas lietuvių – kriauklių kalbų vertėjas, kuris padės kriauklei iššifruoti esė.

Aišku, žvelgiant kitu kampu, jei kriauklė neturi nusamdyto vertėjo ar informatoriaus, tai ji, nežinodama, jog kuriama esė apie ją, ir nesuprasdama, kas vyksta su jos išvaizda, kuri išreikšta nuotrauka, o vėliau dar ir virtualiu paveikslėliu, gali būti rami ir gyventi kaip gyvenusi. Tačiau visgi, norėdama atlikti užduotį, turiu ją aprašyti, išanalizuoti.

Kriauklės spalvų vaizdinys perduodamas *vis kitaip*, priklausomai nuo stebėtojo sukeltų atsiminimų, nuotaikos ar tai, ką simbolizuoja spalva reiškia individui. Šią akimirką kriauklės spalvos primena jūrą ar smėlį. Tačiau ne banalios jūros, kurią

mėgstama vaizduoti tiesiog mėlyna spalva, o tikros, gyvenančios.

Todėl tiksliai nesuprasdama gyvenančios jūros spalvos, galiu ją apibūdinti tik simboliškai. Tą gyvos jūros spalvą sudaro mirguliuojanti platybė, kurioje kartas nuo karto įsižiebia krisliukai, atspindintys saulės spindulius. Kada saulė pasiekia pusiaują, krisliukų spalva pasikeičia ir ji tampa sodresnė bei ramesnė.

Gal vien dėl tos atsirandančios ramybės, kai saulė leidžiasi, visa gamta yra linkusi susiburti ir laukti saulės užgesimo. Todėl ši kriauklė, būdama gamtos dalimi, ant jūros smėlėto dugno vakarėjant įgauna smėlinės ir saulėlydinės jūros spalvų, kurios – *skirtingos* ir atsiradusios palaiptams dėl gyvenamosios aplinkos.

Be to, pati kriauklė yra susisukusi kaip spiralė plokštumoje. Vieni mokslininkai taip bando išreikšti beribį laiką, o psichologai linkę manyti, jog žmogus, kuris mėgsta piešti spirales, yra svajotojas. Remdamasi šiais mokslinčiais, drįstu teigti, jog kriauklė jau gyvena ilgą laiką, o egzistuoja dar ilgiau.

Noriu pabrėžti, jog jos egzistavimo laiko mes negalime suvokti, nes esame įpratę laiką fiksuoti, o kriauklė dar negyvendama, t. y. nebūdama laiko dalimi ir tuo pačiu nepriklausydama laikui, jau egzistavo.

Pati kriauklė išduoda savitą fantaziją: pati save papuošė banguojančia išvaizda, o jos „psichika“ lėmė jos susisukimą ir aplink susisukimus išlindusias didesnes bangeles. Kadangi kriauklė yra svajotoja-fantastė, tai ji gali savo vaizduotę iš-

reikšti ne tik išvaizda, o kažkuo daugiau. Taip priartėjame prie bene svarbiausio kriauklės gebėjimo – hipnozės.

Savo hipnozei kriauklė naudoja visas savybes, kurias jau įvardijau: spalvas, formą, vaizduotę. Pasitelkdama šiuos bruožus, kriauklė sukuria jėgą, kurią galima pastebėti atidžiai pažvelgus į kriauklę. Ši vidinė jėga parodo, jog visur, kur vyrauja egzistavimas, jos padariniai kyla kiekvieną akimirką. Taip besigilinant į kriauklės egzistenciją, pasikeičia mano požiūris, kuris jau ilgai buvo nusistovėjęs, o galbūt buvo net mane užvaldęs.

Kriauklė, skleisdama asmeninę, savotišką tikrovės jėgą, turėtų ne vien tik man, bet ir visiems mums savo jėga priminti, kas mes esame, ir paskatinti neužmiršti tikrovės vertybių, kurių mes turime *norėti* siekti. Žinoma, jeigu neatsiras noras, – nieko baisaus. Ir toks egzistavimas yra gana gražus.

Taigi linkiu pasirinkti teisingus hipnotizuotojus, kurie sukeltų norą kuo daugiau patirti ir praplėsti akiratį. Stebėkite, kas vyksta su Jūsų būtimi ir kur likimas Jus veda. Ir nepasiduokite svetimiems hipnotizuotojams. Buvo smagu su Jumis visais pabendrauti, pabūti. Ačiū, kad domitės kriauklėmis.

Aguona

Būties paslaptys

Kiekvienas žmogus – artimai susietas su gamta. Ji dažnai tampa mūsų vidinių išgyvenimų užuovėja, padedami gamtos mes apmąstome savo gyvenimą ir lengviau priimame sprendimus – jie būna labiau apgalvoti. Taip pat, žvelgdami į gamtą matome save. Joje galime išvelgti savo gyvenimo džiaugsmus arba nelaimes.

Taigi ir aš, pasirinkdama vieną gamtos detalę, joje išvelgiu kai kuriuos savo gyvenimo tarpsnius. Save galėčiau artimai siekti su pirmąja kriaukle, kuri yra šiltų spalvų, sraigto formos ir aštrių kraštelių.

Pirmiausia, šioje kriauklėje aš pastebėjau jos smailius kraštelių, kurie iškart patraukė mano dėmesį. Nors mano pasirinktos kriauklės spalvos šiltos, tačiau šie smailūs krašteliai jai suteikia puošnumo ir tarsi pasako, kad ji kažkuo geresnė už kitas. Tai man primena mane ir tai, kuo norėjau būti prieš porą metų. Kadangi mokiausi mažoje kaimo mokykloje, kurioje visi vieni kitus pažinojo, buvo labai svarbu susikurti tokį įvaizdį, kad būtų gerai vertinamas aplinkinių.

Aš, kaip ir visi kiti mano mokykloje, stengiausi kitiems įtikti, stengiausi turėti kuo daugiau draugų. Turėjau drauges,

kurios mane skatino elgtis taip, kad būčiau tokia, kaip jos. Tik vienuoliktoje klasėje iš tiesų supratau, kokie tikrieji mano gyvenimo prioritetai. Viskas prasidėjo, kai susipykau su savo draugėmis, nes pirmą kartą nenorėjau elgtis kaip jos. Aš buvau ramesnė ir kitaip aklėjama, nuo mažų dienų buvau mokoma, kad reikia būti atsakingai.

Todėl, kai jos eilinį kartą pasiūlė bėgti iš pamokų, aš supratau, kad man jau užtenka to, ir atsisakiau. Po to taip įvyko dar kelis kartus. Supratau, kad aš mieliau sėdžiu pamokose nei bėgu iš jų ir slampinėju po miestelį, kuriame mokausi.

Galiausiai net savaitgalio vakarais su jomis nesusitikdavau ir suvokiau, kad esu kitokia nei jos: mes neturime tiek daug bendro, kaip galvojau, ir man atsibodo apsimetinėti geresne už kitus.

Tada supratau, kad visi esame lygūs, ir nors kai kurie turi aštrius kampučius, iš tiesų jie yra šilti ir paprasti žmonės. Taigi nors kriauklė ir yra su aštriais kampeliais ir dėl to atrodo puošni, tačiau joje aš išvelgiu švelnumą ir paprastumą dėl jos šiltų spalvų.

Be to, ši kriauklė yra sraigto formos, o tai man siejasi su dažnai mūsų gyvenime pasirodančiu melu. Kaip ir kiekvieno gyvenime, taip ir mano, melo buvo daug. Melavau tiek aš, tiek ir man melavo. Dažniausiai dėl draugų įtakos meluodavau savo tėvams. Dažnai, kai man siūlydavo daryti tai, ko man neleidžia tėvai, aš atsakydavau draugams, kad negaliu, tačiau jie mane įtikindavo, kad mano tėvai nieko nesužinos, todėl neatrodys, kad darau kažką bloga.

Vėliau supratau, kad tai kvaila, nes nors tėvai ir patikėdavo mano melu, aš žinodavau, kad melavau jiems, ir dėl to blogai jausdavausi. Taip pat ir man pačiai yra melavę žmonės. Tačiau labiausiai įsiminė kartas, kai man melavo vaikinai. Nors ir nejučiau jam šiltų jausmų, bet buvo skaudu sužinojus, kad draugaudamas su manimi jis bandė susigrąžinti savo buvusią merginą.

Tada labiausiai pykau dėl to, kad kažkas mane apgaudinėja ir esu už kažką prastesnė. Maniau, kad esu prasta, todėl taip ir atsitiko. Taigi kriauklės suktumas man siejasi su susipynusių žmonių gyvenimu: jie apgaudinėja, vieni kitiems meluoja stengdamiesi kažką „apsukti aplink pirštą“ ir taip skaudina vieni kitus.

Dar šioje kriauklėje galima pastebėti tamsesnes ir šviesesnes vietas. Tai taip pat galima sugretinti su mūsų gyvenimais. Kartais mūsų gyvenimas – šviesus, esame laimingi, tačiau mažiausia nesėkmė ir mūsų gyvenimai pakrypsta tamsesne ir blogesne linkme. Aš esu gana laimingas žmogus, mano gyvenime, kaip ir šioje kriauklėje, daugiau šviesios spalvos ir tik keli tamsesni ruoželiai.

Esu laiminga, nes turiu didelę šeimą, su kuria gerai sutariu; draugus, kurie yra laiko patikrinti ir į kuriuos galiu kreiptis bet kada. Nepatyrčiau didelių nusivylimų savo gyvenime, nes nors ir sunkiai, bet pasiekiu visko, ko noriu.

Pavyzdžiui, išlaikiau vairavimo egzaminą, gal ir ne iš pirmo karto ir gal nesisekė taip gerai, kaip galėjo, bet dabar teisę vairuoti turiu. Dar laikiau penkis brandos egzaminus. Kadangi laikiau jų nemažai, labai bijojau kad galiu bent vieno neišlaiky-

ti, tačiau stengiausi, nors kai kurių rezultatai buvo žemesni nei tikėjausi.

Egzaminai buvo išlaikyti, todėl galėjau rinktis profesiją, kurios norėjau, ir gavau nemokamą vietą. Todėl džiaugiuosi kaip susiklostė mano gyvenimas, džiaugiuosi, kad jame, kaip ir mano pasirinktoje kriauklėje, yra daugiau šviesių spalvų, kurios man simbolizuoja pasiektus tikslus ir skatina siekti naujų.

Galiausiai, šioje kriauklėje matau visumą – jos grožį. Daugybė netobulų detalių, kurių visuma sudaro gražų bendrą vaizdą, visai kaip mes. Mes kiekvienas ir mūsų asmenybės sudarytos iš įvairių nutikimų ir gyvenimo vingių. Iš to, manau, ir atsiranda ramūs ir pasyvūs ar energingi ir nenustygstantys vietoje žmonės, bet visi jie yra savaip įdomūs ir gražūs.

Man yra tekę bendrauti su daugybe žmonių. Aišku, yra tokių, su kuriais man maloniau bendrauti, tačiau kiekvienas iš mūsų turi žmonių tipą, kuriam jaučia didesnę simpatiją. Man labiau patinka žmonės, kurie turi daug mokslinių žinių, žino daug apie techniką. Nuo vaikystės klausydavausi, kaip tėtis pasakoja apie mašinas, įvairias technikos naujoves. Tačiau nors ir turime savo favoritus, turėtume neužmiršti visų žmonių. Taigi visumoje visi esame gražūs, kaip ir ši kriauklė.

Savo gyvenimą galime labai lengvai tapatinti su gamta, jos elementais. Gamtoje, šiuo atveju – kriauklėje, galime išvelgti labai daug. Todėl ji ir tampa tokiu dažnu rašytojų, poetų ir kitų menininkų įkvėpimo šaltiniu. Joje matome gera ir bloga, geriau viską apgalvojame, todėl turėtume ir saugoti.

J. J.

Tarp atvirumo ir uždarumo

Kriauklė – kietas moliusko apvalkalas. Man kriauklė pri-
mena mane, iš išorės ji kieta ir nepalaužiama, o viduje trapi ir
jautri. Joje galima įžvelgti daug ir įvairių dalykų, bet aš nus-
prendžiau šį kartą pažvelgti į kriauklę pro savo gyvenimo, cha-
rakterio prizmę.

Šią kriauklę pasirinkau, nes ji atrodo uždara ir su spygliu-
kais. Jos išvaizda aš galiu apibūdinti savo charakterio savybes
ir psichologinę būseną. Iš išorės atrodau kartais nejautri, abe-
jinga kitų žmonių atžvilgiu, bet man atrodo, kad taip yra ge-
riau, nes kitą kartą reikia savo emocijas ir požiūrį pasilikti sau.

Vienoje kriauklės pusėje yra spygliukai, smailūs ir tikriaus-
iausiai skaudžiai duriantys. Tai viena pusė mano charakterio, kuri
pasirodo tada, kai jaučiuosi nesaugi aplinkoje, kurioje esu. Tai
dažniausiai būna patekus į nepažįstamų žmonių aplinką. Kitas
aspektas, kuriuo galiu palyginti su savo charakteriu, tai, kad tie
spygliukai ne kaip apsauga, o kaip keršto išraiška. Kerštas būna
tik tada, kai kenti kiek gali, bet matai, kad žmogus tavimi toliau
naudojasi ar matai veidmainiaujantį žmogų, kuris nesupranta,
kad tu juo jau nebetiki, o jis toliau tau meluoja. Tokiu atveju
suveikia tas keršto jausmas.

Kitoje kriauklės pusėje yra neaštrūs spygliukai, juos aš galėčiau sutapatinti su savo kita charakterio puse, kuri nėra tokia griežta ir grubi. Ji jautresnė, atviresnė, prisileidžianti žmones arčiau, bet vis tiek palaikant šioki tokį atstumą. Matyt mano gyvenimas, nors dar trumpas, bet jame buvo visko. Todėl norint ar nenorint tie spygliukai vis tiek atsiranda, kai šalia atsiranda nepažįstamų žmonių.

Kriauklės vidurys yra švelnus ir lygus. Tokia aš būnu su savo artimaisiais, kuriems jaučiu pagarbą ir pasitikėjimą. Savo didžiąją gyvenimo dalį aš būtent stengiuosi praleisti su jais, nes jie man suteikia ramybės jausmą bei saugumą, kurio šiuo gyvenimo laikotarpiu labai trūksta. Tiek daug šiame gyvenime yra pavojų, kad svarbu jausti saugumą bent savo šeimoje ir artimų žmonių apsuptyje.

Pasirinkta kriauklė yra uždara, tokia esu ir aš. Tik ne visada ir ne su visais. Viskas priklauso nuo aplinkybių. Jei jaučiuosi saugi toje aplinkoje, kurioje esu, tai esu atvira, bet vis tiek neatsiveriu visa širdimi. Toks jau mano būdas – dalelę savo gyvenimo pasilieku tik sau. Atsiveriu tik žmonėms, kurie pelno mano pasitikėjimą savo nuoširdumu. Gyvenime esu gana nemažai sutikusi žmonių, kurie pasinaudojo mano atvirumu ir gerumu, todėl dabar ir esu tokia uždara. Nors karais kyla abejonių, kad elgiuosi ne taip, kaip dera kitų žmonių atžvilgiu. Esu per uždara ir atrodo abejinga jų jausmams.

Vienu kriauklės pavyzdžiu galima apibūdinti visus savo jausmus, išgyvenimus, patirtas nuoskaudas ir jaučiamas baimes. Niekada anksčiau nebūčiau pagalvojusi, kad gamtos darinyš, jųros darinyš, gali būti toks artimas asmeniniam išgyve-

nimams. Dabar matau gamtoje, savo aplinkoje, vis daugiau daiktų, kuriuose išvelgiu epizodų iš savo gyvenimo.

G. M.

Kriauklė – dalelė manęs

Kriauklė – kiekvienoje jūroje randamas daiktas. Kriauklės randamos įvairios – ir mažos, ir didelės. Jos būna įvairių formų bei linijų. Tačiau galima rasti tokią kriauklę, kuri tarsi atspindėtų tave, tarsi ji būtų tavo kopija kriauklės pavidalu. Aš savo atitikmenį išvelgiau pirmoje kriauklėje, kurią pasistengsiu apibūdinti.

Pavadinkime šią kriauklę ežiu. Kodėl būtent ežiu? Ežys – didelę savisaugą turintis gyvūnas. Apsisaugoti jam padeda ne tik savisaugos jausmas, bet ir spygliai, kurie išsidėstę ant jo nugaros. Ežys yra labai žingeidus padarėlis, dažnai pamatysime jį lakstantį kieme ar kur gatvėje. Pirmoji kriauklė – būtent tokia. Maži rageliai ant jos šonų – tarsi spygliai ant ežio nugaros, padedantys apsisaugoti. Didelė ertmė, primenanti ausį, kriauklės viršuje – žingeidumo simbolis.

Būtent koks yra ežys (mūsų kriauklė), toks esu ir aš. Savi-
sauga? Noras pažinti ką nors naujo? Aš save laikau uždaru
žmogumi, sakyčiau, būtent toks ir esu. Nemėgstu daug kalbėti,
išsipasakoti ar dar kaip apibūdinti save. Dažniausiai tarp
draugų ar pažįstamų užimu klausančiojo rolę. Be uždarumo,
turiu gana didelį savisaugos jausmą. Kaip sako jaunimas, „ne-
pasirašau“ įvairiausioms nesąmonėms ar dar kokiai veiklai, ku-
ri man skamba įtartinai.

Būtent tokia yra ir mūsų kriauklė „ežys“. Apsisaugojusi
mažais rageliais, kurie primena spyglius, neprisileidžia jokio
pavojaus prie savęs ir saugosi nuo blogio. Na, klausite, o kaip
dėl žingeidumo? Nuo pat to laiko, kai pradėjau lankyti gimna-
ziją, norėjau sužinoti ką nors naujo kiekvieną dieną. Domėda-
vauši įvairiais dalykais, kaip sakoma, nuo A iki Z.

Ir šiandien, kai gimnazija jau baigta ir pradėtas naujas gy-
venimo etapas – aukštoji mokykla, aš siekiu sužinoti kuo dau-
giau, neapsiribojau aukštosios mokyklos teikiamomis žiniomis.
Pavyzdžiui, esu pirmus tris mėnesius naujame mieste (kilęs iš
Šiaulių), turiu naujų rūpesčių, „užgriuvusių“ mane pradėjus
studijas, kurios atima daug laiko. Kartais į studentų vadinamą
„baraką“ tenka pareiti tik penktą valandą vakaro. Po ilgų die-
nos darbų dar turiu pasiruošti ką nors valgyti, juk niekas už
mane to nepadarys, jau nekalbant apie užduotas įvairias užduo-
tis, kurias turiu atlikti iki kitos dienos.

Visos šios bėdos – man ne problema. Sunkią darbo dieną
aš dar randu laiko savo pasaulėžiūros plėtrai, spėju sudalyvauti
ir „protų kovose“, kuriose tikrai reikia „palaužyti“ galvą. Pata-
riu ir kitiems pabandyti sudalyvauti jose, tikrai smagus užsiė-

mimas ir savo bendro išprusimo lavinimas. Galvojate, kaip tai siejasi su kriaukle? Kaip matome, ji turi didelę angą, kuri pri-
mena ausį. Man tai asocijuojasi su žinių siekimu, noru, kuo
daugiau žinoti ir pažinti – būtent toks aš ir esu.

Ši kriauklė „ežys“ yra tarsi mano kopija, kurią galima rasti
jūroje. Ji mane apibūdina tobulai, turiu ir savisaugos jausmą,
kurį apibūdina kriauklės spygliai, turiu ir pažinimo norą –
kriauklės viršuje esanti ertmė. Ši kriauklė – dalelė manęs jūro-
je. Kriauklių yra įvairiausių, neabejoju, kad ir kiti ras savo ati-
tikmenis.

Luigi

Netekti ir branginti

Dėstytojas paskyrė atlikti tokį darbą, tai yra parašyti esė,
bet ne bet kokią, o žiūrint į jūrinės kriauklės fotografiją. Iš pra-
džių reikėjo iš dvidešimties nuotraukų išsirinkti vieną, kuri la-
biausiai patiko, o šis darbas tikrai buvo nelengvas, nes visos
kriauklės – labai gražios, ir kai pagalvoji: norėtūsi visas jas tu-
rėti, bet vis dėlto išsirinkau, ir tai buvo penktoji kriauklė. Ji

man pasirodė išskirtinė, nes turėjo mažus spygliukus, o tai jai suteikė žavesio, tik nežinau kodėl. Tiksliai mūsų užduotis buvo susieti pasirinktą kriauklę su savimi ir savo gyvenimu. Gal todėl man ji ir patiko, nes panaši į mano gyvenimą.

Jūrinė kriauklė ir žmogus, atrodo, du nesuderinami dalykai, bet kartu ir panašūs, suderinami. Kriauklę vandenyno ar jūros dugne nešioja vanduo iki tol, kol ji išmetama ant kranto, o žmogus dažniausiai yra mėtomas arba nešiojamas gyvenimo iš vienos vietos į kitą tol, kol randa ramybę ir savo vietą. Jei kriauklė randama, tai yra, jei ją pasiima koks nors žmogus, tai galima teigti, jog ji ir atrado savo vietą.

Bet dažnai kriauklės nėra lygios, be iškilimų ar vienos spalvos, jos turi keletą spalvų, išraižymų, nelygumų. Tai gali priminti ir mūsų gyvenimą. Kriauklės nelygumus galima palyginti su mūsų gyvenimo pakilimais ir nuopuoliais, nes niekada nėra vien pakilimai ar vien nukritimai. Gal iš tikrųjų net įdomiau taip gyventi, kai visko būna, išmokstame savo padarytas klaidas ir stengiamės jų nebekartoti. Jūrinės kriauklės spalvotumas – tai tas pat, kas ir gyvenimas, ne tik juoda ir balta, bet ir ruda, rožinė ir kitos spalvos. Tik reikia būti optimistu, kad tai pamatytum ir įsivaizduotum.

Nors tai sunku padaryti, bet įmanoma, tik reikia to norėti ir tuo tikėti. Taip pat kriauklės mums gali suteikti vaizduotės, nes prikišus jas prie ausies, galima išgirsti jūros ošimą. Tada galima įsivaizduoti, kad esame prie jūros, o prie jos būti – malonu, nes galime apie viską pamąstyti ir atsipalaiduoti.

Mano pasirinktoji kriauklė primena mano gyvenimą, nes ji yra banguota ir su spygliukais. Panašią esu turėjusi, tik be

spyglių, ir man ji patiko, nes buvo pirmoji jūrinė kriauklė, kokią tik esu turėjusi. Šios kriauklės bangelės man primena visas nesėkmes, kurias esu patyrusi, ir pakilimus, bet be visų šitų dalykų būtų neįdomu gyventi. Juk kiekvienas atsitikimas, kuris yra man įvykęs, pamokė mane, kaip turėčiau ir kaip neturėčiau elgtis toliau.

Kriauklės spygliukai labiausiai man priminė skaudžius atsitikimus ir netektis. O iš visų skaudžiausia buvo netekti dviejų artimųjų, kurių man visada trūko, trūksta ir manau, kad dar ilgai trūks, tai yra senelio ir tetos. Tetos netekau prieš daugiau kaip keturiolika metų, tai buvo didelis smūgis, kurį patyriau vaikystėje.

Senelį praradau neseniai, tik prieš metus, ir tai buvo labai netikėtas praradimas, kuris sukrėtė labiausiai. Su juo visada važiuodavome grybauti, jis papasakodavo įvairių istorijų iš savo gyvenimo, kiekviena šventė neapsieidavo be jo dainų, o dabar viskas pasikeitė, nebėra taip, kaip buvo anksčiau. Dar iki šiol negaliu susitaikyti su šia nelaime. Jų netektys mane išmokė, kad reikia branginti ir vertinti savo šeimą, o ypač tėvus, nes jie nori mums tik gero ir rūpinasi mūsų gerove. Todėl dalina patarimus, moko mus gyvenimo. Juk nežinia, kada kas gali atsitikti nors vienam iš jų, ir paskui gali gailėtis to, ką bloga esi jiems ar apie juos pasakęs.

Taigi dėstytojo užduotas darbas buvo tikrai įdomus, nes galėjau pagalvoti apie gyvenimą, artimus žmones ir privertė susimąstyti, kad reikia branginti tai, ką turi, ir nesiskūsti dėl nesėkmių. Įdomu apmąstyti, kuo jūrinės kriauklės gali būti panašios į žmogų, jo gyvenimą. Pasirodo, abu šie dalykai turi

nemažai bendro. Mano pasirinktoji kriauklė priminė mano gyvenimą.

Monika

Nuo atsargumo iki laisvės

Nuo seniausių laikų žmogus ieškodavo sielos prieglobsčio, ramybės gamtoje. Girdėdamas vėjo ošimą, paukštelių čiulbėjimą žmogus išsakydavo pačias slapčiausias savo mintis, atskleidavo skaudžiausius išgyvenimus, potyrius. Žmogaus sąlytis su gamta ir dabar išlieka labai artimas ir svarbus. Žmogus yra gamtos vaikas, jis netgi gali būti priklausomas nuo oro. Taigi žmogus – neatsiejama gamtos dalis.

Savęs sugretinimas su gamtos reiškiniiais yra dažnas reiškinys meniško žmogaus gyvenime. Jūrinių kriauklių yra labai įvairių formų, spalvų, kaip ir žmonių yra visokių, ir kiekvienas – savitas, kažkuo išsiskiriantis iš kitų. Šioje esė pabandyčiau išreikšti savo išgyvenimus, jausmus, charakterio savybes ir sugretinti tai su pasirinkta jūrine kriaukle.

Uždarumas – vienas iš mano charakterio bruožų, kuriuos galime pastebėti pasirinktoje kriauklėje. Nuotraukoje galima įžvelgti, jog jūrinė kriauklė yra susigūžusi, tarsi kažką slepianti. Būna situacijų, kuomet norisi pabūti vienam, pamąstyti, nebendrauti su niekuo, kadangi tik pats gali save suprasti, o kitas žmogus gali būti nenuoširdus, jam tavo problemos gali būti visiškai neaktualios ir nesvarbios. Jausmų laikymas savyje, nenoras atskleisti, kas slegia žmogų, yra pagrindinis uždarumo požymis.

Dar viena uždarumo priežastis – nepasitikėjimas savimi. Atrodo, jog žmogus nori išsipasakoti, pasikalbėti su kažkuo apie slegiančias problemas, tačiau bijo likti nesuprastas ir nusprendžia viską laikyti savyje. Taigi mano pasirinktos kriauklės forma simbolizuoja uždarumą, kuris yra vienas svarbiausių mano charakterio bruožų.

Ant kriauklės esantys iškilimai demonstruoja gyvenimo pakilimus ir nuosmukius, sunkias akimirkas, kurias norėtūsi pamiršti, tačiau nepavyksta. Ant kriauklės išorinio sluoksnio esantys iškilimai išsidėstę tankėjančiai, kuo giliau lendame į kriauklę, tuo daugiau iškilimų pastebime. Tai reiškia, jog visus sunkius išgyvenimus, visas praeities klaidas, blogus sprendimus bei nuoskaudas siekiama išlaikyti savyje, kad aplinkiniai žmonės nepastebėtų. Tokį iškilimų išsidėstymą galime gretinti su amžiumi.

Normalu, jog bėgant metams, mes tobulėjame kaip asmenybės, įgauname patirties, darome mažiau klaidų. Jų skaičius ilgainiui mažėja. Šitas kriauklės bruožas labai artimas man ir kitiems, kadangi gyvenimas nėra tiesi linija, o pilna pakilimų ir

nuosmukių kreivė. Padarytas klaidas norėtume pamiršti, tačiau tai yra svarbi gyvenimo dalis, kuri persekios mus visą gyvenimą ir primins, ko nereikėtų daryti ateityje. Tad galime teigti, jog ši kriauklės išvaizdos savybė yra labai artima asmeninems žmonių patirtims.

Kriauklės spalvos kitimas atskleidžia jos nevienodumą įvairiais aspektais. Matome, jog jūrinės kriauklės spalva išorėje yra labai tamsi, o artėjant į jos vidurį – spalva įgauna šviesesnę atspalvį. Tai galime sugretinti su žmonių būseną, jų gyvenime atsiradus naujiems žmonėms. Vos susipažinę žmonės bendrauja oficialiai ir nestokoja atsargumo. Laikui bėgant bendravimas laisvėja, žmonės pradeda pažinti vienas kitą. Dingsta atsargumas, bendravimas tampa visiškai laisvas ir tuomet žmogus nebijo savo partneriui atskleisti apie save tai, ko neatskleistų nepažįstamam asmeniui.

Asmeniškai man sunku įsileisti į savo gyvenimą naujus žmones, kadangi esu labai atsargus ir bijau likti įskaudintas. Su naujais pažįstamaisiais bendrauju labai oficialiai, neatskleisdamas savo asmeninio gyvenimo detalių, ir, tik praėjus nemažam laiko tarpui, bendrauju laisviau. Kriauklės spalvos kitimas yra artimai susijęs su žmonių atsargumu.

Taigi galime teigti, jog jūrinės kriauklės yra labai artimos mūsų gyvenimams. Kriauklės forma, spalva, kampų aštrumas, įvairūs išvaizdos požymiai gali būti sugretinami su žmonių charakterio savybėmis, išgyvenimais, požiūriu į gyvenimą.

Spartakas

Praradimai ir saviieška

Gyvenimas – tai nesibaigianti rutina, rūpesčiai, bet jame nutinka ir pačių netikėčiausių įvykių, kurie suteikia gyvenime laimės, džiaugsmo, pilnatvės. Kiekvienas savo gyvenime bandome surasti tikslą, kažką naudingo, pavyzdžiui, palikti įsimintiną savo pėdsaką tolimesnėms kartoms.

Vieniems tai padaryti nėra sudėtinga, o kitiems, kaip ir man, nėra lengva. Savo gyvenime susidūriau su įvairiausiais jausmais. Nuo pat mažų dienų aš augau su abiem tėvais, tačiau vieną dieną viskas pasikeitė – tėvai išsiskyrė. Šis įvykis manęs nepakeitė, nes aš dar buvau visai mažas ir nieko nesuvokiantis vaikas.

Dienos bėgo greitai, jaučiausi laimingas, nieko gyvenime netrūko. Susiradau draugų, su kuriais dienos prabėgdavo labai gerai. Žaisdavome įvairiausius žaidimus, krėsdavome išdaigas ir visai negalvodavome apie jokių gyvenimo sunkumus. Jaučiausi laisvas ir energingas, kupinas svajonių ir troškimų. Nors gyvenau su mama, tačiau susitikdavau ir su tėčiu. Mes su juo linksmi praleisdavome laiką įvairiausiose vietose. Mane rūpestingai prižiūrėjo, jaučiausi mylimas, man nieko netrūko.

Bet štai atėjo tas nerūpestingas gyvenimo etapas – paauglystė. Sutikau tokius draugus, kurie mėgdavo elgtis nedrausmingai, darydavo įvairias išdaigas, kurios buvo netoleruotinos. Pavyzdžiui, kartą mes sugalvojome visi kartu nubėgti į parduotuvę ir ten pradėti žaisti futbolą visų žmonių akivaizdoje. Buvo ir kitų atsitikimų, kurie tikrai nebuvo leistini. Tačiau visa tai mums patikdavo, mes jausdavomės laimingi ir už nieką neatsakingi.

Laikui bėgant keitėsi mano mąstymas. Tapau labiau subrendęs, „durnos“ bei kvailos veiklos liko nebe tokios įdomios, kaip anksčiau. Atėjo metas, kai mano gyvenime atsirado mano širdies draugė. Nors ji, kaip ir aš, nėra ramaus būdo, tačiau mes radome kažką bendro, kas mus suvedė. Tuomet mano mąstysena po truputi pradėjo keistis, tapau kur kas ramesnio būdo žmogumi.

Norėjosi daugiau praleisti laiko su „antrąja puse“, o ne su draugais. Iš pradžių man nekaip sekėsi, nes laiko su drauge praleisdavau nedaug, toliau būdavau su draugais, linksmindavausi, norėjau gyventi laisvą gyvenimą. Laikui bėgant ryšys su drauge pradėjo stiprėti, norėjosi daugiau laiko praleisti kartu ir šiek tiek surimtėti.

Ilgainiui draugai suprato, jog aš nebe toks, kaip jie, ir aš supratau, kad nebeprisitaikau prie jų. Tada mano bendravimas su jais iš dalies baigėsi, kartais dar susitikdavome, bet dabar tiesiog susitikę pasisveikiname, o daug metų, praleistų kartu, lieka praityje.

Mano gyvenimas tapo kur kas paprastesnis nei anksčiau, nes visos dienos, kurias praleisdavau su drauge, buvo tikrai

ramesnės, neprilygstančios praleistoms dienoms su draugais. Žinoma, kartais ilgiuosi tų patrakusių, pilnų nuotykių ir neatsakingų poelgių dienų, tačiau gyvenimas juda į priekį, taigi ir pats negali gręžiotis atgal.

Taigi seni draugai paliko už nugaros, o gyvenimas bėgo toliau, ir atėjo laikas, kai atsirado dar vienas įvykis mano gyvenime. Persikrausčiau gyventi pas tėtį. Taip atsitiko, nes atsirado problemų dėl mamos. Priežastys iš tikrųjų nebuvo tokios rimtos, jog būčiau priverstas kraustyti – tiesiog norėjosi išbandyti gyvenimą su tėčiu.

Iš pradžių galvojau, jog tėvas nebus toks rimtas, kaip visada atrodė, kai gyvenau su mama, ir bus suprantantis apie gerus santykius su sūnumi. Bet, deja, jo konservatyvus, senamadiškas požiūris į gyvenimą išliko. Todėl su juo gyventi man labai nepatinka, nes aš daugiau ar mažiau linkęs į šiuolaikišką gyvenimo būdą nei jis.

Gyvenant su tėčiu gyvenimas man tikrai netampa gražesnis ir geresnis, o kaip tik kur kas prastesnis. Kiekvieną dieną turiu klausytis jo nurodymų, taisyklių ir kitų išmąstytų jo minčių, susijusių su žmogaus auklėjimu.

Visa tai, ką jis pasakydavo, tai būdavo tik apie mokslus, sportą, apskritai karjerą ar dar apie kokią nors veiklą, kuria aš užsiimdavau. Jis visada manydavo, jog jo pasakymas – man kaip įsakymas. Tačiau taip nebuvo, nes pasakyti visada lengviau, nei ką nors pozityvaus ir prasmingo padaryti šiame gyvenime.

Žinoma, tėtis turi būti griežtas ir bent kažkiek atsakingas už sūnaus ateitį, bet neturi būti toks įkyrus ir nusibostantis savo

pasakojimais, kartais net labai peržengiantis ribą savo pasisakymais, nuolat priekaištauojantis, tarsi ieškantis blogo žodžio apie mane...

Kad ir kaip bebūtų liūdna ir pikta, jog padariau klaidą pasirinkdamas gyventi su tėčiu, tačiau nuo to, žinoma, mano gyvenimas nesustojo. Atsirado naujų draugų, kurie tikrai nebuvo panašūs į buvusius laisvo elgesio draugus. Jie supratingesni, protingesni ir ramesnio būdo žmonės, todėl su jais į įvairias problemas neįsiveliu.

Mes stengiamės laiką praleisti kuo turiningiau, nors, žinoma, ne visada pasiseka nuveikti ką nors gera bei naudinga. Aišku, visada nesilinksminsi, reikia ir dirbti, ir mokytis, kurti savo ateities planus, kurie dabar dar nėra labai aiškūs.

Žinoma, kaip ir daugelis žmonių, pirmiausia norėčiau susirasti gerą darbą, kad nereikėtų palikti tėvynės dėl finansinių sunkumų, tada jau norėtusi pradėti kurti šeimą, auginti vaikus ir būti geru pavyzdžiu jiems, kurio iš dalies pats neturėjau.

Rinkdamasis iš daugelio kriauklių pasirinkau būtent šitą, nes, manau, ji geriausiai atspindi mano gyvenimą. Išorėje ji šiek tiek dygliuota, tai ko gera mane apibūdintų kaip aštraus charakterio žmogų, bet ne per daug pikta; dygliai tik šonuose, o vidurys – tai tiesios linijos, kurios pažymi įvairius mano gyvenimo etapus, sunkius ir lengvus, reikalaujančius daug ištvermės ir nereikalaujančius nieko.

Taip pat ši kriauklė apie mane pasakytų, jog nors ir esu uždaras ir galintis kitam žmogui ką nors skaudaus pasakyti, nors mintyse to ir negalvoju, bet esu ir paprastas žmogus, kaip visi, viduje jaučiantis ir meilę, ir džiaugsmą, ir pavydą, ir

skausmą, ir dar daug įvairiausių jausmų. Tik iš išorės galbūt atrodo, kad esu šaltų nervų žmogus.

Taigi mano gyvenimas nestovi vietoje, vis patiriu naujų ir keistų nuotykių, dažnai viskas pakrypsta netikėta linkme, o kartais tiesiog visas mano gyvenimas plaukia pasroviui. Esu jaunas žmogus, dar daug ko nepatyręs, bet tikiuosi gyvenime gauti kuo mažiau skaudžių ir netikėtų išbandymų. Bet jeigu ir tokie įvyks, tikiuosi sugebėti juos įveikti. Žmogaus egzistencija šiame pasaulyje yra labai įdomi.

Neaišku, ko iš mūsų nori gyvenimas, todėl, ko gera, mūsų egzistencijos tikslas yra išsiaiškinti, ko visgi jis nori, ir stengtis tai padaryti kuo anksčiau. Ne visada galima tiesiog plaukti pasroviui, kartais geriau nerti į gyvenimą, ieškoti savo tikrojo tikslo, surasti bei įgyvendinti.

Tačiau taip pat labai svarbu ieškant nepamiršti žmonių, kurie keliauja kartu su mumis ir lydi mus visą gyvenimą, nes vienam keliauti šio sunkaus ir nepaaiškino gyveno kelyje yra labai sunku emociškai: juk vienas žmogus dažniausiai palūžta ir praranda viltį bei tikėjimą gyvenimu.

Nors kiekvieno žmogaus gyvenimo tikslas skirtingas, manau, mes čia esame todėl, kad paliktume bent šiošį tokį pėdsaką Žemėje, kuris primintų mus ateities kartoms ir padėtų žmonijai augti bei klestėti dar ilgai. Galbūt vienas žmogus kažką palikdamas ir nieko nepadarys, bet jei visi stengsimės palikti bent dalelę savęs čia, Žemėje, – mes tikrai nebūsime pamiršti. Ko gera, tai ir yra didžiausias mūsų egzistencijos tikslas.

Žemaitis I

Charakteris ir tikrasis „Aš“

Kiekvienas žmogus turi savo jausmus ir savo charakterį. Mūsų jausmai – tai mūsų substancija, kadangi jie gyvenimui bėgant daugmaž nesikeičia, o charakteris – akcidenција, kadangi nuo pat vaikystės jis yra formuojamas ir gali būti pakeistas vos žmogui stipriau užsinerėjus. Kadangi mūsų jausmai yra labai lengvai pažeidžiami, mes jų bet kam nerodome, tačiau savo charakterį demonstruojame kiekvienam pažįstamam. Dėl šios savybės žmones galima sugretinti su jūrų kriauklytėmis. Mūsų jausmai, mūsų vidus, lengvai pažeidžiamas it moliuskas, o išorė, tai yra charakteris, dažniausiai tvirtas ir lengvai nepažeidžiamas, tai tarsi išorinis kiautas, apsaugantis mūsų jausmus. Tai tarsi kriauklytė, gaubianti silpną moliuską.

Pasirinkau šešiolikąją jūrų kriauklytę, kadangi ji geriausiai atspindi mano charakterį. Kriauklytė yra sudėtingos formos, vidutinio dydžio, tačiau geriau išsižiūrėjus galime įžvelgti šios formos naudą, šios formos pranašumą. Išorinio kiauto dygliukai skirti atbaidyti priešus, tai yra jie skirti atstumti visą blogį nuo savęs, tačiau jie skirti ne tik visiškai atbaidyti puolėją, tačiau ir jį sužaloti, sužeisti tą puolančią būtybę, kad ji pasimokytų ir nebedarytų tos pačios klaidos, visai kaip aš, už

menkiausią klaidą baudžiu žmones stipriai ir skaudžiai. Tačiau šie dygliukai turi ir minusą. Esant tokiai dygliuotai kriauklytei, tai yra mano tokiam dygliuotam charakteriui, atbaidomi nedrausėsi, tačiau naudingi žmonės. Gal dėl to kartais sunku sutikti naujų žmonių.

Geriau įsižiūrėję į kriauklytę, matome, kad jos paviršius nėra lygus, kad jis yra nusėtas įdubomis bei iškilimais. Šios įdubos ir iškilimai tai istorijos paliktas ženklas kriauklytėje, tai yra karakteryje. Vietomis jis buvo išbandytas ir neišlaikė įtampos. Dėl to atsirado įdubos, kurios silpnina kriauklytę, tai yra charakterį. Tačiau yra ir iškilimų, kurie atlaikė gyvenimo mestus išbandymus ir padaro kriauklytę stipresnę, kaip ir sunkūs, tačiau išverti gyvenimo momentai sustiprino mano charakterį.

Tačiau po visa ta pavojinga kriauklyte, po visais dygliukais slypi, kaip minėjau, silpnas, gležnas moliuskas, tai yra silpnas aš ir pažeidžiami mano jausmai. Įsižiūrėję matome, kad ten, kur dygliukai jau nebegali įdurti, ten, kur jie pasibaigia, aiškiai matomas atviras plyšys, kuriame slypi moliuskas. Praėjęs visus mano charakterio silpnumus ir neužkliuvęs nei už vieno, žmogus gali patekti į mano vidų, mano ypač pažeidžiamą vidų, kuriame esu tik aš, be jokių kiautų, be jokių dygliukų.

Pamatę pačią kriauklytės formą, išvaizdą, daugelis gali išsigąsti ir mesti ją šalin, vietoje to pasirinkdami gražesnę kriauklytę, tarkime trečiąją. Tačiau juk kiekvienas skirtingas ir kiekvienam grožio samprata yra skirtinga. Vienam trečioji kriauklytė yra gražiausia ir jis ją rinksis bet koku atveju, kitam – šešioliktoji kriauklytė ir jos pavojingumas yra kelis kar-

tus gražesnis, negu paprastas trečiosios kriauklytės lygumas ir nuoseklumas.

Taip pat yra ir su charakteriais: vieniems gali nepatikti mano agresyvus, dygliuotas charakteris, kuris gali sužeisti bet kurį prisiartinusį, tačiau kitiems jis – iššūkis. Iššūkis nusigauti iki tos skylės, kurioje slypi silpnas gležnas moliuskas, ir pagaliau pamatyti, kaip atrodo jis, tai yra kaip atrodo to pikto, agresyvaus žmogaus vidus.

Galiausiai, plyšys, kurį matome slypintį po visais dygliukais, yra ganėtinai didelis. Šioje kriauklytėje vietos yra daugybei moliuskų. Taip pat yra ir su mano charakteriu. Nors išorė dygliuota, tačiau vidus – geras bei talpus, galintis parūpinti apsaugą daugybei kitų žmonių, kurie sugebėjo praeiti pro visą dygliuotą išorę. Net žinodamas, kad kiti gali pakenkti mano gležnam vidui, vis tiek esu pasiryžęs priimti po savo sparnu kitų, tokių pat silpnų žmonių.

Pabaigoje norėčiau pasakyti, kad kiekvieno iš mūsų išorė yra jūrų kriauklytė. Mūsų akcidencija yra skirtinga, tačiau vidus – daugmaž toks pats. Dėl to taip lengvai ir galime susieti jūrų kriauklytes su mumis. Kiekvieno iš mūsų kriauklytė yra skirtinga, skirtingai suformuota, atsižvelgiant į mūsų gyvenimo būdą ir mumis, į mūsų jausmus, kaip stropiai mes esame juos pasirengę ginti, kad jie nebūtų pažeisti.

Atsižvelgiant į mano gyvenimo praeitį, man labiausiai tiko agresyviausias ir atsargiausias variantas, tai yra šešioliktoji kriauklytė. Tačiau kitiems žmonėms tokios apsaugos nereikia – jie tiki, kad nebus įskaudinti. Dėl to kai kurie iš mūsų turi plokštas, silpnas kriauklytes, netvirtus charakterius, tačiau jiems to

ir užtenka. Skirtingų charakterių yra tiek, kiek skirtingų kriauklyčių jūroje. Mano manymu, kiekviena iš jų yra pritaikyta savam klimatui, kaip ir kiekvieno charakteris yra pritaikytas tam tikrai gyvensenai.

E. S.

Vidinio gyvenimo įvairovė

Jūroje pilna kriauklių, kaip ir žemėje – žmonių. Visos jos – skirtingos išvaizdos: unikalių formų, linijų, spalvų bei raštų, todėl turbūt nenuostabu, kad nerastume kriauklės – kopijos, nes kiekviena – skirtinga, turi sau būdingų unikalių bruožų. Kriauklės tarsi žmonės, o žmonės tarsi kriauklės – vieninteliai tokie pasaulyje, turi tik sau būdingą vieną kiautą – gyvenimą, kuris neretai būna labai permainingas ir panašus į pačią kriauklę: niekada nėra tiesus bei lygus, o atvirksčiai – išraizgytas įvairiausiomis linijomis, grublėtas.

Gyvenimo kelias nubrėžtas iš daugybės įvairių formų linijų, kurios simbolizuoja žmogaus vidinį gyvenimą. Žmogus trokšta siekti savo tikslų, būti laimingas, džiaugtis ir mylėti, tik

dažnai, net ir žinodamas, ką turėtų daryti, kad pasiektų išsvajotąją laimę, neturi tiek valios ir pastangų keistis, jam sunku pakeisti savo charakterį bei įpročius.

Vis dėlto, laikui bėgant, toks nepilnavertis gyvenimas pradeda įkylėti ir tada žmogus pradeda mąstyti apie savo gyvenimo prasmę, pašaukimą ir brėžia naują gyvenimo liniją, pakeičia formą. Pradeda užsiiminėti nauja veikla (naujas hobsis, studijos, pramogos). Ši linija, kaip ir jūros kriauklės – keičia savo spalvą, nuo juodos spalvos šiek tiek einama šviesesnės link. Taip pat ir žmogus pamažu pradeda surasti savo kelią ir mažais žingsniais „iriasi“ iš varginančios, dažnai nepakeliamos rutinos.

Nuo to, kaip įsivaizduoji save viduje, priklauso nepaprastai daug. Žmogus, kuris nemato pasaulyje jokių kliūčių, mano: „aš tai galiu padaryti“ ir būtinai tai padarys. Žinoma, kelyje jis sutiks įkalnę, į kurią užlipti reikės veiklos, drąsos ir tolerancijos klaidoms siekiant tikslo. Šį kalną galima suprasti kaip jūrinės kriauklės vingiuotą kūną, kuris išraizgytas panašiai kaip kalnų sistema: kyla nuo apačios į viršų (žmogus kovoja su savimi ir leidžiasi į apačią – išsprendžia problemas, trukdančias siekti tikslo).

Vidinis įvaizdis – tai savo paties paveikslas, kurį nuolat pieši viduje. Kiekvienas tai darome visą laiką. Kartais sėkmingai ir lengvai leidžiamės papėde, o kartais mus užvaldo ir suvaržo keistos mintys, tada mūsų kelyje atsiranda kliūtis – kalnas. Todėl žmogus turi suprasti, kad ir kiek ydų beturėtų, kiekvienas savyje gali įžvelgti kažką gera ir gražaus, pamatyti save kaip unikalią asmenybę, vienintelę tokią žemėje.

Tada atsiranda vidinis grožis, kuris mus įkvepia naujiems darbams, naujoms idėjoms. Paprastai jūros kriauklės aukščiausias vidinis kraštas leidžiasi žemyn – mes kliūčių savo kelyje nebesutinkame, išsprendžiame vidinius konfliktus.

Vis dėlto gyvenimo kreivė niekada nebūna tiesi. Aš pats matau save gyvą, judrą, dažnai besijuokiantį, bendraujantį su kitais, pilną idėjų žmogų – *šviesų*, tačiau kartais visa tai tarsi dingsta, ir regiu tik kaip vidutinių gabumų ir dideliems iššūkiams nepasirengusį, vien pergales pripažįstantį, bijantį suklysti ir savimi šiek tiek nusivylusį žmogų – *tamsų*.

Todėl kartais pasidaro neaišku, koks gi aš iš tikrųjų, galbūt aš kaip ta jūros kriauklė: vieną dieną esu juodos spalvos, nieko nenorintis, nesuprantantis, gyvenimu nusivylęs, nuolat bandantis lipti į kalną, bet taip niekada ir neužlipantis, o kitą – jau šviesios spalvos, galintis matyti ne tik blogus dalykus, bet ir gerus, kurie man leidžia jaustis gyvam, nevaržomam vidinių abejonių bei lengvai lipančiam nuo viršūnės.

Apibendrinamas galiu pasakyti, kad žmonių vidinis pasaulis nuolat kinta kaip jūros kriauklė: jūros kriauklės spalvos nuo tamsių atspalvių eina link šviesesnių, o tai reiškia mūsų gyvenimo dviejų tipų dienas, kai viskas juoda, nepakeliama rutina, ir kai gyvenimas šviesėja, pradedama surasti savo kelią. Kriauklės forma, primenanti nelygius kalnelius, kurie tai kyla, tai leidžiasi, simbolizuoja žmogus vidinę kovą su savimi, kurią jis laimi arba pralaimi.

Simonas Rimkus

Kriauklės negalima nepastebėti

Jūrinė kriauklė – tai moliusko kūną gaubiantis kietas apvalkalas, moliusko apsauga, bet galiausiai ji išmetama į jūros krantą, kaip neberekalingas daiktas. Mums jūrinės kriauklės, išmestos į krantą, atrodo kaip savaime suprantamas gamtos reiškiny, bet įsigilinus kyla klausimas, kodėl mes jas parsinešame į namus, puošiame juos, ar tikrai kriauklė – tai tik paprastas savaime suprantamas dalykas?

Kriauklės formos yra tikri meno kūriniai. Iš įmantrių moliuskų kiautų raštų ne tik daromi papuošalai, bet ir puošiami namai, suteikiant jiems jaukumo, šilumos. Pavyzdžiui, besirinkdama kriauklę iš karto stabtelėjau ties dešimta, nes man ji pažadino labai malonius prisiminimus ir jausmus apie vaikystę.

Tokios formos ir tipo kriauklę vaikystėje mano tėvai parsivežė kaip suvenyrą iš kelionės po Turkijos kraštus. Tuomet ta kriauklė man atrodė stebuklinga, nes ji buvo labai didelė. Tokio dydžio kriauklės dar nebuvo mačiusi.

Tą kriauklę aš pastačiau pačioje pastebimiausioje vietoje, ant spintelės, kuri matoma iškart įeinant į namus. Pats ryškiausias prisiminimas, kad tėtis ją mėgdavo pastatyti paverstą, jog matytųsi kriauklės vidus, o aš visada ją perstatydavau taip, kad

matytųsi visas kriauklės išorinis grožis. Ir netgi po daugelio metų ši kriauklė vis dar stovi toje pačioje vietoje, atkreipdama visų peržengusių namų slenkstį svečių dėmesį. Todėl būtent ši kriauklė man visuomet asocijuojasi su namų jaukumu ir šiluma.

Antra mintis, kylanti pažiūrėjus į kriauklę, yra ta, kad išmesta į krantą ji guli niekam nereikalinga, o kažkada ji buvo jūros dalis, kažkam namai, apsauga. Tai verčia susimąstyti ir apie mūsų – žmonių egzistenciją, ir ką mes nuveikėme per visą savo gyvenimą, kokius reikšmingus darbus atlikome. Kiekvienas žmogus po savęs turi palikti kažką reikšmingo ateities kartoms, kad žmogaus egzistencija pasaulyje įgytų prasmę.

Bet, deja, šiais laikais dauguma žmonių gyvena vadovaudamiesi „bandos jausmu“, dar kitaip vadinamu „pilka mase“. Tokie žmonės gyvena tylų, ramų, nusistovėjusi gyvenimą, bijodami išsiskirti, parodyti save. Taigi ši kriauklė priverčia susimąstyti apie gyvenimą, kuris yra trapus ir trumpas ir iškelia egzistencinius klausimus, ar teisingai pasirenkame savo gyvenimo kelią, ar teisingai gyvename.

Jūrinė kriauklė taip pat yra gyvosios gamtos dalis – jūros dalis, nes prieš jai atsiduriant ant jūros kranto, ji egzistavo jūroje, jos gelmėse. Taigi pažiūrėjus į kriauklę, kyla mintis, kokia vis dėlto graži mūsų gamta ir kokių nuostabių kūrinių joje yra. Pavyzdžiui, mano pasirinkta kriauklė – labai įdomios išvaizdos, glotni, gražiai besikeičiančių rudų atspalvių ir, palyginus su kitomis kriauklėmis, labai didelė, sunki. Tokią kriauklę pamatyti išmestą į krantą, manau, retas atvejis. Šios nuostabaus grožio kriauklės būna specialiai traukiamos iš jūros gelmių.

Tačiau tenka apgailestauti, kad mes gyvename šiuolaikinių technologijų ir modernių mašinų pasaulyje, todėl dažnai užmirštame gamtą ir jos svarbą žmogui. Žmonės, užuot ėję pasivaikščioti į gamtą, nuolat bėga, skuba ir, suradę trumpą valandėlę laisvo laiko, mieliau pažiūri televizorių, dirba kompiuteriu ar laisvą laiką praleidžia namuose.

Vis mažiau ir mažiau laiko praleidžiame gamtoje. O juk seniau žmonės buvo neatsiejami nuo gamtos ir jos turtų. Jie ne tik naudojosi gamtos teikiamomis gėrybėmis, bet mokėjo su didele pagarba ją rūpintis ir ją tausoti. Manau, kad žmonės turėtų dažniau atsigręžti į gamtą, daugiau laiko praleisti joje, ją saugoti ir gerbti.

Žiūrint į jūrinę kriauklę man ji taip pat siejasi su namais, jų jaukumu, šiluma. Namai – tai būstas, būtina žmogiškosios egzistencijos sąlyga. Namus turi visi: žmonės, gyvūnai, paukščiai, taip pat ir ši kriauklė – kol egzistavo jūroje, joje kažkas gyveno, kiautas atstojo namus, be to, tai buvo apsauga nuo priešų. Tai priverčia susimąstyti, kokią reikšmę mums, žmonėms, turi žodis „namai“.

Apibendrinama norėčiau pasakyti, kad, tyrinėjant jūrinės kriauklės išvaizdą, ji sukėlė man įvairius jausmus, priminė vaikystės malonius prisiminimus, privertė pamąstyti apie žmogaus egzistencijos klausimus, taip pat apie „namų“ reikšmę žmogui, bet nei viena šių būsenų nebuvo neigiama. Manau, kartais gerai pabėgti nuo mus slegiančios kasdienės rutinos, pamąstyti, išgiltinti į savo būsenas.

Evelina Rauktytė

Jausmų atspindys

Kiekvienas žmogus turi jausmus ir pagal juos gali išsirinkti kriauklę ar kokį nors kitą daiktą, kuris gali atspindėti jausmus. Kiekvienas kriauklės spyglys, iškilimas, netgi spalva gali turėti tam tikrą reikšmę, kuri gali apibūdinti jo išgyvenimus.

Ši kriauklė atspindi jausmų pakilimus ir nuosmukius, kuriuos žmogus patyrė. Kriauklės viršūnė – tai pats nuostabiausias jausmas, tai meilė, kurią sukėlė kitas žmogus. Manau, kad meilė tarp dviejų žmonių – tai besąlygiškumas. Tai nėra šventė, veikiau – sąjunga, sandoris.

Rusų aktorius Rolano Bykovo žmona yra sakiusi: „Kai gyveni su vyru, kankiniesi, bet kai gyveni su tuo vieninteliu, žinai, *dėl ko* kankiniesi“. Būtent „dėl ko“ ir yra tas besąlygiškumas, kai gali priimti kompromisus, aukotis. Tai – partnerystė.

Jau praicityje tie laikai, kai poros gyveno kartu vien dėl buities, bendro turto ar buto. Šiandien susiduriama su kur kas sunkesniais egzaminais. Tai yra, kai kitas žmogus atskiria du besąlygiškai mylinčius žmones ir dėl kitų kaltės sugriūva dviejų žmonių gyvenimas.

Tas sugriuvimas yra tos kriauklės apačia, kurioje yra iškilę spygliai, rodantys, kad tų žmonių išsiskyrimas sukelia labai daug skausmo. Nublukusios spalvos reiškia, kad žmogaus gyvenimas pasidaro pilkas ir nereikšmingas.

Meilė gali būti ne tik žmogui, bet ir gyvūnui ar net daiktui. Nemažai žmonių, nusipirkę ar gavę kokį nors daiktą, itin jį vertina ir visa gyvenimą saugo. Kriauklė gali reikšti, kaip buvo tada, kai jis turėjo šitą daiktą, ir parodyti, kaip buvo, kai jo neteko.

Taigi dar vienas jausmas, kurį kriauklė gali atspindėti, yra laimė. Mes šį jausmą jausdami esame ypač linksmi. Laimė mus supa visur: štai – ant rožės žiedlapio „nutūpęs“ ryto rasos lašelėlis, kuriame atsispindi visas pasaulio grožis, gaivaus vėjo dvelksmas kaitrią dieną, galiausiai – saulės spindulys, prasiskverbęs pro juodus audros debesis.

Laimė slypi daiktuose, žodžiuose ir mūsų viduje. Kelių garsių rašytojų ir filosofų mintys apie laimę:

„Net jeigu laimė jus bent trumpam pamiršta, niekuomet nepamirškite jos“ (Jacquesas Prevertas).

„Kvailas žmogus laimės ieško tolumoje, o protingas ją laiko sau po kojomis“ (Jamesas Openheimas).

„Laimė kartais įsėlina pro duris, kurias net nežinodami palikote atviras“ (Johnas Barrymoreas).

„Dažnai žmonės gyvena atbulai: jie bando sukaupti daug pinigų, nusipirkti daug daiktų tam, kad galėtų daryti tai, ką nori ir kad galėtų būti laimingi. Viską išties reikėtų daryti atvirkščiai. Visų pirma, jie turi tapti savimi, daryti tą, ką nori daryti, ir tik tada turėti tai, ką nori turėti“ (Margareta Young).

„Laimė – tai tarytum drugelis: jei ją persekiosi, niekuomet jos nepagausi, tačiau jei ramiai atsisėsi ir palauksi, galbūt ji nutūps tau ant peties“ (Nathanielis Hawthorneas).

„Mes tampame nelaimingais vos tik užsimanome tapti dar laimingesniais“ (Walteris Savage Landoras).

„Vienintelis būdas išvengti apgailestavimo – laiko trūkumas, kad nebūtų kada svarstyti: jūs esate laimingas ar ne“ (Georgeas Bernardas Shaw).

Bet reikia nepamiršti, kad su laime būna ir nelaimė, dėl kurios žmonės daro visokius protu nesuvokiamus dalykus: žudosi, kitus skriaudžia, kad pasijustų laimingesni, ir begalę kitų dalykų.

Žmogus, jausdamasis nelaimingas, liūdina aplinkinius ir pats neranda ramybės. Tokiam žmogui reikia stengtis neužsidauryti savyje ir pasitikėti kitais, nes be kitų pagalbos jis nieko nepasieks.

Kriauklės yra įvairių formų ir spalvų, tačiau žmogus jas pasirenka pagal savo gyvenimą ir ką jos atspindi. Kaip bebūtų, jausmai yra svarbiausi žmogaus gyvenime, jų neatsisakysi ir neišmesi iš savojo gyvenimo, tai – neatsiejamas dalykas.

Kakarotas

Kriauklė nesuteikia neigiamų jausmų

Iš pirmo žvilgsnio jūrinė kriauklė atrodo kaip paprastas, savaime suvokiamas daiktas, toks, kurį (kaip mums įprasta žinoti) jūra išmeta į krantą, kaip sau nebereikalingą dalį. Lyg ir nieko per daug negalėtum apie ją pasakyti.

Tačiau kodėl ta paprasta kriauklė masina ją paimti į rankas? Ar tikrai ji tik paprastas daiktas, kurį parsinešame į namus, kad jis juos papuoštų?

Iš tikrųjų kriauklės gali sukelti įvairius prisiminimus. Pavyzdžiui, aš besirinkdama iš visų duotų kriauklių nuotraukų sustojau prie septintosios, kažką man ji priminė. Pasikapsčiusi senuose prisiminimuose supratau, kad ji man simbolizuoja mano vaikystę.

Tokią ir dar keletą panašių turėjau vaikystėje. Dar gerai pamenu, kaip jos atsirado mūsų namuose – tėtis parsivežė jas iš komandiruotės. Pamenu, kaip mamai jos patiko ir ji gražiai jas sukomponavusi sudėjo ant komodos, labiausiai matomoje vietoje.

Nežinau kodėl jai tos kriauklės taip patiko, bet vien dėl to man jos atrodė dar paslaptingesnės, nors ir visiškai nesuvokiau jų paskirties. Dažnai viena ateidavau į tą kambarį ir klausyda-

vausi ošimo, kuri galėdavau girdėti pridėjusi ausį. Būtent šita jūrinė kriauklė man primena senuosius vaikystės namus, kuriuose užaugau. Kadangi dabar tie namai nebepriklauso mūsų šeimai, tie prisiminimai yra dar brangesni.

Atidžiau žvelgdama į kriauklę suprantu, kad ji simbolizuoja jausmą ir saugumą. Tokio tipo kriauklė, kaip ši, yra namai. Sprendžiant iš formos, jai būnant jūroje, tikrai kažkas joje gyveno.

Kažkuriam gyvūnui ji buvo apsauga nuo priešų, saugus prieglobstis. Vien kriauklės spalva primena namus. Šviesi, kaip ir namai, jaukūs dėl artimųjų šypsenų, ir visada žinai, kad juose tavęs kažkas laukia.

Kiekvienam iš mūsų reikia vietos, kurioje galėtume būti tikrai savimi ir visiškai nevaržomi nei aplinkos, nei aplinkinių. Žmogus, turėdamas tokią vietą, jaučiasi saugus, ramus. Tik tokioje ramybėje asmenybė gali susitaikyti su savimi, o toks žmogus visuomet būna laimingas, nes jis supranta save, savo poreikius, žino, ko nori tiek iš savęs, tiek iš gyvenimo, ir tuomet viskas įgauna prasmę, nes jis žino, ką turi daryti.

Dvasinė prasme žmogui tam ir reikalingi namai, kad jis galėtų juose pailsėti po ilgos dienos, pamąstyti, pabūti su savimi. Apie tokią namų prasmę pagalvoju tyrinėdama jūrinę kriauklę.

Kriauklė taip pat siejama su gyvąja gamta. Juk ji – jūros kūrinys. Žvelgdama ne tik į šią kriauklę, bet ir į tas, kurias randu prie jūros, ar tas, kurios puošia mano namus, vis pagalvoju, kaip jūra gali sukurti tokį dalyką.

Vien kriauklė, kurią aš pasirinkau, kalbant apie išvaizdą – tikrai verta dėmesio. Priekinė dalis susukta kaip sraigtas su ma-

žais išsikišimais, lyg dygliukais, visa blizganti ir glotni – graži ir tuo pačiu panaši lyg į apsaugantį skydą.

Kilusi iš jūros pati ir reprezentuoja jūrą. Tyrinėdamas supranti, kad ji atrodo taip pat didingai, kaip ir jos kūrėja, bet taip pat ir kovinga, primenanti audringą jūrą. Kaip obuolys netoli nuo obels rieda, kaip vaikai užauga panašūs į savo tėvus, tokia ir ta kriauklė – atnešta iš jūros atrodo taip pat paslaptinai, kaip ir ji pati.

Kaip jūra turėjo šią kriauklę, taip ir ši, ir visos kitos, savyje turi jūrą. Gal todėl pridėję ausį prie jos girdime jūros ošimą. Gal būtent dėl šios sąsajos žmogus, radęs kriauklių prie jūros, jas ima į rankas ir nešasi namo.

Seniai ne naujiena, kad keičiantis laikams, žmogus pats tolsta nuo savo kūrėjos gamtos. Mano nuomone, žmogus sąmoningai nejaučia, kad tą kriauklę pasiimti namo masina jo paties prigimtis, jo paties asmeninio ryšio su gamta stygius. Išmesta į krantą ji atrodo graži, nepaliesta, tyras gamtos kūrinys, kurį žmogus pasisavina. Jis atidžiai pridėjęs ausį klausosi ir tikisi, kad tas ošimas papasakos istoriją, skirtą tik jam vienam. Būtent tai parodo ryšio su ištakomis stygių. Galime teigti, kad jūrinės kriauklės žmogui teikia ramybę – jos tyrinėjimas ir ryšio su gamta per ją supratimas padeda žmogui prisiminti, kas jis yra iš tikrųjų ir trumpam pamiršti kasdien kamuojančius rūpesčius.

Taip pat, žvelgdama į kriauklę kažkodėl pagalvoju apie laiką ir jo tėkmę. Kaip jau anksčiau minėjau, ši kriauklė prieš tam tikrą laiką kažkuriai gyvybės formai buvo namai. Tačiau kai tą kriauklę jau turi savo rankose ir į ją žiūri, supranti, kad

dabar ji niekam nebereikalinga nei kaip namai, nei kaip dar kažkas. Jos gyvenimas ar egzistencija jūroje baigėsi. Taip pat ir su mumis: praėjus kažkuriam laikui kiekvieno iš mūsų egzistencija taip pat baigsis ir būsime kaip ta kriauklė – už savo buvusio pasaulio ribų.

Tai priverčia susimąstyti apie tai, kaip mes dabar gyvename, apie poelgius ir prioritetus. Apie tai, kas mes esame ir kuo norime tapti. Todėl, mano nuomone, nei vienas iš mūsų neturėtų bijoti būti savimi. Tačiau akivaizdu, kad daugumai sunku tai suprasti, todėl ir susiformuoja „bandos jausmo“ arba „pilkos masės“ sąvokos.

Žmogus sprendimus turi priimti vienas ir nesistengti tapatintis su kitais tų pačių sprendimų priėmimo atveju. Galime daryti išvadą, kad ši kriauklė mums primena, kokia trapi ir trumpa yra mūsų egzistencija, ir priverčia pagalvoti, kaip teisingai mes gyvename savo tikros prigimties atžvilgiu.

Apibendrinant galime teigti, kad jūrinė kriauklė sukelia įvairius pojūčius ją tyrinėjant. Ar tai prisiminimai, ar tai pamąstymo akimirkos, ar tai egzistenciniai klausimai – tai nesukelia neigiamų jausmų.

Žmogui tikrai svarbu akimirkai sustoti, susitelkti ties objektu ir daug ką apmąstyti.

Simona Rauktytė

Išsikapstymas iš problemų virtinės

Kriauklės yra unikalios, galinčios mums papasakoti istoriją, mūsų pačių istoriją, kuri neišgalvota, turi prasmę ar prisiminimą, svajonę. Būtent stebėdamas savo pasirinktą kriauklę, aš matau savo gyvenimą – nei pagražintą, nei nuskriaustą, o tokį, koks jis iš tiesų yra, su visais trumpais, ilgais, kreivais, keistais vingiais, gyvenimo aštrumais ar nenuspėjama ateitimi.

Kriauklė prasideda plačiu tamsiu ruožu su daugybe plačiai išsidėsčiusių linijų ir be jokių aštrių kampų. Tai galėčiau paaiškinti ir savo paties gyvenimu. Platus bei tamsus kriauklės ruožas man siejasi su ką tik į gyvenimo kelią įėjusiu kūdikiu, kuris be kitų globos yra visiškai bejėgis, kadangi nežino, kas jo laukia ateityje.

Tačiau tokia nežinomybė kūdikio pečių neslegia atsakomybe, nes jis jaučiasi saugus tarp artimų žmonių ir mėgaujasi kiekviena gyvenimo minute, nežinodamas, koks gyvenimas jo laukia, kadangi laikas jam tarsi neegzistuoja.

Jei seksime kriauklės linijomis, pamatysime, jog atsiranda pirmieji aštrūs kampai bei vis labiau viena kitos artėjančios linijos. Galėčiau tai susieti su jau šiek tiek paaugusiu vaiku, kuris susiduria su pirmosiomis savo gyvenimo problemomis, ku-

rios, kaip mums atrodo, pradeda užgožti mūsų laimę. Pradedame eiti į mokyklą ir dar nesuprantame, kam mums to reikia, jeigu esame laimingi ir be jos... Taip pat jau turime daugybę draugų, su kuriais susipykstame, susitaikome ir vėl susipykstame...

Visa ši gyvenimo rutina mus veda kriauklės (arba gyvenimo) linijomis į paauglystę, kuri nors ir šviesesnė nei pradžioje, tačiau su daugiau ir dažniau pasitaikančiais dar aštresniais kampais. Būtent būdamas paaugliu pradedi galvoti, jog tau nieko nereikia: nei pagalbos, nei artimųjų globos, nei kažko, kas tave verstų jaustis priklausomu nuo kito.

Pradedi galvoti apie neatsakingą, nuo nieko nepriklausomą gyvenimą. Norėtusi tai palyginti su knyga, kurioje yra konkretus turinys. Joje yra ir svarbių personažų, ir antraeilių veikėjų, ir išgalvotų asmenybių, tačiau tau svarbus tik pagrindinis personažas, kuriuo ir stengiesi būti, ir nori, jog kiti tavo pasirinkimą gerbtų.

Tačiau, kad ir kaip elgtųsi kiti, tau jų pagarbos neužtenka ir tu įkliūni į nuolatinę, tavo manymu, problemų virtinę, iš kurios išsikapstai tada, kai pradedi blaiviai mąstyti ir supranti kitų norą padėti tau, neturintį jokių piktų ketinimų. Bet tada gyvenimo linijos tave jau būna nunešusios toli, kadangi laikas nieko nelaukia, bėga ir tu tampi vyresnis. Tačiau taip pat ir išmintingesnis kiekvieną akimirką.

Nors ir susitvarkai su savo mąstysena, tačiau problemos nedingsta, kaip ir aštrūs kampai ant kriauklės kraštų. Jų netgi padaugėja. Būdamas abiturientu, kai jau žinai arba bent numanai, ką norėsi daryti toliau: mokytis, kokius egzaminus laikysi,

į kokį universitetą ar kolegiją stosi, o gal dirbsi, emigruosi... Tai kaip ir kriauklė – tavo protas prašviesėja, bet iš kitos pusės – problemos toliau tave slegia, kadangi jaudulys ir nerimas, ar tau pasiseks, ar tavo sprendimas bus teisingas, tavęs neapleidžia nė akimirksniai, kadangi neturi kito pasirinkimo, kaip tik judėti toliau. Tą ir darai, ir tikiesi, jog viskas klostysis taip, kaip tikiesi.

Egzaminų dieną jautiesi tarsi esąs ant tamsesnės kriauklės linijos, nes nežinai, kas tavęs laukia. Manai, jog egzaminų rezultatai išspręs tavo ateitį. Mintyse galvoji, kad neišlaikęs jų jausiesi tarsi atlikęs Sizifo darbą – įdėjai tiek daug pastangų ir negavai nieko už tai. Tačiau išlaikęs egzaminus pajauti, jog visas tavo gyvenimo darbas nenuėjo veltui, ir judi toliau.

Kriauklė pasidaro visiškai šviesi. Tai tarsi mūsų protas, kuris mums padeda suvokti, ko mes norime iš savo gyvenimo ir žinome, jog žengiame teisingu keliu, būtent – tomis kriauklės linijomis, kurios dar mūsų kūdikystėje buvo plačios, tamsios ir neaiškios, o dabar galiausiai jos visiškai susiaurėjo ir tapo beveik viena aiškia gyvenimo linija.

Nors kriauklės aštrūs kampai ir tamsios dėmelės nesibaižia, tačiau mes su jomis jau esame susidūrę ne kartą ir žinosime kaip jas praėti, kadangi tą jau ne kartą padarėme. Mes jau turime vieną liniją, vieną savo gyvenimo kelią ir toliau juo einame, nors ir į nežinomybę, bet šviesią nežinomybę, kuri klostysis, kaip mes patys ją kursime.

Ateityje, kai jau būsime pasenę ir nuėję beveik visą savo gyvenimo kelią, dar kartą galėsime pažiūrėti į tą pačią kriauklę, kurioje, dar būdami jauni, matėme savo gyvenimą, ir suvokti

bei pasidžiaugti, jog mūsų gyvenimai nenuėjo veltui, jog mes sugebėjome eiti savo gyvenimo keliu ir daug ką pasiekti.

Klaipėdonas

Sunkumai ir pasitikėjimas savimi

Žmogus – mąstanti ir kalbanti būtybė. Jis jaučia, myli, džiaugiasi, bijo pripažinti savo klaidas. Jo gyvenimas – labai sudėtingas. Jis pilnas visokių dalykų, kurie teikia džiaugsmą ar liūdesį. Žmogus per vieną dieną pajaučia daug *įvairių jausmų* ir norų. Ilgainiui jis vis geriau pažįsta savo gyvenimą, kitus žmones, aplinką.

Žmogui daug lengviau visa tai pergyventi, jei šalia yra tikras draugas, kuriuo galima pasitikėti. Visi mes savo aplinkoje turime artimų draugų, pažįstamų ar bendradarbių. Priklausome kažkokiai socialinei grupei, gyvename kažkokioje šalyje.

Pagal vieną legendą Dievas pradžioje sukūrė kriauklę ir padėjo ją ant jūros dugno. Ten kriauklė gyveno nuobodžiai, jai nieko nereikėjo daryti, išskyrus atsidarinti, gerti vandenį ir užsidarinėti.

Vėliau Dievas sukūrė erelį, leido jam laisvai skraidyti ir suteikė galimybę pasiekti pačias aukščiausias viršūnes. Tuo noriu pasakyti, kad yra skirtingų žmonių. Yra tokie, kaip kriauklė, kurie nežiūri į gyvenimą rimtai, kuriems viskas vienodai. Tokie žmonės gali tave lengvai išduoti net nepagalvoję. O yra tokių, kaip erelis, kurie turi tikslą, gali paaukoti savo gyvenimą dėl kito žmogaus. Toks žmogus negali išduoti.

Tačiau kas yra tikra draugystė? Draugystė – žmonių tarpusavio santykiai, kuriems būdinga bendra patirtis, panašios vertybės ir artimi tikslai. Draugai mielai būna kartu. Jie nesiekia vienas kitam padaryti bloga, neretai vardan draugo interesų apriboja savuosius. Jų polinkiai paprastai irgi būna gana artimi ir jiems patinka užsiimti pačia įvairiausia bendra veikla. Draugai padeda vienas kitam, pradedant geru patarimu ir baigiant bendrai įveikiamais rimtais sunkumais.

Pastaruoju metu paprastai teigiama, jog šio reiškinio masas visuomenėje mažėja, ir tai, ką dabar įprasta vadinti žodžiu „draugas“, nebeatitinka istorijoje buvusios įprastos šio žodžio reikšmės. Dabartiniame pasaulyje labai sunku rasti tikrą draugą, nes dabar klesti visai kitokios vertybės. Dažniausiai būsi geriausias draugas, kol esi naudingas kitam žmogui, bet kai jis pamatys, kad tu jau nebegali niekuo padėti, tapsi neberekalingas.

Po tokių „draugų“ dabar jau bus sunkiau pasitikėti, negu pasitikėjai kažkada anksčiau. Dėl to dabartinis jaunimas yra uždaras, bijantis atskleisti savo vidinį pasaulį ir vienišas. Išduoti gali tik artimas, nes būtent jam mes ramiai „atsukame nugarą“, būtent jis žino visą „paslaptinę informaciją“, būtent juo

mes pasitikėjome. Jūs žinote, kaip tai būna sunku, ypač jei tave išdavė draugas. Nes tada žmogus praranda pasitikėjimą aplinka.

Kai kurie tokioje situacijoje bando paslėpti skausmą gerdami alkoholinius gėrimus, vėliau jiems reikia gydytis ne tik nuo skausmo, bet ir nuo alkoholizmo. Bet didžiausia problema ta, kad žmogus neturi noro bendrauti su kitais žmonėmis, jis bando užsidaryti nuo aplinkinio pasaulio. „Išdavystė – tai nelauktas smūgis. Jeigu gerai pažįsti savo širdį, ji tokio dalyko niekada nepadarys.

Nes tu žinai jos svajones, jos troškimus ir sugebėsi tam užbėgti už akių. Nė vienas negali pabėgti nuo savo širdies. Štai kodėl svarbu klausytis, ką ji sako. Kad negautum nelaukto smūgio“ – P. Koelas.

Po tokių nelauktų smūgių žmogus taps kaip spygliuota kriauklė, kurią aš bandau aprašyti. Pradinėje gyvenimo stadijoje viskas būna lygu, viskas puiku, tu net negalvoji apie kažką išdavystę, nes žinai, kad tavo artimas draugas – pats geriausias ir niekada nepasielgs su tavimi blogai. Džiaugiesi gyvenimu, esi geras aplinkiniams, visiems dovanoji puikią nuotaiką. Bet po artimo draugo staigmenos viskas pasikeičia.

Gal ir gerai, kad žmogus taip sukurtas, kad po tokių situacijų jis pasikeičia ir nebeleidžia kitiems prisitarti prie savęs. Gal po tokių pasikeitimų skaudintojas supras, kaip jis blogai pasielgė. Vėliau jį grauš sąžinė, jis ims galvoti apie tai, o kas būtų, jei aš atsidurčiau jo vietoje, ar man būtų taip pat blogai, kaip ir jam?

Tada toks žmogus galėtų pasikeisti į gerąją pusę ir daugiau nebeskaudinti kitų žmonių. O jei įskaudintas ir išduotas žmogus būtų toks pat linksmas, kaip ir prieš išdavystę, tai egoistų, blogų žmonių vis daugėtų ir pasaulyje būtų visiškas chaosas. Žodžio junginys „geriausias draugas“ išnyktų visam laikui ir visi taptų vieniši, šalti ir niekam nereikalingi.

Mano manymu, dabartiniame pasaulyje labai sunku rasti tikrą draugą, kuris leis atsiremti į savo petį ir nepabėgs nuo tavęs, kai kils kokių nors sunkumų.

Šiais laikais geriau būti „draugu sau pačiam“, pasitikėti tik savimi, klausytis tik savo širdies patarimų. Tada tu visada būsi kaip graži jūros kriauklė ir tau nebeužaugs spyglių. „Pagarsinti kito paslaptį – išdavystė, atskleisti savąją – kvailystė“ – Volteras.

Nepažįstamoji

ASMENYBĖS LINKMĖS

Žmogus – jūrų kriauklytė

Pasaulyje yra be galo daug žmonių ir kiekvienas iš jų turi savo pomėgius, savo praeitį, savo istoriją, tai yra, kiekvienas iš mūsų kažkuo išsiskiriame iš kitų. Mūsų istorija daro mus unikaliais bei palieka žymes tiek išorėje, tiek sąmonėje.

Šios žymės – tarsi jūrų kriauklytės vingiai, tai yra iškilimai mūsų istorijoje, kai mums sekėsi, kai viskas atrodė tobula, ir įdubimai, kai viskas žlunga prieš akis ir, atrodo, blogiau būti jau nebegali. Mano gyvenimas, kaip ir moliusko, ieškančio vis geresnės kriauklės, gali būti suskirstytas į praeitį, dabartį ir ateitį.

Pasirinkau dvyliktąją jūrų kriauklę, kadangi ji geriausiai nusako dabartinę mano asmenybę, tačiau pradėkime nuo praeities, kuriai labiausiai tiktų trečioji kriauklytė.

Praeityje buvau tarsi moliuskas, apgaubtas silpna, plona jūrų kriauklyte, kuri gali lūžti vos kam stipriau paspaudus, vos kažkam vykdant spaudimą mano pusėn.

Ši kriauklytė – mano išorinis kiautas, apsauga prieš pasaulį – pradeda skilinėti, spausti mane ir natūraliai kyla nesaugu-

mo jausmas, kuris liepia bėgti, trauktis, neatsigręžti. Laikui bėgant šis jausmas intensyvėjo, o riba, kuri reikalinga instinktui aktyvuoti, vis mažėjo.

Tačiau, kaip ir kriauklytės vingiai jos paviršiuje susiformuoja tik esant spaudimui, taip ir manieji „vingiai“, laikui bėgant ir gyvenimui vis sunkėjant, susiformavo ant manojo „kiauto“. Šie vingiai – kovos, istorijos ženklas, kuris, kaip ir kriauklytės vingiai, sutvirtina kriauklę.

Vėliau vingiai sutvirtino mano išorinį kiautą iki tokio lygio, kad spaudimo, kurį bendraklasiai, mokytojai ar paprasti žmonės darė, nebeužteko jam įlenkti, panika bei refleksas bėgti dingo, taip pat dingo noras trauktis, tačiau atsirado kažkas naujo.

Kadangi žmogus natūraliai yra arši būtybė, nieko keisto, kad tapęs drąsesnis ėmiausi to, ką kiti man darė, tai yra – pradėjau stengtis suskaldyti silpnesniųjų taip vadinamas „kriauklytes“. Galima sakyti, kad aš jiems dariau paslaugą, bandžiau agresija jų „kiautus“ sutvirtinti, kaip sutvirtino manąjį.

Tačiau kuo toliau, tuo labiau pastebėjau, kad ne visi atlaiko tokį spaudimą, kokį atlaikiau aš, ir jų „kiautai“ dūžta, palikdami moliuską, tai yra tą žmogų, visiškai beginklį. Keista, kad šie veiksmai nekėlė man pasitenkinimo, skirtingai nei kitiems žmonėms.

Prasidėjus naujam gyvenimo etapui – paauglystei, pradedi sutikti vis daugiau žmonių ir pastebėti vis kitokias asmenybes. Iš pirmo žvilgsnio visos šios asmenybės – kitokios, kiekviena su savo išoriniu kiautu, su savo kriauklyte.

Vieni su didesne už manąją, kiti su mažesne, tačiau kiekviena iš jų turi savo vingius, kiekviena iš šių kriauklyčių turi savo istoriją. Tačiau vertėtų prisiminti, kad po šia kriaukle, po šiuo kiautu, slypi lygiai toks pat moliuskas, kaip ir aš, lygiai toks pat žmogus su tomis pačiomis silpnybėmis, su tais pačiais trūkumais.

Tačiau išorinis vaizdas darė savo. Kai matai žmones stipresniais charakteriais, stipresnėmis fizinėmis savybėmis, ir bendrai tariant, didesnėmis kriauklytėmis, darosi nedrašu, nejauku ir grįžta tas nedrašos jausmas, kad tavo kriauklytė vėl lūš, kad tu esi vėl pažeidžiamas.

Tad mano refleksas bėgti, slėptis grįžo, ir tas aplinkinių spaudimas tapo intensyvesnis, kol galiausiai lūžo ir mano „kiautas“...

Tai šlykštus jausmas, visiškas pasimetimas, visiška baimė ir nenoras kažkur eiti. Tiesiog nori gulėti ir nieko neveikti... Amžinai. Tačiau, ar tai dėl genų, ar užsispyrimo, – nepasidaviau, neatsidaviau tam beprasmybės jausmui ir ieškojau naujos kriauklytės, tai yra naujo charakterio.

Tai priveda mus prie dabarties. Paauglystės tarpsniu manye išsiugdė naujas charakteris, nauja kriauklytė, kuri yra dar didesnė ir stipresnė nei senoji, kurios niekas nebegali sulaužyti, kurioje esi saugus nuo visko.

Turint stiprų charakterį, kitaip tariant, didelę kriauklę, pradedi pastebėti, kokia silpna ir pažeidžiama yra kitų kriauklytė, kaip lengva ja suskaldyti ir kaip būtų lengva tai padaryti, prisi-dengiant prielaida, kad taip ir su manimi elgėsi, tačiau pažiūrėkit koks dabar užaugau tvirtas...

Tačiau toks elgesys nedaro kriauklytės gražesnės, bet palieka joje įdubas, kurios ją daro silpnesne, toks elgesys kelia tuštybės jausmą, gal dėl to agresyviausi žmonės ir yra vienišiausi.

Niekas nežino, ką atneš ateitis, tačiau labiausiai tikėtina, kad aš, kaip ir moliuskas, vis ieškosiu geresnės ir didesnės kriauklės, tai yra – ugdysiu charakterį. Tačiau ateis laikas, kai ta kriauklė pasidarys man vienam per didelė, ji taps tokia didelė, kad atsiras smarkus vienatvės bei tuštybės jausmas, kurį gali užpildyti tik kitas moliuskas, tai yra kitas žmogus.

Siekiant išvengti šio tuštybės jausmo, mes dalinamės savo kriaukle, žinodami, kad tai – rizikinga, kad ją gali sudaužyti, pavogti ir palikti mus tuštumoje, tačiau vienatvės ir tuštybės jausmas yra toks stiprus, kad mes esame linkę rizikuoti.

Apibendrinamas norėčiau pasakyti, kad mano, kaip ir kitų, charakteris bei jausmai gali būti sugretinami su kriaukle. Mūsų charakteris – kriauklytė, o mūsų jausmai – moliuskas, kuris lengvai ir stipriai pažeidžiamas. Mano nuomone, siekiant sutvirtinti tiek charakterį, tiek mūsų jausmus, mums reikia patirti kančias, sunkius gyvenimo etapus, kadangi tik tai mus grūdina.

Kaip stiprus slėgis formuoja vingius kriauklytėse, taip stiprus išorinis spaudimas grūdina mūsų kriauklytę ir daro mus stipresnius. Žinoma, ne visi gali šį grūdinimą iškęsti, tačiau niekas nesakė, kad gyvenimas bus lengvas, ir kad visi išgyvens.

Kokosas

Gyvenimas, mirtis, asmenybė

Kiekvienas mūsų kiekvieną dieną susiduria su gyvenimo realybe. Ji būna ne tik saldi, meili, tačiau ir skaudi bei slegianti. Realybė yra tai, su kuo susiduriame, tačiau tai, ko nematome, o galbūt nepajėgiame pamatyti ir suprasti, yra pats gyvenimas, jo prasmė, jo neišblėstantis grožis, supantis mus nuo pirmųjų dienų. Savo gyvenimo kelyje pastebime, kad mus dažnai lydi pasikartojantys įvykiai, kurie primena spiralės formos kriauklę.

Labai panašios situacijos, tik asmenys dažnai būna vis kiti. Kai tik pradedame naują veiklą, į mūsų akiratį patenka daug įdomių ir skirtingų žmonių, kurie suteikia mūsų gyvenimui prasmės. Kiekvienas žmogus gyvenime patiria nesėkmių ir nuopolių. Šios nesėkmės asocijuojasi su kriauklės spygliais.

Gyvenimas susideda iš pradžios, vidurio ir pabaigos. Kiekvieną išrinka gyvenimo pabaiga – mirtis. Niekas nuo to nepabėgsime ir nepasislėpsime, todėl turime mylėti savo gyvenimą, gamtą, grožį, kuris asocijuojasi su žemės kūrinium – kriaukle. Kriauklė yra lyg piramidė, kurioje žmonės yra atitinkamai suskirstyti pagal savybes, būdo bruožus ir užsibrėžtus tikslus. Piramidės viršūnėje yra lyderiai, laimėtojai. Piramidės apačioje – eiliniai žmonės, o viduryje – asmenybės, kurios nep-

riklauso nei lyderiams, nei eiliniams žmonėms. Asmenybės dažnai save mato kaip lyderius, laimėtojus, tačiau jie nesupranta, kad pasiekimų ar laimėjimų riba yra neaiški. Ji nėra nubrėžta ir mes nežinome, kiek ir kaip toli ji gali tęstis.

Manau, kad eilinių žmonių gyvenimo kelias neišraiškin- gas, neįdomus, niekuo neišsiskiriantis iš kitų. Tokie žmonės negyvena, o tik egzistuoja. Žmonės, esantys vidurinėje skiltyje, bando tik pritaipyti prie kitų, todėl jie negyvena ir nekuria savo gyvenimo. Jų gyvenimas – lyg lėtas plaukimas vienoje vietoje. Tokios asmenybės niekada nerizikuoja, todėl negali būti ir save vadinti dideliais laimėtojų ar pralaimėtojų.

Visų mūsų gyvenimas, kad ir koks jis būtų individualus, turi tam tikrą ritmą, nusistovėjusią įvykių, situacijų, sprendimų seką. Tai atsispindi ir kriauklėje, kuri yra lyg spiralė. Visa tai dažniausiai vadinama kasdienybe, rutina, iš kurios stengiamės ištrūkti, bet ir toliau joje būname. Tik štai atsitinka kažkas tokio, kas išlaisvina mus iš įprasto kasdienių situacijų ir patyrimų srauto ir pastato „akis į akį“ su savimi pačiais, savo silpnumu ir savo stiprybe. Tai vadinama ribinėmis situacijomis. Ribinės situacijos siejamos su kriauklės kraštais, kurie geriausiai atskleidžia žmogaus gyvenimo prasmę ir beprasmybę. Tokiomis situacijomis žmogus yra patikrinamas ir išbandomas.

Gyvenimo kelias turi pradžią, vidurį ir pabaigą. Gyvenimo pabaiga arba, kitaip sakant, mirtis atsispindi kriauklės skylėje. Gyvenime žmonės gali rinktis: dirbti arba žaisti, kovoti arba mylėti. Tai dar yra išlikę žmogaus galioje. Tačiau ir kovojantis, ir mylintis, ir dirbantis, ir žaidžiantis žmogus kada nors vis tiek miršta. Žmogaus buvimas yra paradoksalumas, jis gyvena tarp

begalybės ir nebūties. Jam nereikia daug išminties, kad suvoktų, jog šioje žemėje kažkada jis turės mirti.

Visais laikais žmonėms mirtis buvo paslaptis, kurios sąvoka aktuali ne vien tik tiems, kurie miršta, kurie yra prie amžinybės slenksčio, ne tik mirštančiojo artimiesiems, bet aktuali kiekvienam žmogui, nes kiekvienas žmogus yra mirtingas. Toks jis sukurtas – su nemirtinga siela ir mirtingu kūnu.

Mirtis gali būti kaip nekviestas svečias, kurio niekas nelaukia ir kurio stengiasi neįleisti į namus, bet jis vis tiek suranda būdą, kaip įeiti. Mirtis lyg šešėlis, kuris persekioja nuo pat mūsų gimimo.

Kartais mes šio šešėlio beveik nepastebime, o kartais jaučiame, kaip jis tiesiog „alsuoja mums į nugarą“. Todėl nuo mirties nepasislėpsime, ji nežiūrės – kaip mes atrodome, kiek mums metų, ji tik ateis ir pasiims neatsiklaususi, nepalikusi galimybės rinktis, mirtis ištiks ir viskas.

Kriauklės spygliai atspindi nesėkmes ir nuopuolius. Žmogui nesiseka tol, kol jis galvoja, kad jam nesiseka. Labai svarbu į nesėkmę pasižiūrėti iš pozityvios pusės, supratęs, ką padarei blogai, atsitikus nesėkmei, suprasi, ką reikia padaryti, kad kitą kartą tai pavirstų sėkme.

Žmogui su didele saviverte nėra neįmanomų dalykų. Žinant, ko nori iš gyvenimo, ir atiduodant visas jėgas tikslui pasiekti, nereikia prarasti vilties po pirmos nesėkmės. Nesėkmė mums teikia stiprybės, „storesnę ir atsparesnę odą“ ateičiai, kuri mus galės apsaugoti tolesniame gyvenimo kelyje. Manau, jog kvaila bijoti nesėkmių. Juk be jų negalime leisti sau pasva-

joti apie tolesnį tobulėjimą, naujus tikslus, bandymą judėti jų link.

Dažnai, o gal net visada, nesėkmės slegia, gniuždo, neleidžia lengvai atsistoti ir eiti toliau. Jos verčia mus beviltiškai ropoti, tačiau nuo mūsų priklauso, kaip sugebėsime priimti visus nesėkmių išbandymus. Gyvenimas yra nuostabus ir gražus vien tuo, kad jis yra. Jis labai dažnai žmones mēto į visas puses. Vieną kartą žmonėms suteikia žinių, patirties, kitą kartą visa tai atima.

Gyvenimas žiaurus, jis panašus į kriauklę, nes parodo įvairias tiesas, įvairius savo kampus ir būtent tai yra neišblėstantis gyvenimo grožis, kurį įrodo, kuria patys žmonės.

Dauguma žmonių nėra visiškai patenkinti savo gyvenimu, daugelis trokšta būti kitokiais. Juk tai, koks pasaulis yra, priklauso nuo žmonių, nuo to, ką jie jame daro, ir kaip į tą pasaulį žiūri.

Savitą gyvenimo scenarijų rašome mes patys, sprendžiame, kas yra reikšminga ir mažiau reikšminga gyvenime, ugdome save kaip asmenybę.

Benevolent

Asmenybės dalis uostamiestyje

Žmogus jau nuo seno gebėjo palyginti save su kitais, ar tai buvo kitas žmogus, ar tai buvo daiktas. Sakoma, kad žmogus prisiriša prie daiktų, kurie tampa jo gyvenimo dalele, susijusia su jo gyvenimo įvykiu, ar tuo, kas jam brangu. Kriauklė nėra išskirtinis daiktas. Paklausę dešimtį žmonių, ką kriauklė reiškia jų gyvenime, gautume dešimt skirtingų atsakymų, nes visi žmonės yra skirtingi ir visi geba mąstyti vienaip ar kitaip, skirtingai nuo kitų. Šiuo atveju žiūrėdamas į kriauklę nusakysiu, kokius mano jausmus ji gali atskleisti.

Žinoma, kriauklė – moliuskų kūną apgaubiantis kietas apvalkalas, kurį gamina mantija. Kriauklė yra paties moliusko kiautas, išorė, kuri parodo kiekvienoms akims išorinį grožį. Šiais laikais žmonės pradeda spręsti apie tave pažiūrėję į tavo išorę, o, kaip žinome, pirmas įspūdis yra pats įsimintiniausias. Ir kai jau pradeda pažinti tavo vidų, tada ta nuomonė gali pakisti.

Garsus Vokiečių filosofas Imanuelis Kantas yra pasakęs: „Charakteris yra gebėjimas veikti pagal principus“. Kiekvieno žmogaus asmenybės aspektą sudaro charakteris, tuo mes ir ski-

riamės. Žiūrėdamas į kriaukles, aš matau tą kiautą, tą išorę, kuri yra tarsi mano pristatymas, parodymas, koks aš esu, aplinkai.

Man kriauklė asocijuojasi su Klaipėda, Lietuvos uostamiesčiu. Savitas miesto unikalumas, nes tai vienintelis uostas Lietuvoje, pasižymintis tam tikru išskirtinumu. Juk būtent čia kriauklė nėra retenybė. Ji duoda jūrai, kaip ir mūsų uostamiesčiui, išorinį grožį.

Lietuvos jūrų muziejus, veikiantis nuo 1979 metų Kuršių nerijos šiauriausiam taške, tausoja mūsų uostamiesčio jūrų grožį ir jį atskleidžia visu gražumu kitiems.

Mano nuomone, jeigu miestas turi dėl ko didžiulis, tai tegul parodo ir kitiems miestams, nes vieta, kur tu gyveni, yra tau brangi, ir kiekvieno ten gyvenančio žmogaus privilegija – ją saugoti ir ją rūpintis. Tai prestižo reikalas.

Taip pat norėčiau išvelgti, kad buvo praeityje momentų, susijusių su kriauklėmis, kurios leido man suprasti, kad gamta tikrai turi savų grožybių. Nors kriauklės naudojamos kaip dekoras, nes tikrai traukia savo formomis, kontūrais ir net spalvų deriniais, jos man padėjo išvelgti tai, ko, pavyzdžiui, dauguma kitų Lietuvos miestų žmonių negalėtų.

Žvelgiant į kriaukles galima ne tik pamatyti jų grožį, stebėtis, iš kur jos, kokia jų istorija, bet taip pat galima pajusti jūros ramybę, jos gėrybę, kartais atsipalaiduoti ir pabėgti nuo išorinio pasaulio arba savo minčių, tiesiog pabūti ramybėje, nemąstyti apie visus pasaulio sunkumus, pailsėti, nesirūpinti savo problemomis. Kartais geriausias problemų sprendimas yra poilsis, apmąstymams skirtas laikas.

Taip ir man yra buvę, kai buvau prie jūros, radau kriauklę, tokią tikrai paprastai atrodančią, bet ji man davė tą savitą ramybę apmąstymams, net šypsena pakilo veide.

Gyvenime bus daug neigiamų dalykų, o reikia įžvelgti ir teigiamus. Vien neapykanta ir liūdesiu žmogus negali gyventi. Visada yra išeitis – paimti tą daiktą, kuris tau gyvenime kažką reiškia ar reiškę, ir jeigu tas daiktas tau rūpi, jis tikrai tave padarys laimingesniu.

Problematikas

Ryžtas keisti ir keistis

Visų pirma, noriu paaiškinti, kodėl aš manau, kad kriauklė gali būti glaudžiai siejama su žmogumi. Užklupus gyvenime tam tikriems sunkumams (turiu mintyje sunkumus, kai žmogus nežino, ko nori, pavyzdžiui, kurias studijas išsirinkti, kuriam vaikinui įsipareigoti ar netgi dvejojant kokio skonio ledų dabar labiausiai norisi), jis blaškosi, atsakymo ieško pas draugus, artimuosius.

Aš manau, kad tuo momentu yra būtina įsiklausyti į save, neklausinėti nieko, o tiesiog tylėti ir stipriai klausytis, nes žmogus visada žino, ko jis nori, bet nemoka išgirsti.

Tikriausiai kiekvienas žinome, kad pridėję kriauklę prie ausies išgirsime ausiai malonius ir raminančius garsus, kuris primena jūros ošimą.

Taigi žmogus, norėdamas išgirsti save, turi įsiklausyti į kriauklę, t. y. įsiklausyti į savo gyvenimą. Būtent todėl kriauklę galima glaudžiai sieti su gyvenimu. Pasirinkau priešpaskutinę kriauklę, nes ji, mano nuomone, labiausiai panaši į mano gyvenimą.

Dažnai manoma, kad daiktas ir žmogus turi daug ką bendra. Pažvelgę į tam tikrą daiktą, mes kažkodėl prisimename kokį nors žmogų, kuris, atrodo, turi kažką bendra su šiuo daiktu. Taip ir aš, pažvelgusi į šią kriauklę, supratau, kad ji tiksliausiai apibūdins mano gyvenimą.

Kriauklėje yra lygi vieta, kuri užima nedaug vietos, bet yra gana svarbi ir būtina kriauklei, ji – pagrindas, į ką ji atsirėmusi. Ji mano gyvenime asocijuojasi su mano vaikyste. Kiekvienas žmogus, neturėjęs vaikystės, nebegalės sužinoti, kas yra paauglystė, jaunystė, senatvė, todėl ji yra būtina. Nors nesu nugyvenusi daug, bet tvirtai galiu pasakyti, kad vaikystė buvo pats geriausias laikas.

Vaikystė yra gražiausias ir geriausias žmogaus gyvenimo laikotarpis. Ji kupina emocijų, ieškojimų ir atradimų, neužmirštamų minučių ir įspūdžių.

Mano vaikystė buvo turininga, pilna meilės bei supratimo ir, be abejo, nerūpestinga. Savo vaikystę praleidau turiningai.

Artimieji visada stengdavosi kažkur nusivežti, parodyti kažką nematyta. Vaikystėje buvau mylima, man netrūko dėmesio ir šilumos.

Tėvai visada manimi rūpinosi, seneliai globodavo per atostogas. Vasarą važiuodavau pas senelius ir ten laiką leisdavau su pusbroliais, su kuriais laikas praeidavo labai smagiai: mes augindavome muses, gaudydavome varles, spardydavome kamuolį ir juo daužydavome senelių šiltnamius (tiesa, tada linksma nebūdavo...).

Labai laukdavau Kalėdų, kada susiburdavo visi artimieji. Man Kalėdos siejasi su meile, ramybe. Artimųjų būryje pasijusdavau labai jaukiai. Kaip ir visi vaikai, ypač laukdavau dovanų, įteikiamų su didele meile, o Naujųjų Metų naktį sugalvodavau norą. Aš, manau, kad vaikystė yra pats lengviausias gyvenimo tarpsnis, kuriame labai svarbu jaustis svarbiu ir būtinu.

Mano pasirinktoje kriauklėje ryškūs įdubimai, kurie man asocijuojasi su ne itin maloniais išgyvenimais. Pirmasis ir gana skaudus išgyvenimas buvo nemokėjimas priimti savęs tokios, kokia esu. Nepatikau sau, nemylėjau savęs, nepatiko man mano šypsena, veidas, plaukai.

Aplinkinės merginos brendo, visos turėjo tai, kuo galėjo pasididžiuoti: vienų šypsena, verčianti pasaulį „kraustyti iš proto“, kitų kojų ilgumas, „verčiantis iš proto“ visus vaikus, trečios oda lyg aksomas, o man manyje nepatiko niekas.

Geriausia draugė buvo visiška mano atvaizdo priešingybė, ji traukė vaikus, buvo dėmesio centre, o aš tik greta jos. Kuo labiau sau nepatikau, tuo greičiau augo nepasitikėjimas savimi. Dar, neduok Dieve, kas nors pasakys ne tą žodį apie mane, –

tada grįžus namo – ašarų kalnai ir pykimas ant savęs, kodėl aš būtent tokia, o ne kitokia.

Prasidėjo vakarėliai. Pastebėjau, kad nė kiek netraukiu vaikinių, geriausiai jausdavausi tik namuose. Kurį laiką, po mokslo savaitės, savaitgalį pasilikdavau namuose.

Draugėms, žinoma, tai nepatiko, bet žinojo visas priežastis, kodėl elgiuosi būtent šitaip. Žinojo, kad man taip bus tik geriau. Savo gyvenime būtent tai pavadinčiau savo kriauklės duobele.

Galime pastebėti, kad mano pasirinktoje kriauklėje nėra vien įdubimai ir pakilimai, yra tarpas tarp jų, ta vieta, kurią reikia išgyventi norint pakilti. Prieš tai pasakojau apie ne itin malonius išgyventus jausmus, dabar papasakosiu, kaip man pavyko visą tai pakeisti.

Netgi būdama labai palūžusi, sugebėjau suprasti, kad viskas yra mano rankose, bet nors ir gali tekti daug ir ilgai stengtis, aš galiu ištaisyti esamą situaciją.

Taigi pradėjau nuo šypsenos, užsidėjau kabes, tėvų neteko ilgai prašyti, nes jie patys apie tai jau buvo užsiminę, tiesiog labai bijojau ir man tik reikėjo nugalėti save. Pradėjau kur kas labiau prižiūrėti save, spuoguotai veido odai išbandžiau daug vaistų ir atradau tinkamus, trumpiems plaukams taip pat atradau labiausiai tinkančią parfumeriją. Pradėjau save mylėti ir tada susilaukiau pagyrimų, kurie dar labiau man padėjo nepasiduoti. Jaučiau, kaip po truputį, mažais žingsneliais, judu į priekį, kyla į kriauklės viršūnę.

Galiausiai pasiekiau tai, ko siekiu, ir ką buvo galima geriausiai iš manęs „išspausti“. Šypsena po breketų neliko nepas-

tebėta – kas kartą susipažinusi su vaikinų, susilaukdavau komplimento.

Merginos vis klausinėdavo, kaip pavyko atsiauginti tokias kasas, o mama džiaugdavosi, kad veido oda nebebuvo tokia problemiška.

Mylėjau save, bet žinojau, kad tai pasiekta per didelį vargą. Susipažinusi su naujais žmonėmis, išgirdavau komplimentus, kad esu labai šiltai bendraujanti ir paprasta – visada tokia buvau, bet anksčiau manyje tai buvo įžvelgę mažai kas.

Įgavau daug gyvenimiškų pamokų. Gaudama labai daug dėmesio iš vaikinų nebuvo naivi, žinojau, kad prieš tai nebuvo simpatiška jiems nerūpėjau, o dabar staiga parūpau... Man tai nebuvo malonu. Būtent šią savo būseną galiu pavadinti kriauklės aukščiausia vieta, nes tik per sunkumus gali pasiekti tai, ko visada troškai.

Papasakojau tik apie vieną kriauklės dalelę, kaip apie savo gyvenimo vieną laikotarpį. Sunkumų nepavyks išvengti, nes visas gyvenimas sudėtas iš gerų ir blogų nutikimų.

Kaip minėjau, kriauklė nėra vien pilna nuosmukių, yra ir pakilimų. Jie visi reikalingi. Kriauklei, turinčiai tokius išsikišimus, lengviau įsikabinti ir išlikti jūroje. Taip ir žmogui, turinčiam daug išgyvenimų, lengviau įveikti gyvenimiškus sunkumus.

A. M.

Vaikystės dvelksmas

Iš pirmo žvilgsnio galime pagalvoti, kad kriauklė tėra bevertė dalelė, kurią jūra išmeta į krantą, tačiau pirmas žvilgsnis gali būti klaidinantis. Kiekvienas savo gyvenime esame matę kriauklę, gal ji asocijuojasi su kažkuriais prisiminimais? Nejaugi tokio didelio vandenyno dalis neturi jokios vertės? Ar tikrai kriauklės nesukelia jausmų įvairovės?

Iš esmės man vandenynas primena pasaulį, o kiekviena kriauklė – žmogų. Juk vandenynė kriauklių be galo daug, kaip ir žmonių pasaulyje. Kriauklės yra skirtingos. Vienos savo viduje neturi jokio turinio, kitos turi moliuską, o dar kitos – perlą. Taigi šios trys skirtingos kriauklės primena tris žmonių tipus.

Kriauklės, kurių viduje perlas, man primena tuos, kurie yra talentingi ir kažkuo išsiskiriantys iš kitų. Kadangi išskirtinių didingų talentų pasaulyje nėra daug, todėl man šis tipas iškart asocijavosi su šitomis unikaliomis kriauklėmis, kurių vandenynė taip pat nėra daug.

Kriauklės, kurių viduje yra moliuskas, man primena didžiąją dalį žmonių, tuos, kuriuos vadiname „eiliniais žmonėmis“. Tačiau nepamirškime, jog šių kriauklių viduje esantis

moliuskas būna skirtingas. Moliuskai gali skirtis savo spalva, dydžiu, forma, kaip ir mes žmonės esame skirtingi.

Trečiasis tipas kriauklių, kurių vidus tuščias, man primena žmones, kurie yra abejingi, neturi jausmų bei sąžinės, kurie vykdo nusikaltimus be jokio atsakomybės jausmo. Be šios minties, man kilo dar viena idėja. Žinome, jog kriauklės per visą savo egzistavimą gali atsiverti arba ne. Tas pat būdinga žmonėms, kurie per savo gyvenimą būna atviri arba uždari. Taigi galiu teigti, kad kriauklės puikiai įkūnija mūsų pasaulį ir žmones.

Kaip daugeliui, taip ir man, kriauklės asocijuojasi su nuostabią gamta. Gera žinoti, kad mūsų gamta yra unikali, kuri sukūrė tokius kūrinus kaip kriaukles. Jas galima laikyti namuose, kaip interjero akcentą: juk jos labai gražios ir suteikia namams jaukumo bei šilumos. Manau, daugeliui, pamačius kriauklę, kyla mintys apie jūrą, saulę bei smėlį. Šie dalykai iškart sukuria vaizdą apie ramią vasaros dieną prie saulėtos pakrantės.

Toks akcentas labai pagyvina namų aplinką bei atgaivina teigiamus jausmus, tuo pačiu į namų atmosferą įneša ramumo ir jaukumo. Todėl kriauklės yra unikalios savo paprastumu, kuris sukuria nuostabią atmosferą bei pakelia nuotaiką. Dėl šios priežasties nukelia į prisiminimus apie gražias saulėtas dienas.

Pamačiusi kriauklių nuotrauką, pati pirmoji iš jų mane sugrąžino į vaikystę. Prisimenu gražią vasaros dieną, kai su šeima važiuojome pasigrožėti jūra. Krantas buvo nuklotas begale įvairių kriauklyčių, tačiau jos visos buvo labai mažytės, o mano noras buvo atrasti tą didelę kriauklę, kurią kažkada ma-

čiau per televizorių. Žinoma, man tokios kriauklės nepavyko rasti, todėl namo grįžau šiek tiek nuliūdusi.

Tačiau po kelių savaitių tėtis, grįžęs namo, priėjo prie manęs ir įteikė dėžutę, kurioje buvo ta didelė kriauklė, kurią buvau mačiusi per televizorių. Staiga iš akių pradėjo riedėti džiaugsmo ašaros, tuo momentu buvau be galo laiminga ir dėkinga savo tėčiui. Tik išėmusi kriauklę iš dėžutės pridėjau ją prie ausies. Taip padariau, nes per televizorių rodė, kad ji skleidžia įvairius garsus. Tas garsas buvo toks ramus ir jaukus. Šią akimirką prisimenu lyg būtų šiandien, jos ošimas buvo lyg daina sielai. Tą kriauklę turiu iki šiol. Todėl kas kartą pažiūrėjus į ją kyla šie nuostabūs prisiminimai.

Paėmus į rankas kriauklę supranti, kad ji buvo kažkokios gyvybės namai, kad saugodavo ją nuo aplinkos žalos, tačiau tos gyvybės egzistavimas baigėsi, o dabar kriauklė guli jūros krante ir yra nebereikalinga. Ši mintis verčia susimąstyti apie tai, kad turėtumėme vertinti laiką ir svarbius dalykus. Kažkada mūsų namai nebebus mūsų, juos užpildys kažkas kitas, taip pat ir mūsų egzistavimas kažkada baigsis. Todėl ši mintis liepia vertinti artimus ir tai, kas brangu.

Reikia apgalvoti apie savo gyvenime padarytus veiksmus, ir ką nori padaryti ateityje, išnaudoti tai, ką gali. Tačiau kriauklė suteikia ir vilties, kaip minėjau pradžioje, juk kriauklių yra be galo daug, kaip ir žmonių, ir kiekviena turėjo skirtingą gyvenimą.

Taigi ši mintis sukelia tokius jausmus, kad reikia stengtis dėl savo gyvenimo ir egzistavimo. Mes, žmonės, esame savo gyvenimo kalviai ir patys susikuriame gyvenimą tokį, kokio

nusipelnėme už savo įdėtas pastangas. Kaip kriauklės savo gyvenime susidūrė su kažkokiais sunkumais, taip ir mes, žmonės, pasaulyje susidursime su jais. Todėl reikia stengtis ir kovoti. Norėčiau pridurti, kad kriauklės taip pat asocijuojasi su vilties ir stiprybės ženklu.

Apibendrindama norėčiau pridurti, jog kiekvienam kriauklės sukelia skirtingas emocijas ir įspūdžius, tačiau galiu teigti, jog daugumai sukelia tik šiltus ir jaukius jausmus ar prisiminimus. Juk kriauklės yra be galo gražus jūros bei vandenyno kūrinys. Nemanau, kad jos gali kelti blogus arba šaltus prisiminimus. Mano atžvilgiu kriauklės yra jaukumo ir ramumo simbolis, nes visi šie geri apmastymai, kuriuos parašiau, kilo iš tokio mažo kūrinėlio kaip kriauklė.

Ligita Motiejauskaitė

Rinktis pažangą

Kriauklė, laikoma delne, talpina savyje visą gyvojo pasaulio evoliucijos istoriją...

Kriauklės vaizdas nukelia į vaikystės prisiminimus apie pirmą, kol kas netiesioginę, pažintį su jūra. Lauktuvių iš tolimo pajūrio gauta kriauklė buvo iki tol neregėtas daiktas, o pabandžius pridėti ją prie ausies, pasigirdo dar nematytos jūros ošimas.

Kurgi toji jūra? Pridedi kriauklę prie ausies – yra, atitrauki – nėra. Kaip tokioje mažoje kriauklėje telpa visos didžiulės jūros ošimas? Tikriausiai taip pat, kaip viename žmoguje gali tilpti visos žmonijos mintys.

Mintys visokios: geros ir blogos, pasiliekančios ilgam arba praskrendančios akimirksniu, kaip vėjas. O jūra ir vėjas – neatšiejami dalykai, kaip žmogus ir jo mintys. Mintys dažnai taip susipainioja, kad jų esmę sunkiau atrasti, negu slapčiausiame kriauklės kampelyje aptikti įstrigusį gintaro grūdelį. Tas grūdelis – lyg lobis, kurį žinome esant, tai noras atrasti harmoniją savyje, atskleisti savo esmių esmę.

Pasaulyje egzistuoja daugybė tikėjimų, kurių pasekėjai tiki arba tikisi, kad čia tikrai atras pasaulio harmoniją. Įtikėję savo teismu, bando primesti savo pasaulėžiūrą kitiems, netgi pasitelkia alogiką – siekdami taikos pradeda karą...

Realiai mąstantys žmonės suvokia karo pavojus žmonijos egzistencijai ir stengiasi atitolinti grėsmes tiek individui, tiek visuomenei. Kas gali išgelbėti žmogų kaip individą? Jo saugumui sukurtos įvairios taisyklės, kurių reikia laikytis, pavyzdžiui, kelių eismo taisyklės, saugos darbe reikalavimai, įvairios tarnybos, kurios pasirūpins ištikus nelaimei: greitoji medicinos pagalba, policija, gaisrinė...

Ir kodėl vieniems klojasi gerai ir nuo jų viskas lyg „nuo žąsies vanduo“, o kitiems vis kas nors nutinka blogo? Gal jiems vertėtų labiau ieškoti pozityvios nuostatos, gėrio ir grožio, kurį aš matau paprastoje kriauklėje? Žmogus, kaip ir kriauklė, gali būti gražus tiek vidumi, tiek išore.

Kriauklės vidaus nematome, kol joje tūno jos gyventojas. Vidinį perlamutro grožį galime pamatyti, tik kai kriauklės gyventojas apleidžia savo buveinę. Žmogaus vidinį grožį kartais pastebime, tik kai to žmogaus nelieka šalia arba tada, kai jis įsileidžia į savo vidinį pasaulį ir leidžia pažinti jo tikrąjį „aš“ – kai nusimeta savo kiautą.

Pametęs vieną, pradeda auginti ir nešioti kitą – tą, kuris susiformuoja veikiamas naujų išorinių aplinkybių ir naujo savojo „aš“. Žmogui aplinkybių visuma, kaip ir kriauklei, padeda evoliucionuoti, užsiauginti naujoms aplinkybėms pritaikytą kiautą. Pavyzdžiui, buvusi apvaliašonė kriauklė užsiaugina spyglius, o buvęs švelnios sielos žmogus išmoksta būti atsparesnis neigiamoms emocijoms.

Panaši situacija mano gyvenime susiklostė per pastarąjį pusmetį, kai visos jėgos, kaip ir visų dvyliktokų, buvo sutelktos geriausiems egzaminų rezultatams pasiekti.

Aplinkoje tvyrojo įtampa, spaudimas ir nerimas, kurį jaučiau iš tėvų, mokytojų, aplinkinių. Kartu jutau ir didelį palaičymą bei į mane dedamas viltis, kurios skatino dar labiau pasitempti.

Tačiau įvykę egzaminai nenuramino, o sukėlė dar didesnes aistras ir nežinomybę laukiant rezultatų. Pagaliau sulaukti atsakymai įrodė, kad egzaminų vertinimas lyg loterija, kuri nesu-

teikė daug vilčių ir teliko laukti tik stojimo į aukštąsias mokyklas.

Pirmajame ture gavus pakvietimą, buvo sunku apsispręsti, ar priimti kvietimą, tačiau nusprendžiau, jog lauksiu antro turo ir kitų pakvietimų. O tuo metu, laukiant antrojo turo, galvoje tvyrojo visiškas chaosas – ką pasirinkti gyvenime? Prieš tai visus dvylika metų žinojau ką veiksiu – ryte atsikėlusi eisiu į mokyklą.

O ką pasirinkti dabar: dirbti, keliauti, mokytis ar tiesiog „ilsėtis“? Darbo skonį aš jau žinojau, kadangi kelias vasaras dirbau, ir nusprendžiau, kad visų pirma noriu įgyti išsilavinimą. Taigi gavusi kvietimą, jį džiaugsmingai priėmiau ir pasiryžau įveikti dar vieną etapą – baigti aukštąją mokyklą.

Dabar aš, kaip ta kriauklė, formuoju savo naująją kiautą, sudarytą iš naujų išpūdžių, žinių, pažinčių, patirčių... Kas žino, kokia mano kriauklė susiformuos.

Toks kriauklių, kaip ir žmonių, įvairumas gamtoje natūralus. Formų įvairovė, atsiradusi evoliucijos eigoje, sukuria grožį. Pats tikriausias grožis yra paprastumas, kurį išvelgiu kriauklėje.

Tas paprastumas jungiasi kartu su natūralumu – tai ir yra tobulas gamtos kūrinys. Tokios savybės – natūralumas, paprastumas – jaudina žmogaus sielą ir priverčia susimąstyti.

Tik mąstantis žmogus yra inteligentas, tačiau juo gali tapti ne kiekvienas. Vieni jau gimsta turėdami vidinę kultūrą, o kitiems prireikia viso gyvenimo pastangų siekiant tobulinti save, o treči neturi net tokių minčių...

Tačiau ne kiekvienam išsilavinimas suteikia vidinės kultūros, ir kriauklės kiautas lieka tuščias. Jūra į krantą išplauna daug tuščių kriauklelių, mes einame pajūriu ir renkame jas, nešamės namo. O kam? Kadangi negalime pasiekti jūros gelmių, turėdami rankoje jūros simbolį galime svajoti. Svajonės verčia mus judėti PIRMYN!

Saulė Sutkevičiūtė

Tėvai, vaikai ir sprendimai

Aš pasirinkau pirmąją kriauklę, kadangi ji man panaši į žmogaus gyvenimą žvelgiant iš dešinės į kairę.

Žmogaus gyvybė užsimezga motinos pilve. Tada žmogus (būsimas žmogus) dar yra tik dulkė visoje Visatoje.

Laikui bėgant jis auga, stiprėja, tvirtėja, tampa vis didesnis, kaip ir kriauklė plečiasi iš kairės į dešinę ir galiausiai devintą mėnesį įvyksta stebuklas – gimsta pasaulį išvysti pasirengęs mažas žmogutis, kuris dar nieko nesupranta, nieko nemato, nežino. Nuo šios akimirkos skaičiuojamos jo gyvenimo valandos, nuo šios akimirkos jis stengiasi viską pažinti, paliesti, pajauti.

Šiuo atveju jis irgi yra tik dulkė Visatoje, kaip kriauklės pradžios taškas, kol dar nenuveikė nieko naudingo pasaulyje. Kiekvienas žmogus ateina į pasaulį tam, kad nuveiktų ką nors naudingo, ką nors gero gyvenime. Reikia gyventi taip, kad žmonės atsimintų mūsų gerus darbus dar daugelį metų po mūsų mirties, o ne taip, kad „po manęs nors ir tvanas“.

Taigi laikui bėgant žmogus toliau auga, įgyja vis didesnį suvokimą. Kuo toliau, tuo labiau jis supranta, dėl ko atėjo į šį pasaulį. Kol žmogus dar mažas, jaunas, jo akiratį plečia aplinka, kurioje jis praleidžia daugiausia laiko.

Mažas vaikas daugiausia laiko praleidžia namuose su tėvais, todėl didelę reikšmę turi tėvų elgesys ir auklėjimas. Jei tėvai girtuokliai, vaikai nuolat mato tėvus geriančius, agresyvius, nesirūpinančius jais, tai dažnai tokie žmonės gyvenime taip pat dėl nieko nesirūpina, būna pikti, agresyvūs, nepatenkinti gyvenimu.

Jei tėvai myli savo vaikus, rūpinasi jais besąlygiškai, stengiasi, moko gerų dalykų, tai tokie žmonės gyvenime taip pat būna rūpestingesni, atsakingesni, geranoriški. Žinoma, yra išimčių.

Gali būti, kad ir girtuoklių tėvų vaikai gyvenime daug pasiekia ir nenuveina tėvų pavyzdžiu, arba gerų tėvų vaikai, per daug išlepinti, nežino, ko nori iš gyvenimo ir pradeda vartoti alkoholį, narkotikus. Visko gyvenime buvo, yra ir bus, todėl tiksliai teigti negalime, kokių siekių bus užaugęs žmogus.

Kriauklė plečiasi, žmogaus gyvenimo metai taip pat nenumaldomai tęsiasi. Daugelio žmonių gyvenimo pradžia paprastai sutampa: darželis, mokykla.

Šios įstaigos ugdo žmogų, moko etiketo, mandagumo, savarankiškumo ir daug kitų dalykų. Toliau vieni eina dirbti be jokio išsilavinimo vadinamąjį „juodą“ darbą, kiti stoja į aukštąsias mokyklas, stengiasi pasiekti daugiau gyvenime.

Mano manymu, nuo šio laikotarpio žmogus tikrai yra apsisprendęs, ko nori iš gyvenimo, ką gali naudinga nuveikti ir pajėgia atkakliai to siekti.

Pasirinkta pirmoji kriauklė nėra visiškai lygi, yra įdubimų ir iškilimų. Žmogaus gyvenime taip pat yra sėkmingų momentų, tačiau būna ir priešingai.

Vieni, atėję į aukštąją mokyklą verčiami tėvų, nesistengia mokytis, viską stengiasi praeiti lengviausiu keliu, plaukia pasroviui, kaip dauguma. Kiti ateina tikrai ko nors išmokti, sužinoti, labiau plėsti savo akiratį, plėsti žinias, įgyti praktikos ir toliau kabintis į gyvenimą.

Viskas priklauso nuo žmogaus norų ir nuo to, kaip jis siekia užsibrėžtų tikslų. Pabaigęs aukštąją mokyklą žmogus išeina į gyvenimą, pradeda gyventi savarankiškai. Tada dažniausiai susiranda savo „antrąją pusę“, stengiasi įsigyti būstą, sukurti šeimą. Šiais laikais nėra sunku surasti „antrąją pusę“, tačiau žmonės labai skuba, per greitai priima sprendimus, kuriuos reikėtų labiau apsvarstyti. Kaip sakoma, „nėra namų be dūmų“.

Žmonės, nepažindami vieni kitų skuba gyventi kartu, tada prasideda pykčiai, išsiskyrimai, nuo to nukenčia ir jie patys, ir vaikai, jei jų yra. Po tokių įvykių žmonės dažniausiai palūžta, jiems labai sunku toliau kabintis į gyvenimą, visur įžvelgia tik blogus dalykus. Tačiau priešingu atveju, jei žmogus sėkmingai sukuria šeimą, jis patenkintas gyvenimu.

Vis dėlto jam reikia nuveikti ką nors naudingo, kad gyvenimas nebūtų tuščiai gyventas. Geri darbai, kurie suteikia džiaugsmą, laimę, gali būti parašyta knyga, įkurtas verslas, kurio dėka sukurta naujų darbo vietų. Gali būti kiti dalykai, pavyzdžiui, jei turi ir gauni daug pajamų, tai – padėti benamiams, vaikų globos namams, be to, prasminga būti kraujo donoru.

Daug yra dalykų, kuriuos žmogus gali padaryti ne savanaudiškai, o ir kitų naudai. Taip mes gyvename, bėga diena iš dienos mūsų gyvenimo metai, o kriauklė vis labiau plečiasi ir pasiekia pabaigą. Žmogaus gyvenimas irgi pasiekia pabaigą, nugyvenęs gyvenimą jis vėl pavirsta dulkele, iš kurios atsirado.

Dovydas Tekužis

Tinkamumas pasauliui

Kriauklė – tai vandenyje susikuriantis organizmas, kaip ir žmogus. Būnant dar embrionais, mūsų vystymasis prasidėjo mamos pilve, kuriame plaukiojome vandenyje, kaip ir kriauklės jūros dugne. Kiekvienas žmogus, kaip ir aš, gali atrasti į savo gyvenimą panašią kriauklę, kurios linijos atspindėtų mūsų

gyvenimo pakilimus ar nuosmukius, laimėjimus ar pralaimėjimus, gal net ramų ar sudėtingą gyvenimą.

Kiekvieną aspektą galime traktuoti, kaip iš aukščiau pasiūstus išbandymus, kurie mus padaro stipresnius, o gal mus taip tikrina, ar mes tinkami šiam pasauliui?

Pamatęs savo kriauklę, iškart supratau, kad ji atspindi mano komplikuoatą, o gal kitiems pasirodys, kad tiesiog įdomų, gyvenimą. Prasidėjus mano gyvenimui, kai dar buvau mažas vaikas, nuo pat gimimo, tėtis ir mama nesutardavo. Kartais pagalvoju, kad jie buvo per jauni turėti vaiką ir aš buvau kaip problema, dėl kurios jie pykosi. Man augant viskas liko, kaip anksčiau, kol mama su manimi išsikraustė pas senelius.

Tėtis susidėjo su netinkamais žmonėmis, kurie gal jį pastūmėjo prie tos nelaimės, kad jam teko atsisveikinti su šiuo pasauliu. Man tuomet buvo penkeri metai. Dar dabar atsimenu, kaip mama mane laikė ant rankų, aš verkiau, kad tėtis jau nebepabus. Tai buvo ta paskutinioji diena, kai teko su juo atsisveikinti. Tai buvo tie pirmieji gyvenimo spygliai, kurie atitinka ir kriauklės spyglius, susiformavusius natūraliai, gamtoje. Gal ir mano ši pirmoji nelaimė buvo natūrali? Gal taip ir turėjo nutikti? Tolesnis gyvenimas, manau, klostėsi įprastai. Mama dar buvo gana jauna, todėl susirado kitą draugą. Pirmą sykį jį pamatęs, susižavėjau juo. Jis buvo aukštas, raumeningas ir labai linksmas. Jis – kariškis, mama su juo iki šiol draugauja, draugavimas jau pavirto į vyro ir žmonos bei tėčio ir mamos vaidmenį. Jis yra mano naujasis tėtis.

Drąsiai galiu jį vadinti tėčiu, nes tėtis yra ne tas, kuris man davė gyvybę, o tas, kuris augino, išauklėjo į brandžią asmeny-

bę. Šis gyvenimo tarpsnis buvo gana ramus, tolygus, su truputėliu nerimo ir grėsme netekti dar vieno tėčio. Bet toks tėčių gyvenimas – kovoti už šeimą, tėvynę; bent jau mano tėčio toks tikslas.

Keliaudamas į pietų šalis, kuriose vyksta karas, tėtis rizikuoja gyvybe, kad apgintų savo būrį, kitos tautos žmones ir grįžtų atgal į savo šeimą, jaukius namus. Tas nerimas labai greitai atsispindi kriauklės grioveliuose. Tai dar vienas kriauklės bruožas, kuris apibūdina nerimą mano gyvenime.

Ilgą laiką viskas stovėjo savo vietoje, gyvenome nuosavaime bute, gimė brolis, augo, taip pat ir aš augau, lankiau mokyklą, kaip ir kiti mano amžiaus vaikai, prasidėjo gimnazija, brolis pradėjo eiti į mokyklą. Man būnant šešiolikos metų, mama susilaukė dukrytės, ji buvo mano ir brolio sesė. Tai buvo šeimyniniai reikalai, o mano asmeninis gyvenimas pakrypo vėl į blogąją pusę.

Iš naujo išaugo tie spygliai ant kriauklės, kurie ir mano gyvenimą pavertė didele kančia, kurie bado net iki šiol. Tai buvo susiję su mano pirmąja gyvenimo meile, kuri buvo labai skaudi. Ta pirmoji meilė buvo mano klasės draugė: rudų akių, tamsesnės odos nei visų, garbanotais ilgais plaukais, o svarbiausia – ta panelė buvo klasės pirmūnė.

Buvau labai ja susižavėjęs, net nemaniau, kad ši panelė pati man parašys, kad su manimi taip artimai bendraus. Po kiek laiko ji prisipažino, kad man simpatizuoja. Aš tuo metu buvau euforijoje. Nuo tos dienos mes labai artimai bendravome, susirašinėdavome, kalbėdavomės kiekvieną dieną nuo ryto iki vakaro, kol pagaliau pradėjome draugauti.

Tai truko metus laiko, kol nepadariau klaidos, ir apleidau mūsų bendravimą. Labai greitai viskas baigėsi ir nei ji, nei aš nepasakėme, kodėl taip viskas atsitiko, kol nesužinojau, kad po vasaros atostogų jai persikrausčius į kitus namus, ji pradėjo bendrauti su kaimynu. Bandžiau atsiprašyti jos ir ją susigražinti, bet ji buvo šalta ir atsisakė toliau su manimi bendrauti. Pasakė, kad liksime tik draugai.

Ši frazė nuo to laiko yra pati nekenčiamiausia mano gyvenime. Jei draugauji su žmogumi ir jį vėliau atstumi, tai geriau atstumti visam laikui ir nebebendrauti, nei likti draugais, nes ta begalinė meilė išlieka ir drasko iš vidaus, tiesiog žudo psichologiškai ir morališkai. Su savo nauju draugu ji draugavo trejus metus, iki pat dvyliktos klasės pabaigos.

Kartais su ja atvirai pasikalbėdavau apie jos santykius su juo. Ji man vis skųsdavosi, kad prasti, labai daug pykdavosi, kol tai privedė prie to, kad ji su juo išsiskyrė, o aš tai sužinojau tik šių metų rugsėjį. Tai mane pribloškė, susikrimtau ir tuo pačiu apsidžiaugiau, nes jis tikrai nebuvo vertas tos tobulybės. Aš ją vis dar mylėjau ir tebemyliu. Kai rugsėjį kalbėjome apie mūsų praeitį, sužinojau skaudžių dalykų, kurie mane sužlugdė.

Ji norėjo su manimi vėl draugauti po to, kai aš ją apleidau, bet tylėjo, bijojo. Visus trejus metus, kai draugavo su kitu, apie mane galvojo, verkdamas naktimis. Buvo keli kartai, kai ji man paskambindavo vakare ir kalbėdavome iki pat ketvirtos valandos nakties, iki tol, kol ragelyje išgirdavau alsavimą – žinodavau, kad ji užmigo. Aš net neįtariau, kad ji pasiilgo manęs.

Ir sykių susirašius, ji man viską išklojo. Savo draugei guosdavosi, kad vieną sykį taip atsitiks, kad ji gailėsis, jog su ma-

nimi nedraugavo. Po to atviro pokalbio, aš visas nuščiuvau ir nebežinojau kaip elgtis, galvoje skraidė pačios skaudžiausios mintys ir prisiminimai. Ir šiuo metu esu nežinioje: ar ji ką nors man jaučia, ar po visų studijų likimas vėl mus suves, ar taip ir liksime su skaudžiais prisiminimais. Esu optimistas ir tikiu, kad svajonės pildosi, o mano svajonė – tai ji.

Visos šios istorijos atsispindi vienoje kriauklėje. Į vieną kriauklę galima sutalpinti mano visus devyniolika metų, per kuriuos buvo ir šilto, ir šalto. Visi skaudūs įvykiai mus padaro stipresniais; net jei mums būna labai blogai, reikia išvelgti pozityvą, kuris mus verstų eiti toliau. Reikia nenuleisti rankų, siekiant savo svajonių. Vienaip ar kitaip jos išsipildys.

Hačis

Aš – kriauklė pasaulio jūroje

Neįprastų formų kriauklės – tikri meno kūriniai. Įmantrus kriauklės kiauto raštas visais laikais atrodė labai magiškas ir paslaptingas. Kriauklės mūsų delne tiesiog kvepia jūra, saule, smėliu ir nenumaldomu troškimu leistis į dar nežinomą kelionę.

Gal praėjusiame gyvenime aš buvau jūros kriauklė?

Aš dažnai galvoju, kad esu panaši į kriauklę. Jos forma, spalva priklauso nuo gyvenamosios aplinkos sąlygų bei vandens telkinio, kurioje gyvena kriauklė.

Mano kaip asmenybės formavimą veikia aplinka, draugai ir auklėjimas. Mano temperamentas – jau susiformavęs. Esu energinga, emocionali, atvira, greita, aktyvi, greitai supyktu, bet greitai ir atleidžiu.

Manau, kad mano asmenybės formavimą labai paveikė ženklas, su kuriuo esu gimusi, t. y. avinas, nes tikrai esu labai užsispyrusi ir siekianti savo tikslo. Gal esu per daug savimyla, nes reikalauju labai daug dėmesio iš aplinkinių.

Kaip asmenybė esu kupina optimizmo, energijos ir entuziazmo. Mėgstu lyderiauti, esu labiau linkusi diktuoti savo taisykles negu prisitaikyti prie aplinkybių. Užsispyrusi, pasitelkusi savo kūrybiškumą ir intuiciją, galiu įveikti visas kliūtis. Kartais mano užsispyrimas pasiekti tikslą virsta despotizmu kitų atžvilgiu, o užsidegimas – įniršiu, jei viskas klostosi ne taip, kaip norisi.

Nors esu karštuolė, bet atleidžiu taip pat greitai, kaip ir supyktu. Aplinkiniai ne visada tai supranta ir mano pykčio ilgai nepamiršta, nors man tai kartais atrodo tik smulkmena. Esu spontaniška ir nenustygstanti vietoje, mėgstu laisvę. Kiekvienas žmogus nori būti laisvas: elgtis kaip nori, daryti ką nori, eiti kur nori. Bet kiekvieno žmogaus laisvė priklauso nuo kitų žmonių.

Man nuolat reikia naujų nuotykių ir iššūkių. Rutina mane tiesiog žudo. Mėgstu imtis kartais labai perspektyvaus, bet rizi-

kingo sumanymo, tačiau man dažnai pritrūksta kantrybės viską atlikti iki galo. Be to, nesu punktuoli, man nuolat trūksta laiko.

Patinka nuolat ko nors siekti ar dėl ko nors kovoti. Jei negaliu ko nors siekti ar kovoti, ar neturiu, kur nukreipti savo energijos, pasidarau labai irzli, nerami.

Kartais, kai jau, atrodo, išprotėsiu, pradedu sportuoti. Todėl man tai tarsi geriausias būdas atsipalaiduoti ir pašalinti blogą energiją.

Esu sąžininga, labai mėgstu daug ir be paliovos kalbėti, kartais pačiai paskausta liežuvį. Tačiau turiu vieną trūkumą, kadangi esu atvira, tai ir mano sakomi žodžiai – tiesūs ir tiesmukiški. Pirmą kartą mane pamatęs žmogus sako, kad esu garbėtroška (jis – iš dalies teisus), bet vėliau, mane pažinęs, džiaugiasi, kad bendrauja su šmaikščia, įdomia ir kitokia nei visos kitos jo draugės.

Man tai – didelis komplimentas, nes mėgstu, kai mane giria. Mėgstu viską skirstyti į juodą ir baltą, nes gali būti arba tik taip, arba kitaip.

Nemėgstu didelių susibūrimų, nes ten dažnai būna nepažįstamų žmonių, o man sunkoka užmegzti naujus santykius. Esu užsisklendusi bendraudama su nepažįstamais žmonėmis, bet tik tol, kol peržengiu kažkokį barjerą savyje. Po to tampa labai atvira, nuoširdi, nors kartais pati nuo to nukenčiu.

Mano *kredo* – „viskas arba nieko“. Jis galioja ir meilėje. Jei jau įsimyliu (dabar esu labai įsimylėjusi), tai beatodairiškai, ir visas pasaulis atrodo esąs po mano kojomis. Pastebėjau, kad šį kartą įsimylėjau rimtai, nes pasidariau ramesnė ir pastovesnė,

kadangi mano partneris yra žuvis, tai jis puikiai nuramina mane ir mano sielą.

Man labai patinka, kai mylimas žmogus man skiria 100 proc. dėmesio, giria, lepina ir didžiuojasi manimi. Tačiau labai nemėgstu, kai mane bando kontroliuoti. Tada parodau visus savo ragus ir užsispyrimą, kuris būna kitoks, negu man pataria. Iš principo elgsiuosi kitaip, nors ir žinosiu, kad klystu. Man labai nepatinka, kai manimi nepasitiki ir neleidžia man realizuoti savo minčių.

Esu labai romantiška. Mėgstu gamtą. Gamtoje žmogus randa save, suvokia gyvenimo prasmę, o labiausiai mane vilioja jūra – pabėgti nuo kasdienybės, rutinos. Ošiančios bangos visada ramina.

Galėčiau valandų valandas sėdėti ir tiesiog žiūrėti į toli, į padangėje nardančius paukščius, leidžiant savo mintims skristi. Mėgstu vaikščioti pakrante, rinkti gražias kriaukles, kurių ten pilnas smėlis: parsinešu namo ir šaltais žiemos vakarais jos man primins jūrą ir baltą smėlį.

Pastaruoju metu pradėjau žymiai daugiau mąstyti apie ateitį. Galvoti, kur mane nuneš mano gyvenimo srovės ir bangos po daugelio metų. Vis dėlto mąstau – koks didelis, platus ir pilnas galimybių yra pasaulis, o aš jame – tarytum maža kriauklė galingoje jūroje.

Julija Skripkina

Asmenybė lyg gėlės žiedas

Jūrinės kriauklės – tai kūnai, atkeliavę iš jūros ar vandeny-
no gilumų. Jos būna įvairių formų, spalvų ir dydžių, kiekviena
jų žino skirtingas vandenų paslaptis. Palyginę kriauklę ir
žmogų, galime išvelgti panašumų: kriauklė – tai lyg žmogaus
gyvenimo veidrodis, atspindys, kuriame atsiskleidžia jo gyve-
nimo pakilimai, nuosmukiai ir kitos paslaptys.

Mano pasirinkta kriauklė man asocijuojasi su gėlės žiedu.
Kriauklės smaigalys – tai lyg gėlės sėklytė, lyg vaiko – mano –
gimimas, nuo kurio prasideda visas mano gyvenimas – bepra-
dedaš pamažu suktis kriauklytės griovelis. Smaigalyje praside-
dantis platėjimas – daigo formavimasis. Čia prasideda vaikys-
tė – pradinė pažintis su pasauliu, jo tyrinėjimas, eksperimenta-
vimas, vertybių, jausmų formavimasis ir jų patyrimas.

Šiuo laikotarpiu gyvenimas pradeda įgyti įvairių spalvų,
tiek šviesių, tiek tamsių atspalvių. Toliau vis platėjanti ir su vis
gilėjančiu, platėjančiu grioveliu kriauklė, pumpuro formavima-
sis – paauglystė. Prasideda savęs kaip asmenybės ieškojimas:
nauji potyriai, maksimalizmas, noras pajusti, padaryti ką nors
nauja, beprotiška, ką nors tokio, ką galiu padaryti tik būdama

paauglė, kad atėjus senatvei galėčiau pasakyti – „taip, aš tai padariau“.

Prasideda platesnė pažintis su pasauliu, su žmonėmis, kyla klausymai, ką veiksiu ateityje, kokią studijų kryptį galėčiau, turėčiau pasirinkti. Gyvenime atsiranda dar daugiau spalvų: baltos, šviesios dėmės, kurios matomos kriauklėje, tai gyvenimo džiaugsmas, mėgavimasis juo, pirmieji pasiekimai, pakilimai.

Tamsios didelės dėmės – skaudesni, sunkesni išgyvenimai, patiriami gyvenimo sunkumai, nuosmukiai, nusivylimai savimi ar aplinkiniais. Kriauklės centras, vidurys, žiedo pumpuro brandimas ir jo skleidimosi pradžia – jaunystė – amžiaus tarpsnis, kuriame esu dabar.

Prasideda studijos aukštojoje mokykloje, labiau galvoju apie mokslus, išsilavinimą, rimtesnis tampa ir požiūris į tolimesnę gyvenimą, tėvus, šeimą ar kitas vertybes. Plačiausia kriauklės dalis, gėlės žydėjimas – branda, pagreitį įgavęs gyvenimas, laikotarpis, kurį man dar tik teks patirti. Šiuo tarpsniu atsiskleidžia rezultatas to, ką pasiekėme jaunystėje.

Tai pasiekti, išsipildę ar ne, troškimai, siekiai: geras, mėgiamas darbas, darni šeima, geras atlyginimas, nuolatinė gyvenamoji vieta. Plačiausia kriauklės dalis užsiritusiais kraštais – tai lyg jau seniai žydintis gėlės žiedas – senatvė. Tai gyvenimo tarpsnis, kuriame kiekvienas žmogus įvertina visą nugyventą savo gyvenimą, savo pasiekimus, kuriais didžiuojasi, džiaugiasi arba ne, įvertina visus svarbiausius savo gyvenime priimtus sprendimus, žengtus žingsnius, ar jie buvo prasmingi.

Žmogus gali atsipūsti, gyventi sau, savo malonumui ir džiaugtis tuo, ką turi, kol jo užauginta gėlė vis dar žydi. Taigi kokią jūrinę kriauklę suformuosime, kokią gėlę užauginsime ir kokį gyvenimo paveikslą nutapysime, priklauso tik nuo mūsų.

Lašelis

Gyvenimo raida ir sąmonė

Nors kriauklių pasirinkimas buvo gana didelis, tačiau išsirikau nesunkiai. Mano nuomone, įdomiausiai atrodė 12 kriauklė, ji sukėlė daugiausia jausmų. Šios kriauklės forma paprasta ir turbūt kiekvienas laikėme panašią rankose, bet vis tiek ji išsiskyrė iš kitų, galbūt dėl savo paprastumo ar dėl kitos nežinomos priežasties.

Šioje kriauklėje turbūt svarbiausias dalykas – tai jos forma. Kiekvienas žmogus savo galvoje ją gali interpretuoti skirtingai. Vienam tai gali atrodyti lyg koks vandens sūkurys, kitam – priminti susisukusią gyvatę ir pan. Bet mano nuomone, joje galima pamatyti daug daugiau nei paprastą vaizdinį. Įsižiūrėjus ilgiau ir pagalvojus, galima ją susieti su gyvenimu – laiku nuo

žmogaus gimimo iki mirties. Tai lyg gyvenimo linija, kuri visada galų gale nutrūksta ir baigiasi.

Galima įsivaizduoti kriauklės centrą kaip gimimą, jaunatvę, nes ten kriauklė atrodo veikliausia ir spalvos ryškiausios. Bėgant laikui, žmogus vis sensta, tai galime pamatyti kriauklėje, jos spalvose, kurios, tolstant nuo centro (gyvenimo pradžios), vis niūrėja, darosi tamsesnės. Taip dažniausiai būna ir žmonėms. Sendami jie vis niūrėja, užsidaro savyje ir dažnai nebemoka džiaugtis gyvenimu.

Didėja ir kriauklės plotis, tai lyg žmogus, kuris gimęs vystosi ir keičiasi. Dar vienas įdomus dalykas kriauklėje – tai atsišikimai šonuose, tarsi spygliai, kurių skaičius kriauklei plečiantis vis mažėja. Buvo labai sunku suprasti, ką jie galėtų simbolizuoti, kilo įvairių variantų. Pirma mintis, kuri atėjo į galvą, yra tai, kad jie galėtų simbolizuoti žmogaus sunkumus gyvenime. Bet geriau pagalvojus, manau, jog tai nelabai logiška, nes žmogui senatvėje atsiranda daugiau sunkumų, daugiau iššūkių ir atsakomybės, negu vaikystėje, kai dar esi iš dalies priklausomas nuo tėvų ir galvos nekvaršina tiek sprendimų. Juk vaikystėje ir paauglystėje gyvenimas atrodo daug paprastesnis.

Žiūrint iš kitos pusės, tie kriauklės išsišikimai galėtų simbolizuoti tobulėjimą, žinių kaupimą. Nes kuo jaunesnis esi, tuo daugiau neatskleistų dalykų yra, ir bėgant metams vis tobulėji, įgyji naujų įgūdžių. Senstant dalykų, kuriuos gali išmokti, skaičius mažėja, žinoma, nekalbant apie naujasias technologijas, kurios labai sparčiai tobulėja ir vyresniam žmogui tampa sunkiau suprantamos, ne taip, kaip vaikams, kurie jau vaikų darželyje yra mokomi naudotis planšetėmis ir pan. Taip pat ant

kriauklės yra matomos tarsi raukšlės, kurios proporcingai ryškėja kriauklei didėjant. Žmogaus laukia toks likimas, senstant jų atsiranda vis daugiau ir daugiau, kad ir kaip besistengtum, nuo šio senatvės įrodymo nepabėgsi.

Šią kriauklę galima susieti ne tik su gyvenimu, bet ir su žmogaus sąmone. Įsivaizduojant, jog centras, tai giliausi ir smagiausi atsiminimai, kuriuos žmogus linkęs laikyti arčiausiai centro, kurie jam yra brangūs. Kriauklės plėtimasis simbolizuoja jau vis paprastesnius ir ne tokius svarbius atsiminimus, tuos, kurie gal net niūresni ir nesuteikia tiek džiaugsmo. Tie išsišokimai galėtų simbolizuoti tarsi spynas ar užraktus, kurių skaičius lemia šių atsiminimų ar išgyvenimų prieinamumą kitiems žmonėms. Kuo toliau nuo centro ir kuo mažiau išsišokimų, tuo lengviau apie tai pasakoti kitiems.

Kalbant apie spalvas, jei vertintume jas kaip gyvenimo spalvas ir simboliką, kurią minėjau anksčiau (kuo tamsesnės kriauklės – tuo niūresnis išgyvenimas), tada ši kriauklė tiktų tik daliai žmonių. Nes žmonių yra visokių, vieni mėgsta dalintis gerais išgyvenimais ir įvykiais, ir kita dalis, kuri gerį ir gerus atsiminimus laiko savyje, o į išorę išleidžia tik prastesnius. Tokie žmonės dažnai atrodo viskuo nepatenkinti ir niūrūs. Būtent niūrių žmonių sąmonei ir pritaikyčiau šios kriauklės modelį. Nes, kaip matote, jos centras šviesus, o į išorę veržiasi niūresnės spalvos. Žinoma, su tokiais žmonėmis yra sunkiau bendrauti ir ne kiekvienas tai sugeba.

Pabaigai galėčiau pasakyti, jog nors ir toks paprastas dalykas, kaip kriauklė, gali sukelti daugybę asociacijų ir pamąstymų, kiekvienas žmogus ją gali interpretuoti skirtingai, priklausau-

somai nuo jo fantazijos ir pasąmonės. Vienam tai gali atrodyti „tiesiog kriauklė“, kitam sukelti apmąstymus ir vaizdinius.

Stasys Simutis

Gamta, žmogus ir patirtis

Gamta yra kūrėja, kuri sukuria tokį meną, kurio niekas nepakartos. Ji nejuokauja, ji visada yra teisi ir neklysta kurdama, o kriauklės – tai dar vienas gamtos kūrinys, kurio niekas negali pakartoti. Kiekvienas brūkšnelis, spalvų derinys ir įlenkimas yra ten, kur jam ir priklauso būti. Pažvelgus į šį kūrinį, įsigilinus į jo istoriją, galime palyginti ją su savo ar kurio nors kito žmogaus gyvenimu, charakteriu bei išvaizda. Taigi ši struktūra yra visada griežta ir jos nereikia keisti ar galvoti, kad kažkas ne taip, nes ji visuomet teisinga.

Gamta – tai mūsų didis poetas, kuris sugeba ir menkiausiomis ar net griežčiausiomis priemonėmis pasiekti patį didžiausią efektą. Ši kriauklė iš pradžių atrodo kaip paprasta, niekuo neišsiskirianti iš kitų, tačiau geriau į ją pažvelgę galime

pamatyti ir suprasti, kad ji pasakoja gyvenimišką istoriją, kurią jai yra patikėta papasakoti bei parodyti mums.

Žiūrėdami į kriauklę matome, kad ji yra susisukusi į rutuliuką. Mažasis kraštelis, esantis centre, yra mažesnis ir tamsesnis nei šios kriauklės pabaiga, kuri yra plati ir šviesi. Žmogaus gyvenimas prasideda panašiai. Mūsų kūrėjai yra tėvai, kurie mus kurdami irgi neklysta, nes sukuria unikalią būtybę, kurios neatkartosi, kaip ir šios kriauklės. Tad mamos iščiose savo gyvenimą pradėdame tokia pačia poza ir mūsų galva bei nugara jau nuo aštuntos savaitės patamsėja, o kojytės lieka šviesesnės.

Augame, tobulėjame, formuojamės, ir ši kriauklė darė tą patį, kol susiformavo iki tokios formos, dydžio ir spalvų derinio, kaip kiekvienas žmogus. Kartais net nebandome, gal nenorime, pamatyti panašumų, o kuo daugiau pažinsime ir įsižiūrėsime į gamtą, jos dėsnius, tuo labiau bus neįtikėtini jos stebuklai, įžvelgsime joje žmogaus ir net savo gyvenimo istoriją.

Kriauklė – tokia įdomi ir vienintelė knyga, kurios kiekvienas puslapis yra prasmingas. Kiekviename iš jų galime rasti persipynusių istorijų, tiek blogų, tiek gerų, kaip ir kiekvienas mūsų veiksmas ar išgyvenimas palieka mūsų pačių ar kiekvieno kito žmogaus asmeninėje knygoje kokį nors įrašą. Gal ši kriauklė matė daug skausmo ir kančių, todėl ji yra susisukusi į kamuoliuką. Kai žmogui sunku, jis dažnai gulėdamas lovoje susisuka į kamuoliuką, tikisi, kad skausmas greičiau praeis.

Tada atrodo, kad pasaulis yra juodas ir sunkus, beprasmiškas, kaip ir šios kriauklės centro juodieji krašteliai. Mažėjant rūpesčiams, skausmui ar kitiems tamsiems jausmams ar išgyvenimams, viskas atrodo šviesiau, prasmingiau, kaip ir matomo

gamtos kūrinio esami šviesių spalvų atspalviai. Pradžioje dažniausiai viskas atrodo ne taip gerai, kaip galėtų būti, kad pasaulis griūna ir yra sunku. Esant tokiam požiūriui, iš tos tamsos išeiti ir pamatyti šviesą yra sudėtinga.

Tačiau jei sugebi pačioje pradžioje pamatyti šviesą, tai visas kelias iki pabaigos gali būti lengvas, be didelių išbandymų. Tačiau, kad ir kaip norėtume „iš balos išlipti sausi“, to nebus. Kiekvienas patirtas rūpestis, trauma ar skausmas palieka žymelę mumyse. Nesvarbu, ar tai buvo didelis sukrėtimas, ar mažas, jis paliks randą ir mus pakeis, kaip laikas keitė šią kriauklę. Ji turi daug rudų dryžių, kurie yra matomi vos pažvelgus į ją.

Gal jie atsirado dėl amžiaus, kaip ir žmogui senstant atsiranda raukšlės, kurios yra matomos visiems ir nesvarbu, ar tai juoko, ar rūpesčių dėka, jos papuošia jį. Gal tai gyvenimo išbandymų randai, kurie matomi, kai atsiveri kitam arba kai iššūkiškai tave pakeičia taip, kad net menkai pažįstami žmonės gali pasakyti, kad kažkas nutiko ir tu pasikeitėte į gerą ar blogą pusę.

Tačiau tai gali būti ir fizinio skausmo dėka atsiradęs randas, kuris puikiai matomas kitiems ir ne visada šį randą pavyksta paslėpti. Nors ir kaip bepažiūrėsime, aišku, kad kūriniai yra amžinai besikeičiantis vėjas, ir niekuomet nebūdami tokie pat, jie savo kūrėjui išliks tokie, kokie buvo pradžioje, nesvarbu, ką matys ar galvos kiti, nes kas benutiktų, jie visuomet išlieka patys savimi, nors ir giliai viduje.

Taigi nenuvertinkime mus supančios aplinkos, net ir pačių menkiausių smulkmenų, nes į jas įsižiūrėjus galima suprasti įvairiausių dalykų ir pabandyti tai apmastyti. Tad nors ši mažoji kriauklė atrodo menka, tačiau ji parodo, kad nebūtina rinktis

tai, kas blogiausia, galima bandyti išvelgti ir gera, ir kad aplink mus niekas negali būti tobulas visiems.

Gyvenimas žiaurus tam, kuris nemoka juo džiaugtis ir išvelgti jame šviesos. Įsileidę į gyvenimą daugiau šviesių spalvų nei tamsių bei niūrių, galime būti laimingesni ir turėdami gyvenimiškų randų.

Optimistiškai

Asmenybė – verta pasaulio dalis

Pažiūrėkite žmogui į akis. Ką jūs ten matote? Žvilgsnį, liepsnojantį meile? Spindulių, kupinų džiaugsmo ir noro pakeisti gyvenimą? Nerūpestingumą? Ne... Tik skęstančią dvasią rutinoje.

Mano gyvenimas – rutina. Prieš tai buvusi diena identiška šiandieninei. Niekas nesikeičia. Aš jaučiuosi kaip tos pačios dienos įkaitė, aš kaip „Švilpiko dienoje“. Mes kaip kriauklės. Pasislepame po storu jos kiautu, bijome plačios erdvės, nežinome nieko, išskyrus buitinius dalykus, prisitaikome prie pa-

saulio, tyliai ir ramiai gyvename gulėdami dugne ir bijome net krustelėti, nes nežinome kas mūsų laukia.

Tačiau mes turėtume būti tai siautėjančiu, tai ramiu okeanu, mąstyti, daryti, kurti ir gyventi kiekvieną dieną vis naujai. Mes turime vis kažką keisti, būti viskuo, o ne ta maža kriaukle, kuri niekam neturi įtakos ir guli niekam neįdomi.

Mes turime svajoti, kurti tikslus, kurių galėtume siekti ir pasiekti. Tada ir tik tada mūsų gyvenimas įgis prasmę. Tada ir tik tada mes sugebėsime sudaužyti kriauklės kiautą, išsilaisvinti ir tapti kažkuo svarbiu šiame gyvenime.

Kokia mano gyvenimo prasmė? Šį klausimą sau užduoda kiekvienas žmogus.

Ar gyvenimo prasmė – pasiekti savo užsibrėžtus tikslus ir būti geresniu, sėkmingesniu nei kiti? Kai tik pasiekiame vieną tikslą, tuoj pat atsiranda kitas. Kiekviename gyvenimo etape tikslai skiriasi. O žmogus be tikslų ne gyvena, jis tada tik egzistuoja. Visi mes kažko norime, tačiau ar skiriame visas pastangas, ar susikuriame tikslus, kad tuos norus įgyvendintume?

Būdami darželyje laukėme, kada jau galėsime eiti į mokyklą. Pradinukų klasėse siekėme pasirodyti iš kuo geresnės pusės, mokytis geriau nei kiti, kad būtume vis pagiriami. Vidurinėje mokykloje vis labiau pradedi mąstyti apie ateitį, stengiesi geriau mokytis, tobulėti įvairiose srityse, ieškoti artimų, patinkančių dalykų, pagal kuriuos būtų galima pasirinkti būsimą, paklausia, gerai apmokamą profesiją.

Pabaigęs vieną mokyklą, stoji į kitą mokymo įstaigą, kur taip pat stengiesi įgyti naujų žinių, įgūdžių, perprasti mokomą dalyką, nes nori tapti puikiu specialistu. Gavus diplomą, tikslas

būna surasti darbą pagal specialybę. Tokį suradęs, pradedi siekti karjeros aukštumų, kad gautum vertą atlyginimą, kad būtum įvertintas. Jaučiame poreikį būti kažkam reikalingi. Dar vienas tikslas tarp šių gyvenimo pakopų, kurio ieško kiekvienas žmogus.

Visą gyvenimą mes ieškome meilės ir kai tokią randame, siekiame sukurti laimingą, darnią šeimą. Čia jau du tikslai šalia vienas kito, nes norint aprūpinti šeimą, reikalingas gerai apmokamas darbas. Todėl ir jėgų prireikia dvigubai. Atsiranda vaikai, mūsų kaip tėvų pareiga juos „pakelti ant kojų“, išmokyti gyvenimo pradmenų, supažindinti su visuomenės priimtomis normomis ir taisyklėmis.

Vaikai užauga, atsiranda anūikai. Ir vis mąstai, štai jau galėsiu pailsėti, galėsiu sau leisti tai, ko mokydamasis, augindamas vaikus negalėjau sau leisti dėl laiko stokos. Dabar jau galėsiu džiaugtis ramybe, bet tas laikas kaip neateina, taip neateina. Senatvėje žmonės pradeda vis daugiau gręžiotis atgal, ką padarė gyvenime, ko nepadarė, gailėtis veltui praleistų dienų. Juk esame girdėję senyvo amžiaus žmonių posakį „kad kas man gražintų jaunystės dienas, jas pragyvenčiau visai kitaip“.

Tik tada žmogus supranta, kad gyvenimas turėjo praeiti garbingai, prasmingai, juk ne šiaip sau duodamas žmogui gyvenimas. Kiekviena dalelytė šioje Visatoje yra svarbi ir tik visos dalelytės sudaro visumą. Tačiau kokią įtaką ji turės visumai, priklauso tik nuo jos pačios. Čia kaip upelio vanduo: jis gali pagirdyti, jis gali sudrėkinti žemę, jis gali sukti malūnus arba sustoti, pavirsti bala ir išdžiūti, niekam nesuteikęs nei džiaugsmo, nei naudos.

Tai kodėl senyvo amžiaus žmonės, pragyvenę, prasimokę, dirbę visą gyvenimą, užauginę vaikus, vis dėlto nori daug ko gyvenime? Gal mūsų tikslai vis dėlto nėra mūsų? Gal jie įteigiami nuo pat gimimo tėvų ir visuomenės, gal mes esame įspraudžiami į standartus, kad turime būti tokie ir siekti tik tokių tikslų? Mums uždeda kiautą ir žiūri, ar mes sugebėsime iš jo išsilaisvinti. Mes bandomė, ypač būdami vaikai, tačiau iš esmės pasiduodame užaugę, nes tada kiautas tampa ypač stiprus ir kietas, ir mes įsisukame į rutinos verpetą. Dauguma jaučia tą nebylų šauksmą išlįsti, tačiau baimė, tinginystė, pyktis mus vis traukia atgal.

Tai įrodymas, kad žmogaus gyvenimo pilnatvė priklauso tik nuo jo paties. Tereikia tik panorėti, susikurti SAVO tikslą, palikti pyktį, baimę už savęs, ir dar žingsnis, konkretūs veiksmai tikslo link, liko paskutinis šuolis peržengti kraštą ir štai – jau stovi ant tvirtos žemės, jautiesi laisvas, nevaržomas, girdi pasakišką okeano muziką, sklindančią iš tavo kiauto, kuri prieš išlendant atrodė tik kaip kažkoks švokštimas. Matai gražias savo kiauto formas, taisyklingą spiralę, ir tada supranti, kad esi tobula visatos dalis. Tu ne ta tamsa, esanti kriauklės viduje, o asmenybė. Tu – perlas, šio pasaulio turtas, kuris nėra niekam tikęs, ir ne daiktas, kuris niekam nereikalingas.

Tu žmogus, sugebantis pakeisti sociumą, pasiekti aukščiausių viršūnių, parodyti pasauliui savo ypatingus sugebėjimus. Visas žmogaus gyvenimas nuo gimimo iki mirties eina tolygiai mūsų kriauklės spiralės principu. Mūsų gyvenime ne tik matematikos, fizikos atstovai turi spiralės schemą. Tokį patį taisyklingą spiralės principą turi ir gamtos reiškiniai. Tai, ma-

nau, įrodo, kad ir gamtoje viskas taisyklinga ir tobula, ir kad tai pamatytum, tereikia išlįsti iš kiauto. Tikiuosi, aš išlįsiu...

Anastasija Topčilko

Vilties perlas

Vėlų rudenį, kai vėjas lanksto medžių šakas, kai krinta žemėn paskutiniai pajuodę lapai, aš žvelgiu pro aplytą langą ir mano širdyje kyla keistas jausmas. Gal tai ilgesys, gal laukimas kažko naujo, nepaprasto, gal praeitų vasaros dienų liūdesys.

Mano žvilgsnis nukrypsta į nuotraukas, gulinčias ant rašomojo stalo. Įvairios kriauklės, kriauklelės. Labiausiai dėmesį patraukia antra kriauklė iš apačios, nes spalvų derinys puikiai apibūdina mano nuotaiką šaltomis rudens dienomis.

Žvelgdama į ją aš pajuntu keistą, nenusakomą jausmą. Lyg nedrąsus spindulėlis pasiklydo debesyje, lyg saulė susimaišė su sniegu. Tai viltis, kad bus šilta, kad dar ateis pavasaris ir sugrįš paukščiai, vis gyvens nesusalusioje sieloje. Jų šviesa tokia pat amžina kaip žiema, žemė. Mes atėjome iš amžinybės, į amži-

nybę ir sugrįšime. Dega šviesa, neužgęstanti ugnis, ir mano liūdesys silpnėja.

Tos žvakės visada primins kitoms kartoms, kad buvome mes, mėgome ar nemėgome rudens, žiemos, tikėjomės, kad bus lengviau kvėpuoti, dar sugrįš švelnus pavasario vėjelis, atneštas ant didelių paukščio sparnų.

Ir bus žydras ir skaidrus dangus, ir saulė, išaugs jaunosios šakelės su kvapniaisiais pumpurais. Lyg varpas skambės pavasario daina, kad visi žinotų, jog vėl atėjo pavasaris. Tik tada aš galėsiu pamiršti miglotus rudens sapnus, ištirps ledai, atšils manoji siela. Aš vėl gyvensiu pavasariu, lyg varpas plaks širdis.

Priglaudžiu ausį prie kriauklės ir išgirstu įspūdingus vandenyno garsus. Prieš akis iškyla prisiminimai. Jūra, vandenynas, paslaptingi vandeniui užkloti plotai, gelmės, savyje slepiančios dar ne iki galo atrastas gamtos grožybės ir įspūdinga vasara su tėvais, broliu, draugais, vakarai prie ošiančio vandenyno, besišypsantys veidai ir nuostabi nuotaika. Tai pačios nerūpestingiausios, įdomiausios ir smagiausios dienos, kada esame visi kartu.

Iš praeities sugrįžta įspūdingas italų Renesanso dailininko Sandro Botičelio paveikslas „Veneros gimimas“, kuriame vaizduojama romėnų meilės deivė Venera, išnyranti iš didžiulės jūros kriauklės. Norint, kad Afroditė padėtų meilėje, siūloma nešioti kūno papuošalus arba plaukų aksesuarus su jūros kriauklėmis.

Tikima, kad tokie papuošalai – tai amuletai, padedantys pritraukti tinkamą partnerį. Norint išlaikyti du įsimylėjėlius

kartu, galima nešioti talismaną, sudarytą iš dviejų sujungtų kriauklių. Tokios kriauklės viduje reikėtų užrašyti įsimylėjėlių inicialus, kriauklę uždaryti ir užklijuoti.

Prisimenu žodžius apie perlą kriauklėje. Rasti kriauklėje perlą reiškia: merginai – laiminga vienatvė, nes nestigs nei išminties, nei patirties; moteriai – palanki proga įsitikinti, kad jos partneris nepakeičiamas; vyrui – vienatvės pabaiga ne savo noru...

Kriauklės – didžiausias jūros turtas. Spalvotos, margos, lygios, grublėtos, mažos ir didelės, paprastos ir įspūdingos, kerinčios ir savyje saugančios jūros paslaptį – jos dainą.

Kriauklė kaip pasaka. Priglauskite ją prie ausies ir ji jums papasakos apie okeaną – rašo Marie-Helene Delval. Dabar jau nebelieka liūdesio, ką tik slėgusio savo pilkumu, ir prisimini- mai vėl ima žadinti laukimą.

Aleksandra Ahmatova

IŠMINTIES ŠALTINIS

Autoriteto įkvėpimas

Visos kriauklės vienodos, bet kartu ir skirtingos. Tarsi kiekviena iš jų kurtų savitą istoriją, simbolizuotų skirtingą gyvenimą, likimą ir atstovautų vis kitokiam gyvenimui. Bene sunkiausia buvo išsirinkti tą vienintelę, išskirtinę ir įdomiausią, kuri bus mano darbo palydovė, nes visos jos mane viliojo ir intrigavo. Tačiau galiausiai pasirinkau tokią, kokią pati turėjau vaikystėje.

Pirmas mintyse iškilęs klausimas, kuo kriauklės žmogui gali būti ypatingos ir reikšmingos? Sunku net patikėti, kad jos tai gali. Kažkada seniai seniai, kai dar buvau maža mergaitė ir gyvenimas atrodė tarsi nerūpestingas žaidimas, mano teta, kurią labai gerbiu ir ji man – autoritetas, iš užsienio pajūrio parvežė kriauklę.

Reikia pripažinti, pirmomis minutėmis ji atrodė labai įdomi, turbūt todėl, kad buvo „neatpažintas objektas“ mano mažame vaikiškame pasaulėlyje, kitokia nei mano tėvynės paplūdimių kriauklytės.

Kaip ir visi maži vaikai, nors iš tiesų ne tik vaikai, visų pirma aš ją pridėjau prie ausies ir bandžiau išgirsti bangų ošimą. Tai atrodė kaip būtinybė, nes ji juk iš vandenyno, ji turi skleisti bangų ošimo garsą. Labai nuliūdau, kai nieko neišgirdau, tačiau teta neleido man pasiduoti. Ji liepė atsisėsti kur tylu, truputį palaukti ir įsiklausyti. O tada... o tada aš išgirdau jūrą, kuri skambėjo taip nuostabiai, lyg vaikščiočiau pajūryje smėlėtu krantu...

Nepaisant užburiančio garso ir trumpalaikio džiaugsmo, kaip ir reikėjo tikėtis, po keleto dienų ji man tapo nereikalinga. Atsidūrė žaislų dėžėje su kitais mano žaislais, o tapdavo reikalinga, tik kai labai įsijausdavau į kokį žaidimą, ji man atstodavo kokį nors daiktą, bet niekada nebuvo naudojama pagal paskirtį. Liepiama mamos išrinkti žaislus, kurie nebenaudojami, jos neišmesdavau – kažkodėl ją palikdavau. Nors ir buvo nenaudojama, gulėjo žaislų dėžės dugne vienui viena, bet niekada niekam jos neatidaviau. Pasilikau ją ir nė karto dėl to nepasigailėjau.

Jau praėjo daugiau nei dešimt metų. Dovanota kriauklė guli mano knygų lentynoje, iš dalies pamiršta ir naudojama tik kaip puošmena. Tačiau ši užduotis privertė mane prisiminti viską, kas su ja susiję. Pasiėmiau kriauklę ir pridėjau prie ausies. Vėl girdžiu tą pasakišką jūros ošimą. Prisiminimai grįžta vienas po kito, tik mano požiūris jau kitoks. Dabar ji man daug svarbesnė. Mano tetos jau nebėra, tačiau kriauklė visada ją primins.

Ši kriauklė tarsi mano inkaras, kuris saugo tetos atminimą. Ji primena tas džiaugsmingas ir nerūpestingas akimirkas, pra-

leistas drauge. Atidžiau pažvelgus į šį gamtos kūrinį, gali lengvai pastebėti grublėtą jos paviršių, simetriškas bangeles, švelnias spalvas ir kaip jos keičiasi ties kiekviena paviršiaus banga. Iš dalies man tai panašu į jūros dugną, kai bangų paveiktas jis tampa tarsi kalnuotas.

Staiga prisimenu, kai vasarą eini gilyn į jūrą ir jautiesi taip gerai, smėlis švelniai kutena pėdas, bet kartu ir ramina. Ramina, visai kaip bangų ošimas, kai po paskaitų pavargusi nuvažiuoju prie jūros ir tiesiog sėdžiu, klausausi bangų garso. Kartais skaitau knygą, o bangos sukuria nepakartojamą atmosferą, kurios dėka galiu dar labiau įsijausti į skaitomą romaną.

Primena ir tetą, kuri taip pat mėgdavo tiesiog žvelgti į jūrą. Ji visada sakydavo, kad jūra, tai tas dalykas, kuris ramina, kurio dėka žmogus nusiramina visada, ji suteikia energijos ir įkvepia. Dabar suprantu, kad kriauklė man reikalinga, ir džiaugiuosi, kad niekam jos neatidaviau, kad sugebėjau išsaugoti.

Taigi užduotis privertė į daugelį dalykų pažvelgti kitaip. O gal žvelgti kitaip privertė laikas ir nauja patirtis, bet kaip bebūtų, naujas, šviežias žvilgsnis mane pakylėjo, suteikė naujų idėjų ir įkvėpė suvokti, jog kartais senuose dalykuose būna tai, kas dabar mums svarbu, tiesiog reikia prisiminti ir apmąstyti.

Mano gyvenimas pasikeitė, bet dėka šios užduoties, šios kriauklės, manyje vėl atgijo teta, atgijo dalis vaikystės, kurią, maniau, jau esu užmiršusi. Prisiminimai bus gyvi tol, kol mes gyvensime ir leisime gyvuoti jiems. Tik reikia stengtis jų nepaleisti vėjais.

Viktorija

Lūžis ir vilties išmintis

Jūrinės kriauklės yra universalios. Kiekvienas asmuo, paėmęs šį jūros „syvą“, gali išvelgti begalę skirtingų dalykų, pamatyti gyvenimo prasmę, pakilimus ir nuosmukius, pasisemti idėjų ar net atrasti tikrąjį save. Kriauklės iškilimai ir beribė spalvų gama sutapatina jį su trapiu gyvenimu. Sakysime, kriauklė yra tarsi mažytis akmenėlis, kuris paprastam eiliniam žmogui gali nereikšti nieko, tačiau daugybę skirtingų jausmų išgyvenantis asmuo šiame akmenėlyje gali išvelgti jaudinančius savo praeities bei ateities aspektus.

Kasdien audringa jūra į krantą išmeta tūkstančius įvairiausių kriauklių. Vienos būna nuožulniai nublizgintos, kitos – kiek šiurkštokos, dar kitos – visai sutrupėjusios. Taip pat, kaip šie jūros turtai, ir žmonės ateina į mūsų gyvenimus. Mes susipažįstame su daugybe naujų, kuo nors turtingų asmenybių, kurios palieka didžiulį pėdsaką mūsų gyvenimo kelyje.

Kalbant apie žmonių tipus ir lyginant su kriaukle, kurią pasirinkau, spygliuoti atitinka pavienius asmenis, kurie mūsų kelyje atsiranda trumpam laiko tarpui, bet palieka labai charakteringą žymę. Banguoti atitinka emocingus ir greitai nuomonę keičiančius asmenis, kurie grūdina mus savo nepastovimu, o

tokią spalvų gamą turintys žmonės savo asmenine patirtimi gyvenimo kelyje, išgyventų sunkumų ištvėrimu moko mus nepasiduoti ir žvelgti į gyvenimą kitomis akimis.

Kriauklės spalvų gama primena dykumą. Sodri smėlio spalva tarsi šaukte šaukia apie gyvenimo būties įprasminimą. Senovėje žmonės išeidavo į dykumą, norėdami iš jos pasisemti stiprybės, atrasti savo sielos kertelėje vietos naujiems potyriams ir vertybėms. Tuomet žmogus sėmėdavosi išminties ir, būdamas tik su savimi pačiu, suprasdavo tikrąją gyvenimo vertę. Kriauklės spalvų perėjimas rodo žmogaus jausmų evoliuciją. Blyški pilka spalva – tai žmogaus dvejonės, tikslo ar prasmės nebuvimas.

Toliau spalvos ryškėja, kol galiausiai pasiekia ugninės spalvos sodrumą. Panašia tema rašė novelistė Bitė Vilimaitė savo kūrinyje „Kada piešime perlinę vištelę“. Šioje novelėje pagrindinė veikėja – mergaitė – buvo labai įnoringa ir paviršutiniška ne tik sau, bet ir aplinkiniams, įskaitant ir savo mamą. Vis dėlto vieną dieną įvyko lemtingas pokytis, kuris pakeitė mergaitės mąstyseną ir ji tapo atsakingesnė bei rūpestingesnė. Taigi gyvenime turi įvykti koks nors lūžis, paveikiantis tolimesnius asmens veiksmus, o tie lūžiai puikiai atsispindi kriauklės spalvų sodrume ir jų perėjime iš vieno tarpsnio į kitą.

Kriauklės banguotą formą galima interpretuoti įvairiai. Šiuo atveju norėčiau ją sieti su potvyniais ir atoslūgiais. Vienu metu gyvenimas yra aukščiausioje viršūnėje ir visokeriopai klesti, o kitu atveju tarsi žemė slysta iš po kojų. Tačiau, kaip po didžiulės sausros ateina lietus, taip ir po sunkaus gyvenimo tarpsnio atsiranda nors mažytis saulės spindulėlis, kuris nušvie-

čia gyvenimą kitomis, vilties suteikiančiomis spalvomis. Svarbiausia yra žmogaus požiūris į tam tikrus dalykus.

Jei jis visuomet matys tik blogąją gyvenimo pusę, niekuomet nepakils į šviesiosios pusės aukštumas. R. Granausko kūrinyje „Gyvenimas po klevu“ aprašomas senos moters gyvenimas pereinant tris kartas. Pirmiausia vyro mirtis, toliau seka vaiko mirtis ir anūko lengvabūdiškumas bei polinkis į alkoholizmą. Senutė visus šiuos įvykius išgyveno skausmingai, tačiau niekuomet nepasidavė ir, atsiradus nors mažytei vilčiai, ji rasdavo jėgų nusišypsoti ar bent jau negrauzti savęs dėl susiklosčiusių aplinkybių. Taigi vėl – svarbiausia yra žmogaus požiūris į gyvenimą, į mus supančius žmones.

Nerastume nė vieno žmogaus, kuris savo gyvenime buvo visiškai laimingas ir neturėjo sunkių momentų. Visi esame išgyvenę vienokių ar kitokių sunkumų, kurie giliai įsirėžė mūsų gyvenimuose. Kriauklės spygliai man asocijuojasi su išgyventais sunkumais ir potyriais. Kiekvienas žmogus savyje turi daugiau ar mažiau spyglių, kurie rodo išgyventas audras ir nuoskaudas, kurios visam laikui pasiliko „įrašytos“ jo gyvenimo knygoje. Spyglių kiekis nėra mūsų trūkumas, priešingai, tai rodo ryžtą ir susidorojimą su problemomis. Tai tarsi iššūkiai, kuriuos mums tenka įveikti.

Taigi iš vienos mažytės kriauklės galima atskleisti visą žmogaus gyvenimo kelią, pamatyti net giliausią jo asmenybės kertelę. Man tai nėra tik mažytis akmenėlis, kuris, kaip ir kiti tūkstančiai kriauklių, yra išmetamas į krantą. Kiekviena kriauklė gali papasakoti savo istoriją, kurią žmogus gali interpretuoti

ir prisitaikyti sau. Skirtingos ir gana sudėtingos formos bei spalvos pasižymi išraiškingais simboliais.

Kuosa

Išorė ir vidus

Jūrinė kriauklė – tai moliuskų kūną dengiantis kietas apvalkalas, saugantis jį nuo bangų mūšos ir priešų. Kriauklių gali būti įvairių dydžių, formų, spalvų ir raštų. Kriauklės viršutinio sluoksnio ornamentas, kuris puošia kriauklę, vadinamas skulptūra arba raštu. Turbūt retas, kuris yra susimąstęs apie tai, kuo žmogus, jo charakteris ar net išvaizda, gali būti panašūs į kriauklę ar kuo kriauklės yra svarbios mūsų gyvenime.

Paėmusi kriauklę ir pridėjusi ją prie ausies, klausydama jos ošimo prisimenu vaikystę. Juk tikriausiai kiekvienas vaikas klausosi kriauklės ir girdi joje jūros ošimą, kuris nukelia mus kažkur toli, užmirštant tikrovę. Kriauklės ošimas gali padėti žmogui, nuraminti jį, atpalaiduoti. Tai lyg draugas, su kuriuo tiesiog nereikia net kalbėtis, suprantį jį iš jo tylos, ramumos.

Taip ir kriauklė – ji nekalba, nejuda, bet užtenka ją paimti į ranką, priglauti prie ausies, pajauti ramybę.

Be to, kriauklės išvaizdą ir formą galima tapatinti ir lyginti su žmogaus charakteriu, jo savybėmis ar net išgyvenimais. Kaip ir kriauklės forma, kuri gali būti sukta, smaili ir su tuščia erdve viduje, taip ir žmogus, kuris galbūt pasiklydęs gyvenime, kurio suktą gyvenimo kelią gali simbolizuoti sukta kriauklės forma. Kiekvienas kriauklės linkis gali atvaizduoti daugybę žmogaus gyvenimo kelio posūkių, nukrypimų, nelaimių.

Asmenybės gyvenimas gali būti tiesus be įvairių įvykių, lemiančių jo gyvenimą, bet gali būti ir kaip ši kriauklė – nelygus, grublėtas, su daugybe nuopolių ir pakilimų. Palyginus kriauklių formą su žmogaus gyvenimu, galima atrasti daug panašumų. Be to, kaip kriauklės vidus gali būti tuščias ar išmuštas jūros bangų, taip ir žmogus – išorėje gali būti labai gražus ir pasitikintis savimi, tačiau viduje būti tuščias ir be jausmų.

Taip pat kriauklės raštai, ornamentai, kurie ją puošia, gali būti tapatinami su žmogaus išvaizda. Žmogus išorėje gali būti labai gražus, puošnus, „traukiantis akį“, kaip ir kriauklė, tačiau nepaėmęs jos į rankas, nepamatysi, kas slypi jos viduje ir neišgirsi to raminančio jūros ošimo. Tas pat būdinga žmogui, nes žmogus moka puikiai užsimaskuoti kauke, kuria slėpsis nuo kitų lyg moliuskas po savo kiautu, bijodamas aplinkos žalos. Tik pažinęs žmogų artimiau, pamatysi, kas slypi jo širdyje, ką slepia nepriekaištinga ar priešingai – negraži išvaizda, ką šnabžda jo vidinis balsas.

Ši kriauklė nėra švelni, jos kūnas tarsi spygliuotas, nuklotos dygliais, kurie gali sužeisti ar įdurti. Žmogaus charakteris,

jo savybės, gali būti tarsi šios kriauklės dygliai. Jis gali būti spygliuotas, aštrus, nenusileidžiantis kitiems, kovojantis už save, o kartais ir suteikiantis skausmą, įdurdamas savo dygliu, nepagalvodamas, kiek skausmo ar nusivylimo juo gali suteikti kitam. Tačiau žmonės yra tokios būtybės, kurios dažniau pirma padaro, o tik paskui pagalvoja apie pasekmes, kurios gali būti skaudžios ar net gniuždančios. Deja, to neįmanoma pakeisti. Žmogus gimė toks ir nei jo charakterio, nei išvaizdos nepakeisi, kaip ir kriauklės – kokią išmetė jūra į krantą, tokia ji ir yra.

Galiu teigti, jog kriauklės forma, ornamentai, raštai ir įvairiausi iškilimai gali būti tapatinami su žmogaus gyvenimu, jo charakteriu ar net mintimis. Kriauklės puikiai atspindi, koks žmogus gali būti išorėje ir kokia nežinomybė, o kartais ir tuštybė, slepiasi jo viduje, kurią pridengia kaukė.

Gintarė Gliožerytė

Pusiausvyros linkmė

Šią kriauklę pasirinkau, nes tokios dar nemačiau. Nors atrodo paprasta: neturi ji nei išsišakojimų, nei „dantukų“ ant

kiauto. Ir spalvos tik dvi – šviesiai ir tamsiai ruda. Bet, mano manymu, ši kriauklė – ypatinga. Pirmą kartą pamačiusi, žinojau, kad rašysiu apie ją. Gal mane pakerėjo mėgstamų spalvų derinys, o gal šių spalvų išdėstymas – šviesi, tamsi, šviesi, tamsi, šviesi... Visai kaip gyvenimas...

Būna šviesių dienų, po jų būna tamsios. Bet vėlgi, čia galima įžvelgti ne vieną reikšmę. Diena gali būti šviesi, kai šviečia saulė, giedra, o tamsi, kai lyja, griaudėja ar apsiniaukusi diena... Taip pat, šviesios dienos gali būti dėl savijautos. Juk būna taip – griaudėja visur, lyja kaip iš kibiro, o tu taip gerai jautiesi, esi toks laimingas, neturi jokių rūpesčių ar liūdnų minčių.

O būna, jog už lango šviečia saulė, šilta, o tu net nenori pažiūrėti pro tą langą, nenori kalbėti, nenori nieko, tik kad greičiau praeitų šitos dienos. Bet vėl. Tai gali nutikti dėl sveikatos problemų, kai kažką skauda ir nepadeda vaistai ir gydytojai. Tačiau tai gali nutikti ir dėl psichinės būklės, kai apima slogi nuotaika, depresija. Bet vėl... Dėl ko ta depresija?

Ar tai įgimta liga, jau paveldėta genuose, ar įgyta dėl tam tikrų gyvenimo tragedijų? Kriauklės spalvų linijos puikiai atspindi mano dienas. Šiuo metu tikriausiai mano gyvenimas yra ten, kur daugiausiai tamsiai rudos spalvos. Bet, nepaisant visko, kas blogai, kartais būna ir gražių dienų.

Kaip ir kriauklėje, net tamsiausioje dėmėje būna šviesi juostelė. Ir jei ne tie šviesūs brūkšneliai pačioje tamsiausioje ir didžiausioje dėmėje, kažin, ar kriauklė būtų tokia įdomi... Ir jei ne tos tamsiausios dėmės, kažin, ar kriauklė būtų tokia graži...

Manau, visų gyvenimai yra tokie – būna šviesių ir tamsių dienų. Bet, manau, visi nori gyvenimo, kuriame eitų vien geros, gražios, laimingos dienos. Ir aš to noriu. Tačiau ar kada pagalvojote, kad be blogų dienų ar sunkaus gyvenimo tarpsnio, gražios dienos būtų nereikšmingos. O gal prisiminkime, kaip po sunkių dienų būna gera. Kaip tas gėris įgauna didesnę vertę, kai kažkurį laiką būna prarastas.

Net nuo menkiausios smulkmenos tampame laimingi kaip niekada. Tuomet kyla klausimas, koks gyvenimas būtų be sunkumų? Mes įprastume vien prie gero ir, žinoma, norėtume dar geresnio gyvenimo. Kriauklės braižas ant kiauto formuojasi nuo viršaus, tad jei lygintume gyvenimą su kriauklės braižu, viskas prasidėjo labai gražiai. Didelis šviesios spalvos plotas viršūnėje matosi iškart vos tik „užmetus akį“ į kriauklę. Pagalvojus... Mūsų prisiminimai iš vaikystės, mūsų gyvenimo pradžios, taip pat yra labai šviesūs ir gražūs.

Kai didžiausias skausmas būdavo nubrozdinti keliai, kai artimieji slėpdavo nuo tavęs visas bėdas, o tu galėjai tik džiaugtis gyvenimu. Žinoma, tuomet prisimeni, kad ne visų vaikystė būna tokia graži. Vieniems ji primena sunkią ligą ar traumą, dienas ligoninėje, valandas operacinėje. Kitiems, kai atsibudus ryte nėra ką valgyti, ir pamatai mamą su mėlyne po akimi, o tėtis kažkur miega... Ir jei turi brolių ar seserų, tai vienas iš jų, kuris yra atsakingiausias, bando visą chaosą sutvarkyti.

Sunku suvokti, kaip toks vaikas užaugęs gali pasitikėti kitais žmonėmis ir gyventi pilnavertį gyvenimą. Kaip jis turi bijoti kiekvieną minutę, kad nepavirstų tokiu blogu pavyzdžiu

kitiems, kad nepaslystų gyvenime ir neprarastų savo gerumo. Žinau, kad mano vaikystė nebuvo pati gražiausia, bet tai sužinojau neseniai, kai paaugau, ir visi nusprendė, kad jau galima pasakyti visas tiesas apie Kalėdų senelį, kokia buvau rėksnė, nors tai nebuvo didžiausia problema šeimai, kai buvau dar mažas vaikas.

Bet taip pat papasakojo, kaip visi giminaičiai lepino mane ir labai noriai bendravo su manimi, kiek turėjau žaislų, kaip mane visi mylėjo, ir supratau, kad nesvarbu, kokios bėdos buvo, svarbu, kad yra gražių prisiminimų.

Norėčiau, kad kiekvienas turėtų tokius atsiminimus, nes vaikystė – tai tas šviesus laikotarpis, kai tu turi tik džiaugtis ir būti laimingas. Nuo jos dažnai priklauso, kokie mes užaugsimė.

Jei būsime apsupti meilės ir gerumo, be šių dalykų negalėsime įsivaizduoti savo gyvenimo ir toliau. Jei aplink bus smurtas, vaikas gali tapti nusikaltėliu... Bet vėlgi, viskas priklauso nuo mūsų ir nuo mūsų mąstymo. Jei galvosime teigiamai, visuomet išvelgsime kažkur bent dalelę gėrio. Jeigu mūsų mintys bus negatyvios, mes nerasime to gėrio niekur nei dalelės.

Žiūrėdama į savo pasirinktą kriauklę, aš matau pusiausvyrą. Yra pradžia, kurioje viskas šviesu. Ir, prasidėjus kiauto ornamentui, visi brūkšneliai susivienodina, atranda savo vietą. Ir matai: šviesi spalva, tamsi spalva, šviesi, tamsi, šviesi...

Galvotoja

Kelias ir namai

Tikriausiai kiekvienas pripažįstame, jog gyvename gražiame, įdomiame pasaulyje, kupiname nuostabių dalykų, magiškų vietų. Mūsų pasaulyje daug gilių jūrų, vandenynų, kurių dugne taip pat vyrauja gražus ir įdomus gyvenimas. Išgirdus žodį „kriauklė“, tikriausiai prieš akis išnyra rankų plautuvė, tačiau šiandien noriu apmąstyti kriaukles, tūnančias jūros dugne. Daugybę metų.

Kriauklė – moliuskų kūną apgaubiantis kietas apvalkalas, kuris gali būti vientisas ir susisukęs arba iš dviejų dalių. Šis magiškas ir išskirtinis gamtos kūrinys pasižymi savo unikalumu, neįprastomis formomis. Vingiuotos kriauklių linijos gali priminti apie mūsų pačių gyvenimą, apie mūsų pakilimus ir nuopuolius, džiaugsmingus ir liūdnus atsitikimus.

Kiekvienas žmogus, gyvūnas, sutvėrimas ieško vietos po saule, kurioje jaustųsi gerai. Šią vietą galima pavadinti namais. Kiekvienam žmogui žodis „namai“ turi kitokią reikšmę, tai ne vien mūrinės sienos, kambariai ir baldai. Tai – židinyš, prie kurio jauku, prie kurio laukia šeima. Tai vieta, kurioje jautiesi saugus, kur gali pabūti sau artimoje aplinkoje. Tikriausiai kiekvienas iš mūsų neįsivaizduoja savo gyvenimo be namų. Juk tik

čia mes kasdien sugrižtame, visada esame laukiami ir mylimi. Namuose žmogus gimsta, subręsta, myli, tuokiasi, augina vaikus. Pagaliau ramiai miršta.

Namai – gyvybės ratas. Be tikrų namų visi tie žmogiškieji reikalai lyg tampa nereikalingais, nereikšmingais, atsitiktiniais. Jie tarsi yra, bet kažkokie nepatikimi. Pats žmogus be namų yra nevisavertis. Todėl gyvenime svarbu turėti namus. Net patys įdomiausi mūsų pasaulio sutvėrimai turi namus. Kriauklės – tai moliuskų namai, kurie apsaugo juos nuo aplinkinio jūros dugno pasaulio.

Gyvenimas – tai žmogaus kelias, kuriuo jis keliauja nuo pat gimimo iki mirties. Deja, tas kelias šakojasi į daug kitų takelių, kurių gale – nežinia, kas laukia. Visi tie keliai nuves ten pat, tačiau kiekviename jų yra daug kliūčių, kurios paruoštos tam, kad žmogus galėtų išbandyti ir pažinti save.

Tos kliūtys tiesiog išbando mūsų dvasinę stiprybę, „žiūri“, kaip mes ištersime sunkumus. Jos „nori žinoti“, ar mes stiprūs. Kriauklės vingiai, įsirežę vieni giliau, kiti mažiau, gali būti prilyginami mūsų gyvenimo sunkumams. Šis kiautas parodo, kiek daug mes gyvenime esame patyrę, kiek išgyvenę.

Viską apibendrinant galima būtų teigti, kad kiekvienas pasaulio sutvėrimas panašus į žmogų. Kiekvienam iš mūsų reikia namų, apsaugos, kiekvienas per savo gyvenimą išgyvename sunkumų, džiaugsmų. Kiekvieno einamas gyvenimo kelias pasibaigs vienodai, o gyvenimo sunkumai padės tapti stipresniems, geriau pažinti save bei gyvenimą.

Logistė

Namai ir didvyriai

Pagalvojusi apie kriauklę, pradedu įsivaizduoti ramią jūrą, besileidžiančią saulę, šiltą vakarą. Nežinau kodėl, bet jūros kriauklė man asocijuojasi su ramybe, atsipalaidavimu, namais, kur visada šilta ir jauku. Manau, kad daugeliui pagalvojus apie kriauklę, „sukasi“ tokios mintys. Nors kriauklė – tai tik kietas apvalkalas, gaubiantis moliuskų kūną, kažkam tai – ne paprasta kriauklė, o namai bei tvirtovė.

Būdama dar maža, visada tikėdavau, kad pridėjus kriauklę prie ausies, galime išgirsti jūros ošimą. Tai man būdavo kažkas nepaprasto ir pakylėjančio. Namuose turėdavome daug kriauklių ir kiekvieną dieną pasiimdavau po kriauklę ir tiesiog ramiai klausydavausi garsų, sklindančių iš jos. Tai mane labai ramindavo, leisdavo trumpam apie nieką negalvoti... O dabar, kai jau suaugau, pradėjau studijuoti, tapau savarankiškesnė, – jūros kriauklė tapo pamirštu dalyku mano gyvenime.

Tačiau, kai pagalvoji, juk kriauklė labai asocijuojasi su mūsų kiekviena diena, tai yra namais, studijomis ar darbu, o galbūt net rutina. Kiekvienas jaunuolis, mano manymu, labai skuba užaugti. Nori išeiti iš namų ir pradėti savarankišką gyvenimą. Mano galvoje taip pat „sukosi“ daugybė minčių dėl šio

klausimo. Norėjau palikti savo gimtąjį kraštą, išvažiuoti studijuoti į kitą miestą. Bet tai, galbūt, buvo tik užgaida.

O dabar, kai pasilikau gimtajame mieste, tai yra Klaipėdoje, dėl savo priimto sprendimo studijuoti šiame krašte, visiškai nesigailiu. Šalia yra draugai, šeima, kuri visada gali padėti ir išklaudyti, nepaisant to, kad, pavyzdžiui, šiandien esi blogos nuotaikos arba atvirkščiai.

Na, o šeima ir namai man yra didžiausias turtas. Namai, kuriuose yra mano šeima, tai lyg tokia tvirtovė, kaip kriauklė, – su siauru praėjimu, šiek tiek durianti ir bet ko į savo vidų neįsileidžianti. Namuose gali jaustis saugiai, žinodamas, kad tave mylintys tėvai gali apsaugoti nuo įvairių negandų ar blogų emocijų, jie gali džiaugtis kartu, kai tave aplanko sėkmė ar tą dieną tiesiog buvai geros nuotaikos.

Lygiai taip pat būna ir kriauklėms, nes jos saugo jūrinius pilvakojus nuo priešų ir bangų mūšos. Taigi šiuos dalykus galime susieti ir įžvelgti, jog kriauklė – labai panašus į šeimą bei namus dalykas. Tačiau, mano manymu, kiekvienoje šeimoje atsiranda rutina, o tuomet prisimeni kriaukles...

Tas pats tolygus ošimas, nerėžiantis ausies, kartais galbūt kažkiek pabodęs. Mano atveju šeimoje kartais būna panašiai. Tos pačios namų sienos, tie patys veidai ar nusibodusios ištartos frazės. Tačiau tai praeina ir tu vėl džiaugiesi matydamas savo tėvus, brolių ar seserį. Ir nepaisant negandų, tu džiaugiesi, kad yra kažkas, kas gali būti visada šalia tavęs, kai tau to reikės.

Kriauklės, mano manymu, taip pat nuostabaus grožio stebuklas, kuris labai siejasi su gamta... Įvairių formų, dydžių,

kiekvieno akį džiuginanti kriauklė patraukia ne vieno žmogaus dėmesį. Augant moliuskui, auga ir kriauklė, o lygiai taip pat būna ir gamtoje. Didėja girios, auga medis, pasodintas šalia tavo namo, plėtėja javų laukai, kiekvieną kartą pažvelgus pro savo namų langą.

Manau, ne vienas žmogus džiaugiasi gamtos grožiu, pavyzdžiui, saulėlydžiais, miško ošimu, eglių didingumu ar jūros bangų mūša. Visa tai – neatsiejami dalykai nuo paprastumo ir natūralumo. Gamta yra viso pasaulio išteklių šaltinis. Iš jos gauname gryną orą, maistą, sveikatą... Taip pat, kaip ir moliuskams. Jiems kriauklės yra vienintelis pragyvenimo šaltinis. Galbūt be jų moliuskai net neįsivertintų gamtoje.

Tas pat būdinga žmonėms bei gamtai, tik kartais mes tai pamirštame. Juk turime tausoti gamtą, nešiukšlinti, nedeginti įvairių medžiagų, galų gale pasodinti medį. Pamenu, kai tėtis, kuomet dar lankiau vaikų darželį, pasodino medį šalia mūsų namų. Tada mano akyse jis buvo didvyris. Labai juo didžiausai, visiems pasakojau, gyriau savo tėtį.

Tačiau tuomet dar nesupratau, jog jis padarė naudą gamtai, o ne tik medelį pasodino dėl grožio. Kiekvienas turime savo didvyrį žemėje. Kaip moliuskams jų didvyris turėtų būti kriauklė, mums, mano manymu, didvyrė gamta. Gamta tai mūsų visų pagrindiniai namai. Kad taip mano dauguma, galime sužinoti iš knygų.

Lietuvių literatūroje dažnai didžiuojamasi gamta, buvo rašoma, jog tai mūsų turtas ir panašiai. Taigi norėčiau pridurti, jog miškai, kriauklės, ežerai ir visi kiti panašūs dalykai yra neatsiejami nuo gamtos ir nuo mūsų gyvenimų.

Apibendrindama norėčiau paminėti, kad neturėtume pamiršti mus supančios gamtos, artimųjų, draugų, nes tai tarsi kriauklės – mūsų tvirtovė, kuri saugo mus, auga kartu su mumis, o kai kuriais atvejais išmoko daugybę dalykų, kurie svarbūs mūsų gyvenime.

Ernesta

Močiutės kriauklė

Ramus rugsėjo pabaigos vakaras prie jūros. Jūros ošimas padeda pamiršti praėjusių metų vasaros įvykius. Nors sakyti „pamiršti“ – nepasakyti nieko. Nes iš tikro nieko ir nepamenu. Einu basas jau atvėsusiu smėliu, žiūriu į po kojomis pabirusias lyg sniego lopinėlius kriaukleles ir bandau lyg dėlionę sudėlioti paskutinių metų įvykius. Tos mažos, baltos, sutrupintos kriauklelės – lyg gyvenimas „po“. O kas „iki“?

Pamenu pas močiutę gražią, didžiulę kriauklę indaujoje. Mažas mėgdavau pridėti ją prie ausies ir klausytis... O ką aš tada girdėdavau? Mama sakydavo, kad išgirsiu jūrą. Jūrą? Ar

tikrai tai buvo jūra? Šiandien ji ošia kitaip. Ir gyvenimas šiaudien mano kitoks.

Štai dar viena gražutė kriauklė. Paimsiu ją, bet... Ji sutrupėjo man tarp pirštų. Taip praėjusią vasarą sutrupėjo ir mano svajonės. Jų buvo daug ir gražių. Tada dar žinojau, ko noriu iš gyvenimo, turėjau aiškią viziją.

Dabar jos nebėra. Kaip nebėra noro džiaugtis, kurti planus, mylėti viską ir visus. Net savęs nebemyliu. Bet kodėl? Esu sveikas. Mane myli mama, močiutė, brolis, krikštatėviai. Turiu žavingą draugę. Bandau save atrasti ten, kur niekada net neįsivaizdavau būsiąs.

Vis prisimenu tą didžiulę kriauklę. Tik nepamenu kodėl ji, lyg trinktelėjus nematomai rankai, nukrito ant grindų ir... Ką pasakys močiutė? O mama? Mama sakė, kad šią kriauklę ji, dar būdama vaikas, parsivežė nuo Juodosios jūros. Nuo kriauklės atskilo pora nemažų šukių. Gal pavyks suklijuoti? Nepavyko. Kaip nepavyko suklijuoti ir mano minčių.

Dabar vaikštau pajūriu ir džiaugiuosi paskutiniais šiltais saulės spinduliais. Kaip lengvai tarp pirštų pralenda smėlis. Kokie gražūs drėgni maži akmenukai. Ir kokie jie šalti.

Vėl prisimenu tą kriauklę. Kiek man tada buvo? Gal ketveri? O gal jau buvau pirmokas? Pamenu, tada paslėpiau šukes spintoje tarp švarių paklodžių. Visada viltis miršta paskutinė.

Žiūriu į jūrą. Tolumoje kaupiasi debesys. Darosi vėsoka, kyla vėjas. Tikriausiai lis. Tada taip pat bijojau rūškano mamos veido, liūdnu močiutės akių. Kodėl reikia slėpti ir meluoti? Net nebepamenu kokią istoriją tada sukūriau.

Atrodo, verkiau. Tik pamenu močiutės žodžius: juk tai tik kriauklė, šukės neša laimę. Ji paglostė mano garbanotą galvą, pabučiavo viršugalvį ir pasakė: čia tik maža gyvenimo smulkmena, didesnės bėdos žmogų užgriūna jam suaugus.

Ar tai, kas įvyko su manimi, ir yra ta „didelė bėda“? Ne-manau. Turbūt turiu būti dėkingas mane supantiems žmonėms, kad esu dabar su jais. Turiu džiaugtis, kad esu jaunas, gražus, stiprus ir sveikas. Ne toks sveikas, koks buvau dar tada, kai močiutė glostė mano galvą.

Bet galiu kalbėti, girdėti, vaikščioti, matyti. Šiandien jau galiu viską. O galėjau būti išmestas, kaip ta sudužusi kriauklė. Galėjau būti nebepastebimas, kaip tos mažos, sutrupintos kriauklės.

Laikas grįžti namo. Tie namai laikini, bet jaukūs. Bet gi visas šiame pasaulyje laikina. Ir aš – laikinas. Bet mano laikas išeiti dar neatėjo. Dar likimas davė man šansą pasikeisti. Bet ar man reikėjo keistis? Nebuvau aš blogas. Bet ir kriauklė nebuvo bloga. Ir niekam ji netrukdė. Ji buvo gražus, akį džiuginantis daikčiukas močiutės indaujoje. Bet ji buvo išmesta, kaip nebetingas, sugadintas daiktas. O aš – ne daiktas. Aš – žmogus. Dabar žinau, kad mano gyvenimas tik prasideda, prasideda naujais planais ir svajonėmis, naujais norais, nauja meile. Viskas dar tik „bus“. Tik nebebus kriauklės... Bet yra jūra ir tikras jos ošimas.

Darosi šalta, temsta. Dangus niaukiasi ir tuoj bus lietaus. Einu ten, kur manęs laukia, kur esu reikalingas...

Julius Gudelevičius

Dialogas ir išmintis

Mūsų svajonės – kaip kriauklės. Vienos lengvai randamos ir pasiekiamos, o dėl kitų reikia kovoti ir atiduoti dalį savo jėgų. Kiekvienoje kriauklėje glūdi po vieną svajonę. Mažosios kriauklytės prilygsta mūsų vaikiškoms svajonėms. Jos guli ant kranto, po gelsvomis smiltelėmis, ir laukia, kol žmogus lengva ranka pakels jas nuo žemės. Mažos, bet dailios, vos panorėjus galėtum įsidėti mažąją kriauklytę į kišenę, bet jei lengvai radai, tai lengvai ir pamiršai. Gali būti, kad net neprisiminsi jų kada nors troškęs ar norėjęs. Kuo svajonė arčiau, tuo ji mažiau svajonė.

Didesnių mūsų norų, troškimų, reikia siekti ilgesnį laiką. Įsivaizduokime, kad tokios didelės svajonės paieškoms atiduodame visas savo jėgas, ryžtą. Einame jų link tol, kol užtenka kvapo. Tokias dideles svajones mes įsivaizduojame kaip idealų reiškinių, daiktą ar momentą, kurio laukėme ilgą laiką. Ir staiga pamatai ją. Gali jausti jos kvapą, regėti jos spalvą, figūrą.

Taip pat yra ir su kriauklėmis. Didesnės kriauklės glūdi giliai dugne. Lengvai jų nepamatysi, nepaliesi, neužčiuopsi. Jos mums matomos lyg per miglą, bet labai geidžiamos. Susiformavusios kaip nepakartojamas Dievo kūrinys, jos laukia to ryž-

tingo žmogaus, kuris kovotų iki galo dėl jų, savo svajonių. Ra-
dęs ir pagavęs šią tariamą svajonę, žmogus ją pasideda lyg tro-
fėjų ant savo senos medinės lentynos, kuri kabo vidury kamba-
rio, tam, kad visi ją galėtų matyti ir grožėtis, kol jis ja puikuo-
sis ir girsis.

Žmogaus nuomonė yra kaip kriauklės. Vienių trapios, kitų
ir tankas nesulaužytų. Deja, vis rečiau ir rečiau pasitaiko kritiš-
kai mąstančių ir garsiai tas mintis reiškiančių žmonių. Mažėja
tokių piliečių, kurie gebėtų išreikšti savo unikalius sugebėji-
mus, mintis ar talentus. Atsirado didelė baimė būti nesupras-
tiems, paniekintiems.

Šiuolaikinė mūsų visuomenė ne veltui kartais yra vadina-
ma „kūrybine“ visuomene, kuri linkusi į konformizmą: žmonių
nenorą kurti kažką unikalaus patiems, siekį prisitaikyti prie e-
samos padėties ir tapti kuo mažiau matomiems. O besisten-
giančius kažką pakeisti visuomenė ignoruoja, palieka už borto.

Pasaka, kurioje žodžiai yra jūros ar medžių ošimas, girdi-
ma tuomet, kai glaudį ausį prie jūrinės kriauklės. Ši muzika yra
toks pat geras antidepresantas, kaip ir arbata šaltą žiemos vaka-
rą, ar šiltas ir nuoširdus mamos apkabinimas.

Sakoma, jūra gydo giliausias žaizdas, ji nuramina, atima iš
mūsų neigiamas mintis ir emocijas. Nukelia į šiltus prisimini-
mus. Priglausk kriauklę prie ausies nepalikdamas jokio tarpe-
lio. Klausykis jos ir ji nuneš tave prie jūros. Atrodys, lyg galė-
tum paimti į delną šiltą smėlį, sugniaužti jį kumštyje ir leisti
smilteles pro pirštus. Jausmas, lyg įkvėptum energijos toles-
niam gyvenimui.

Šios kriauklės forma primena gyvenimo kelią: vingiuotą, su pakilimais ir nusileidimais, bet visuomet vedantį aukštin. Ne visada gali matyti šviesą, bet nesustoji eiti, nes tiki, kad už kampo lauks tavo laimė.

Kuomet pasiduodi ir sustoji priešais dar vieną iškilusią sieną, pradedi savęs klausti – kodėl? Kam tu tai darai? Kur mes visi gyvename? Kiekvienas, paskendęs savo mintyse ir lūkesčiuose, pradeda sieti savo gyvenimą su kitų ir tikisi, kad kažkur kažkam kažką reikia. Žmogus jau toks yra, nori būti reikalingas, jis dega noru po savęs palikti bent kažką ir tikėti, jog gyvena *ne veltui*.

Kuomet baigi skaityti knygą, tą akimirką, kai užverti pasakutinį puslapį, aplanko mintis, ar tai ne beprasmiška? Bet kipšas galvoje vis atsiliepia: „*beprasmybė – tai gyvenimas*“. Kiekvieną kartą, kai pamatai vaiko akis, sujaudinto žinios, kad parduotuvėje galės išsirinkti bet kokį saldainį, ar kai mergaitė, sukryžjavusi rankas ant krūtinės, ir pilna tyro užsispyrimo nesutinka mautis pėdkelnių, tu iš naujo *patiki*, kad kažkam gyveni.

Tokie momentai, poelgiai, jausmai pastumia tave apeiti iškilusią sieną, dėti pirmą žingsnį tolesniame gyvenimo kelyje.

Kaip ir kriauklių, taip ir žmonių vienodų nėra, jie visi unikalūs. Galima galvoti, jog neįmanoma, kad kiekvienas žmogus yra unikalus. Imkime atitikmenį – jūrinę kriauklę. Kiekviena dalis nėra unikali, bet vienas išlenkimas, kuris sudarys tik mažą dalelę įvaizdžio, tą kriauklę padarys išskirtine.

Praktiškai niekada neįmanoma surasti dviejų identiškų kriauklyčių. Taip pat niekuomet nebus dviejų identiškų žmo-

nių, tai unikalumas. Jei sakysi, kad moki groti gitara ir tokių yra tūkstančiai, nesuklysi, bet jei tik pridursi, kad grodamas gitara tu gali sušokti tango, akiratį sumažinsi, kadangi tokių bus vienetai.

Taip pat ši kriauklė primena didelę ausį, kuriai gali šnabždėti pačias slapčiausias savo svajones, guostis. Gali jai pasakoti ir tai, kas niekam nerūpi. Žmonėms išsikalbėti reikia, tai juos gydo, ištraukia iš bedugnės ar nuobodžios ir monotoniškos minios. Išgelbsti nuo banalumo. Tereikia išsikalbėti. Kriauklė visą laiką tave išklausys, visų tavo istorijų, ir niekada niekam nepapasakos tavo paslapčių, tik pritariamai ir drąsinančiai oš...

Bet, o jeigu mes kažką praleidžiame? Nepastebime to, kas labai akivaizdu. Gal ji irgi moka kalbėti? Ji taip, kaip ir mes, skleidžia garsus, muziką. Gali būti, kad ji mums šnabžda paslaptis tuo ramiu, svaiginančiu tonu. Pasakoja tai, kas įvyko prieš šimtus metų. Bet mes to nesuprantame ir negirdime. Tikime tuo, kuo norime tikėti.

Smagu turėti vilties, jog kriauklė padeda pildyti svajones. Tačiau tam, kad tos svajonės išsipildytų, reikia pasitelkti darbą, neužtenka vien tik tikėti, reikia ir darbo įdėti. Bet tuo pačiu, pasistenkime nepaversti darbo savo gyvenimo tikslu.

Žmogus privalo išeiti prie jūros ir leisti atsigauti savo siekiamajam, grožėtis jūros ošimu, kriauklės spalvomis ir formomis. Kadangi gyvenimas margas, kaip ir pati kriauklė. Mokėkime tuo džiaugtis.

Šanchajaus Skruzdė

Santykis su gamta

Gamta – tai mūsų gyvenimo pagrindas, be jos neegzistuotų žmonija. Iš gamtos mes gauname tai, kas mums gyvybiškai svarbu. Oras, vanduo, maistas – viskas yra iš gamtos. Bėgant metams, žmonės vis mažiau ją saugo ir puoselėja, visiškai negalvodami apie tai, kad tai, ką gauni, greitai gali kas nors atimti. Nevertindami to, ką turime, mes vis dažniau prarandame tai, kas pakeičia mūsų gyvenimą negrįžtamai.

Trečias Niutono dėsnis teigia, kad kiekvienas veiksmas turi savo atoveiksmį. Šiuos žodžius reikėtų užrašyti ant delno tiems, kurie imdami ką nors sau, nesugeba atsilyginti duodami ką nors atgal.

Gal tada jie suprastų, kaip kenkia gamtai, gal neberekėtų bijoti, kad kažkada ateis pasaulio pabaiga, kad išpjausime visus medžius ir nebebus gryno oro, turėsime kvėpuoti gamyklų, automobilių išmetamųjų dujų užterštu oru.

Kartais taip sunku susiprotėti ir pradėti gyventi ekologiškai, stengtis išsaugoti tai, kas mums dar liko. Internetas, televizija, spauda pripildyti įvairių akcijų „saugokime gamtą“, „rūšiuokime šiukšles“...

Dažniausiai tai užsibaigia sakiniu „pradėkime nuo savęs“ ir tada, atrodo, viskas bus gerai, bet, deja, retas, kuris keičiasi, todėl viskas ritasi vis žemiau ir žemiau.

Kiekvienas žmogus daugiau ar mažiau yra patyręs ką nors įsimintino gamtoje, gero ar blogo. Vaikystėje atostogaudavau pas senelius kaime, jie gyveno prie Dubysos, labai gražios upės, apdainuotos poeto Jono Mačiulio-Maironio kūryboje. Vasarą, kai man buvo septyneri, su broliu, vyresniu už mane vos dviem metais, viešėdami pas senelius, nuėjome pažaisti prie Dubysos. Net nenučiuokėme, kad tokioje gražioje Dievo sukurtoje vietoje mūsų gali laukti kokie nors pavojai.

Žaisdami su smėliu išsipurvinome. Nenorėdami purvini grįžti pas senelius, nutarėme išsimaudyti. Niekada neidavome toli nuo kranto, tėvai visada kartodavo, kad mus gali pagauti „pikta“ srovė ir nunešti taip toli, kad jie mūsų niekada neberastų. Bet tąkart buvo taip linksma, kad net nepajutome, kaip atsidūrėme pačiame upės viduryje.

Brolis susirūpinęs, kad gali nutikti kas nors negera, nutarė grįžti atgal, paėmė mane už rankos ir jau ėjo kranto link, tačiau aš, žengdama žingsnį pirmyn, įkritau į kažkokią duobę. Mano ranka išsprūdo iš brolio...

Iš išgąščio, norėdama šaukti, išsižiojau ir nurijau didelį gurkšnį vandens, bandžiau atsimerkti, tačiau mačiau tik šakų šešėlius, juodą dugną ir rusvą vandenį. Tai buvo didžiausias siaubas, patirtas per mano trumpą gyvenimą. Atsimenu, kad springdama sėdėjau ant akmens ir verkiau, brolis sėdėjo šalia manęs susirūpinęs ir išsigandęs, o priešais mus stovėjo senelis,

visas šlapias ir sunerimęs. Jis neištarė nei žodžio, tiesiog paėmė mane ant rankų ir parnešė namo.

Praėjus dviem dienoms po įvykio, abu seneliai nusivedė mane į tą pačią vietą, kur mes su broliu žaidėme, pasikalbėti. Ramiu balsu senelis pasakė, kaip jiems būtų sunku manęs netekti, kaip sielvartautų mano tėvai, brolis.

O močiutė ištraukė iš kišenės jūrinę kriauklę ir padavė ją man, papasakojo, kaip ji būdama mano metų, nepaklausiusi tėvų, viena maudėsi Baltijos jūroje ir jai nutiko panaši nelaimė, kaip mano. Tada jos tėtis, mano prosenelis, padovanojo jai tą kriauklę ir pasakė, kad ji ją saugotų, nes tai labai maža gamtos dalelė ir jeigu ji saugos gamtą, gamta saugos ją. Pasakodama ji pridūrė, kad visada turiu būti atsargi ir padėti gamtai išsaugoti save.

Mano istorija tai lyg moralas, kad skriausdami gamtą nepagalvojame, jog ji gali nuskriausti mus. Kiekvienas turime suprasti ir įvertinti tai, ką ji mums duoda. Ką nors imdamas, turi duoti ką nors atgal, lyg atsidėkodamas už viską.

Nupjaudami seną medį, pasodinkime jauną. Mylėkime, gerbkime ir tausokime tai, ką gauname, ir tada gal mūsų veiksmai turės geresnį atoveiksmį. Tokį, kuris mums keltų ne rūpestį, o džiaugsmą.

Erika

Gamtos natūralus unikalumas

Vos tik atsivertusi kriauklių fotografijas, net nedvejodama pasirinkau keturioliktąją kriauklę. Jos forma mane tiesiog sužavėjo. Ji kitokia nei visos kitos nuotraukose pateiktos kriauklės. Ji man asocijuojasi su gamta dėl savo netradicinės formos. Gamtoje kiekvienas organizmas yra unikalus, savitas. Būtent ši idėja glaudžiai siejasi su manimi.

Aš jau keli metai domiuosi fotografija. Visada stengiuosi užfiksuoti keistos, įdomios ar kažką primenančios formos objektus. Manau, tai pagrindinė priežastis, kodėl pasirinkau būtent šią kriauklę. Įdomios gamtos formos skatina mano vaizduotę, kūrybą. Žmonių nefotografuoju, jų fotografijos man atrodo per daug dirbtinos – tos visos suvaidintos ir kadre sustabdytos emocijos ir jausmai.

Gamta yra visai kas kita. Viskas joje natūralu, kol prisiliečia žmogaus rankos. Aš turiu puikią galimybę visą tai užfiksuoti, nes gyvenu kaime. Kasmet pastatoma vis daugiau namų, iškertama miškų, o vietoj jų kuriama nauja infrastruktūra. Nors tai ir palengvina žmonių gyvenimo sąlygas, bet tuo pačiu ir dardo kraštovaizdį, griauna gyvūnų urvus, lizdus ir guolius. Priverčia pastaruosius pasitraukti iš savo gyvenamųjų plotų. O

ne retai, dar nespėjus jiems to padaryti, stambesni miško žvėrys yra iššaudomi vietinių gyventojų, brakonierių.

Ne vieną vakarą esu girdėjusi iš miško sklindantį šūvių aidą. Taip yra todėl, kad iš visų pusių kelių kilometrų (vietomis ir metrų) atstumu mano namus supa miškai. Vieni tankūs ir neperbrendami, o kiti – reti, susodinti tvarkingai eilėmis, bet visi vienodai paslaptingi. Nepaisant to, pažįstu daugelį iš jų lyg savo sodą. Žinau kiekvieną medį, didesnę akmenį ar nulūžusią šaką. Taip yra todėl, kad tiek daug kartų į tuos miškus ėjau pasivaikščioti pasiėmusi tik fotoaparata.

Tiek daug skirtingų nuotraukų... Vartant jas nesunku pastebėti, kokia nuotaika tądien dominavo. Vienos nuotraukos niūrios, tamsios, šaltos, o kitos priešingai – šviesios, spalvingos, pozityvios. Neįsivaizduoju savo gyvenimo be gamtos. Visos mano atostogos ar laisvalaikis buvo praleistas būtent čia – gamtoje. Niekada nebuvau, kaip šiais laikais madinga sakyti, „asfalto vaikas“. Važiuodavau į stovyklas, kuriose plaukdavome skirtingomis upėmis su plaustais, iškylaudavome gamtoje, gyvenome be patogumų, prie kurių taip stipriai yra pripratę miesto vaikai.

Jie nesuvokia, kokia laimė yra atitrūkti nuo visos mus supančios rutinos, rūpesčių, technikos, mašinų ūžesio, triukšmo, užteršto oro ir viso kito, ką mums suteikia miestas, ir pabūti bent kurį laiką gamtoje. Būdama joje aš tarsi pasikraunu energijos, pozityvumo, tai tiesiog pagerina mano emocinę būklę. O tai taip svarbu norint su visais gerai sutarti, būti laimingam, spinduliuoti energija. Didžioji dauguma žmonių yra nusiteikę mieliau bendrauti su optimistais nei pesimistais.

Optimizmas mums padeda tobulėti, išlaikyti sveiką mąstymą, praturtinti save. Gamtoje optimizmo apstu. Visada, esant blogai nuotaikai, išeinu į lauką su puodeliu arbatos, atsisėdu priešais tvenkinį ir stebiu praskrendančius paukščius ar plaukiojančias žuvis. Mane tai itin ramina, padeda apmąstyti visas man ramybės neduodančias problemas ir surasti geriausią išeitį. Kiekvienas sprendimas, tai tarsi vis skirtingas mano pasirinktos kriauklės išsikišimas. Jie visi kažkuo panašūs, bet ir tuo pačiu skiriasi.

O visus juos kartu sujungus į vieną kūną, gauname šį nuostabų gamtos kūrinį – kriauklę, kuri gyvenime atitiktų mūsų pasirinkimus ir jų pasekmes. Izaokas Niutonas sakė, kad kiekvienas veiksmas turi atoveiksmį. Trečiąjį mokslininko dėsnį galime pritaikyti tiek gamtoje, tiek žmogaus gyvenime. Tik pastarajame atoveiksmį dažniau įvardijame kaip pasekmę.

Žmogus yra kilęs iš gamtos, tad visada buvo ir liks neatsiejamas nuo jos. Vieniems gamtos reikia daugiau, kitiems mažiau, bet visi turi poreikį jai. Žmonija susideda iš kiekvieno mūsų ir visi mes norime švaraus, neužteršto oro, saulės šviesos, švaraus vandens. Kartais net nesusimąstome, kad turime visus šiuos tris dalykus mažiau ar daugiau kiekvienas. Jie tokie kasdieniai, kad žmonės net nelinkę apie tai galvoti, rūpintis ir tausoti juos.

Mes šiukšliname būdami gamtoje, tos šiukšlės sensta, genda ir išskiria nuodingas medžiagas į aplinką, kurios kartu su lietaus vandeniu patenka į gruntinius vandenis. Galiausiai visas šis nuodais „pagardintas“ vanduo atkeliauja ir į mūsų namus. Mes skundžiamės neskaniu vandeniu, bet ar bent pagalvojame,

kodėl pakito vandens kokybė. Stovykloje išmokau pagrindinę taisyklę – nešiukšlinti savo namuose, kuria vadovaujosi jau keletą metų.

Šiuo teiginiu norima pasakyti, kad gamta yra kiekvieno iš mūsų namai, tad nesvarbu kur esame, turime stengtis nešiukšlinti, tausoti ir ją mylėti. Viena gražiausių ir naudingiausių lietuviškų gerumo akcijų yra „Darom“. Ji sutelkia tūkstančius žmonių kilniai misijai – tvarkyti aplinką. Po šios akcijos, vykstančios ankstyvą pavasarį, gamta tarsi iš naujo atbunda. Visur būna taip gera ir švaru. Sutvarkytos visos viešosios erdvės.

Mažesniuose miesteliuose ar kaimeliuose yra pastebima valdžios tendencija taupyti ne ten, kur derėtų. Jie pagaili lėšų šiukšlių išvežimo transportui, tad dalis surinktų šiukšlių stovi sukrautos į maišus miško pakelėse nuo kelių savaičių iki kelių mėnesių, kol miško žvėrys jas išstampa į visas puses arba kol žmonės, jaučiantys meilę gamtai, imasi iniciatyvos ir patys jas išveža.

Esu ir aš ne kartą savo kaimo pakelėse rinkusi šiukšles savanoriškai, bet retkarčiais tiesiog svyra rankos pamačius kaip po kelių dienų, ar daugiausiai savaitės, sodininkai, vos atvažiavę į savo sodus, tempia senus baldus, šiukšles ir palieka juos šalia stotelių ar konteinerių. Ar taip sunku išvežti visa tai į švartyną?

Apibendrinama noriu pasakyti, kad visada jaučiau ir jaučiu stiprų poreikį gamtai ir neįsivaizduoju savo gyvenimo be jos. Nuolat stengiuosi ja rūpintis, nes pirmiausia reikia pradėti nuo savęs. Tikiuosi, kad ir ateityje turėsiu galimybę gyventi

neatsiejamai nuo gamtos. Jokios technologijos man nepakeis jos natūralumo ir unikalumo.

Spindulys

Vertybių kriauklė

Gyvenimas – tai pasaulis ir viskas, kas jame. Tai nepakartojamas ir vienintelis duotas šansas padaryti tai, apie ką svajoji. Jau nuo mažens svajojame apie savo ateitį ir apie tai, kuo būsimė. Norint pasiekti savo tikslus, mes siekiame savęs tobulinimo, o tam reikalingos vertybės, kurias mes privalome ugdyti ir puoselėti.

Vieniems vertybė – brangus daiktas ar pramoga, kitiems moralinės ar dvasinės savybės. Bėgant laikui vertybės keičiasi, dingsta bei atsiranda naujų. Per žmogaus gyvenimą atsitinka įvairiausių situacijų ir kažkada svarbūs prioritetai jau gali tapti visiškai nesvarbūs. Lygiai taip pat galimi variantai, kuomet sumenkinti dalykai vieną dieną mums tampa gyvenimo pagrindu. Visa tai normali ir nepakeičiama gyvenimo dalis.

Taigi analizuodama gyvenimo vertybes ir matydama įvairiausių kriauklių nuotraukas, nusprendžiau sutapatinti savo svarbiausias vertybes ir dvidešimtą kriauklę. Tai platėjančiomis juodomis juostelėmis balta kriauklė. Žiūrėdama į vis platėjančias linijas susimąščiau, kokios mano pačios svarbiausios ir ne tokios dominuojančios vertybės?

Pradėdama nuo pačio galo, ties mažiausia juostele, priskiriu mažiausiai man svarbią vertybę – išvaizda (aprasa bei įvaizdis). Žinoma, savaimė aišku, jog kiekvienas norime atrodyti kuo gražiau, bet įsigilinus į svarbiausius gyvenimo klausimus, šis dalykas atkrenta kaip vienas iš nereikšmingiausių.

Kita šiek tiek artimesnė, bet vis dar gale esanti juostelė – kuklumo vertybė. Dabartiniu mano gyvenimo laikotarpiu labai svarbu mokėti save parodyti ir išsiskirti originalumu. Savaimė aišku, jog išsišokėliai niekam nepalieka teigiamo įspūdžio, bet pasaulyje, kuriame žmogaus galimybės tokios pažengusios, save parodyti būtina. Tad kuklumas žavi, bet dažnu atveju geriau to vengti.

Žvelgiant į dar vieną šios kriauklės vis dar gale esančią juodą juostelę, priskiriu sau dar vieną ne itin svarbią vertybę (savybę) – ramumas. Šią savybę vertinu teigiamai, bet pagalvojus apie tai, kas nutiktų, jei visi žmonės būtų ramūs ar lėti, gyventi būtų tikrai neįdomu. Smagu bendrauti su įdomiais ir charizmatiškais žmonėmis, todėl kuo žmogus energingesnis, tuo labiau jis patraukia aplinkinių dėmesį.

Artimesnės kelios juostelės man simbolizuoja žmogaus gebėjimus. Nesvarbu kokiais talentais ar įgūdžiais pasižymi žmogus, jei jis geras ir artimas draugas. Žmogus turėtų būti

vertinamas ne pagal tai, kokie jo gebėjimai, bet pagal tai, koks jo vidinio pasaulio grožis. Žinoma, įvairūs gebėjimai žmogų visuomet praturtina, bet tai nėra svarbiausia sąlyga, dėl kurios mes bendraujame su žmonėmis. Aukštas balsas, puikūs šokių įgūdžiai ar sporto pasiekimai – puikus asmeninis pasiekimas, bet tai dar nereiškia, jog tai patikimas ir geras žmogus.

Ties kriauklės viduriu – vidutinės vertybės, kurios vienu atveju gali būti labai svarbios, o kitu – visiškai ne. Viena iš tokių vertybių – draugai. Jie svarbūs, kuomet reikia artimo žmogaus patarimo ar pagalbos. Jie padeda ir paguodžia. Tačiau daug kas priklauso ir nuo to, koks tai draugas. Neretai atsitinka ir taip, jog draugai nuvilia ir nuoskauda lieka ilgam laikui. Tuomet dingsta pasitikėjimas žmonėmis ir draugai nebėra svarbiausia vertybė.

Artėjant vis prie svarbesnių vertybių, būtina paminėti tikėjimą Dievu. Vieniems žmonėms tai visiška nesąmonė, o kitiems tai – labai svarbus gyvenimo aspektas. Mano nuomone, Dievas ir tikėjimas nėra bereikšmiai dalykai. Negaliu teigti, jog gyvenu pagal visas religijos normas, tačiau tuo tikiu ir vertinu.

Ties kriauklės priekinėmis juostelėmis – viena iš didžiausių vertybių – šeima. Be savo šeimos neįsivaizduoju savo gyvenimo. Jie man patys svarbiausi ir artimiausi žmonės. Už visus savo pasiekimus ir gyvenimo laimę galiu padėkoti tik savo šeimai. Mama, tėtis, sesuo – neatsiejama mano kasdienybės dalis bei didelis džiaugsmas.

Dar viena svarbi vertybė – sveikata. Kad ir koks žmogus būtų turtingas, gražus, sumanus ar geras, jei jis serga ar negaluoja, jis laimingas nesijaus. Jokie pinigai ar kiti dalykai nepa-

lengvins gyvenimo, jei žmogui skaudės. Kuomet labai blogai jautiesi, niekas negali atimti minčių apie skausmą, todėl ir teigiū, jog tai viena iš svarbiausių vertybių.

Galų gale, svarbiausia vertybė, kuri nusidriekia kriauklės priekyje, tai – meilė. Kiekvienas iš mūsų nusipelno meilės. Ji mus skatina būti geresniais ir nuoširdžiais. Mylintis žmogus jaučiasi laimingas, suteikdamas kitam žmogui šilumos ir gerumo. Dažnu atveju atsitinka ir taip, jog be meilės mes savo gyvenime nerandame esmės. Todėl mylėkime ir būkime mylimi.

T. B.

Jūros knyga

Žmogus yra įdomus ir daug klausimų keliantis sutvėrimas. Iš kur mes atsiradome, kodėl atsiradome ir kas bus toliau? Išnagrinėti kiekvieną žmogaus veiksmą, jausmą ar pamąstymą yra tiesiog neįmanoma, nes kiekvienas yra skirtingas, turi savą protą, savą supratimą ir savus jausmus. Tačiau vertėtų pamėginti susieti žmogų su gana paslaptingu ir tikrai ne vieną paslaptį saugančiu daiktu.

Šiam eksperimentui pasirinkau dalyką, kuris tarsi yra mažesnis ir girdėjęs ne ką mažiau nei žmogus, ir, jei galėtų kalbėti, tikrai turėtų ką papasakoti. Tai – kriauklė. Šis sutvėrimas simbolizuoja jūrų knygą, kuri mato ir saugo visas jūros paslaptis. Kalbant apie šį daiktą, kyla lygiai tokie patys klausimai, kaip ir svarstant apie žmogų: kaip, kodėl ir kada?

Kriauklių galima rasti įvairiausių formų: didelę ir mažą, grubaus paviršiaus ar lygaus, spygliuotą ir nespigliuotą ir t. t. Kiekvienas žmogus gali rasti į save panašią ir, žiūrėdamas į ją, sakyti, kad joje mato save ir savo istoriją.

Ieškant kriauklės, panašios į save, mano žvilgsnis iškart nukrypo į 14-tąją, ir aš tariu sau – „štai toji kriauklė, kuri atspindi mane geriausiai“. Ji yra neįprasta ir išsišakojusi. Tai simbolizuoja, kad ši kriauklė, nors ir nejuda, bet atrodo, jog ji – aktyvi ir dėl savo formos nuveikia daug darbų. Tą patį galėčiau pritaikyti ir sau, nes aš taip pat esu aktyvus ir visuomet stengiuosi visur suspėti ir viską, kas reikalinga, nuveikti.

Aš niekuomet nepraleisčiau progos išeiti iš namų ir nuveikti kažką linksmo, o gal net ir gauti pliūpsnį adrenalino, darant ką nors pavojingo. Taip pat, šiai kriauklei, tikriausiai, turint tiek daug ir tokias dideles „rankas“, nesunku kur nors užkliūti ar įsipainioti, o stengiantis visur dalyvauti, net nepastebi, kiek aplink daug žmonių. Kaip bebūtų, tai ne visada duoda naudos, nes reikalinga atskirti, kas yra gerai, o kas blogai.

Yra žmonių, kurie siekia naudos tik sau ir „nepajudins nei piršto“, jei tau prireiktų pagalbos – būtent tokių reikia vengti, nes jie į tavo gyvenimą neatneš nieko daugiau, kaip tik skausmą ir kančias. Tačiau ne visi tokie ir su kai kuriais galima labai

lengvai sugyventi, kurie į mūsų gyvenimą atneša naujų įspūdžių ir padaro jį dar įdomesnį ir linksmesnį.

Tai įrodo, jog rinktis, su kuo bendrauti ir ką saugoti, reikia labai atsakingai. Kitaip pasitikėti žmonėmis bus labai sunku. Kriauklės išsišakojimai jai turbūt padeda ne tik įsipainioti, bet ir apsisaugoti, taip pat, kaip žmogų supantys draugai jam gali padėti bet kokioje situacijoje. Be to, galime pamėginti įsivaizduoti, – o kas, jei kiekvienas išlinkimas, kiekvienas įdubimas ar iškilimas šioje kriauklėje reiškia tam tikrą jos gyvenimo etapą, pavyzdžiui, praeityje patirtą skausmą ar džiaugsmą.

Žmogus savyje taipogi nešiojasi praeities nuoskaudas. Kai kurie labai akivaizdžiai atskleidžia, kad jiems buvo sunku ir jie patyrė tokių dalykų, kuriuos norėtų ištrinti iš savo atminties, o kiti tai gniaužia ir stengiasi visokiais būdais to neatskleisti. Visa tai daro labai didelę įtaką žmogaus gyvenimui, nes jis pradeda kažko vengti ar bijoti, ir tai kardinaliai keičia gyvenimo būdą.

Nagrinėdamas šią kriauklę negalėčiau nepaminėti, kad ji man panaši į kitą, irgi savotiškai paslaptinę žemės sutvėrimą, – kirminą. Galima manyti, jog tie iškilimai – tai kojos, o gale įmanoma įžvelgti net uodegą. Turbūt, pamačius šiuos du sutvėrimus vieną šalia kito, būtų nesunku suklysti. Tai rodo, kad viskas aplink mus yra susieta tarpusavyje.

Taigi kad ir koks žmogus būtų paslaptingas ir daug klausimų kelianti būtybė, visuomet reikia ieškoti atsakymų aplinkui, nes mes visi gyvename vienoje vietoje, vienoje planetoje ir esame vienaip ar kitaip vienas į kitą panašūs.

Audrius Alčauskis

Vidaus apsauga ir ateitis

Kas tai yra jūros kriauklė? Kriauklė tai lyg skydas, lyg apsauga moliuskams. Jūroje gyvenantys moliuskai yra apsigaubę jomis ir jos saugo šiuos organizmus nuo įvairių pavojų. Moliuskai gali bet kada pasislėpti po storu kiautu nuo grobuonių ar tiesiog pailsėti lyg namuose – kaip kokios sraigės. Taigi kriauklė yra tarsi moliuskų apsauga nuo išorinio pasaulio, nuo įvairiausių pavojų ar tiesiog užuovėja nuo judraus jūros pasaulio.

Taip pat ir kiekvienas iš mūsų turime savotišką kriauklę, kurioje galime pasislėpti. Tai yra mūsų namai. Sraigės, moliuskai turi savo kiautus, o mes – namą, butą ar tiesiog savo kambarį, į kurį grįžę galime jaustis saugūs, niekieno nepasiekiami, neliečiami, tarsi atsiriboję nuo viso pasaulio, problemų. Būtent namuose mes galime būti tikraisiais savimi, atsipalaiduoti, pabūti su savimi, su savo mintimis. Tam, kad pajustumė ramybę, jaukumą ir šilumą namuose, mes juos stengiamės įvairiai dekoruoti, įrengti, apstatyti baldais, kad jaustumės kuo patogiau. Skirtingai nei kriauklės, mes patys susikuriame savo ramybės oazę, jos raštus, formas, linkius, dydį ir kita...

Kita vertus, kriauklių forma, raštai, spalva taip pat priklauso nuo moliuskų placentos prie kriauklės kraštų. Tad galime manyti, jog ir moliuskai patys susikuria savo kriauklę. Taigi kriauklės, kaip ir žmonės, yra skirtingos, įdomios, savitai žavios. Visokių būna – visokių ir reikia. Kiekvienas individas turi išsiskirti savo ypatybėmis, išvaizda, gabumais.

Žmonės turi ir kitokias kriaukles, ne tik namus, kur susikuria savo asmeninę ramybės zoną ir atsiriboja nuo kitų. Žmonės, kaip ir kriauklės, turi storą paviršių, storą odą, tarsi skydą, kaukę, išvaizdą ir manieras, raštus, kampus, dyglius, formas, kurias rodo išoriniam pasauliui. Jei žmogus piktas, jis parodo savo dyglius, kaip ir mano pasirinktoji kriauklė. Jei pasipuošęs – išryškėja jo kriauklės spindesys. Jei gerai nusiteikęs, pasirodo jo kriauklės raštai, spalvos, ir galiausiai, – jei žmogus nenori nieko prisileisti, jis užsidaro savyje ir susigūžia lyg sraigė į apvalų kiautą.

Kadangi, kaip minėjau, kiekvienas iš mūsų esame kažkuo panašūs į jūrines kriaukles, aš taip pat pasistengiau išvelgti savo panašumų su pasirinkta kriaukle. Taigi mano kriauklė visų pirma – neįprastos formos: jos forma, iš toli pažvelgus, tarsi primena krabą ar skorpioną. Ji turi pailgą uodegą su spygliukais ir daug priekinių kojų. Man tai primena mane, kadangi mano zodiako ženklas yra skorpionas! O skorpionų charakteris yra išties sudėtingas...

Tai galėtų patvirtinti kiekvienas. Ryškiausias skorpionų bruožas – jie be galo užsispyrę. Sieks savo tikslo iš visų jėgų, kad ir kas benutiktų. Jei skorpionas davė žodi, bet koku atveju stengsis jo laikytis. Tuo jie išsiskiria iš minios. Taip pat, kaip ir

ši mano pasirinktoji kriauklė. Ji nėra tiesiog balta. Ji išsiskiria iš kitų kriauklių rudomis dėmelėmis.

Galbūt šiuo raštu ji mums primena, jog gyvenimas nėra tik baltas, nėra tik gėris ar tik pozityvas. Šios dėmelės baltame fone rodo, jog gyvenime būna ir sunkių dienų, įvairių išbandymų, iššūkių, sunkumų, su kuriais mums tenka susigrumti. Nesvarbu, ar tai būtų sunkumai darbe, moksluose, pablogėjusi sveikata, įvykusi nelaimė. Kiekvienas gyvenimo įvykis palieka savo pėdsaką mūsų gyvenime, vieni įvykiai – ryškų, kiti – blankesni, tačiau palieka ir taip formuoja mūsų kiaučio išorę. Nuo to priklauso, ar mūsų kiaučias stiprus, ar trapus, blizgantis, o galbūt kiek apdulkėjęs, ryškus, margas, galbūt apskilęs ar net su likusiais randais.

Ši kriauklė man primena mane ne tik todėl, jog iš toli ji panaši į skorpioną, tačiau ir dėl savo atsikišusių kojų. Tos atsikišusios galūnės, kurios atrodo tarsi skorpiono kojų, yra spygliuotos. Lygiai tokia pati būna ir aš, kartais irzli, supykusi ir galiu skaudžiai įgelti savo spygliais – pasakyti blogą žodį nenorėdama kito įžeisti. O galbūt tie spygliai irgi yra savotiškas kiaučias ir gynyba nuo kitų, noras neprisileisti kitų žmonių arti savęs.

Šių spyglių pagalba žmogus gina savo silpną vidų: kietas, spygliuotas, šiurkštus išorėje, tačiau minkštas, švelnus, jautrus, geras, pažeidžiamas viduje. Tad išorė – labai apgaulinga, todėl ne veltui sakoma: „Nespręsk apie knygą iš jos viršelio“ – lygiai taip pat ir apie žmogų ar kriauklę.

Kitos mano kriauklės pailgos ataugos, kurios užsilenkusios į apačią, man taip pat atrodo tarsi kojos, tačiau jau besikabi-

nančios kažkur, galbūt į gyvenimą. Tai dar vienas panašumas su manimi. Aš dar jauna ir, kaip šita kriauklė, įvairiais būdais stengiuosi kabintis į gyvenimą (gerai mokytis, rasti gerą darbą, pažinti tikrus draugus ir kita).

Vieną dieną aš, kaip ir moliuskai, paliekantys savąsias kriaukles, paliksiu savąją namų kriauklę, tai yra namus, kuriuose dabar gyvenu su savo tėvais, ir kursiuosi naują, tokią ramybės oazę, kuri bus priimtinausia man. Peržengsiu į kitą gyvenimo etapą. Mano pasirinkta kriauklė, atrodo, jog nesiplečia daugiau į šalis, ji nebeauga, tačiau matome, jog kyla į viršų. Ji nebeauga, ji bręsta, lygiai taip pat, kaip ir aš.

Pasenę moliuskai palieka savo kriaukles ir jūra išmeta jas į krantą. Taip jie palieka šį pasaulį, o palikdami savo kriaukles tarsi palieka pasaulyje dalelę savęs, savo pėdsaką, savo autentišką, vienintelę kriauklę – prisiminimą apie save. Lygiai taip pat ir žmonės išeidami palieka dalelę savęs, savo pėdsaką žemėje, galbūt kokį kūrinį, mokslo laimėjimą, atliktą svarbų darbą, palikimą ar tiesiog prisiminimus artimųjų širdyse.

Tad kiekvienas turime stengtis per gyvenimą susikurti sau jaukią, šiltą, saugią, kieto paviršiaus fizinę bei psichologinę kriauklę – skydą ir, išeidami iš pasaulio, išmesti ją ant kranto, į pasaulį, kad žmonės gerėtųsi jos raštais, mūsų atliktais prasmingais darbais ir prisimintų mus.

Evelina Zasčiurinskaitė

Klaipėdos universiteto leidykla

Saulius Lileikis
JŪRINIŲ KRIAUKLIŲ FENOMENOLOGIJA
Studentų psichologiniai etiudai

Redagavo Laura Tarozienė
Maketavo Lolita Zemlienė

Klaipėda, 2020

SL 1335. 2020 03 03. Apimtis 16,125 sąl. sp. l.

Klaipėdos universiteto leidykla, Herkaus Manto g. 84, 92294 Klaipėda
Tel. (8 46) 398 891, el. paštas: leidykla@ku.lt,
interneto adresas: <http://www.ku.lt/leidykla/>